

Oficina de prevenció i lluita contra
la corrupció a les Illes Balears

INFORME RAONAT
D'INVESTIGACIÓ SOBRE
LA COMPRA PÚBLICA
D'EMERGÈNCIA EN
RESPOSTA A LA CRISI
SANITÀRIA DERIVADA
DEL COVID-19.
ESTUDI, CONCLUSIONS I
RECOMANACIONS

L'article 5.c) de la Llei 16/2016, atribueix a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, les següents competències:

- 1r. Dur a terme **estudis i anàlisis de riscos previs en activitats relacionades amb els contractes**, els ajuts o les subvencions públics, inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, que permetin fer la inspecció o el seguiment de la dita activitat.
- 2n. **Promoure i impulsar mesures en matèria de lluita contra la corrupció i contra qualsevol activitat il·legal** o a la **deguda gestió dels fons públics**, inclosa la comunicació a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal del resultat de les investigacions, quan sigui procedent.
- 4t. **Investigar o inspeccionar possibles casos d'ús o destinació irregulars de fons públics**, i també les conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

L'article 14 permet al director o la directora de l'Oficina **iniciar d'ofici** les actuacions per iniciativa pròpia, quan **tingui coneixement de fets o conductes que requereixin ser investigats**, inspeccionats o dels quals es faci un seguiment, **amb la determinació prèvia de la versemblança**; i també quan, una vegada feta una anàlisi de risc prèvia, **els indicadors de risc aconsellin la inspecció** o el seguiment de les activitats esmentades.

Finalment, es desprèn de l'esperit de la llei una voluntat clara de que l'Oficina contribueixi a impulsar iniciatives destinades a fomentar la consciència i la participació ciutadanes a favor de la transparència, la integritat i l'ètica en l'actuació pública, fent divulgació i pedagogia del resultat de les seves actuacions, i així l'article 9 inclou dos mandats molt clars cap a l'Oficina (desenvolupats a l'article 19 del Reglament de Funcionament i Règim Interior):

- **Adoptar iniciatives destinades a fomentar la consciència i la participació ciutadanes** a favor de l'ètica del sector públic.
- Adoptar **iniciatives encaminades a crear una cultura social de rebuig** de la corrupció, ja sigui en *motu proprio*, amb programes específics de sensibilització de la ciutadania, ja sigui en coordinació amb les administracions públiques o altres institucions o entitats.

En aquest mateix sentit, l'article 19 del Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina, l'obliga a comunicar al Parlament i a la ciutadania **els resultats més rellevants** de la seva gestió en l'àmbit de la prevenció i la investigació de pràctiques relatives al frau i a la corrupció, servint-se dels mitjans adequats perquè **la ciutadania pugui estar informada** degudament.

En base a això, l'apartat segon de la Instrucció 5/2019, de 9 de novembre, per la qual es fixen les directrius i els criteris d'admissió i arxiu de denúncies o comunicacions i s'identifiquen els supòsits en què sigui procedent la selecció de casos de comprovació i inspecció realitzats a iniciativa de l'Oficina, disposa que l'Oficina podrà iniciar actuacions d'investigació per iniciativa pròpia, que resultin del coneixement de fets o circumstàncies, entre altres casos, quan tingui coneixement de:

*"b) Fets concrets amb indicis d'elements corruptius o de males pràctiques i **amb greu repercussió sobre els recursos públics.***

*c) Fets concrets amb indicis d'elements corruptius o de males pràctiques i **de rellevant transcendència social**".*

La **situació d'emergència sanitària** provocada pel COVID-19, ha suposat un importantíssim increment en la compra de material de protecció sanitària a través de procediment d'emergència en la contractació pública, havent-se adjudicat un nombre molt elevat de contractes i per imports molt significatius, amb múltiples i variats intervinents.

S'ha vist en anteriors emergències de salut mundial, com el virus de l'Èbola o la grip porcina, que **n'hi ha qui aspiren a treure profit** de la desgràcia aliena i que **la corrupció prospera quan les institucions i la supervisió són febles**. La contractació pública ja és el risc de corrupció número 1 per als governs, com coincideixen a assenyalar l'OCDE, la Comissió Europea i l'ONU. Però **les adquisicions d'emergència són encara més vulnerables a les males pràctiques**, ja que poden implicar un sol proveïment, terminis accelerats, prepagament i una lluita general per assegurar els subministraments que poden **minimitzar la diligència deguda i l'escrutini del proveïdor**.

D'acord amb l'anterior, l'Oficina **ha resultat iniciar d'ofici una investigació** per analitzar els **recursos destinats** a la contractació pública d'emergència a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, els **procediments** utilitzats, els **actors** intervinents i els **resultats** obtinguts, amb l'objectiu de esbrinar si els fons públics destinats a combatre la pandèmia **han pogut ser objecte d'una utilització irregular**, i poder efectuar **recomanacions de millora** atenent les finalitats marcades per la Llei de creació d'aquesta Oficina, i entre altres:

- Dur a terme **estudis i anàlisis de riscos previs en activitats relacionades amb els contractes**, els ajuts o les subvencions públics, inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, que permetin fer la inspecció o el seguiment de la dita activitat.
- **Promoure i impulsar mesures** en matèria de lluita **contra la corrupció i contra qualsevol activitat il·legal** o a la **deguda gestió dels fons públics**.
- **Investigar o inspeccionar possibles casos d'ús o destinació irregulars de fons públics**, i també les conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

Palma, a 22 d'octubre de 2020

La Cap de l'Àrea d'Investigació i Inspecció

Conforme, el Director

Contingut

1. NORMATIVA APLICABLE	9
1.1. Normativa estatal	9
1.2. Normativa autonòmica de las Illes Balears	10
2. ANTECEDENTS	12
2.1. L'emergència sanitària i els perills de la corrupció	12
2.2. El marc de la contractació pública en la situació d'emergència	16
2.3. La transparència i la rendició de comptes	20
2.4. La supressió de controls en la realització de les despeses	24
2.5. La coordinació entre les diferents autoritats públiques	26
2.5.1. La ingent producció normativa	26
2.5.2. La coordinació amb el Ministeri de Sanitat	26
2.5.3. La coordinació amb els Ministeris de Transports i Defensa	31
2.5.4. La coordinació amb l'Ambaixada Espanyola a la Xina	32
3. ESTUDI I CONSIDERACIONS.	35
3.1. Acord de tramitació d'emergència de 18-3-2020	35
3.2. Informació obtinguda	35
3.3. Resum dels contractes d'emergència tramitats	36
3.4. Contractes d'emergència propis del subministrament del material de protecció sanitària	38
3.4.1. Anàlisi dels principals proveïdors, en base a la documentació presentada per l'IBSALUT	42
3.4.1.1. ASIAN MANUFACTURER SUPPLY LTD (AMS)	42
3.4.1.2. RAYAN HOLDINGS PTE LID	44
3.4.1.3. TYRVAL IMPORT EXPORT SL	46
3.4.1.4. INNJOO TECHNOLOGY S.L.	48
3.4.1.5. SOLUCIONES DE GESTION Y APOYO A EMPRESAS SL	51
3.4.1.6. SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD	54
3.4.1.7. MEDLINE INTERNATIONAL IBERIA, SLU	55
3.4.1.8. HARTRODT SHANGHAI SOLUTIONS CO. LTD	56
3.4.1.9. GARRIC MEDICA S.L.	58
3.4.1.10. GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE ESPAÑA S.A.U.	60

3.4.1.11. DISTRIBUCIONES Y REPRESENTACIONES BIOMÉDICAS DIREX SL	
60	
3.4.2. Anàlisi de diferents qüestions destacables sobre aquests contractes ..	62
3.4.2.1. Diferència de preus en la compra del material de protecció sanitària	62
3.4.2.1.1. Màscares quirúrgiques	63
3.4.2.1.2. Màscares FFP2	65
3.4.2.1.3. Guants	67
3.4.2.1.4. Bussos	68
3.4.2.1.5. Ulleres de protecció	69
3.4.2.1.6. Ulleres de protecció integral	71
3.4.2.2. Eficàcia dels controls realitzats sobre la compra del material	71
3.4.2.3. Comprovació dels requisits legals per a ser adjudicatari	75
3.4.2.4. Comprovació de l'objecte social del proveïdor	76
3.5. Contractes d'arrendament d'aeronaus per al transport del material	76
3.5.1. Anàlisi dels contractes adjudicats	79
3.5.1.1. GLOBALIA BROKER SERVICE SAU	80
3.5.1.2. ETHIPIOAN AIRLINES AIR CARGO	80
3.5.1.3. PRIVILEGE STYLE SA	81
3.5.1.4. NINGBO T&Q LIGHTING CO. LTD.	82
3.5.2. Anàlisi de costos i preus aplicats	82
3.5.2.1. Cost de l'aviació comercial per hores de vol	83
3.5.2.2. Cost de l'aviació comercial per km recorregut	85
3.5.3. Anàlisi del cost logístic	87
3.6. Contractes d'assessoria i gestió o intermediació.	89
3.6.1. Serveis d'intermediació	91
3.6.2. Serveis de gestió administrativa	95
3.7. Contractes de publicitat	97
3.8. Contractes diferents al subministrament de material de protecció sanitària contractats per via d'emergència	100
3.9. Material de protecció sanitària adquirit per autoritats diferents al IBSALUT	102
3.10. Contractació d'establiments d'hoteleria i serveis connexos	103
3.11. Percepció de subvencions per part d'empreses adjudicatàries	105

4.	CONCLUSIONS I RECOMANACIONS	110
4.1.	<i>Transparència i rendició de comptes.....</i>	111
4.2.	<i>Coordinació entre les diferents administracions territorials.....</i>	112
4.3.	<i>Ús abusiu del procediment d'emergència.....</i>	113
4.4.	<i>La deguda diligència en l'anàlisi de la integritat i solvència dels subministradors de material sanitari.....</i>	114
4.5.	<i>Conclusions sobre el material adquirit per contractació d'emergència.</i>	116
4.6.	<i>Gestió dels costos de transport del material sanitari.....</i>	118
4.7.	<i>Reclamació de quotes d'IVA suportades indegudament.....</i>	118
4.8.	<i>Gestió dels intermediaris.....</i>	120
4.9.	<i>Remissió de la informació a altres organismes competents.....</i>	120

TAULA DE SIGLES I ABREVIATURES¹

AEAT	Agència Estatal de l'Administració Tributària
ATIB	Agència Tributària de les Illes Balears
CCAA	Comunitats Autònomes
CAIB	Comunitat Autònoma de les Illes Balears
CNMC	Comissió Nacional de Mercats i de la Competència
DUA	Document Únic Administratiu
IBSALUT	Servei de Salut de les Illes Balears
INGESA	Direcció de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària
LCSP	Llei de Contractes del Sector Públic
OCDE	Organització per a la Cooperació i Desenvolupament Econòmic
OIRESCON	Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació
ONU	Organització de les Nacions Unides
PLACE	Plataforma de Contractació del Sector Públic
SEPBLAC	Servei Executiu de Prevenció del Blanqueig de Capitals

¹ En aquest informe la referència al coronavirus està escrita en la seva versió masculina, el COVID-19. La RAE ha explicat que qualsevol de les dues formes es considera vàlida. "L'acrònim 'Covid-19' que dona nom a la malaltia s'usa normalment en masculí (' el Covid-19 ') per influx del gènere de 'coronavirus' i d'altres malalties víriques (' el Zika ', ' l'ebola '), que prenen el nom del virus que les causa ". No obstant això, "l'ús en femení (' la Covid-19 '), tal com fa l'OMS en les seves pàgines en espanyol, està justificat per ser 'malaltia' ('disease' en anglès) el nucli de l'acrònim ('coronavirus Disease '), de manera que "tots dos es consideren vàlids".

1. NORMATIVA APLICABLE²

La normativa estatal i autonòmica que s'ha tingut en compte per a l'elaboració d'aquest informe ha estat la següent:

1.1. Normativa estatal

- Reial decret llei 6/2020, de 10 de març, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en l'àmbit econòmic i per a la protecció de la salut pública.
- Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per a respondre a l'impacte econòmic del COVID-19.
- Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
- Reial Decret 465/2020, de 17 de març, pel qual es modifica el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
- Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19.
- Reial Decret 476/2020, de 27 de març, pel qual es prorroga l'estat d'alarma declarat pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
- Reial decret llei 9/2020, de 27 de març, pel qual s'adopten mesures complementàries, en l'àmbit laboral, per pal·liar els efectes derivats del COVID-19.
- Reial Decret 487/2020, de 10 d'abril, pel qual es prorroga l'estat d'alarma declarat pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
- Reial Decret 492/2020, de 24 d'abril, pel qual es prorroga l'estat d'alarma declarat pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
- Reial decret llei 17/2020, de 5 de maig, pel qual s'aproven mesures de suport al sector cultural i de caràcter tributari per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-2019.

² La normativa més rellevant aprovada en relació amb la crisi sanitària derivada del COVID 19 es pot consultar en aquest enllaç: https://www.boe.es/biblioteca_juridica/codigos/codigo.php?id=355

- Reial Decret 514/2020, de 8 de maig, pel qual es prorroga l'estat d'alarma declarat pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
- Reial Decret 537/2020, de 22 de maig, pel qual es prorroga l'estat d'alarma declarat pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
- Reial Decret 555/2020, de 5 de juny, pel qual es prorroga l'estat d'alarma declarat pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
- Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.

1.2. Normativa autonòmica de les Illes Balears

- Acord de Consell de Govern de 13 de març de 2020 pel qual s'aprova el Pla de Mesures Excepcionals per Limitar la Propagació i el Contagi del COVID-19.
- Acord de Consell de Govern de 18 de març de 2020 pel la qual s'estableixen mesures d'especial protecció de les persones amb relació a les entrades i sortides en els ports i aeroports de les Illes Balears.
- Acord de Consell de Govern de 18 de març de 2020 pel qual es concreten les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública com a conseqüència d'allò que disposa el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'Estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, i de l'Acord de Consell de Govern de 13 de març de 2020 pel qual s'aprova el Pla de Mesures Excepcionals per limitar la propagació i el contagi del COVID-19.
- Decret llei 4/2020, de 20 de març, pel qual s'estableixen mesures urgents en matèria de contractació, convenis, concerts educatius i subvencions, serveis socials, medi ambient, procediments administratius i pressupostos per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19.
- Acord de Consell de Govern de 20 de març de 2020 pel qual s'autoritza l'exempció temporal de pagaments de taxes portuàries i aeroportuàries a les Illes Balears i s'adopten mesures en matèria de transport de treballadors, amb motiu de l'aplicació de Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel

COVID-19 (correcció d'errors mitjançant Acord de Consell de Govern de 27 de març de 2020)

- Decret Llei 5/2020, de 27 de març, pel qual s'estableixen mesures urgents en matèries tributària i administrativa per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19.
- Decret Llei 8/2020, de 13 de maig, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID -19
- Decret 3/2020, de 7 de juny, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen mesures de flexibilització, regulació i graduació de determinades restriccions en l'àmbit de les Balears establertes durant la declaració de l'estat d'alarma, en aplicació de la fase III del Pla per a la transició cap a una nova normalitat (COVID-19).

Cal destacar, però, que fins al dia 10 de setembre de 2020, **ascendeix a 636 el nombre de disposicions dictades** per òrgans estatals i òrgans de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears relatius a la gestió de la crisi sanitària.

2. ANTECEDENTS

2.1. L'emergència sanitària i els perills de la corrupció

La situació d'emergència de salut pública ocasionada pel COVID-19, ha impactat d'una manera sense precedents en el nostre sector sanitari i ha requerit i està demandant l'adopció d'una multitud d'actuacions i mesures, en particular que les autoritats públiques adquireixin productes i serveis del sector privat amb extrema urgència, però alhora garantint una gestió fluida i responsable dels contractes en curs per seguir proporcionant serveis públics als seus ciutadans. Durant aquestes crisis, les decisions ràpides i l'assignació de recursos sovint poden marcar la diferència entre la vida i la mort.

L'epidèmia derivada del COVID-19 encara està en curs i la fase actual podria ser només el començament del que podria convertir-se en una pandèmia perllongada a més llarg termini³. **Aprendre les lliçons dels primers mesos de la crisi** és fonamental per garantir respostes específiques en cas d'una segona onada i de futures pandèmies.

Per tant, aquest informe pretén realitzar una **avaluació de l'impacte de la crisi en el sistema de contractació pública** de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, els perills de que els **recursos públics destinats a combatre la crisi siguin espoliats** per persones o grups que s'aprofitin il·lícitament de la reducció dels controls sobre la despesa pública, ressaltar quins **aspectes de la gestió de compres ha de ser millorat** i efectuar les **recomanacions oportunes** amb la intenció última de desenvolupar la resiliència dels recursos públics per a una prolongació de la pandèmia o emergències futures.

Tenint en compte el marc competencial fixat en els articles 5.c).1r,2n,4t, 14 i 9 de la Llei 16/2016, que permeten a l'Oficina **iniciar investigacions d'ofici** quan tinguin coneixement de **fets o conductes que requereixin ser investigats, per casos d'ús o destinació irregulars de fons públics**, conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret, l'Oficina va tenir coneixement de possibles indicis d'ús o destinació irregulars de fons públics a través de les següents informacions:

- Dia 15 d'abril de 2020 el **Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO)** del Consell d'Europa va publicar **directrius dirigides als seus 50 estats membres destinades a prevenir la corrupció en el context de l'emergència sanitària causada per la pandèmia Covid-19** (<https://www.coe.int/en/web/portal/-/covid-19->

³ OCDE. Public Procurement and Infrastructure Governance: Initial policy responses to the Coronavirus (COVID-19) crisis. 30-7-2020

pandemic-greco-warns-of-corruption-risks). En aquest document ja s'advertia que diverses tipologies de corrupció al sector sanitari inclouen, entre d'altres, el sistema de contractació, el suborn en serveis mèdics, la corrupció en investigació i desenvolupament de nous productes (I+D), inclosos els conflictes d'interessos i el paper dels grups de pressió. Una qüestió rellevant segons el GRECO és la supervisió i, relacionada, la protecció dels denunciants del sector sanitari. Finalment, adverteix que **el sector privat també està exposat a considerables riscos de corrupció**.

- Dia 21 d'abril el **Fòrum Econòmic Mundial** (World Economic Forum) va publicar el document "**La corrupció no pot tenir lloc a la recuperació del COVID-19**", completat el 15 de juliol amb el document "**La corrupció és plena a l'època del COVID-19. A continuació s'explica com lluitar**" (<https://www.weforum.org/agenda/2020/07/corruption-covid-19-how-to-fight-back/>)
- **L'OCDE** ha publicat diversos documents baix el títol "**Respostes contra el suborn a la COVID-19**" (<https://www.oecd.org/corruption/anti-bribery-responses-to-covid-19.htm>). Segons l'OCDE, els riscos són elevats durant les emergències, però les estratègies tradicionals encara poden mitigar aquests riscos: **Deguda diligència sòlida, processos transparents i mecanismes de rendició de comptes, com auditories en temps real i la publicació dels resultats de l'auditoria** sobre una base mensual, són només uns pocs exemples d'estratègies que poden limitar l'exposició als riscos relacionats amb la pandèmia i mantenir segurs els fons d'emergència.
- Dia 16 d'abril de 2020, **Transparència Internacional** va iniciar una sèrie de publicacions alertant sobre els **riscos de corrupció durant la crisi sanitària** (<https://www.transparency.org.uk/corruption-coronavirus-covid-19> i <https://www.transparency.org/en/publications/getting-ahead-of-the-curve-exploring-post-covid-19-trends-and-their-impact-on-anti-corruption-governance-and-development>)
- El 12 de maig de 2020 el **Banc Mundial** va publicar el document "**Es poden mitigar els riscos de corrupció sense obstaculitzar la resposta del COVID-19 dels governs?**"
- El 9 de juny de 2020 el **Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament** va publicar el document "**Promoure la rendició de comptes i la transparència durant el COVID-19**" (<https://www.undp.org/content/undp/en/home/blog/2020/promoting-accountability-and-transparency-during-covid-19.html>).
- La **Regional Anticorruption Initiative** (que agrupa als països de l'est d'Europa) ha publicat el document "**Riscos de corrupció durant el brot de COVID-19**", convidant les autoritats nacionals contra la corrupció de la regió SEE a prendre accions enèrgiques contra la corrupció en la situació durant l'esclat de COVID-19, i demana una gestió eficaç del risc de corrupció i la promoció de la integritat individual i institucional, així com una cooperació regional millorada entre les

autoritats nacionals anticorrupció de la pandèmia COVID-19 (<http://www.rai-see.org/models/corruption-risks-during-covid-19-outbreak/>).

- Declaració de la **Network of Corruption Prevention Authorities** (NCPA) titulada “LA PREVENCIÓ DE LA CORRUPCIÓ HA DE JUGAR UN ROL CLAU EN LA RESPOSTA GLOBAL A LA COVID-19” (https://www.coe.int/en/web/corruption/ncpa/communication_events)
- Document del **Fons Monetari Internacional sobre “Corrupció i COVID-19”**. En aquest document l’FMI indica que “els governs de tot el món juguen un paper més important en l’economia per combatre la pandèmia i proporcionar línies de vida econòmiques a les persones i les empreses. Aquest paper ampliat és crucial, però també augmenta les oportunitats de corrupció. Per assegurar els diners i les mesures que ajuden les persones que més ho necessiten, **els governs necessiten informes oportuns i transparents, auditories ex post i procediments de rendició de comptes**, i una estreta cooperació amb la societat civil i el sector privat” (<https://blogs.imf.org/2020/07/28/corruption-and-covid-19/>).
- L'article de data 2020-07-23, desenvolupat per l'**ONU** en estreta col·laboració amb el Chartered Institute of Public Finance and Accountancy (CIPFA), assenyala que els auditors nacionals i les **autoritats anticorrupció** han d'utilitzar la seva visió única en la resposta fiscal de l' COVID-19 i la prevenció de la corrupció. Aquest article explica que els governs de tot el món han respost a aquesta pandèmia amb enormes estímuls fiscals i paquets de rescat d'emergència dissenyats per evitar una catàstrofe econòmica. La gran quantitat de recursos assignats i la velocitat a la qual es desemborsen presenten **oportunitats per a pràctiques corruptes**, com la malversació de fons, suborns i alça de preus en medicaments essencials, subministraments mèdics i equips i la manipulació dels processos d'adquisició per a recursos crucials de el sector de la salut. **Les salvaguardes anticorrupció estan en gran part absent dels marcs d'emergència**, el que limita les oportunitats per a la supervisió i la rendició de comptes sobre com aquests fons s'utilitzen i si tenen un impacte mesurable en la crisi resposta i recuperació.
- Document de la **World Justice Project sobre “Corrupció i la pandèmia COVID-19”** (<https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/Corruption%20Design%20File%20V4.pdf>)
- Document de la **U4 Anti-Corruption Resource Centre** sobre el “**Reforç dels esforços contra la corrupció durant la pandèmia**” (<https://www.u4.no/topics/covid-19-and-corruption>).
- Publicació difosa per la **European Partners Against Corruption (EPAC-EACN)** d'Access Info Europe sobre com els governs poden garantir la transparència en la contractació d'emergència durant la pandèmia de coronavirus. Es tracta d'un conjunt de deu recomanacions produïdes per cinc organitzacions europees **a favor de la transparència i la lluita contra la corrupció**: Access Info Europe, Civio, ePánstwo Foundation, Funky Citizens i K-Monitor, en virtut del projecte RECORD

finançat per la UE, *Reducing Corruption Risks with Data*, i en col·laboració amb Open Contracting Partnership (https://www.access-info.org/wp-content/uploads/RECORD_Transparency-in-Emergency-Procurement.pdf).

- **INTERPOL:** <https://www.interpol.int/en/News-and-Events/News/2020/INTERPOL-warns-of-financial-fraud-linked-to-COVID-19>
- **Europol:** <https://www.europol.europa.eu/covid-19/covid-19-fraud>
- **OSCE:** <https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/osze-warnt-vor-korruption-durch-corona-hilfspakete-16773814.html>; <https://www.sn.at/politik/weltpolitik/osze-befuerchtet-viel-mehr-korruption-und-menschenhandel-87672895>
- **FCPA** dels Estats Units: “No hi ha cap defensa Covid-19 contra la corrupció”. 18-març-2020 (<https://fcpablog.com/2020/03/18/there-is-no-covid-19-defense-to-corruption/>)
- El director de l'**Oficina Antifrau de Catalunya** va reclamar al Parlament una **major transparència i control de la contractació d'emergència** en casos com l'actual situació derivada de la COVID-19 (https://www.antifrau.cat/sites/default/files/2020-09/NDP_director-antifrau-reclama-parlament-major-transparencia-control-contractacio-emergencia-casos-actual-situacio-derivada-COVID-19.pdf). També varen fer públic el document “Prevenció de riscos en l'exercici de potestats públiques durant la crisi de la COVID-19 Recordatoris, recomanacions i recursos per al foment de la integritat”.
- **L'Aliança Anticorrupció** de Xile presentà recomanacions per garantir la integritat en temps de pandèmia (<http://www.alianzaanticorrupcion.cl/AnticorrupcionUNCAC/alianza-anticorrupcion-presenta-recomendaciones-para-garantizar-la-integridad-en-tiempos-de-pandemia/>)
- **L'Oficina Anticorrupció d'Argentina** va publicar el 14 de maig l'informe "Recomanacions per enfortir la integritat i transparència en contractacions públiques celebrades el marc de l'emergència per covid-19".
- Finalment, diverses **notícies de premsa:**
 - El Gobierno ha pagado hasta 28 veces más por unas mascarillas con la misma protección (https://elpais.com/sociedad/2020-04-23/el-gobierno-ha-pagado-hasta-28-veces-mas-caras-las-mascarillas-quirurgicas-dependiendo-del-proveedor.html?prm=enviar_email)
 - Las incertidumbres que rodean las compras del material sanitario (COVID-19) (<https://www.acobur.es/noticia/varios/las-incertidumbres-que-rodean-las-compras-del-material-sanitario-covid-19-21990>).
 - Aviones del Ejército del Aire han realizado en un mes 31 vuelos con material sanitario (<https://actualidad aeroespacial.com/aviones-del-ejercito-del-aire-han-realizado-en-un-mes-31-vuelos-con-material-sanitario/>)
 - Anticorrupción recibe una denuncia por las compras millonarias de Sanidad a China (<https://www.elindependiente.com/politica/2020/05/11/anticorrupcion-recibe-una-denuncia-por-las-compras-millonarias-de-sanidad-a-china/>)

- Anticorrupción investigó a la empresa que ha vendido 20 millones de euros en mascarillas al Gobierno (<https://www.elmundo.es/espana/2020/04/15/5e963af7fdddffaea28b4673.html>)
- Hacienda investiga por fraude a los intermediarios del material sanitario (<https://www.eleconomista.es/empresas-finanzas/noticias/10481529/04/20/Hacienda-investiga-por-fraude-a-los-intermediarios-del-material-sanitario.html>)
- El mal uso y los abusos en la contratación de emergencia: para salir corriendo y no parar (<https://hayderecho.expansion.com/2020/05/19/el-mal-uso-y-los-abusos-en-la-contratacion-de-emergencia-para-salir-corriendo-y-no-parar/>)

S'ha de tenir en compte que la corrupció **no és només un problema del sector públic sinó també de la criminalitat dels actors econòmics**, tal com s'explica als apartats 2.3 i 2.4 següents. L'Oficina de las Naciones Unidas contra la Droga i el Delicte (UNODC) ha emès un informe on afirma que els grups criminals també s'han adaptat ràpidament a les oportunitats derivades de la pandèmia per a explotar les vulnerabilitats i les bretxes en els sistemes de salut i justícia penal. L'evidència mostra que esdeveniments il·lícits, com a frau, estafes i confiscacions, que involucren la fabricació i el trànsit de productes mèdics de qualitat inferior i falsificats, han seguit a la propagació del virus.

2.2. El marc de la contractació pública en la situació d'emergència

Reconeixent que la pandèmia ha creat un entorn de compres radicalment nou i en constant canvi, i la necessitat de dur a terme la contractació pública amb una urgència extrema, la Comissió europea, l'1 d'abril, va publicar un document amb les "**Orientacions de la Comissió Europea sobre l'ús del marc de contractació pública en la situació d'emergència relacionada amb la crisi del COVID-19**", en el qual indicava que COVID-19 és una crisi sanitària que exigeix solucions ràpides i intel·ligents i agilitat per fer front a un enorme augment de la demanda de béns i serveis de tipus similar, al mateix temps que algunes cadenes de subministrament es veuen pertorbades. Els compradors públics dels Estats membres han de garantir la disponibilitat d'equips de protecció individual, com màscares i guants de protecció, productes sanitaris, com els respiradors i altres subministraments mèdics, així com d'infraestructura hospitalària i informàtica, per citar alguns exemples. I per això permet utilitzar un 'procediment negociat sense publicitat', segons el permès per l'article 32 de la directiva de contractació pública de la UE 2014/24.

Assenyala el document que, **en cas d'urgència**, els poders públics poden recórrer a les possibilitats de **reduir substancialment els terminis** per accelerar els procediments oberts o restringit per adquirir amb rapidesa subministraments i serveis de primera

necessitat i, en cas necessari, també infraestructures addicionals. Això vol dir que un govern pot adjudicar un contracte directament a una empresa pre-seleccionada, en lloc d'utilitzar un procediment competitiu normal⁴, la qual cosa permet als compradors públics adquirir subministraments i serveis en el termini més breu possible (en qüestió de dies o fins i tot hores) .

Entre les diferents possibilitats que la UE preveu en aquest document de 1 d'abril, se citen les següents:

1.1. Elecció de procediments en general: un procediment obert o mitjançant un procediment restringit (article 26, apartat 2, de la Directiva). Quan la legislació nacional hagi implementat aquesta opció, els terminis establerts poden ser acordats entre els poders adjudicadors i els participants, obrint la possibilitat de negociació; si no és possible arribar a un acord, pot aplicar-se un termini mínim de 10 dies

1.2. En cas d'urgència, terminis abreujats. Per a les situacions d'urgència, la Directiva preveu una reducció substancial dels terminis generals. La utilització d'un procediment accelerat obert o restringit s'ajusta als principis d'igualtat de tracte i de transparència i **garanteix la competència fins i tot en casos d'urgència**. En aquests casos en què siguin impracticables els terminis aplicables en circumstàncies normals, els poders adjudicadors podran reduir els terminis d'acord amb la Directiva.

La legislació preveu la reducció de terminis en situacions que no s'ajusten a la normalitat, com és aquesta crisi sanitària, cobrint la necessitat per optimitzar la relació qualitat-preu i garantir un accés més ampli als proveïdors d'aquests subministraments per fer front a la crisi.

1.3. En el cas que els supòsits anteriors no siguin suficients, es podrà recórrer al procediment negociat sense publicitat, i negociar amb diferents operadors o recórrer a l'adjudicació directa a un únic operador, en aquest últim cas, quan sigui l'únic que pugui proporcionar els subministraments o serveis necessaris. La Guia recorda que *"atès que, en aquests casos, els poders adjudicadors s'aparten del principi bàsic del Tractat relatiu a la transparència, el Tribunal exigeix que **el recurs a aquest procediment tingui caràcter excepcional**. Totes les condicions han de **complir-se de manera acumulativa i s'han d'interpretar restrictivament**".*

I comina els poders adjudicadors a què comprovin que es compleixen els requisits per utilitzar el procediment negociat sense publicitat, mitjançant una memòria justificativa on

⁴ Els anomenats procediments oberts, en els quals l'hospital o l'òrgan gestor de compres del Servei de Salut publica una licitació, es presenten proveïdors i s'escull a què ofereixi millor preu a igual qualitat.

consti que es tracta d'un **succés imprevisible** en qualsevol cas, i **que la urgència és necessària** per a cobrir les obligacions derivades de l'interès públic. La Comunicació exigeix un nexa causal entre la imprevisibilitat i la urgència.

Òbviament, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears no ha estat aliena a aquesta crisi sanitària, ja que no disposava de reserves suficients de material de protecció sanitària que posteriorment s'adquiriria i que és objecte d'aquest informe. Quan es va voler reaccionar, en ple estat d'alarma, la crisi va sorprendre Balears, a Espanya i al món, trobant-se immersos en una guerra comercial per a les adquisicions d'aquest tipus de material. Amb l'aprovació del Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, el procediment per a la compra d'aquest material va passar a ser essencial.

El Reial Decret 463/2020 també ha tingut la seva conseqüència en la normativa contractual, obrint la possibilitat de tramitar mitjançant el procediment d'emergència aquella contractació necessària per a l'adquisició de material i equipament de protecció sanitària per fer front a la pandèmia.

Així, l'article 16 de Reial decret Llei 7/2020 estatal, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per a respondre a l'impacte econòmic del COVID-19, indicava que "1. *L'adopció de qualsevol tipus de mesura directa o indirecta per part dels òrgans de l'Administració General de l'Estat per fer front al COVID-19 justificarà la necessitat **d'actuar de manera immediata, a l'empara del que preveu l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes de Sector Públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i de Consell 2014/23 / UE i 2014/24 / UE, de 26 de febrer de 2014***"

El 28 de març de 2020 va introduir-se una modificació en aquest règim de contractació mitjançant el Reial decret Llei 9/2020, de 27 de març, pel qual s'adopten mesures complementàries en l'àmbit laboral, per pal·liar els efectes derivats del COVID-19. El citat RD-Llei introdueix un canvi en el règim de contractació establert per l'art. 16 del RD-Llei 7/2020 en els següents aspectes: La tramitació d'emergència de l'art. 120 LCSP per a la contractació derivada del COVID-19 s'amplia a tot el sector públic (originalment era exclusivament d'àmbit estatal): "***l'adopció de qualsevol tipus de mesura directa o indirecta per part de les entitats de sector públic per fer front al COVID-19 justificarà la necessitat d'actuar de manera immediata, sent d'aplicació l'art. 120 de la Llei 9/2017***".

Aquest canvi obre la via de la contractació d'emergència prevista en l'art. 120 LCSP per fer front al COVID-19 per qualsevol poder adjudicador del sector públic en qualsevol dels seus nivells.

En l'àmbit de la nostra comunitat autònoma, tant l'article 1 del Decret Llei 4/2020 autonòmic, de 20 de març, com el que disposa l'apartat III.1. de la guia número 4 relativa a l'aplicació de mesures en matèria de contractació pública, aprovada per Resolució de la Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, estableixen que **l'emergència només s'aplicarà en els supòsits que, directament o indirectament, estiguin destinats a la protecció del COVID 19, i no per a qualsevol contracte allunyat d'aquesta necessitat.** Addicionalment, l'Acord de Consell de Govern de 18 de març de 2020 pel qual es concreten les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública, ja havia indicat que "La tramitació d'emergència, atès que implica l'exclusió dels principis de llibertat d'accés a les licitacions, transparència i publicitat, s'ha de limitar a **l'estrictament indispensable en l'àmbit objectiu i temporal** per prevenir o remeiar els danys derivats de la situació d'emergència". Es vol destacar en aquest punt la referència a l'aspecte temporal de l'aplicació de la tramitació d'emergència, aspecte no definit inicialment en cap norma, però que està íntimament relacionat amb l'evolució de la pandèmia, de manera que, **un cop superats els estadis inicials d'urgent i peremptòria necessitat, hauria de abandonar-se l'excepcionalitat de la tramitació d'emergència** per tornar a les normes generals de la contractació.

El Decret Llei 4/2020 de la CAIB conté, en l'article 1, una regulació sobre la tramitació d'emergència molt similar a la que disposa l'article 16 del RD Llei 7/2020 estatal, que permet la tramitació d'emergència d'aquells contractes que formalitzin les entitats de sector públic per atendre necessitats derivades de les mesures adoptades per fer front al COVID-19. D'acord amb aquest precepte, en tots els contractes que hagin de subscriure **els òrgans de contractació de l'Administració i ens instrumentals de la Comunitat Autònoma per fer front al COVID-19, els és aplicable la tramitació d'emergència.**

L'única formalitat que sí expressa l'article 120 de la LCSP, en la lletra b) del seu apartat 1, és l'obligació de donar compte al Consell de Govern. D'acord amb això, la primera presa de raó al Consell de Govern dels contractes d'emergència en compliment d'aquesta norma va ser el 27 d'abril de 2020.

D'altra banda, cal tenir en compte que el Reial decret Llei 17/2020, de 5 de maig, en vigor **a partir del 6 de maig, va aixecar la suspensió de terminis dels contractes públics** i va permetre, sempre que fos per via electrònica, posar en marxa noves licitacions. No obstant això, la paralització procedimental en l'estat d'alarma no afectava els actes de preparació (plecs, projectes, etc.) pel que la seva preparació havia d'iniciar-se dins de l'estat d'alarma perquè estiguessin preparats per a la seva licitació immediata. La manca de diligència en la preparació d'aquests actes en aquest termini podria provocar un retard en noves contractacions exigint una execució de la prestació en un termini escàs o abusant de la tramitació pel procediment negociat sense publicitat (d'emergència), el que podria portar a eludir el compliment de les normes de transparència i integritat.

L'aixecament definitiu dels terminis en tots els procediments de contractació afectats per la disposició addicional tercera del Reial Decret 463/2020, de 14 de març, es va produir **a partir de l'1 de juny**. Els contractes relatius a la protecció de l'interès general i funcionament bàsic dels serveis, s'han pogut seguir tramitant i formalitzant durant l'estat d'alarma, a la vista de les excepcions a la suspensió generalitzada que estableix l'apartat 4 de la DA3ª Reial Decret 463 / 2020, de 14 de març.

D'acord amb la **Guia per a la reactivació de la contractació pública** després de l'aixecament de la suspensió dels terminis administratius de la OIRESCON d'11 de juny 2020, per als contractes la licitació dels quals estigués pendent abans de la declaració de l'estat d'alarma, si fos necessari que es tramitin amb la major agilitat possible, podrien adoptar-se mesures com ara les següents:

- Publicació d'anuncis previs a l'efecte de reduir terminis durant el procediment.
- Anàlisi de la possibilitat de declaració d'urgència del procediment, si procedís.
- Anàlisi de la possibilitat de tramitació de procediment negociat sense publicitat per imperiosa urgència.
- Utilització de procediments oberts simplificats, quan siguin procedents.

Des del aixecament de l'estat d'alarma (21 de juny de 2020), havent transcorregut 99 dies des de la seva declaració, el Govern de la CAIB ha publicat 19 contractes tramitats per emergència (procediment negociat sense publicitat) en relació amb la crisi sanitària, per un import de 6.893.799,99 € (dades que es poden consultar al següent enllaç [https://www.caib.es/sites/transparencia/es/contratos con tramitacion de emergencia dur ante el estado de alarma](https://www.caib.es/sites/transparencia/es/contratos%20con%20tramitacion%20de%20emergencia%20durante%20el%20estado%20de%20alarma)).

2.3. La transparència i la rendició de comptes

Tot i que és fonamental la flexibilitat per fer arribar els subministraments als que els necessiten i en el moment en què els necessiten, això no ha de comprometre la transparència. La transparència i les dades obertes són extremadament importants per ajudar a evitar la corrupció en la contractació pública. I això no és diferent en temps de crisi. S'ha vist en anteriors emergències de salut mundial, com el virus de l'Èbola o la grip porcina, que **n'hi ha qui aspiren a treure profit** de la desgràcia aliena i que **la corrupció prospera quan les institucions i la supervisió són febles**. La contractació pública ja és el risc de corrupció número 1 per als governs, com coincideixen a assenyalar l'OCDE, la Comissió Europea i l'ONU: "La magnitud del mercat (els governs gasten més de 9,5 bilions de \$ en contractació i adquisicions públiques cada any), la seva opacitat i les oportunitats de discreció dels funcionaris, el converteixen en un risc de corrupció important". Però és que **les adquisicions d'emergència són encara més vulnerables a les males pràctiques**, ja que poden implicar un sol proveïment, terminis accelerats, prepagament i una lluita general per assegurar els subministraments que poden

minimitzar la diligència deguda i l'escrutini del proveïdor. A la UE, fins i tot en temps normals, el 28 per cent dels casos de corrupció en el sector de la salut estan relacionats específicament amb l'adquisició d'equips mèdics. El major risc de corrupció durant aquesta crisi fa que sigui de vital importància **garantir la transparència** de qualsevol contractació pública d'emergència.

En el pla de la transparència i la rendició de comptes, la generalització de la contractació d'emergència ha provocat interpretacions diverses entre els diferents poders adjudicadors i, per això, la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat va publicar a la pàgina web del Ministeri d'Hisenda una nota informativa per aclarir que l'estat d'alarma declarat pel coronavirus no ha suspès l'obligació de publicar en el perfil del contractant ni, per extensió, al portal de transparència, els contractes tramitats pel procediment d'emergència:

"La LCSP no recull, en canvi, especialitats per a aquests contractes en relació a la publicitat dels actes d'adjudicació i formalització en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació respecte al règim de publicitat previst amb caràcter general pels articles 151.1 i 154.1 de la LCSP⁵. La publicació en aquests casos s'ha de limitar, però, al que resulti pertinent tenint en compte que no hi ha un procediment previ amb els tràmits habituals. En aquest sentit cobren importància, per exemple, aspectes com els següents: la justificació del procediment utilitzat per a l'adjudicació, la menció de l'objecte del contracte, el preu d'adjudicació o la identitat de contractista".

D'acord amb aquesta nota informativa de la Junta Consultiva, aquesta crisi autoritza la tramitació d'emergència però **no dispensa de compliment de la normativa i els principis aplicables per a aquest procediment, entre ells la publicitat i transparència**, l'eficiència i eficàcia en la contractació, el compliment dels requisits establerts per a ser adjudicatari d'un contracte, el control de la mateixa per part dels òrgans de control corresponents, aplicar garanties en els supòsits de pagament anticipat de preu abans de la realització de l'objecte de contracte, etc.

És a dir, la tramitació d'emergència (art. 120 LCSP) ho és per al procediment de licitació, però no per a l'execució de la prestació. Per aquest motiu, el que s'elimina són tots aquells

⁵ Aquests preceptes disposen el següent:

"Article 151.1: La resolució d'adjudicació haurà de ser motivada i es notificarà als candidats i licitadors, havent de ser publicada en el perfil de contractant en el termini de 15 dies"

"Article 154.1: La formalització dels contractes haurà de publicar, juntament amb el corresponent contracte, en un termini no superior a quinze dies després del perfeccionament del contracte en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació. Quan el contracte estigui subjecte a regulació harmonitzada, l'anunci de formalització s'ha de publicar, a més, en el «Diari Oficial de la Unió Europea»

tràmits o aspectes de la fase de licitació per permetre que l'Administració actuï de manera immediata.

Especialment important és, per tant, la publicitat de la contractació d'emergència duta a terme pels poders adjudicadors. En aquest sentit, entre les recomanacions realitzades als governs per l'European Partners Against Corruption⁶ **per evitar que els alts nivells de discreció oferts a les autoritats públiques a través de la contractació d'emergència creïn un brou de cultiu per a la corrupció i garantir la confiança pública**, es suggereix a les autoritats públiques garantir un adequat manteniment de registres dels contractes adjudicats durant aquesta crisi, i per a cada procediment d'emergència adjudicat, la necessitat de publicar els punts següents:

- La justificació en optar per utilitzar un procediment negociat sense publicitat prèvia, demostrant que hi ha raons genuïnes d'extrema urgència, els fets que han portat a la necessitat d'extrema urgència van ser imprevisibles, de manera que és impossible complir amb els terminis habituals, i que la situació no és imputable a l'autoritat pública.
- Justificació de per què es va triar el proveïdor seleccionat.
- L'anunci d'adjudicació del contracte.
- Contractes d'emergència complets (amb un mínim de redacció d'informació confidencial).
- Desglossament detallat de preus del que es compra.
- Condicions de pagament i lliurament i pagaments posteriors contra aquests fites.
- Valor el contracte (inclosa una justificació si aquest valor és superior a l'esperat).
- Avaluació detallada de la licitació per compartir experiències i coneixements amb el públic i altres poders adjudicadors.

No és molt diferent al que disposa l'article 8 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre de Transparència, accés a la informació i bon govern (LTAIBG), que obliga a publicar la informació dels actes de gestió administrativa, i en particular, de tots els contractes, amb indicació de l'objecte, durada, l'import de licitació i d'adjudicació, el procediment utilitzat per a la seva celebració, els instruments a través dels quals, si escau, s'ha publicat, el nombre de licitadors participants en el procediment i la identitat de l'adjudicatari, així com les modificacions del contracte.

És a dir, que **aquesta situació d'emergència sanitària no pot permetre eludir el compliment de les normes de transparència i publicitat activa**. És més, en aquest context actual és quan **més s'ha d'exigir transparència en les decisions adoptades pels poders públics**. Així ho ha posat de manifest, per exemple, Transparència Internacional en relació amb la necessitat de lliure accés a la informació durant l'estat d'alarma, amb la proposta "Contra la crisi de salut, més transparència i democràcia".

⁶ PUBLIC PROCUREMENT TRANSPARENCY & INTEGRITY
Ensuring Transparency in Emergency Procurement: Recommendations

Aquesta proposta intensifica la necessitat de la rendició de comptes i la transparència, ja que **sense transparència no hi ha confiança i quan deixem de confiar en les institucions, queda un camp molt fèrtil per a la corrupció**, perquè ja ningú confia en res.

En el cas de la contractació d'emergència per part de l'IBSALUT, el Portal de Transparència del Servei de Salut de les Illes Balears, no va estar disponible per tasques de manteniment durant l'inici de la crisi sanitària.

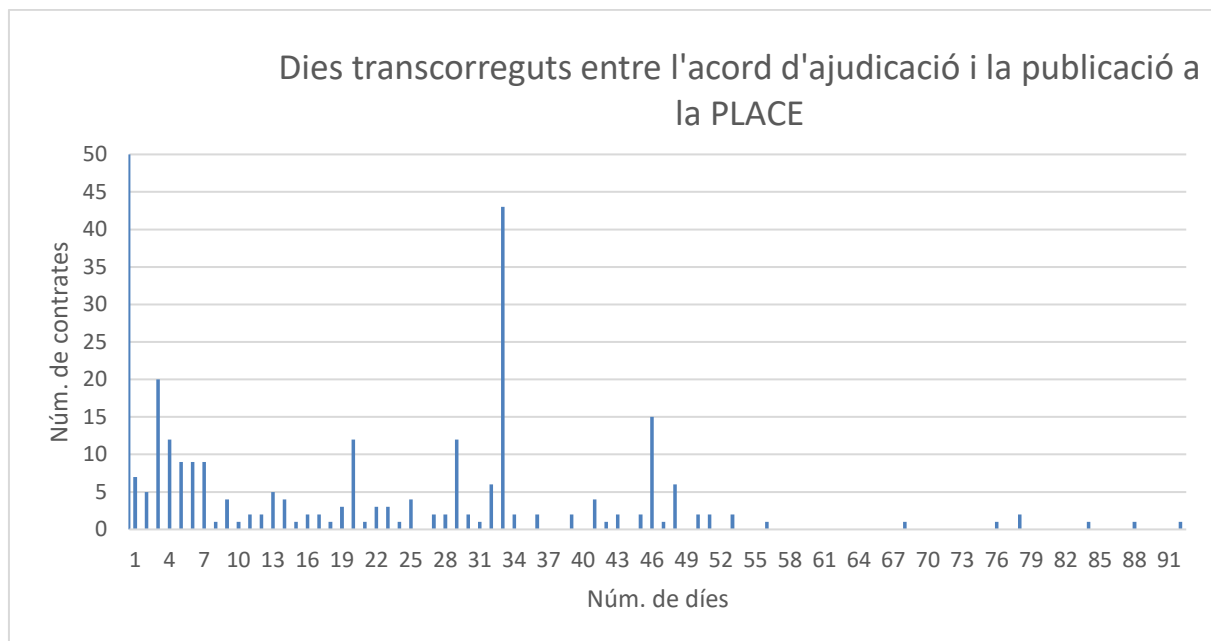
Si bé l'article 120.1.b) de la LCSP estableix un termini màxim de 30 dies per donar compte a Consell de Govern dels contractes d'emergència, hi ha un termini més breu de 15 dies per publicar-los al perfil del contractant (art. 151 i 154 LCSP). No obstant això, durant el període comprès entre el 14 de març i el 27 d'abril, la CA de les Illes Balears únicament va publicar 17 contractes a la Plataforma de Contractació del Sector Públic (PLACE) per un pressupost base de licitació de 1.198.437,87 €⁷.

La informació sobre la tramitació d'emergència a la CAIB va començar a publicar al portal de transparència de l'IBSALUT a partir de la publicació en el perfil del contractant de la PLACE, que va tenir lloc amb més intensitat a partir del 6 de maig de 2020, gairebé dos mesos després d'haver-se declarat l'estat d'alarma.

L'Oficina ha obtingut, a través de la informació publicada al portal de Govern obert de la CAIB, els dies transcorreguts entre la formalització dels contractes i la seva posterior publicació a la PLACE, per al període comprès entre el 15 de març i l'1 de juliol de 2020. A continuació, es presenta un gràfic amb els resultats:

⁷ Informe especial de Supervisión a 30-4-2020, de la Oficina Independiente de Regulación y Supervisión de la Contratación.

<https://www.hacienda.gob.es/RSC/OIReSuC/COVID-19/INFORME%20ESPECIAL%20EMERGENCIAS/VERSI%C3%93N%2029-04-2020/INFORME%20ESPECIAL%20EMERGENCIAS.%20v1.2.pdf>

S'observa que només 90 contractes dels 294 adjudicats, s'han publicat dins del termini de 15 dies marcat per la LCSP, encara que certament s'han acabat publicant tots, la qual cosa és molt important per al seu adequat control.

La relació de contractes tramitats pel procediment d'emergència que ha servit de base per als informes de transparència realitzats per l'Oficina de Regulació i Supervisió de la Contractació (OIRESCON), es pot veure en aquest enllaç: [https://www.hacienda.gob.es/es-ES/RSC/Paginas/OIReSuC/INFORME-ESPECIAL-\(PUBLICIDAD-EMERENCIAS-COVID-19\).aspx](https://www.hacienda.gob.es/es-ES/RSC/Paginas/OIReSuC/INFORME-ESPECIAL-(PUBLICIDAD-EMERENCIAS-COVID-19).aspx)

Així mateix, tots els contractes d'emergència publicats a la PLACE, poden consultar al següent enllaç: <https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma>

2.4. La supressió de controls en la realització de les despeses

La situació generada per l'evolució del COVID-19 ha portat a la necessitat de contemplar mesures excepcionals, també, en l'àmbit de control de la gestió econòmicofinancera i, de manera particular, en la modalitat de control corresponent a la **funció interventora**.

Aquesta modalitat de control té per objecte controlar, abans que siguin aprovats, tots els actes del sector públic que donin lloc al reconeixement de drets o a la realització de despeses, així com els ingressos i pagaments que d'ells es derivin, i la inversió o aplicació en general dels seus fons públics, amb la finalitat d'assegurar que la seva gestió s'ajusti a les disposicions aplicables en cada cas, tot això de conformitat amb el que disposa la

normativa pressupostària (art. 115 i següents de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears).

L'Acord de Consell de Govern de 18 de març de 2020 pel qual es concreten les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública, va establir que "L'òrgan de contractació, **sense obligació de tramitar expedient, pot ordenar l'execució de les prestacions necessàries** per poder satisfer la necessitat sobrevinguda i contractar lliurement el seu objecte sense subjectar-se als requisits formals que estableix la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes de Sector Públic, **fins i tot el de l'existència de crèdit suficient**. En cas que no hi hagi crèdit adequat i suficient, un cop adoptat l'acord, s'ha de procedir a la seva dotació en conformitat amb el que estableix la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears".

Com ha exposat el Comitè d'experts del Consell d'Europa en avaluació de mesures contra el rentat de capitals i finançament del terrorisme (MONEYVAL) en el seu informe "**Tendències de rentat de diners i finançament del terrorisme en jurisdiccions de MONEYVAL durant la crisi del COVID-19⁸**", la necessitat d'equips i subministraments mèdics específics es va disparar ràpidament a causa de l'aclaparadora demanda mundial. Per evitar un bloqueig administratiu, alguns països van suspendre temporalment controls complexos en els procediments de contractació pública per evitar interrupcions. Això sembla haver creat una vulnerabilitat de frau i corrupció.

Segons aquest informe, s'han identificat tres tipus principals de frau relacionats amb COVID-19: **frau amb equip mèdic, frau relacionat amb mesures d'ajuda econòmica, i frau o malversació de fons relacionats amb contractació pública**. Gairebé totes les jurisdiccions han observat un nombre creixent de casos fraudulents a causa d'una escassetat significativa d'equip mèdic i de protecció. La majoria dels enquestats van assenyalar que, a causa de la creixent demanda de subministraments mèdics, van augmentar els casos en què la mercaderia no es va subministrar després de la comanda en línia i / o quan es van enviar productes falsificats, i els casos de **malversació de fons públics mitjançant el sobrepreu** d'equips mèdics i altres subministraments. Les autoritats van assenyalar que **ha augmentat l'amenaça d'activitats il·legals per part d'individus i grups delictius organitzats en relació amb l'adquisició i producció d'equip mèdic**. En concret, un factor clau que, segons s'informa, **ha obert la porta a l'abús i la corrupció es relaciona amb la facilitat dels procediments de contractació pública** per garantir el lliurament ràpid de subministraments mèdics molt demandats. El Comitè d'experts posa com a exemple el d'una jurisdicció en la qual s'han **celebrat contractes de subministrament d'equip de protecció personal i equip mèdic amb persones jurídiques, les principals activitats econòmiques de les quals estaven**

⁸ <https://rm.coe.int/moneyval-2020-18rev-covid19/16809f66c3>

relacionades amb la gestió hotelera o la venda a l'engròs de fruites i verdures. Uns dies abans de la celebració d'aquests contractes, continua l'informe, l'entitat va modificar el seu objecte i ha afegit tipus addicionals d'activitat econòmica relacionats amb la producció de dispositius mèdics, equips, medicaments i roba. De la investigació es va concloure que aquests proveïdors no compten amb una base material i tècnica suficient per complir les seves obligacions contractuals⁹.

Per tant, el risc de que es materialitzin activitats defraudatòries durant situacions d'emergència és molt alt, de manera que la supressió de controls pressupostaris i econòmic-financers no fa sinó facilitar-lo.

2.5. La coordinació entre les diferents autoritats públiques

2.5.1. La ingent producció normativa

Com ja s'ha apuntat anteriorment, fins al dia 10 de setembre de 2020, **ascendeix a 636 el nombre de disposicions dictades** per òrgans estatals i òrgans de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears relatius a la gestió de la crisi sanitària. A elles caldria sumar les disposicions dictades per la resta de comunitats autònomes, algunes de les quals podrien haver tingut impacte en la gestió de la crisi sanitària duta a terme a les Illes Balears (per exemple, en matèria de restriccions al transport de material sanitari que hagués entrat per ports o aeroports diferents als insulars). Aquest volum de disposicions fa **enormement complexa la coordinació** entre diferents autoritats públiques, i més encara **la revisió de les actuacions per part dels òrgans control**.

2.5.2. La coordinació amb el Ministeri de Sanitat

El Reial decret llei 6/2020, de 10 de març, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en l'àmbit econòmic i per a la protecció de la salut pública, va establir que "*Quan un medicament, un producte sanitari o qualsevol producte necessari per a la protecció de la salut es vegi afectat per **excepcionals dificultats de proveïment** i per garantir la seva millor distribució, l'Administració Sanitària de l'Estat, temporalment, podrà:*

a) Establir el **subministrament centralitzat** per l'Administració.

⁹ A més, es conclou en l'informe que el beneficiari efectiu d'aquesta organització era una societat anònima controlada per un funcionari municipal d'aquell país, i que, a l'analitzar les transaccions financeres del proveïdor, es va establir que els contractes estaven sobrevalorats. Les autoritats policials i reguladores d'aquest país encara estan investigant aquest cas.

b) Condicionar la seva prescripció a la identificació de grups de risc, realització de proves analítiques i diagnòstiques, emplenament de protocols, enviament a l'autoritat sanitària d'informació sobre el curs dels tractaments o a altres particularitats semblants".

Per la seva banda, l'article 12 del RD 463/2020, de 14 de març, després d'indicar que les administracions públiques autonòmiques i locals mantindran la gestió, dins del seu àmbit de competència, dels corresponents serveis sanitaris, assegurant en tot moment la seva adequat funcionament, ha afegit que "**el Ministre de Sanitat** es reserva l'exercici de totes les facultats que siguin necessàries per **garantir la cohesió i equitat en la prestació de l'esmentat servei**" i que "podrà exercir aquelles facultats que siguin necessàries a aquests efectes respecte dels centres, serveis i establiments sanitaris de titularitat privada". Tot això amb la finalitat de garantir la possibilitat de determinar la millor distribució en el territori de tots els mitjans tècnics i personals, d'acord amb les necessitats que es possessin de manifest en la gestió d'aquesta crisi sanitària.

D'acord amb aquesta normativa, el Ministeri de Sanitat i les CCAA **van arribar a un principi d'acord per a la compra centralitzada** d'aquest material i la seva distribució entre els territoris. Així, entre el 10 i el 25 de març, el Ministeri va repartir prop de 7 milions de mascaretes entre les CCAA, de les que 99.016 es van destinar a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. No obstant això, donada la urgent necessitat de material per part de tots els serveis de salut de l'Estat, finalment cada comunitat autònoma va decidir fer provisió de material pel seu compte.

D'acord amb la informació que apareix a la PLACE, entre el 01-02-2020 (una setmana abans el govern xinès havia decretat una quarantena a la ciutat de Wuhan) i el 21-06-2020 (declaració de finalització de l'estat d'alarma), l'entitat INGESA (Direcció de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària), encarregada de les adquisicions de material sanitari per part de Ministeri de Sanitat, va realitzar les següents adquisicions de material relacionades amb la crisi derivada del COVID19:

Expedient	Tipus de Contracte	Estat	Import
<u>Covid32</u> Suministro de 3.000.000 Unitats de monos desechables protectores	Suministros Adquisición	Resuelta	31.751.844,77
<u>Covid31</u> Suministro de diverso material de protección	Suministros Adquisición	Resuelta	51.688.371,66
<u>Covid17</u> Suministro de 260.000 Unitats de gel desinfectante	Suministros Adquisición	Resuelta	779.301,75
<u>Covid30</u> Suministro de Bates desechables	Suministros Adquisición	Resuelta	8.423.640,83
<u>Covid24</u> Suministro de 1.000 dispositivos de ventilación mecánica	Suministros Adquisición	Resuelta	771.220,10
<u>Covid19</u>	Suministros	Resuelta	8.200.000,00

Expedient	Tipus de Contracte	Estat	Import
Suministro de 200 dispositivos de ventilación mecánica <u>Covid18</u>	Adquisición		
Suministro de Màscares FFP3 <u>Covid34</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	11.713.367,02
Suministro de Bates desechables <u>Covid55</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	29.740.463,66
Servicio de recepción, almacenamiento y distribución de material asistencial y de protección contra el virus covid19 <u>Covid54</u>	Adquisición Otros servicios	Resuelta	81.900,00
Suministro de 500.000 test ràpids kits Panbio Covid19 IgG/IgM para diagnóstico Covid19 <u>Covid53</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	2.800.000,00
Suministro de 263.424 envases de solución hidroalcohólica para lavado de manos <u>Covid52bis</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	434.649,60
Suministro de 265.000 envases de solución hidroalcohólica para lavado de manos <u>Covid49</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	397.500,00
Servicio de transporte aéreo de mercancías desde Shanghai/Zhengzhou a Madrid <u>Covid48bis</u>	Servicios Otros servicios	Resuelta	8.089.674,05
Servicio de 8 vuelos chárter desde Asia <u>Covid21</u>	Servicios Otros servicios	Resuelta	7.172.001,37
Suministro de Màscares quirúrgiques <u>Covid47</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	7.587.190,08
Servicio de transporte aéreo chárter de mercancías <u>Covid50</u>	Servicios Otros servicios	Resuelta	1.033.057,85
Suministro de kits de reactivos de extracción y detección de SARS-CoV2 <u>Covid51</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	15.029.700,00
Suministro de 17.011.000 Unitats de Guants de nitrilo <u>Covid68</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	866.039,72
Suministro de 23.600 Màscares quirúrgiques y de protección FFP2 y FFP3 <u>Covid67</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	2.486,20
Suministro de 40.000.000 de Guants de nitrilo <u>Covid66</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	3.880.000,00
Suministro de 1.345.500 Màscares con gomas, 3 capas PP blanco <u>Covid65</u>	Suministros Adquisición	Resuelta	390.195,00
Servicio de transporte marítimo de mercancías relacionadas con el covid-19 de Vietnam/España <u>Covid64</u>	Servicios Otros servicios	Resuelta	3.725,24
Servicios de supervisión, inspección y toma de muestras de mercancías para el covid-19	Servicios de transporte fluvial y marítimo		
	Servicios Otros servicios	Resuelta	132.231,40

Expedient	Tipus de Contracte	Estat	Import
<u>Covid63</u> Suministro de 26.800 test de detección del Covid-19 SGTi-flex Covid-19 IgM/IgC	Suministros Adquisición	Resuelta	4.440.134,99
<u>Covid62</u> Suministro de 52.000.000 de Guants de nitrilo para el Covid-19	Suministros Adquisición	Resuelta	5.564.000,00
<u>Covid61</u> Suministro de kits de detección y de extracción para el diagnóstico del COVID-19	Suministros Adquisición	Resuelta	2.637.613,62
<u>Covid60</u> Servicio para la coordinación logística y transporte aéreo, ferrocarril y por carretera de los materiales hospitalarios adquiridos por el Instituto Nacional de Gestión Sanitaria en China	Servicios Transporte de correo por vía terrestre y por vía aérea	Resuelta	750.000,00
<u>Covid59</u> Servicio para la coordinación logística y transporte aéreo, ferrocarril y por carretera de los materiales hospitalarios adquiridos por el Instituto Nacional de Gestión Sanitaria en China	Servicios Transporte de correo por vía terrestre y por vía aérea	Resuelta	6.500.000,00
<u>Covid58</u> Suministro de 200.000 test basados en la técnica de serología ARCHITECT_SARS-CoV-2 IgG, y los calibradores y controladores, para el diagnóstico del Covid-19	Suministros Adquisición	Resuelta	1.006.210,00
<u>Covid57</u> Suministro de 300.000 Ulleres protectoras	Suministros Adquisición	Resuelta	1.185.000,00
<u>Covid29</u> Suministro de 10 dispositivos de ventilación mecánica	Suministros Adquisición	Resuelta	380.000,00
<u>Covid26</u> Suministro de 1.000.000 de hisopos para toma de muestras	Suministros Adquisición	Resuelta	4.300.000,00
<u>Covid23</u> Servicio de vuelos chárter para traslado de material desde Shanghai a Madrid	Servicios Otros servicios	Resuelta	1.210.000,00
<u>Covid28</u> Suministro de diverso material de protección	Suministros Adquisición	Resuelta	150.061.218,91
<u>Covid12</u> Suministro Guants de nitrilo, Bates desechables y Bates de protección impermeables	Suministros Adquisición	Resuelta	206.831,00
<u>Covid45</u> Servicio de transporte aéreo de mercancías	Servicios Otros servicios	Resuelta	3.553.719,01
<u>Covid16</u> Suministro de reactivos para la detección del virus SARS-CoV2, mediante identificación genómica para diagnóstico in vitro	Suministros Adquisición	Resuelta	3.151.000,00
<u>Covid35</u> Servicio de recepción, almacenamiento y distribución de material sanitario y de protección contra el virus Covid19	Servicios Servicios sociales y de salud	Resuelta	413.223,14

Expedient	Tipus de Contracte	Estat	Import
<u>Covid46</u> Suministro de 700.000 Unitats de hisopos con medio de transporte para el diagnóstico del covid19	Suministros Adquisición	Resuelta	4.235.000,00
<u>Covid44</u> Suministro de kits de qPCR para detección de SARS-CoV2	Suministros Adquisición	Resuelta	944.388,00
<u>Covid42</u> Suministro de Màscares quirúrgiques tipo IIR	Suministros Adquisición	Resuelta	9.000.000,00
<u>Covid9</u> Suministro de kits de extracción del virus Covid19	Suministros Adquisición	Resuelta	99.152,40
<u>Covid36</u> Suministro de equipos de respiración pulmonar portátiles para tratamiento Covid19	Suministros Adquisición	Resuelta	29.796.700,00
<u>Covid40</u> Suministro de medios de transporte de muestras y de reactivos de extracción para test para la detección de SARS - CoV2	Suministros Adquisición	Resuelta	549.077,00
<u>Covid8</u> Suministro de solución higienizante	Suministros Adquisición	Resuelta	1.577.127,00
<u>Covid33</u> Suministro de kits de extracción y detección del virus Covid19	Suministros Adquisición	Resuelta	1.420.150,00
<u>Covid7</u> Suministro de Guants de nitrilo y Bates de aislamiento impermeable	Suministros Adquisición	Resuelta	163.176,69
<u>Covid27</u> Suministro de dispositivos de ventilación mecánica	Suministros Adquisición	Resuelta	3.504.000,00
<u>Covid6</u> Recepción, almacenamiento y distribución de material asistencial y de protección contra el virus Covid-19	Suministros Adquisición	Resuelta	247.933,88
<u>Covid25</u> Suministro de kits para la realización de 375.000 test para detección del virus Covid19 por tecnología de PCR	Suministros Adquisición	Resuelta	7.383.750,00
<u>Covid22</u> Suministro de Guants de nitrilo	Suministros Adquisición	Resuelta	139.682,50
<u>Covid41</u> Suministro de Màscares de protección FFP2	Suministros Adquisición	Resuelta	186.744,00
<u>Covid37</u> Suministro de estaciones de anestesia y respiradores	Suministros Adquisición	Resuelta	800.202,77
<u>Covid39</u> Suministro de Màscares de protección FFP2 y 8210 (N95)	Suministros Adquisición	Resuelta	639.974,39
<u>Covid2</u> Suministro, distribución del material para la realización de 50.000 determinaciones para la detección del COVID-19	Suministros Adquisición	Resuelta	375.000,00

Expedient	Tipus de Contracte	Estat	Import
<u>Covid1</u> Suministro Màscares de protecció FFP2	Suministros Adquisició	Resuelta	617.972,61
<u>Covid43</u> Suministro de Màscares quirúrgiques y de protecció FFP2 y FFP3	Suministros Adquisició	Resuelta	365.829,25
<u>Covid15</u> Suministro Màscares quirúrgiques II y IIR	Suministros Adquisició	Resuelta	7.044,00
<u>Covid14</u> Suministro Màscares FFP2	Suministros Adquisició	Resuelta	70.959,23
<u>Covid13</u> Suministro Màscares FFP2 y FFP3	Suministros Adquisició	Resuelta	2.252,81
<u>Covid11</u> Suministro Màscares quirúrgiques Tipo II	Suministros Adquisició	Resuelta	5.720,00
<u>Covid10</u> Suministro Màscares quirúrgiques	Suministros Adquisició	Resuelta	6.990,00
<u>Covid5</u> Suministro de Màscares FFP2 y FFP3	Suministros Adquisició	Resuelta	40.660,09
<u>Covid4</u> Adquisició de 2.640 Màscares de protecció FFP2, modelo 9320	Suministros Adquisició	Resuelta	6.864,00
<u>Covid3</u> Adquisició de 50.000 Màscares quirúrgiques	Suministros Adquisició	Resuelta	2.500,00
TOTAL			438.516.361,59

Mitjançant ofici de 25 de juny, aquesta Oficina ha sol·licitat sense èxit a INGESA informació sobre les quantitats d'aquest material que hagués tingut com a destí final la comunitat autònoma de les Illes Balears, per la qual cosa **es desconeix si s'ha subministrat a l'IBSALUT material sanitari per part del Ministeri de Sanitat**, i per tant, no és possible realitzar una valoració de l'eficàcia i eficiència en la coordinació sobre aquest punt.

2.5.3. La coordinació amb els Ministeris de Transports i Defensa

A més d'aquestes compres de material sanitari per part de Ministeri de Sanitat, cal tenir en compte que aquest material procedia en la seva pràctica totalitat de la Xina, per la qual cosa es feia necessari organitzar **la logística del transport fins a territori espanyol**.

El mateix RD 463/2020, de 14 de març, va designar els ministres de Transports i de Defensa (a més del de Sanitat i d'Interior) com autoritats competents delegades per dictar les ordres, resolucions, disposicions i instruccions interpretatives que, en l'esfera específica de la seva actuació, fossin necessàries per a garantir la prestació de tots els serveis, ordinaris o extraordinaris, amb vista a la protecció de persones, béns i llocs,

mitjançant l'adopció de qualsevol de les mesures previstes a l'article 11 de la Llei Orgànica 4/1981, d'1 de juny. Aquests actes, disposicions i mesures es poden adoptar d'ofici o a sol·licitud motivada de les autoritats autonòmiques i locals competents.

Si bé el transport de material des de la Xina fins a les Illes Balears s'ha realitzat mitjançant els contractes d'arrendaments d'aeronaus que es detallen en l'apartat 3.5 d'aquest informe, des de la pròpia pàgina oficial de l'Exèrcit de l'Aire espanyol s'ha publicat la següent notícia relativa a transport de material sanitari des de Madrid amb destinació a les Balears i les Canàries efectuat pels avions de l'Exèrcit: <https://twitter.com/EjercitoAire/status/1269171860832485376?s=20>

Sobre la realització de vols per part de l'Exèrcit des de tercers països cap a Espanya, també han informat els mitjans de comunicació que aeronaus de l'Exèrcit de l'Aire han realitzat 31 vols dins i fora d'Espanya per transportar gairebé 70 tones de material sanitari de tot tipus en el marc de l'Operació Balmis contra la pandèmia de Covid-19¹⁰: <https://actualidad aeroespacial.com/aviones-del-ejercito-del-aire-han-realizado-en-un-mes-31-vuelos-con-material-sanitario/>

No es disposa d'informació sobre la totalitat dels vols contractats per les diferents CCAA i per l'Estat per al transport del material sanitari i la seva distribució en el territori nacional, ni de la disponibilitat de la planta aèria de l'Exèrcit per dur a terme aquesta tasca, per la qual cosa **no s'ha pogut realitzar un estudi precís al respecte**.

2.5.4. La coordinació amb l'Ambaixada Espanyola a la Xina

Amb l'objectiu de valorar l'eficàcia i l'eficiència que ha suposat per a la sanitat pública balear l'haver realitzat compres a la Xina, l'Oficina s'ha posat en contacte amb l'Ambaixada d'Espanya a la Xina a través del Conseller Econòmic i Comercial Cap de l'Oficina Econòmica i Comercial de l'Ambaixada a Pekin. La informació obtinguda ha esta la següent:

- Durant la setmana del 22 de març de 2020, una comissió interministerial en la qual participaven el Ministeri de Sanitat, el Ministeri d'Afers Exteriors, el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, entre d'altres, va decidir sol·licitar el suport al Ministeri de Sanitat, per part de les Ambaixades i les Oficines Econòmiques i Comercials d'Espanya per agilitzar el subministrament de material sanitari a Espanya.

¹⁰ L'Exèrcit de l'Aire d'Espanya disposa de les següents aeronaus:

7 aeronaus model Airbus 400, amb una capacitat de 76.500 kg cadascuna.

2 aeronaus model Airbus 310, amb una capacitat de càrrega de 39.000 kg cadascuna.

6 aeronaus model Lockheed C-130 Hercules, amb una capacitat de 13.000 kg cadascuna.

13 aeronaus CASA C-295 amb una capacitat de transport de 9.500 kg cadascuna.

10 aeronaus CASA CN-235 amb una capacitat de càrrega de 6.000 kg cadascuna

- Per les particularitats del mercat, el paper exercit per l'Ambaixada i les Oficines Comercials d'Espanya a la Xina ha estat molt rellevant, atès que a la Xina es produeix un alt percentatge del material sanitari mundial. El suport de l'Ambaixada d'Espanya a la Xina al Ministeri de Sanitat va incloure **el disseny de sistema logístic de compra i lliurament del material sanitari en aquest país, sobre la base de les necessitats i peticions de material que el Ministeri transmetia a l'Ambaixada.**
- La coordinació per a les compres de material sanitari no es realitzava a nivell de Ambaixada, sinó en la Comissió Interministerial, constituïda per a l'adquisició per la via d'urgència de material sanitari. Aquesta Comissió (ja dissolta actualment), era la que s'havia d'encarregar de rebre i coordinar les necessitats de compres de material sanitari de les diferents administracions públiques d'Espanya i en base a aquesta informació remetia a les Ambaixades les instruccions de compra dels materials necessaris. Per tal d'articular aquesta logística, l'Ambaixada va sol·licitar al Ministeri de Comerç xinès **una relació d'empreses de confiança** que poguessin fabricar aquest material. D'aquest llistat d'empreses, **el Ministeri de Sanitat va tancar operacions amb 6 empreses xineses exportadores de material sanitari.** Aquestes operacions incloïen 12 tipus diferents de material sanitari (mascaretes de diferent tipus, bussos de protecció, guants, ulleres, respiradors, etc.), per un import aproximat de 158 milions de \$.
- Durant els mesos de març i abril es va produir un col·lapse del mercat de producció de material sanitari a la Xina, tant a nivell de compradors (tots els països del món van dirigir les seves ordres de compra als fabricants xinesos) com de venedors (moltes fàbriques del país asiàtic van redirigir la seva producció tradicional cap a la producció de màscares, guants, bates i altres tipus de material similar). Moltes empreses xineses van reconvertir els seus processos de producció per a la fabricació de material sanitari, complint en alguns casos amb els certificats de qualitat xinesos (GB2626), **però no amb els internacionals.**
- Per tal d'evitar la producció de material sense complir els estàndards de qualitat, el **govern xinès va aprovar dues normes els dies 1 i 26 d'abril.** A més, per ajudar en la lluita global contra la pandèmia, el govern xinès va indicar a les empreses que havien de donar prioritat a les comandes destinades als **sistemes públics de salut dels països**, deixant en un segon nivell les **operacions purament comercials** que arribessin des les empreses i altres organitzacions privades. En el cas de les administracions territorials (entre les quals es troben les CCAA espanyoles), les empreses xineses necessitaven la confirmació que el material que venien a les empreses intermediàries que actuaven en nom de les entitats territorials estava destinat a lluita contra la pandèmia a Espanya i no tenia una finalitat comercial, per el que es podia utilitzar una carta emesa per l'Ambaixada d'Espanya a la Xina que era presentada per l'empresa intermediària de les administracions territorials espanyoles.

- En el cas espanyol, les CCAA de Catalunya, Madrid, València, Galícia, Navarra, Castella i Lleó, Andalusia, Aragó, la Rioja, Balears, Astúries i Canàries van tractar directament amb l'Ambaixada per tractar d'organitzar les compres i trasllats de material, sol·licitant informació, suport per a l'emissió de les cartes esmentades o per a sol·licitar autoritzacions per al transport aeri. En concret, la CA de Balears va contactar amb l'Ambaixada **per sol·licitar les autoritzacions de transport aeri del material** comprat directament a la Xina.

3. ESTUDI I CONSIDERACIONS.

3.1. Acord de tramitació d'emergència de 18-3-2020

L'Acord del Consell de Govern de les Illes Balears de 18 de març de 2020 concreta les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública com a conseqüència del que disposa el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'Estat d'alarma per a la gestió de la crisi sanitària ocasionada pel COVID 19. Segons aquest Acord, les mesures que adoptin els òrgans de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i dels ens del sector públic instrumental de qualsevol classe, justificarà la necessitat d'actuar de manera immediata, d'acord amb el que preveu l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes de Sector Públic.

D'acord amb aquest Acord de 18 de març de 2020, serà aplicable la tramitació d'emergència a tots els contractes que hagi de subscriure l'Administració de la CAIB i el seu sector públic instrumental per atendre les necessitats derivades de la protecció de les persones, si bé atès que implica l'exclusió dels principis de llibertat d'accés a les licitacions, transparència i publicitat, **s'ha de limitar a l'estrictament indispensable en l'àmbit objectiu i temporal** per prevenir o remeiar els danys derivats de la situació d'emergència. En paraules de la OIRESCON, la tramitació de procediment negociat sense publicitat s'ha de limitar a casos **d'imperiosa urgència**.

3.2. Informació obtinguda

L'Oficina ha requerit al Servei de Salut de les Illes Balears **IBSALUT** la **documentació justificativa** de la contractació realitzada durant la crisi sanitària, en particular:

- Resolució d'adjudicació del contracte que reculli els elements essencials de la mateixa: objecte, preu i adjudicatari.
- Si existeix, documentació que acrediti a l'adjudicatari, així com la capacitat d'obrar i l'habilitació professional necessària per a la realització de les prestacions (article 138.2 LCSP).
- Document de formalització del contracte o document equivalent que el substitueixi.
- Factura amb desglossament dels conceptes facturats amb el detall de les unitats i preu d'adquisició, i desglossament de l'import de l'IVA, si escau. (Art. 111 LCSP).
- DUA (document únic administratiu) d'importació, en cas de material procedent de tercers països.
- Detall de les partides pressupostàries a les quals s'han imputat els càrrecs i els documents comptables corresponents.

- Forma de pagament i, en cas de transferència bancària, número de compte corrent on s'han fet els pagaments.

Cal destacar que entre la documentació presentada es troba la "Memòria Resum" de cada contractació en la qual es posen de manifest les evidències que justifiquen la contractació del subministrament de material amb proveïdors internacionals, en lloc dels nacionals, com són el desproveïment d'aquests últims, així com que el principal país fabricant d'aquest material de protecció sanitària és la Xina (que en aquest moment era el país amb major nombre d'infectats) i que es va rebre poc material del Ministeri de Sanitat a l'ésser una comunitat poc afectada per la pandèmia .

L'Oficina també ha obtingut informació dels mitjans de comunicació, de **l'Ambaixada Espanyola a la Xina**, així com de la base de dades de la Plataforma de Contractació del Sector Públic **PLACE** i del **Portal de Govern Obert de la CAIB**, i dels informes especials de supervisió de l'**OIRESCON** sobre la publicitat dels contractes tramitats per emergència durant l'estat d'alarma derivat del COVID-19. A més de tots els informes i documents internacionals que s'indiquen en l'apartat 2.1.

No obstant això, no ha pogut obtenir informació de l'entitat **INGESA** (Direcció de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària), dependent del Ministeri de Sanitat, com s'ha exposat anteriorment.

3.3. Resum dels contractes d'emergència tramitats

D'acord amb la informació obtinguda, a data 1 de juliol de 2020 el IBSALUT ha realitzat **294** contractes d'emergència per un import total de **65.636.380,41 €**.

Centrant-nos en els contractes per a la compra de material sanitari, de la informació obtinguda en la qual constava el nombre d'unitats adquirides (no en tots els contractes o factures constava el nombre d'unitats, sinó el pes en Tn), el material de protecció sanitària **contractat directament per l'IBSALUT** ha estat el següent (en unitats físiques):

Element	Unitats físiques
Guants	65.740.000
Màscares Quirúrgiques	28.300.000
Màscares FFP2	2.075.330
Màscares FFP3	100.000
Bussos	317.588
Davantals	401.600
Bates	657.220

Element	Unitats físiques
Hisops/test	120.000
Ulleres mèdiques	74.450
Ulleres de protecció integral	160.000
Ulleres de protecció ocular	10.000
Escovillons	40.000
Termòmetres	2.500
Respiradors	Sense dades

- No consta la compra de gels hidroalcohòlics o similars per part de l'IBSALUT, encara que sí per part d'altres òrgans, el detall dels quals es conté en l'apartat 3.9 d'aquest informe.
- Quant als respiradors es té constància d'adquisicions per import 3.447.350,18 €, però de la informació publicada a la PLACE no es disposa del nombre d'unitats adquirides, i tampoc s'ha remès informació al respecte per part de l'IBSALUT¹¹.
- Quant als termòmetres, només es disposa d'informació relativa als encàrrecs de compra, però no consta en cap factura analitzada la quantitat de termòmetres subministrats ni el seu import.

D'altra banda, de la informació que disposa l'Oficina, el material de protecció sanitària contractat per les **entitats del sector públic autònom diferents de l'IBSALUT**, ha ascendit a 702.863,48 €, amb el següent detall (en unitats físiques)¹²:

Material	Unitats	Import
Bates	10.000	60.500,00
Bussos impermeables	2.000	34.000,00
Dispensadors de solucions hidroalcohòliques	4.144	44.340,80
Garrafa 5l solució hidroalcohòlica	183	15.193,20
Guants nitril	24.000	2.056,00
Màscares FFP2	19.450	48.762,60
Màscares quirúrgiques	375.660	301.352,30
Màscares reutilitzables	7.100	15.001,00

¹¹ Els proveïdors dels respiradors, el detall es conté en l'apartat 3.4 d'aquest informe, han estat BEMASCÉ TÈCNICA, SL, dextro MÈDICA SL, DISTRIBUCIONS I REPRESENTACIONS BIOMÈDIQUES DIREX SL, Dräger MEDICAL HISPANIA SA, GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE ESPAÑA SAU, Getinge GROUP SPAIN SLU i MEDTRONIC IBÉRICA S.A.

¹² En el punt 3.9 d'aquest informe es recullen, a més dels contractes de subministraments de material sanitari indicats en aquesta taula, altres contractes de serveis: la compra de llicències, contractes d'obres, teleassistència, contractes de publicitat, tele traducció, etc.

Material	Unitats	Import
Pantalles facials lleugeres	2.324	28.275,24
Pantalles facials	500	60.500,00
Test	2.000	28.600,00
Mampares de protecció	s.d.	64.282,34
Total		702.863,48

3.4. Contractes d'emergència propis del subministrament del material de protecció sanitària

A continuació, es recullen els contractes de serveis i subministraments tramitats per via d'emergència, ordenats per import del contracte distingint entre subministraments, serveis i obres (incloent els 48 contractes de publicitat a què es fa referència en l'apartat 3.7 d'aquest informe) , tenint en compte que:

- De la informació obtinguda de la PLACE, s'han inclòs els contractes adjudicats a través del procediment d'emergència (negociat sense publicitat).
- De la informació obtinguda dels informes de l'OIRESCON, els imports d'adjudicació no inclouen l'IVA.
- De la informació obtinguda a través del portal de Govern Obert de la CAIB, l'Oficina ha inclòs tots els contractes tramitats per via d'emergència independentment de procediment de contractació (menors, oberts i negociats sense publicitat).

	Proveïdor	Import contractat
A)	Subministraments material sanitari	49.079.986,89
	ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD	9.593.953,20
	RAYAN HOLDINGS PTE LID	8.257.180,00
	TYRVAL IMPORT EXPORT SL	6.460.076,00
	INJOO TECHNOLOGY S.L.	6.120.730,35
	SOLUCIONES DE GESTION Y APOYO A EMPRESAS SL	3.701.500,00
	SHANGAI FANRUI INDUSTRY CO LTD	3.230.912,00
	Mediline International Iberia, SLU	2.000.000,00
	A. Hartrod Shanghai Solutions Co. Ltd	1.870.000,00
	GARRIC MEDICA S.L.	958.960,00
	DISTRIBUCIONES Y REPRESENTACIONES BIOMÉDICAS DIREX SL	946.436,83
	GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE ESPAÑA S.A.U.	847.347,52
	GETINGE GROUP SPAIN S.L.U.	651.585,00
	EL CORTE INGLES, S.A.	533.731,00
	DRÄGER MEDICAL HISPANIA S.A.	453.755,67
	DEXTRO MÉDICA S.L	441.843,82
	Life Technologies SA	431.612,80
	COMERCIAL MÉDICA REMEX, SL	339.933,30
	MEDTRONIC IBÉRICA S.A.	240.790,00
	Telefónica Soluciones de Informática y Comunicaciones de España; SAU	234.685,55

	Proveïdor	Import contractat
	LELEMAN, SL	217.000,00
	OSIMPLANT DIVISIÓ ESPAÑA SL	204.472,10
	Nunsys SL	170.647,18
	BEMASCÉ TÉCNICA, S.L.	158.062,30
	AKRALAB, S.L.	143.900,00
	DECORACIONES EGEA, S.L.	123.964,50
	SUMINISTROS CLÍNICOS BALEARES SL	93.450,00
	Eppendorf Ibérica SL	65.844,45
	DEPÓSITO DENTAL JM&ASOCIADO SL	60.500,00
	TECNOLOGÍAS PLEXUS S.L.	53.103,52
	PALAU EQUIPAT, S.L.U.	51.982,65
	MONISBAL, SL	47.364,12
	Agfa Nv Sucursal en España	44.016,67
	ANTONIO MATACHANA SA	29.499,80
	MINDRAY MEDICAL ESPAÑA SL	27.407,71
	Neofon Telecomunicacions, SL	27.079,80
	SISTEMES I AJUDES SL	26.944,60
	KARL STORZ ENDOSCOPIA IBERICA, S.A.	25.233,14
	MORANT Y CONTRI MÉDICA S.L.	24.290,75
	JOSE ANTONIO PASTOR FEBRER	19.746,00
	MALLORCA VESTUARIOS SL	18.602,54
	Balear de oficinas 2006, SL	18.066,51
	BALEAR D'OFICINES 6000 SL	16.918,22
	CONFECCIONES CARLOS CÓRDOBA	15.275,05
	HU CLINIC SANITARIA SLL	14.331,24
	HILL-ROM IBERIA, S.L.	12.163,53
	ARJO IBERIA SL	11.979,00
	Magatzem Mallorca, SLU	11.908,52
	GAMMA SOLUTIONS SLU	7.800,00
	KRAPE SA	7.381,00
	Prim, SA	5.904,80
	BIOLÍNEA, S.L	3.390,00
	DISTRIBUCIONES MÉDICAS MUÑOZ, S.L.	2.413,95
	INFORMATICA Y MUEBLES SON ROSSINYOL, S.L.	1.796,85
	NOU SIGNE ESTUDI DE SENYALECTICA, S.L.	1.089,00
	PHYSI-REHAB-KINETERAPY-EIVISSA, S.L.	660,01
	FERROVIAL SERVICIOS S.A.U.	487,98
	FERRETERIA SON GARRIT, S.L.	276,36
B)	Serveis de transport aeri: transport de passatgers i càrrega, excepte el transport de correu	7.321.938,55
	Globalia Broker Services, SAU	4.315.560,55
	Ethiopian Airlines Air Cargo	1.455.000,00
	Privilege Style SA	854.500,00
	Ningbo T&Q Lighting Co. Ltd.	465.000,00
	AD AIR CARGO BUSINESS, SA	231.878,00
C)	Serveis	7.272.354,24
	Hospital Sant Joan de Déu	2.106.881,56
	Cruz Roja Española en las Islas Baleares	685.775,97
	AGRUPACION MEDICA BALEAR SA	568.673,35
	ADALMO S.L.	478.945,76
	Informática El Corte Inglés, SA	419.467,19
	FERROVIAL SERVICIOS S.A.U.	199.439,41

	Proveïdor	Import contractat
	UTE LLATZMARCH	191.497,20
	Wei Wei Jiang Ouyang	170.167,16
	TRANSPORTES BLINDADOS S.A.	148.742,90
	CCCXI Telefónica de España SAU - Telefónica Móviles de España, SAU	133.593,53
	ACCIONA FACILITY SERVICES SA	121.000,00
	TECNOLOGÍAS PLEXUS S.L.	110.678,70
	Malla, SA	109.079,08
	Hora Nova, SA	105.400,00
	S.E. de Carburos Metálicos, S.A.	104.226,71
	Servicios Sociosanitarios Generales, S.L.	84.969,67
	Arrels i Ales Mallorca, SL	83.850,00
	Nuria García González	83.850,00
	Sociedad Española de Radiodifusión, SLU	71.000,00
	SRCL CONSENUR	67.064,25
	Radio Popular, SA	57.600,00
	SOLUCIONES DE GESTION Y APOYO A EMPRESAS SL	56.715,24
	FERROSER SERVICIOS AUXILIARES S.A.	55.688,26
	Editora Balear, SA	53.850,00
	Integración Sanitaria Balear, SLU	53.157,64
	SERUNION SA	52.098,03
	Canal 4 Televisión de Baleares SLU	50.570,00
	Fundació Universitat Empresa (FUEIB)	46.343,00
	RAYAN HOLDINGS PTE LID	42.073,67
	Lantimar Aduanas y Tránsitos, SL	40.537,07
	SHANGAI FANRUI INDUSTRY CO LTD	40.000,00
	Servicios de Teleasistencia, SA (Atenzia)	39.468,00
	Ediciones Jemma, SL	38.750,00
	ODANA Sanidad Ambiental, SL	38.465,90
	Mensajería Pitiusa S.L.U.	35.000,00
	Diario de Ibiza, SA	29.000,00
	ABANTI EMPLEO ETT SL	27.323,40
	ANGEL 24 SL	26.620,00
	Unidad Editorial Ediciones Locales, SL	24.300,00
	Periódico de Ibiza y Formentera SLU	23.850,00
	ILUNION AMALIA, S.L.	23.292,50
	Editorial Menorca, SA	23.200,00
	Uniprex, SA	22.250,00
	CLINICA SALUS MENORCA S.L.U.	21.600,00
	Edicions Periòdiques Ara Balears, SL	21.000,00
	OLYMPUS IBERIA SAU	19.910,46
	Televisió d'Eivissa i Formentera, SA	19.900,00
	Juan Pablo Blanco Abadía	19.520,00
	Mes Blanca, S.L.	18.331,50
	S2 Grupo de Innovación de Procesos Organizativos, SL	18.150,00
	GRUPO ROYAL TELECOM SL (TBC)	16.340,66
	TRABLISA DISTRIBUCIÓN Y SERVICIOS	15.431,60
	International Balear Courier, SLU	12.801,80
	ANTONI GELABERT AMENGUAL	12.644,50
	LAVANDERÍA MENORQUINA S.L.	11.543,07
	BRÓCOLI SL	11.048,75
	ENEQUIP SERVEIS INTEGRALS S.L.	10.944,17
	DECORACION MARTI OSORIO, SL	9.565,11
	KBA, SL	9.550,00
	Fundació Anar	7.500,00

	Proveïdor	Import contractat
	Marmi 2015, SL	7.340,00
	TALLER DE RUIDOFONIA MOL, SL	7.100,00
	ELIS MANOMATIC SA	6.454,14
	DUALIA TELETRADUCCIONES S.L.	4.693,95
	Associació Ona Mediterrània	4.630,00
	CONCESIONARIA HOSPITAL UNIVERSITARI SON ESPASES, S.A.	4.390,47
	SISTEMAS INTEGRALES DE MEDICINA, SAU	4.187,60
	Aljunibe, SL	4.130,00
	CATERING S'OLIVERA	3.134,76
	ANDAMIOS ROSBALLE; S.L	3.060,00
	COPE Ibiza y Formentera Taller de Ruidofonia Mol, SL	3.000,00
	Associació Cultural Veu de Sóller	2.800,00
	GRAN HOSPITAL CAN MISSES	2.037,23
	Crónica Balear, SL	1.830,00
	La Pitiusa de Internet, SL	1.830,00
	Jorge Ribera Tomás	1.680,00
	Setmanaris i Revistes, SL	1.370,00
	FELIPE LLABRÉS FERRER	1.299,32
	Associació Cultural Dijous d'Inca	800,00
	Associació Arròs amb Salseta	680,00
	Informacions Llevant, SL	620,00
	Associació Cultural N'Alí	610,00
	Associació Cultural Setmanari Felanitx	600,00
	Cent per Cent Manacor, CB	500,00
	Prensa Independent, SL	500,00
	Associació Cultural d'Alaior	490,00
	Comtwo, SL	380,00
	David Pérez Tomás	380,00
	Miquel Pol Alorda	380,00
	Mira per on, SL	380,00
	Rooster Communication, SL	360,00
	Turismo 2007 SL, Editora Cala Millor 7	270,00
	Associació Cultural Bona Pau de Montuïri	200,00
D)	Suministrament material informàtic	1.514.902,71
	Soluciones Informatiques ICONO SL	579.690,06
	GRUPO ROYAL TELECOM SL (TBC)	200.146,74
	Informática El Corte Inglés, SA	172.987,36
	Telefónica Soluciones de Informática y Comunicaciones de España; SAU	149.409,84
	IT Global, SL	92.576,34
	Telefónica de España, SAU	90.226,41
	Punt Informàtic i Creatiu, SL	63.992,06
	Ofimática Estorach, SL	39.143,10
	MINDRAY MEDICAL ESPAÑA SL	37.633,42
	Telefonica Moviles España SAU	25.367,65
	Picis Clinical Solutions, SA	24.570,56
	GRUPO IN.CO.BA KITCHEN	23.241,62
	VISUALES E INFORMÁTICA SL	15.917,55
E)	Obres	308.230,60
	CONCESIONARIA HOSPITAL UNIVERSITARI SON ESPASES, S.A.	67.127,09
	ONA I MAR SERVEIS MARITIMS; S.L	60.000,00
	FACSA	53.719,01
	FRICATEM BALEAR SL	48.284,52

	Proveïdor	Import contractat
	FRANCISCO PONS TRUYOL S.L.	28.957,72
	ELECNOR; S.A.	20.661,16
	Colors Integral, S.L.	18.740,48
	S.E. de Carburos Metálicos, S.A.	5.816,22
	ISB INSTALACIONES, S.L.	3.490,55
	THYSSENKRUPP ELEVADORES, S.L.U.	1.433,85
F)	Altres subministraments	138.967,42
	CECOSA Supermercados, SLU	100.000,00
	NETIBIZA SL	38.967,42
TOTAL		65.636.380,41

3.4.1. Anàlisi dels principals proveïdors, en base a la documentació presentada per l'IBSALUT

A continuació, s'analitzen amb detall les adquisicions realitzades per l'IBSALUT als principals proveïdors, l'import d'adjudicació de les quals representa un 76% del total.

3.4.1.1. ASIAN MANUFACTURER SUPPLY LTD (AMS)

Es tracta d'una empresa de nacionalitat xinesa sense seu social a Espanya, encara que compta amb una filial a València, ASI LOGÍSTICS, dedicada al desenvolupament del transport de mercaderies dins de l'activitat de transitar.

A la pàgina web de l'empresa <http://www.amsupplyasia.com>, les dades del contacte són:

AMS EUROPA

Carrer del Comte d'Altea, 22, 46005 València

Telèfon de contacte: 625323298¹³

info@amsupplyasia.com

En diferents portals de recerques d'empreses¹⁴ trobem la següent direcció de l'empresa Asia Manufacturer Supply:

Ronda Guglielmo Marconi, 11

Ed. A, Centre de Negocis Of. N10

¹³ A la pàgina web de l'empresa <http://www.amsupplyasia.com> es facilita com telèfon mòbil de contacte d'AMS EUROPA el nombre 625323298, que és el mateix que facilita l'entitat mercantil EBNE X SUBMINISTRAMENTS HOTELERS també amb el mateix domicili de Ronda Guglielmo Marconi, 11 Ed. A, Centre de Negocis Of. N10, 46980 Paterna.

¹⁴ <https://www.infohoreca.com/empresas/ams-asia-manufacturer-supply>, <https://es.kompass.com/c/ams-asia-manufacturer-supply/es1406263/>

46980 Paterna

L'Oficina ha comprovat que en aquesta direcció consten 95 societats, cap d'elles amb la denominació d'Àsia Manufacturer Supply Limited.

AMS és una empresa mundial de **subministraments per a hotels i cadenes hoteleres** (Iberostar Hotels and Resorts, entre elles), entre d'altres sectors. AMS pertany al GRUP ASI que va ser fundat a Panamà el 1985, amb una important participació en el **programari financer del sector bancari** com a proveïdors de solucions financeres a Amèrica Llatina, amb oficines a Pennsilvània, Panamà, Costa Rica i Rep. Dominicana. No hi ha cap oficina a Espanya del GRUP ASI.

Consultada la PLACE no consta que s'hagin celebrat anteriorment contractes amb el Servei de Salut de les Illes Balears ni amb cap altre organisme públic.

Altres classificacions d'activitat econòmica en què consta d'alta són les següents:

CNAE (ES 2009): **Fabricació de mobles d'oficina i d'establiments comercials** (3101)

NEIX Rev.2 (EU 2008): Manufacture of office and shop furniture (3101)

ISIC 4 (WORLD): Manufacture of furniture (3100)

Asian Manufacturer Supply LTD ha realitzat 4 encàrrecs amb l'IBSALUT amb el següent detall:

1. Un primer carregament de data 3 d'abril per un import de 3.033.553,20 €, on no consta el document de formalització del contracte, sinó que les factures AMS20041401 i AMS 20.041.402 constitueixen els documents justificatius. L'intermediari d'aquesta compra va ser l'empresari mallorquí Francisco Calatayud sobre el qual es realitzen algunes observacions en l'apartat 3.6 d'aquest informe. De la sol·licitud de declaració de tramitació d'emergència extraïem les següents dades del contracte:

Descripció	Quantitat (Unitats)	Preu unitari (€)	Import
Bata citostàtica	252.500	7,20	1.818.000,00
Màscara FFP2	80.000	1,80	144.000,00
Guants	4.000.000	0,11	440.000,00
Davantals	200.000	0,14	28.000,00
Bussos	27.588	19,90	549.001,20
Escovillons	40.000	1,36	54.400,00
Total			3.033.401,20

2. El segon carregament de data 14 d'abril per un import de 4.215.600 €. No hi ha documentalment la formalització del contracte, sent la factura AMS20041601 el document justificatiu. De la sol·licitud de declaració de tramitació d'emergència

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2°-1^a.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

extraiem les següents dades del contracte. L'intermediari d'aquesta compra va ser també l'empresari mallorquí Francisco Calatayud:

Descripció	Quantitat (Unitats)	Preu unitari (€)	Import
Bates aïllament	400.000,00	6,44	2.576.000,00
Guants	4.300.000,00	0,13	559.000,00
Davantals	200.000,00	0,14	28.000,00
Bussos	50.000,00	19,90	995.000,00
Hisops	40.000,00	1,44	57.600,00
Total			4.215.600,00

3. Un tercer encàrrec de data 28 d'abril per 2.200.000 €, on tampoc hi ha el document de formalització del contracte, sinó que la factura AMS20042801 constitueix el document justificatiu, de la sol·licitud de declaració de tramitació d'emergència extraiem les següents dades del contracte: 4.000.000 de màscares quirúrgiques (0,55 € / u) i l'intermediari d'aquesta compra va ser l'empresari mallorquí Francisco Calatayud.
4. De la informació extreta de la PLACE consta un encàrrec per 144.800 € per al subministrament de hisops. En fase d'al·legacions s'ha presentat la documentació justificativa d'aquest encàrrec.

L'empresa Asian Manufacturer Supply LTD ha presentat factures per un import total de 9.449.153,20 €¹⁵.

3.4.1.2. RAYAN HOLDINGS PTE LID

RAYAN HOLDINGS PTE. LID. és una "Companyia Privada Exempta Limitada per Accions", constituïda el 10 de març de 2016 a Singapur. La direcció del domicili social de la Companyia es troba en 10 ANSON ROAD # 13-15 INTERNATIONAL PLAÇA SINGAPORE (079.903) i sense domicili declarat a Espanya. L'estat operatiu actual de la Companyia és "activa" i ha estat operant fins a la data. L'activitat principal de la Companyia és el **comerç majorista d'una varietat de béns sense un producte dominant**, amb els serveis de consultoria de gestió (general) com a activitat secundària. El seu número d'entitat única és: 201606287K

¹⁵ D'acord amb les al·legacions presentades, les comandes efectuades a AMS varen ser per un import total de 9.600.483,00€. L'Oficina no ha pogut comprovar aquesta dada ja que el quadre de comandes de l'informe es va realitzar d'acord amb el contingut dels informes justificatius per a la contractació d'emergència, i en fase d'al·legacions s'ha presentat un quadre amb el detall del subministraments realitzats, no els comanats.

RAYAN HOLDINGS PTE LID ha realitzat 5 operacions amb l'IBSALUT, a través de la intermediació d'una advocada d'origen xinès sobre la qual es fan algunes observacions en l'apartat 3.6 d'aquest informe. La documentació de tots els encàrrecs realitzats es compon de l'informe justificatiu de la necessitat de tramitació d'emergència i les factures presentades pel proveïdor. D'aquesta documentació extraïem la següent informació:

1. El primer encàrrec realitzat és de data 29 de març mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Guants	1.000.000	0,067	67.690
Bussos	30.000	22,623	678.000
Total			745.690

2. El segon encàrrec realitzat és de data 14 d'abril mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Guants	1.500.000	0,179	268.500
Ulleres de protecció integral	60.000	3,472	208.320
Ulleres de protecció ocular	10.000	2,69	26.000
Total			502.820

3. El tercer encàrrec realitzat és de data 19 d'abril mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Guants	1.500.000	0,143	214.500
Ulleres de protecció integral	100.000	2,92	292.000
Màscares FFP2	40.000	1,854	74.160
Màscares quirúrgiques	300.000	0,47	141.000
Total			721.660

4. El quart encàrrec realitzat és de data 29 d'abril mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Bussos	100.000	23,96	2.396.000
Total			2.396.000

5. El cinquè encàrrec realitzat és de data 2 de maig mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Màscares quirúrgiques	5.000.000	0,529	2.645.000

Total			2.645.000
-------	--	--	-----------

D'acord amb la informació de la PLACE en relació amb RAYAN HOLDING, s'han realitzat els següents encàrrecs:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 234/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscares quirúrgiques	2.645.000,00
SSCC EM 233/20	Subministrament material sanitari COVID19: vestits de protecció complets	2.396.000,00
SSCC PE 193/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscares quirúrgiques, Màscares FFP2, Ulleres y vestits de protecció	793.210,00
SSCC EM 205/20	Subministrament material sanitari: vestits y Guants de protecció	745.690,00
SSCC EM 206/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscares FFP2, Màscares quirúrgiques, Ulleres y vestits de protecció	667.060,00
SSCC EM 232/20	Subministrament material sanitari COVID19: Ulleres de protecció i Guants	506.500,00
SSCC EM 235/20	Subministrament material sanitari COVID19: Ulleres de protecció i Guants	503.720,00
SSCC EM 264/20	Lloguer d'un magatzem a l'aeroport de Xangai per guardar la mercaderia COVID19	42.073,67
TOTAL		8.299.253,67

No obstant això, aquesta empresa ha presentat 7 factures que ascendeixen a un total de 7.805.280,00 €. Per tant, entre els encàrrecs realitzats per l'IBSALUT (que ascendeixen a 7.012.070 €) i les factures presentades, hi ha una diferència de 793.210 €. Aquesta diferència es correspon al contracte SSCC PE 193/20 adjudicat a RAYAN HOLDINGS el 8 d'abril de 2020. En data 16 d'octubre de 2020 s'ha publicat en la PLACE la anul·lació d'aquest contracte.

3.4.1.3. TYRVAL IMPORT EXPORT SL

Es tracta d'una empresa amb NIF espanyol, domiciliada a Carretera Barcelona (km 55), Puçol, 46530, València.

- El seu objecte social és la **importació, exportació, compravenda i intermediació de material d'il·luminació i accessoris elèctrics, així com de qualssevol altres articles per a subministraments hotelers**. Està especialitzada en l'adquisició de material per a algunes de les principals cadenes hoteleres, des sanitàries i aixetes, a climatització i equipament mèdic. A la seva pàgina web es citen com a principals clients a les cadenes hoteleres Hilton, Melià, Riu, Iberostar, Hipotels, etc.
- Està donada d'alta en el CNAE: 4618 - Intermediaris de comerç especialitzats en la venda d'altres productes específics, Grup Sector: Comerç
- Consta com Administrador Únic Sr. TOMAS ROMERO JORGE MANUEL

- Aconseguix una xifra de vendes d'Entre 1,5 i 3 milions €, d'acord amb la informació publicada pel Registre Mercantil corresponent a l'últim balanç dipositat de 2019¹⁶.

Consultada la PLACE no s'havien adjudicat contractes a aquesta empresa amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma per al subministrament de material de protecció sanitari.

TYRVAL IMPORT EXPORT SL ha presentat factures per als **4 encàrrecs** realitzats amb l'IBSALUT. La documentació de tots els encàrrecs realitzats es compon de l'informe justificatiu de la necessitat de tramitació d'emergència i les factures presentades pel proveïdor. D'aquesta documentació extraïem la informació següent:

1. El primer encàrrec realitzat és de data 26 de març mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Guants	4.000.000	0,08	322.800
Termòmetres	500	49,00	24.500
Màscares FFP2	20.000	1,81	36.200
Màscares quirúrgiques	2.000.000	0,26	520.000
Bussos	60.000	17,00	1.020.000
Total			1.923.500

2. El segon i tercer encàrrecs es van realitzar en data 22 d'abril mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Màscares quirúrgiques	5.000.000	0,35	1.750.000
Bussos	50.000	19,98	999.000
Total segon encàrrec			2.749.000
Guants	3.000.000	0,166	498.000
Termòmetres	2.000	49,00	98.000
Màscares FFP2	60.000	3,16	189.600
Màscara FFP3	100.000	9,80	980.000
Total tercer encàrrec			1.765.600
TOTAL			4.514.600

L'Oficina disposa de la documentació corresponent a aquests tres encàrrecs, facilitada per l'IBSALUT, que ascendeixen a un total de 6.438.100 €.

¹⁶ https://www.informa.es/directorio-empresas/Empresa_TYRVAL-IMPORT-EXPORT.html

L'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb aquesta empresa:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 241/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscares quirúrgiques y vestits de protecció	2.749.000,00
SSCC EM 204/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscares FFP2, Màscares quirúrgiques, Guants, Termòmetres y vestits de protecció	1.923.476,00
SSCC EM 230/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscares FFP2, Màscares FFP3, Guants de nitril i Termòmetres	1.787.600,00
TOTAL		6.460.076,00

Segons l'escrit d'al·legacions, les comandes efectuades a TYRVAL varen sofrir variacions, ja que va haver un moment que les fàbriques no garantien el subministrament de determinat material sanitari i es varen haver d'anul·lar alguna part de les comandes com els guants de la primera comanda o les mascaretes FFP3 de la tercera, degut a què no complien amb la normativa europea i alguns preus durant la fase de fabricació es varen incrementar com el de les mascaretes i els dels bussos de la segona comanda.

D'acord amb aquesta al·legació es varen anul·lar els guants de la primera comanda per un import de 322.800 € (4.000.000 unitats) i les FFP3 de la tercera comanda per un import de 980.000 € (100.000 unitats). Això fa un total de 1.302.800 €. Malgrat aquestes variacions, l'Oficina no disposa del detall concret de quines han estat. D'acord amb els informes justificatius les comandes efectuades són quatre per un import total de 6.438.100 €, i d'acord amb les al·legacions han arribat tres subministraments i no quatre per l'anul·lació del guants i mascaretes FFP3. S'ha anul·lat material per 1.302.800 € però el preu final de tot el subministrament no ha variat.

Per altra banda, les factures presentades es corresponen amb l'import de les comandes realitzades, amb una diferència de 415.000 €. Els imports facturats no es corresponen amb els preus que consten en l'informe justificatiu de la contractació d'emergència. L'empresa TYRVAL ha augmentat en 0,05 € els preus dels 5.000.000 d'unitats de mascaretes quirúrgiques, i en 3,30 € el preu de la unitat dels 50.000 bussos. Aquests dos increments dels preus entre la segona comanda i el subministrament ha suposat un increment de 250.000 € en les mascaretes quirúrgiques i 165.000 € en els bussos.

3.4.1.4. INNJOO TECHNOLOGY S.L.

També es tracta d'una empresa amb NIF espanyol (B87942579), amb domicili C / Manuel Tovar 42 2a, 28034 - Madrid

Anterior Denominació: BE READY NOW SL

- El seu objecte social és la importació, exportació, distribució, instal·lació, fabricació, i la comercialització per qualsevol mitjà o canal de components, recanvis,

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2°-1^a.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

accessoris i productes finals d'aparells electrònics, de telecomunicacions i de processament d'informació¹⁷.

- Activitat CNAE: 4652 - Comerç a l'engròs d'equips electrònics i de telecomunicacions i els seus components
- Antiguitat 3 anys (2017.10.24)
- Càrrecs directius - Adm. Únic: CHEN SHOUTING
- Apoderat: LOSADA POSTIGO JORGE
- Rang de Vendes: Entre 1,5 i 3 milions¹⁸.

Consultada la PLACE no s'havien adjudicat a aquesta empresa contractes amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma per al subministrament de material de protecció sanitària.

INNJOO TECHNOLOGY SL ha presentat 6 factures pels 2 encàrrecs realitzats amb l'IBSALUT. De les factures presentades es dedueix que han tingut lloc un o diversos encàrrecs més, informació de la que l'Oficina no disposa. La documentació de tots els encàrrecs realitzats es compon de l'informe justificatiu de la necessitat de tramitació d'emergència, sense oferir detall de les comandes i les factures presentades pel proveïdor. D'aquesta documentació extraïem la següent informació:

1. El primer encàrrec realitzat és de data 26 de març mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall, sense desglossar el preu unitat:

Descripció	Quantitat	Import Total
Màscara quirúrgica	500.000	
FFP2	100.000	
Test ràpids	20.000	
Total		1.730.300,00

2. El segon encàrrec es va realitzar en data 4 de maig mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall, sense desglossar el preu unitat:

¹⁷ Segons informació publicada en alguns mitjans de comunicació, des de la temporada de futbol 2017 el RCD Espanyol va arribar a un acord de patrocini amb la marca proveïdora de dispositius intel·ligents i serveis de programari InnJoo. Aquesta empresa també ha subministrat material sanitari a la Generalitat de Catalunya per un import proper als 5 milions d'€. (https://www.lainformacion.com/deporte/InnJoo-patrocinador-Espanyol-trasera-camiseta_0_1014799706.html, <https://www.comunicae.es/nota/aston-dealers-nuevo-patrocinador-del-rcd-1211070/>)

¹⁸ La informació sobre el volum de vendes obtinguda de l'enllaç (l'últim dipòsit de comptes va ser el 2018, i l'últim canvi registrat en el RM va ser de 2020.06.16): https://www.expansion.com/directorio-empresas/innjoo-technology-sl_9394058_G50_28.html

Descripció	Quantitat	Import Total
Ulleres de protecció	14.450	
FFP2	114.730	
Bates aïllament	3.120	
Guants	1.544.400	
Vestits de protecció	1.600	
Test IgG/IgM	60.000	
TOTAL		2.457.394,85

L'Oficina disposa de la documentació corresponent a aquests 2 encàrrecs facilitades per l'IBSALUT que ascendeixen a un total de 4.187.694,85 €.

D'altra banda, l'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb aquesta empresa:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 247/20	Subministrament material sanitari COVID19: Ulleres de protecció, Màscare FFP2, Bates de aïllament, Guants, vestits de protecció y test IgG/IgM	2.457.394,85
SSCC PE 191/20	Subministrament de material sanitari COVID19: Màscare FFP2, Màscare quirúrgiques y test anticossos	1.730.300,00
SSCC EM 211/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscare quirúrgiques	1.076.900,00
SSCC EM 210/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscare quirúrgiques y pantalles de protecció facial	629.236,30
SSCC EM 212/20	Subministrament material sanitari COVID19: Ulleres y vestits de protecció	226.899,20

A continuació, es presenta quadre resum de les factures presentades per INNJOO TECHNOLOGY SL (en algunes d'aquestes factures s'ha repercutit IVA al 21%):

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
1551133	Màscara quirúrgica	500.000	1,4	700.000,00
	FFP2	100.000	2,5	250.000,00
	test ràpids	20.000	24	480.000,00
Total				1.430.000,00
IVA 21%				300.300,00
Total IVA/i				1.730.300,00

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
1574322	test ràpids	60.000	23	1.380.000,00
	Guants nitril	949.400	0,26	246.844,00
	Ulleres de protecció mèdica	8.450	5,75	48.587,50
Factura SIN IVA				1.675.431,50

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
1560775	Impermeables un solo uso	3.120	14,2	44.304,00
	FFP2	114.730	2,79	320.096,70
	Guants nitril	595.000	0,29	172.550,00
	Ulleres de protecció mèdica	6.000	7,95	47.700,00
	impermeable reforçat UCI	1.600	38,5	61.600,00
Total				646.250,70
IVA 21%				135.712,65
Total IVA/i				781.963,35

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
1551137	Màscares quirúrgiques	552.000	0,89	491.280,00
	caretes de protecció mèdica	5.000	5,75	28.750,00
Total				520.030,00
IVA 21%				109.206,30
Total IVA/i				629.236,30

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
1551134	Ulleres de protecció mèdica 10100	10.100	7,6	76.760,00
	Impermeable de un solo uso	7.800	14,2	110.760,00
Total				187.520,00
IVA 21%				39.379,20
Total IVA/i				226.899,20

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
1151135	Màscares quirúrgiques	1.000.000	0,89	890.000,00
Total				890.000,00
IVA 21%				186.900,00
Total IVA/i				1.076.900,00

Aquests imports facturats per INJOO TECHNOLOGY SL ascendeixen a un total de 6.120.730,55 €

En les al·legacions s'han aportat cinc informes justificatius de 5 comandes. L'Oficina ha analitzat els quadres presentats en fase d'al·legacions i aquests contenen dades errònies. És per això que no es prenen en consideració les al·legacions presentades per a aquest proveïdor.

3.4.1.5. SOLUCIONES DE GESTION Y APOYO A EMPRESAS SL

També es tracta d'una societat amb NIF espanyol (B50760123), i amb domicili social en Avinguda Cesar Augusto, 44 - 3 1, Saragossa, 50004

- El seu objecte social és la gestió de projectes.
- Activitat CNAE: 7022 - Altres activitats de consultoria de gestió empresarial
- Càrrecs directius - Adm. Únic: PURDEY INVESTMENT SL
- Soci únic: SWALALI SOCIETAT LIMITADA
- Apoderat: ROTAECHE LACHIONDO IÑIGO
- Ingressos: 2017: 5.033.292 €
- 2018: 101.058 €
- Nombre d'empleats: 4 (2018). Comptava amb 29 empleats el 2014, i 11 el 2015.
- Aquesta empresa ha contractat a més amb el Ministeri de Sanitat a la compra de material sanitari valorat en 40,5 milions d'euros.

Quant a l'administrador únic, es tracta de PURDEY INVESTMENT SL, la informació més destacable de la qual és la següent:

- CIF B85636199
- Antiguitat: 11 anys (16/03/2009)
- Domicili: C / Orfila 5 - Escala 1, Primer A I B, 28010 - Madrid
- Sector: CONSULTORIA EMPRESARIAL I ALTRES
- Càrrecs directius - Administrador Únic: ESCORIAL SENANTE JOSE ANGEL¹⁹
- Vendes: entre 500.000 i 1.000.000 (2017)

Quant al seu soci únic, SWALALI SOCIETAT LIMITADA, es tracta d'una societat amb NIF espanyol (B99354961), i amb domicili social al carrer Joaquin Costa 2 Pr Dh 50001 - Saragossa

- El seu objecte social és la promoció, construcció, conservació, reparació i enderrocament de tota classe d'edificacions urbanes, industrials, comercials, de serveis, recreatives, urbanitzacions o de qualsevol altre tipus. l'execució de contractes i obres públiques. l'adquisició, explotació i venda de terrenys i edificis.
- Activitat CNAE: 6820 - Lloguer de béns immobiliaris per compte propi.
- Càrrecs directius - Adm. Únic: Sr. Antonio Yus Terol, que va ser també administrador únic de Solucions de Gestió i Suport a empreses SL entre 2015 i 2016.
- SWALALI ha estat soci únic entre 2013 - 2017 de l'empresa: Solucions i Gestió de suport a empreses

¹⁹ El Sr. Escorial Senante apareix en el cas dels denominats "Paradise Papers" amb dues societats offshore a Malta. El 2008 era administrador de "Delta Advisory and Management Services Limited", i de "Arce Investment Consulting Limited, així com de Malta Capital. D'acord amb la informació que disposa l'Oficina, l'Audiència Nacional, la Fiscalia Anticorrupció i la Guàrdia Civil van investigar el passat any a aquesta societat, sobre una possible corrupció a Angola, en concertació amb altres empreses, mitjançant el pagament de suborns a funcionaris públics per part de l'empresa espanyola Mercasa, dins de l'execució d'un contracte per construir un mercat de proveïments a Luanda

- Apoderats: Mª José Vicente Camps (apoderada i / o administradora única entre 2015-2017 de Solucions i gestió de suport a empreses), Clara Yus Vicente i José Mª Yus Vicente (apoderat en 2016 de Solucions i gestió de suport a empreses)
- Ingressos: 145.177,00 € en 2018
- Nombre d'empleats: 2
- Antiguitat: 8 anys (14/09/2012)

Consultada la PLACE no s'havien adjudicat contractes a SOLUCIONES DE GESTIÓN Y APOYO A EMPRESAS SL amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma per al subministrament de material de protecció sanitària.

SOLUCIONES DE GESTIÓN Y APOYO A EMPRESAS SL ha presentat 1 factura per l'encàrrec realitzat amb l'IBSALUT. La documentació de l'encàrrec realitzat es compon de l'informe justificatiu de la necessitat de tramitació d'emergència i la factura presentada pel proveïdor. D'aquesta documentació extraïem la informació següent:

1. L'únic encàrrec realitzat és de data 29 d'abril mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall, sense desglossar el preu unitat:

Descripció	Quantitat	Import Total
FFP2	1.480.600	
Total		3.701.500,00

L'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb SOLUCIONES DE GESTIÓN Y APOYO A EMPRESAS SL:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 226/20	Subministrament material COVID19: Màscares FFP2	3.701.500,00
SSCC EM 310/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	56.715,24
		3.758.215,24

Només consta una única factura per 3.701.500 €, però d'acord amb la informació de la PLACE, també s'ha realitzat un altre contracte de serveis de gestió necessaris per a l'adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID per un import de 56.715,24 € (1,5% de l'import de la factura de subministrament de material), la factura de la qual no s'ha facilitat a l'Oficina. L'única disponible és per a l'adquisició de les màscares amb el següent desglossament:

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
20035	Màscares FFP2	1.480.600	2,50	3.701.500,00
Total				3.701.500,00

Segons l'escrit d'al·legacions, aquesta empresa va contactar amb l'IBSALUT per avisar que havien noliejat un avió replet de mascaretes FFP2 i que si estaven interessats, ells s'encarregaven del transport fins a Palma, però l'IBSALUT s'havia de fer càrrec de la despesa del noli i l'assegurança del transport des de Madrid fins a Palma. Una vegada revisada la documentació tècnica i revisat que el preu fos ajustat al que s'estava pagant per les mascaretes FFP2, se li van encarregar 1.480.600 mascaretes de protecció per a vapors orgànics FFP2 d'un sol ús per un import total de 3.701.500 €; el proveïdor ha emès la factura núm. 20.035. per l'import assenyalat. També ha emès la factura 20.046 per l'import de 56.715,24 € corresponent al noli aeri i l'assegurança del vol Madrid-Palma.

3.4.1.6. SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD

De la societat SHANGHAI FANRUI INDUSTRY no s'ha pogut realitzar cap comprovació. L'Oficina ha consultat diferents portals de bases de dades empresarials (Axesor, Infocif, Empresa, Einforma) i no ha obtingut cap resultat. La direcció especificada en la factura presentada pel proveïdor no existeix al portal de Google maps.

L'Oficina no ha pogut verificar que aquest proveïdor, encara que consti en els portals d'internet, estigui registrat com a empresa a la Xina. Les dades sobre aquesta empresa que l'Oficina ha obtingut a través de diferents portals d'internet són els següents:

- A la pàgina web <http://www.sialchina.com/suppliers/company/SHANGHAI-FANRUI-INDUSTRY-CO.html>, s'informa que l'empresa es dedica principalment al **subministrament d'aliments saludables i productes dietètics, aliments per a nadons i begudes no alcohòliques**.
- A la pàgina <http://www.fanruis.com/english/>, s'informa que és un proveïdor professional de recanvis i consumibles per equips semiconductors

De SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD s'ha presentat un contracte de data 1 d'abril de 2020 i una factura per l'encàrrec realitzat amb l'IBSALUT. La documentació de l'encàrrec realitzat es compon de l'informe justificatiu de la necessitat de tramitació d'emergència, el contracte i la factura presentada pel proveïdor. D'aquesta documentació extraïem la següent informació:

1. L'únic encàrrec realitzat és de data de 5 d'abril (si bé el contracte porta com a referència en la capçalera de 23 de març, i en la signatura consta la data de 1 d'abril) mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació de emergència, amb el següent detall:

Descripció	Quantitat	Preu unitat	Import Total
FFP2	60.000	1,9	114.000
Màscares quirúrgiques	5.000.000	0,34	1.700.000
Ulleres de protecció	60.000	5,6	336.000

Guants	6.000.000	0,18	1.080.000
Total			3.230.000

L'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 208/20	Subministrament material COVID19: Màscares , Ulleres y vestits de protecció	3.230.000
Total		3.230.000

Consta en la documentació presentada una factura amb el detall següent:

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
RF200324-4-1	FFP2	60.480	1,9	3.230.912,00
	Màscares quirúrgiques	5.000.000	0,34	
	Ulleres de protecció	60.000	5,6	
	Guants	6.000.000	0,18	
Total				3.230.912,00

Aquest increment en 912 € es correspon amb les 480 Màscares FFP2 addicionals a les consignades en l'informe justificatiu de la tramitació d'emergència.

Segons l'escrit d'al·legacions, va haver un increment del nombre de mascaretes de 480 i amb un import de 912 € i també un canvi en el nombre i preu dels guants, degut a que l'1 d'abril el govern Xinès va canviar la normativa d'exportació de material sanitari i 6.000.000 guants es varen haver de tornar a la fàbrica.

3.4.1.7. MEDLINE INTERNATIONAL IBERIA, SLU

També es tracta d'una societat amb NIF espanyol (B86030723) i domicili social a l'Avinguda de Castella (Ed. Munic), 2 - BJ, San Fernando d'Henares, 28830 Madrid

- El seu objecte social és el comerç a l'engròs d'aparells i instruments mèdics i l'organització de la venda i distribució de material mèdic sol ús.
- Activitat CNAE: 4646 - Comerç a l'engròs de productes farmacèutics
- Rang de Vendes: Entre 10-50 milions i el seu últim anunci en BORME ha estat publicat el 2019.07.11 i el seu últim dipòsit de comptes anuals ordinàries és de l'any 2018.
- Antiguitat: 10 anys (06/09/2010)
- Nombre d'empleats: 50
- Càrrecs directius – President: ABRAMS JAMES D

Consultada la PLACE s'han adjudicat contractes a aquesta empresa amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma per al subministrament de material de protecció sanitària.

MEDLINE INTERNATIONAL IBERIA, SLU ha presentat una factura proforma de 12 de maig, on es fa referència a un acord de 25.000.000 Guants a un preu de 0,08 € la unitat. La documentació de l'encàrrec realitzat es compon de l'informe justificatiu de la necessitat de tramitació d'emergència i la factura presentada pel proveïdor. D'aquesta documentació extraïem la següent informació:

1. L'únic encàrrec realitzat és de data de 14 de maig mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall, sense desglossar el preu unitat::

Descripció	Quantitat	Preu unitat	Import Total
Guants	25.000.000	0,08	2.000.000
Total			2.000.000

L'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb MEDLINE INTERNATIONAL IBERIA, SLU::

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 258/20	Subministrament material sanitari COVID: Guants de nitril	2.000.000
Total		2.000.000

Consta en la documentació presentada una factura amb el detall següent:

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
2677	Guants	25.000.000	0,08	2.000.000
Total				2.000.000

Cal esmentar que la factura presentada no té la consideració de tal document, ja que és un document proforma per a abonar el 30% de l'acord assolit entre les parts.

3.4.1.8. HARTRODT SHANGHAI SOLUTIONS CO. LTD

L'Oficina ha localitzat a l'empresa "Hardtrodt" (no exactament "Hartrodt Shangai Solutions") societat situada a la Xina, dedicada al transport, logística i tots els serveis relacionats.

Disposa d'una filial a Espanya, l'objecte social de la qual és Operadors logístics:

- Denominació: A HARTRODT ESPANYA SA
- NIF: A08654139

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2°-1^a.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

- Nom comercial: HARTRODT ESPANYA
- Estat: ACTIVA
- Data de constitució: 22-10-1980
- Últim dipòsit de comptes presentat: 2019 (presentat a l'agost de 2020)
- Domicili Social i comercial: C / DE LA MAR ROJA, 51 -55NAVE A-4.1ZAL., 08040 BARCELONA
- CNAE: 5229 - Altres activitats afins al transport
- SIC: 4789 - ALTRES SERVEIS ANNEXOS PER AL TRANSPORT SC
- Vendes: entre 3-6 milions d'euros. Últim Balanç dipositat al Registre Mercantil el 2019
- Empleats: 15
- Director general: Vicente Sanz Ciurana
- Director financer: Felix Fernandez
- President i conseller delegat: Maurizio Fasce

HARTRODT SHANGHAI SOLUTIONS CO. LTD (no la seva filial espanyola) ha presentat un contracte, sense signar per part de l'IBSALUT, de 25 d'abril i una factura de 26 d'abril, on es fa referència a un acord de 5.500.000 de màscares quirúrgiques a un preu de 0,34 la unitat. La documentació de l'encàrrec realitzat es compon de l'informe justificatiu de la necessitat de tramitació d'emergència, el contracte i la factura presentada pel proveïdor. D'aquesta documentació extraïem la següent informació:

1. L'únic encàrrec realitzat és de data de 25 d'abril mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall, sense desglossar el preu unitat:

Descripció	Quantitat	Preu unitat	Import Total
Màscares quirúrgiques	5.500.000	0,34	1.870.000
Total			1.870.000

L'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb HARTROD SHANGHAI SOLUTIONS CO. LTD:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 231/20	Subministrament material sanitari COVID: Màscares quirúrgiques	1.870.000
Total		1.870.000

Consta en la documentació presentada una factura amb el detall següent:

Factura	producte	Quantitat	preu unitat	total
---------	----------	-----------	-------------	-------

202004015	Màscares quirúrgiques	5.500.000	0,34	1.870.000
Total				1.870.000

Segons l'escrit d'al·legacions, el proveïdor ja ha fet entrega de la mercaderia i ha emès dues factures que corresponen al pagament total de l'import de l'encàrrec, i s'aporten les següents factures:

- Fra.20200415 de data 26/4 per 935.000 €
- Fra.202004015-2 de data 1/6 per 935.000 €

3.4.1.9. GARRIC MEDICA S.L.

Societat amb NIF espanyol (B80196934) i domicili en Avda. Brussel·les, 25, 28514 - (Eurovillas - Las Villas) - Madrid

- Objecte Social: Comerç a l'engròs de material mèdic.
- Activitat: Comerç a l'engròs de productes farmacèutics i medicaments
- Activitat CNAE: 4646 - Comerç a l'engròs de productes farmacèutics
- Vendes: entre 3-50 milions, últim balanç dipositat 2020
- Antiguitat: 28 anys (1992.01.07)
- Apoderat: GARCIA JIMENEZ JORGE
- Apoderat: MOTA VALERO JOSE ANTONIO

Consultada la PLACE s'han adjudicat contractes amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma per al subministrament de material de protecció sanitària.

GARRIC MÈDICA SL ha presentat 7 factures per a dos encàrrecs realitzats amb l'IBSALUT. La documentació de l'encàrrec realitzat es compon de l'informe justificatiu de la necessitat de tramitació d'emergència i les factures presentades pel proveïdor. D'aquesta documentació extraïem la següent informació:

1. El primer encàrrec realitzat és de data 23 de març mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall, sense desglossar el preu unitat:

Descripció	Quantitat	Import Total
Màscares quirúrgiques	1.000.000	
FFP2	50.000	
Total		774.400

2. El segon encàrrec realitzat és de data 23 d'abril mitjançant un informe justificatiu de sol·licitud de tramitació d'emergència, amb el següent detall, sense desglossar el preu unitat:

Descripció	Quantitat	Import Total
FFP2	70.000	254.000
Total		254.000

El total dels dos encàrrecs ascendeix a 1.028.400 €.

L'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb GARRIC MÈDICA SL:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC PE 194/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscares FFP2 y Màscares quirúrgiques	704.960,00
SSCC EM 245/20	Subministrament material sanitari COVID19: Màscares FFP2 d'un sol us	254.000,00
Total		958.960

A continuació, es presenta quadre resum de les factures presentades al IBSALUT per GARRIC MEDICA SL:

Núm. Factura	Subministrament	Quantitat unitària	Preu unitat	Total
1553878	FFP2 (500 caixes amb 20 Unitats)	10.000	3,872	38.720,00
1559885	FFP2 (1.000 caixes amb 20 Unitats)	20.000	3,872	77.440,00
1564259	FFP2 (72 caixes amb 20 Unitats)	1.440	3,20	4.608,00
1564260	FFP2 (928 caixes amb 20 Unitats)	18.560	3,20	59.392,00
1581052	FFP2 (1.000 caixes amb 20 Unitats)	20.000	3,872	77.440,00
Total FFP2				257.600,00

Núm. Factura	Subministrament	Quantitat	Preu unitat	Total
1553879	Masc. quirúrgica (16.000 caixes amb 50 Unitats)	800.000	0,5808	464.640,00
1559886	Masc. quirúrgica (4.000 caixes amb 50 Unitats)	200.000	0,5808	116.160,00
Total Masc. quirúrgica				580.800,00

Cal posar de manifest que les factures núm. 1553878, 1553879, 1559885 i 1559886 han inclòs l'IVA al 21%.

D'acord amb les dades publicades a la PLACE, i dels dos Informes del sotsdirector de compres i logística de l'IBSALUT pel qual se sol·licita la tramitació d'emergència, extraiem les següents dades: del primer informe es dedueix la necessitat de compra de 50.000 màscares tipus FFP2 i 1.000.000 de màscares quirúrgiques per un preu total de 774.400 €. En el segon informe s'indica la necessitat de 70.000 màscares tipus FFP2 per un import de 254.000 €. Import total segons la PLACE 958.960 €

De les factures presentades per aquesta empresa, s'han subministrat 126.000 unitats de màscares FFP2 i 1.000.000 unitats de màscares quirúrgiques, per un import total de 836.960 €.

Els documents comptables de pagament (OP) registren dos pagaments a aquest proveïdor, un per 257.600 € i un segon pagament per 503.360 €, el que suposa un total de 760.960,00 €.

En fase d'al·legacions s'ha presentat l'informe justificatiu de l'ajustament i la possible reducció de 50.000 a 30.000 unitats de FFP2, que és la diferència entre el primer informe justificatiu y el preu publicat a la PLACE.

3.4.1.10. GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE ESPAÑA S.A.U.

Societat amb NIF espanyol (A28061737) i domicili Social: Carrer Gobelás (la Florida), 35 - 37, Madrid, 28023

- Objecte Social: Prestació de solucions mèdiques
- Activitat: Comerç a l'engròs d'aparells i instruments mèdics, ortopèdic, òptics i fotogràfics
- Activitat CNAE: 4646 - Comerç a l'engròs de productes farmacèutics
- Les vendes que obté se situen en 175 milions € el 2018.

L'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE ESPANYA SAU:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 200/20	Subministrament equipament COVID19: respiradors i monitors hemodinàmics	667.479,00
HCICE 0220	Equipament mèdic ampliació UCRI	91.325,00
HSSL092/2020	Subministrament d'un eco cardiògraf per al servei d'UCI per a pacients amb COVID-19	63.781,52
Total		822.585,52

3.4.1.11. DISTRIBUCIONES Y REPRESENTACIONES BIOMÉDICAS DIREX SL

Societat amb NIF espanyol (B38353900) i domicili Social: Carrer Gira-sol (antiga urb la Primavera), 2, el Sauzal, 38360, Tenerife.

- Objecte Social: Comerç d'instruments mèdics.
- Activitat: Comerç al detall d'instruments mèdics, òptics, ortopèdics i fotogràfics
- Activitat CNAE: 4774 - Comerç al detall d'articles mèdics i ortopèdics en establiments especialitzats
- Les vendes d'aquesta empresa s'emmarquen en el rang Entre 6 i 30 milions € el 2018.

L'Oficina ha obtingut a través de la PLACE la següent informació en relació amb DISTRIBUCIONES Y REPRESENTACIONES BIOMÉDICAS DIREX SL:

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 198/20	Subministrament equipament COVID19: respiradors	211.589,00
SSCC EM 209/20	Subministrament equipament COVID19: respiradors de ventilació mecànica invasiva	570.590,20
Total		782.179,20

Finalment, s'indiquen a continuació els números de comptes bancaris i els codis Swift bancaris on s'han realitzat les transferències per al pagament dels encàrrecs realitzats a cada proveïdor:

Proveïdor	Import	Data Compensació	C/C	Client Beneficiari / Codi Swift	Entitat	Banc	Ciutat
NINGBO T&Q LIGHTNING, LTD	935.000,00	28.04.2020		59/396177897359	57A BKCHCNBJ92A	BANK OF CHINA	NINGBO
GLOBALIA	370.000,00	30.04.2020	21000701610200 XXXXXX				
GLOBALIA	510.062,13	22.04.2020	21000701610200 XXXXXX				
GLOBALIA	55.312,03	22.04.2020	21000701610200 XXXXXX				
GLOBALIA	370.000,00	24.04.2020	21000701610200 XXXXXX				
AIR CARGO BUSINESS, SA	370.000,00	29.04.2020	01822082150201 XXXXXX				
AIR CARGO BUSINESS, SA	1.085.000,00	29.04.2020	01822082150201 XXXXXX				
A HARTRODT SHANGHAI SOLUT	935.000,00	28.04.2020		59/444275080127	57A BKCHCNBJ300	BANK OF CHINA	SHANGHAI
TYRVAL IMPORT EXPORT, S.L.	2.268.300,00	17.04.2020	31590046442590 XXXXXX				
ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD	2.107.800,00	17.04.2020		59/710056010331	57A UBHKHKHXXXX	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK	HONG KONG
ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD	2.200.000,00	28.04.2020		59/710056010331	57A UBHKHKHXXXX	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK	HONG KONG
ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD	737.750,00	06.04.2020	sin datos				
ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD	54.552,00	15.04.2020	sin datos				
RAYAN HOLDING	2.396.000,00	15.04.2020		59/3749030850	57A UOVBSGSGXXX	UNITED OVERSEAS BANK LIMITED	SINGAPORE
RAYAN HOLDING	506.500,00	17.04.2020		59/3749030850	57A UOVBSGSGXXX	UNITED OVERSEAS BANK LIMITED	SINGAPORE
RAYAN HOLDING	2.645.000,00	30.04.2020		59/3749030850	57A UOVBSGSGXXX	UNITED OVERSEAS BANK LIMITED	SINGAPORE
RAYAN HOLDING	503.720,00	30.04.2020		59/3749030850	57A UOVBSGSGXXX	UNITED OVERSEAS BANK LIMITED	SINGAPORE
SOLUCIONES DE GESTIÓN	3.701.500,00	05.05.2020	00810569800003 XXXXXX				
ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD	692.183,40	08.05.2020		59/710056010331	57A UBHKHKHXXXX	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK	HONG KONG
ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD	1.032.418,20	14.05.2020		59/710056010331	57A UBHKHKHXXXX	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK	HONG KONG
ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD	266.800,00	01.06.20		59/710056010331	57A UBHKHKHXXXX	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK	HONG KONG
GLOBALIA BROKER SERVICES	510.062,13	30.03.2020	21000701610200 XXXXXX				
RAYAN HOLDING	960.850,00	30.03.2020	sin datos	sin datos			

Proveïdor	Import	Data Compensació	C/C	Client Beneficiari / Codi Swift	Entitat	Banc	Ciutat
SHANGHAI FUNRUI INDUSTRY	3.230.912,00	06.04.2020		59/600407171	57A MSBCCNBJ002	CHINA MINSHENG BANKING CORPORATIO	SHANGHAI
TYRVAL	480.875,00	06.04.2020	00493328892514 XXXXXX				
INNJOO TECHNOLOGY, SL	1.730.300,00	14.04.2020					
Pagament en formalització, atès que la bestreta la va cobrà AD VALOREM FINANCE	1.730.300,00	30.03.2020	00494800762916 XXXXXX				
GLOBALIA BROKER SERVICES	510.062,13	25.03.2020	21000701610200 XXXXXX				
RAYAN HOLDING	793.210,00	26.03.2020	sin datos				

De les empreses RAYAN, SHANGHAI FANRUI, HARTRODT (adjunt a la factura presentada) i AMS, només s'han comunicat els SWIFT on no apareix el número de compte sinó el codi client, de manera que només es pot identificar el banc receptor.

Les empreses EL CORTE INGLÉS i Distribucions EGEA no han presentat informació de comptes bancaris ni Swift.

La informació sobre els pagaments efectuats en aquests comptes bancaris es comunicarà el SEPBLAC als efectes oportuns.

3.4.2. Anàlisi de diferents qüestions destacables sobre aquests contractes

D'acord amb la informació continguda en els apartats anteriors, podem analitzar les següents qüestions relatives a la compra del material de protecció per fer front al COVID19:

3.4.2.1. Diferència de preus en la compra del material de protecció sanitària

Espanya no disposava durant els primers moments de la pandèmia de teixit industrial suficient per cobrir la demanda nacional de tot el material sanitari que estava sent demandat per atendre les necessitats del sistema de salut, havent de recórrer a la del principal país productor, que és la Xina.

Sent així, el mercat xinès es va convertir en una mena de subhasta mundial on han acudit pràcticament tots els països del món a comprar tot tipus de material per a protegir a les seves respectives poblacions, amb les incerteses tant de preu com de qualitat, per als que han assumit les compres. D'aquí la importància de la coordinació entre autoritats públiques a què es fa referència en els apartats 2.5 i 4.2 d'aquest informe.

L'Oficina ha mantingut contacte de manera informal amb professionals de la venda de productes sanitaris, on a manera de resum s'ha informat que no hi ha un límit en el preu de venda al públic i que el mateix es fixa en atenció al cost d'origen que fixi cada un els

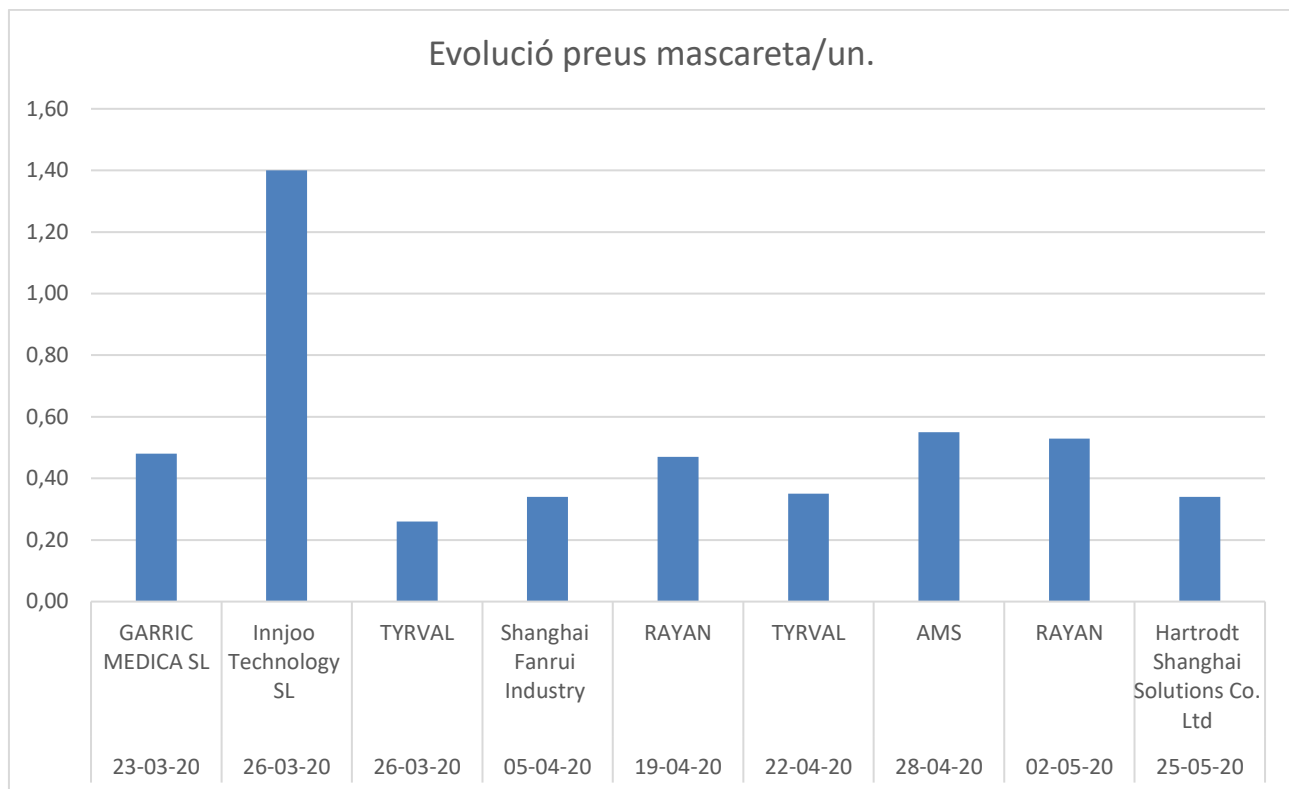

proveïdors dels diferents materials de protecció sanitària. A mode d'exemple, en aquesta situació d'emergència sanitària dels propis farmacèutics a Balears han hagut de deixar de banda les seves distribuïdors homologats i de confiança, i recórrer per a la compra d'aquest tipus de material a altres proveïdors desconeguts davant el desproveïment local (i mundial), pagant els diferents preus que han marcat aquests distribuïdors.

Establerta aquesta premissa, l'Oficina ha estudiat els diferents preus d'alguns dels productes subministrats en aquesta crisi (no de tots s'ha disposat d'informació de detall suficient), i la seva evolució durant l'estat d'alarma, amb les dades que es contenen a continuació.

3.4.2.1.1. Màscara quirúrgiques

Data de realització de l'encàrrec	Quantitat (Unitats)	Preu unitari (€)	Import	Proveïdor
23/03/2020	1.000.000	0,48	480.000	Garric Medica SL
26/03/2020	500.000	1,4	700.000	Innjoo Technology SL
	1.000.000	0,89	890.000	Innjoo Technology SL
26/03/2020	2.000.000	0,26	520.000	TYRVAL
05/04/2020	5.000.000	0,34	1.700.000	Shanghai Fanrui Industry
19/04/2020	300.000	0,47	141.000	rayan
22/04/2020	5.000.000	0,35	1.750.000	TYRVAL
28/04/2020	4.000.000	0,55	2.200.000,00	AMS
02/05/2020	5.000.000	0,529	2.645.000	rayan
25/05/2020	5.500.000	0,34	1.870.000	Hartrodt Shanghai Solutions Co. Ltd

Si comparem els preus facturats per aquests proveïdors amb els **preus màxims** fixats en el "Acord marc de subministrament de material necessari per fer front al COVID-19, amb vista al sistema nacional de salut", que ha publicat la Direcció de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària (INGESA) a la PLACE²⁰ el 4 d'agost de 2020, obtenim les següents diferències:

Proveïdor	Preu unitari proveïdor	Preu referència INGESA	diferència preu	% s/precio INGESA
AMS	0,55	0,75	-0,20	-26,67%
Garric Medica SL	0,48	0,75	-0,27	-36,00%
Hartrodt Shanghai Solutions Co. Ltd	0,34	0,75	-0,41	-54,6667%
Innjoo Technology SL	1,40	0,75	0,65	86,67%
Innjoo Technology SL	0,89	0,75	0,14	18,67%
Rayan	0,47	0,75	-0,28	-37,33%
Rayan	0,53	0,75	-0,22	-29,47%
Shanghai Fanrui Industry	0,34	0,75	-0,41	-54,67%
TYRVAL	0,26	0,75	-0,49	-65,33%
TYRVAL	0,35	0,75	-0,40	-53,33%
PREU MIG	0,56			

²⁰ Detall de la licitació:

https://contrataciondelestado.es/wps/poc?uri=deeplink:detalle_licitacion&idEvl=SSLe4kSkcl8BPRBxZ4nJ%2Fg%3D%3D

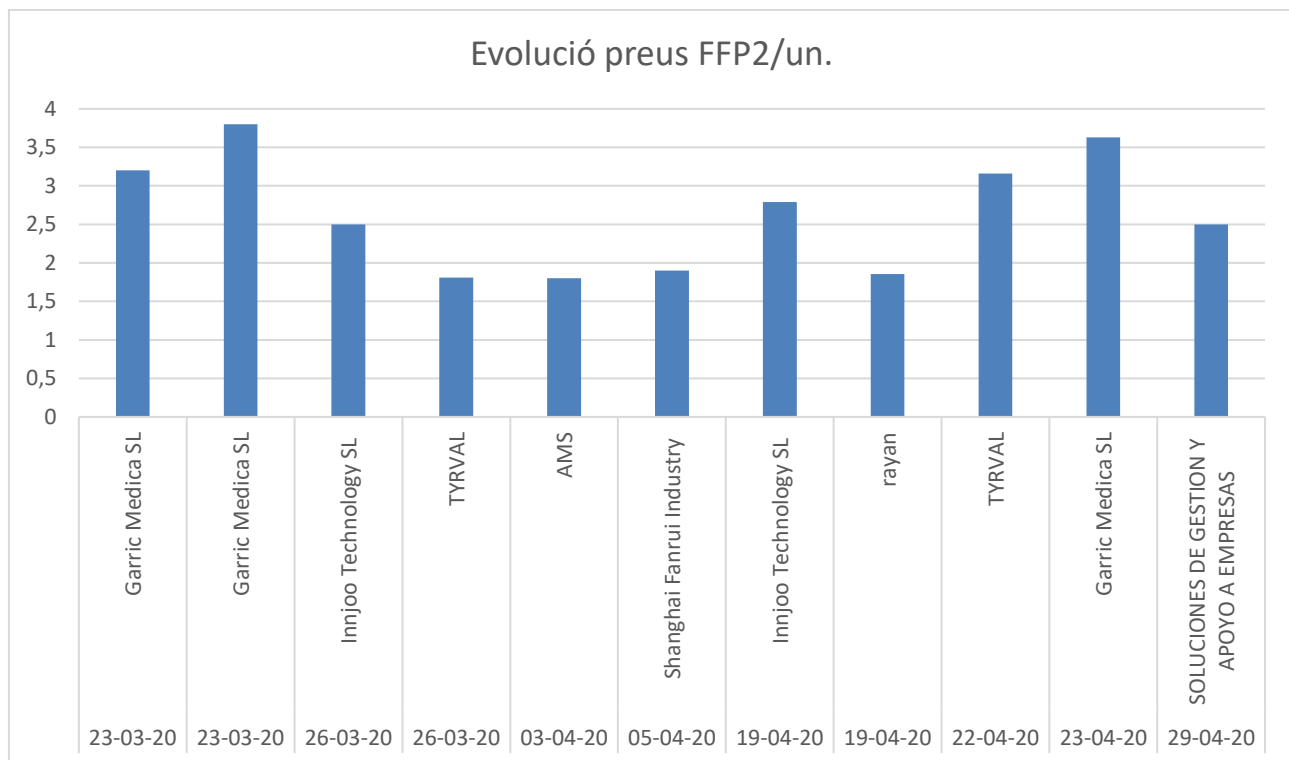
Tenint en compte que INGESA ha establert preus de licitació màxims (per tant, les ofertes de preus que facin els proveïdors, s'entendrà que inclouen tots els costos de producció i de comercialització, no només el cost de fabricant, que és el que s'està comparant en aquest quadre, i també el marge comercial), **no s'observen sobrepreus** en les màscares quirúrgiques facturades a l'IBSALUT excepte en el cas dels lliuraments per part de INNJOO TECHNOLOGY SL:

- El primer lliurament (500.000 màscares a 1,4 €), que supera en 0,84 € el preu mig. Aquestes màscares es van encarregar el 26 de març, la mateixa data en què es van encarregar 2.000.000 de màscares a TYRVAL a 0,26 € la unitat
- La segona entrega (1.000.000 de màscares), que supera en 0,33 € el preu mig.

Segons les al·legacions de l'Advocacia, els preus de les entregues d'aquest intermediari inclouen totes les despeses de transport i gestió duanera, a diferència dels restants subministradors. S'ha comprovat per l'Oficina que no s'ha presentat cap DUA d'importació d'aquest proveïdor nacional.

3.4.2.1.2. Màscares FFP2

Data de realització de l'encàrrec	Quantitat (Unitats)	Preu unitari (€)	Import	Proveïdor
23/03/2020	50.000	3,2	160.000	Garric Medica SL
23/03/2020	20.000	3,8	76.000	Garric Medica SL
26/03/2020	100.000	2,5	250.000	Innjoo Technology SL
26/03/2020	20.000	1,81	36.200	TYRVAL
03/04/2020	80.000	1,8	144.000	AMS
05/04/2020	60.000	1,9	114.000	Shanghai Fanrui Industry
19/04/2020	114.730	2,79	320.097	Innjoo Technology SL
19/04/2020	40.000	1,85	74.160	rayan
22/04/2020	60.000	3,16	189.600	TYRVAL
23/04/2020	70.000	3,63	254.000	Garric Medica SL
29/04/2020	1.480.600	2,50	3.701.500	SOLUCIONES DE GESTION Y APOYO A EMPRESAS

De nou, si comparem els preus facturats pels diferents proveïdors amb els preus màxims fixats en l'Acord marc de subministrament de material necessari per fer front al COVID-19, amb vista al sistema nacional de salut, que ha publicat la Direcció de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària (INGESA) a la PLACE, obtenim les següents diferències:

Proveïdor	Preu unitari proveïdor	Preu referència INGESA	diferència preu	% s/precio INGESA
AMS	1,80	2,90	-1,10	-37,94%
Garric Medica SL	3,20	2,90	0,30	10,32%
Garric Medica SL	3,63	2,90	0,73	25,10%
Garric Medica SL	3,80	2,90	0,90	31,01%
Innjoo Technology SL	2,50	2,90	-0,40	-13,81%
Innjoo Technology SL	2,79	2,90	-0,11	-3,81%
Rayan	1,85	2,90	-1,05	-36,08%
Shanghai Fanrui Industry	1,90	2,90	-1,00	-34,50%
Soluciones de gestión y apoyo a empresas	2,50	2,90	-0,40	-13,81%
TYRVAL	1,81	2,90	-1,09	-37,60%
TYRVAL	3,16	2,90	0,26	8,94%
PREU MIG	2,63			

Amb el mateix raonament que en l'apartat anterior, tenint en compte que INGESA ha establert preus de licitació màxims (per tant, les ofertes de preus que faci els proveïdors, s'entendrà que inclouen tots els costos de producció i de comercialització, no només el cost de fabricant, que és el que s'està comparant en aquest quadre, i també el marge comercial), **no s'observen sobrepreus** en les màscares FFP2 facturades a l'IBSALUT excepte en el cas dels lliuraments per part de GARRIC MEDICA, el preu mitjà es va situar

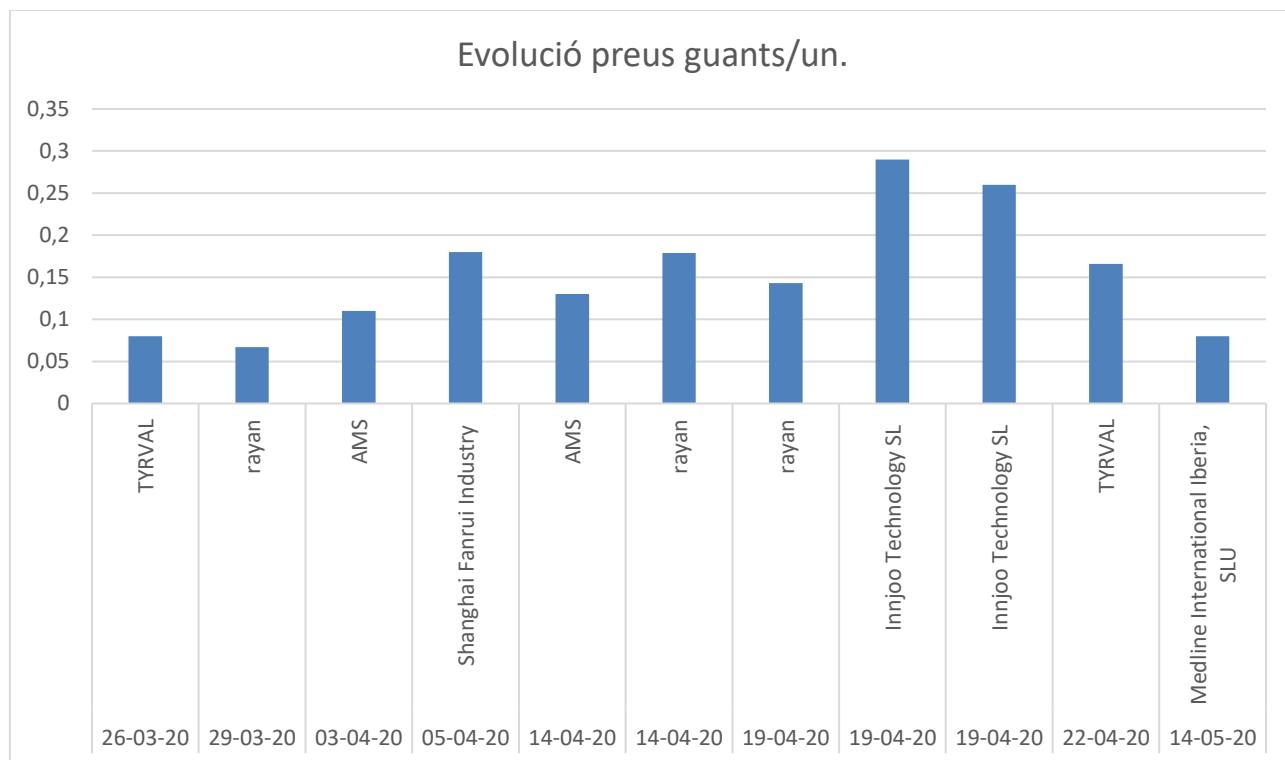

en 3,54 € , és a dir, 0,91 € per sobre de la mitjana de la resta de subministradors (1,26 € per sobre si exclouem les dades de GARRIC MEDICA del preu mitjà calculat), si bé les primeres adquisicions daten de 23 de març, acabat decretat l'estat d'alarma, però no així l'última gairebé un mes després.

Segons les alegacions de l'Advocacia, els preus d'aquesta empresa són més elevats degut a què els terminis d'entrega d'aquest proveïdor eren molt més reduïts que els de la resta. S'ha pogut comprovar que en els cinc informes justificatius de la contractació d'emergència s'inclou l'esment que el termini de lliurament serà màxim d'una setmana.

3.4.2.1.3. Guants

Data de realització de l'encàrrec	Quantitat (Unitats)	Preu unitari (€)	Import	Proveïdor
26-03-20	4.000.000	0,08	320.000	TYRVAL
29-03-20	1.000.000	0,067	67.690	rayan
03-04-20	4.000.000	0,11	440.000	AMS
05-04-20	6.000.000	0,18	1.080.000	Shanghai Fanrui Industry
14-04-20	4.300.000	0,13	559.000	AMS
14-04-20	1.500.000	0,179	268.500	rayan
19-04-20	1.500.000	0,143	214.500	rayan
19-04-20	595.000	0,29	172.550	Innjoo Technology SL
19-04-20	949.400	0,26	246.844	Innjoo Technology SL
22-04-20	3.000.000	0,166	498.000	TYRVAL
14-05-20	25.000.000	0,08	2.000.000	Medline International Iberia, SLU

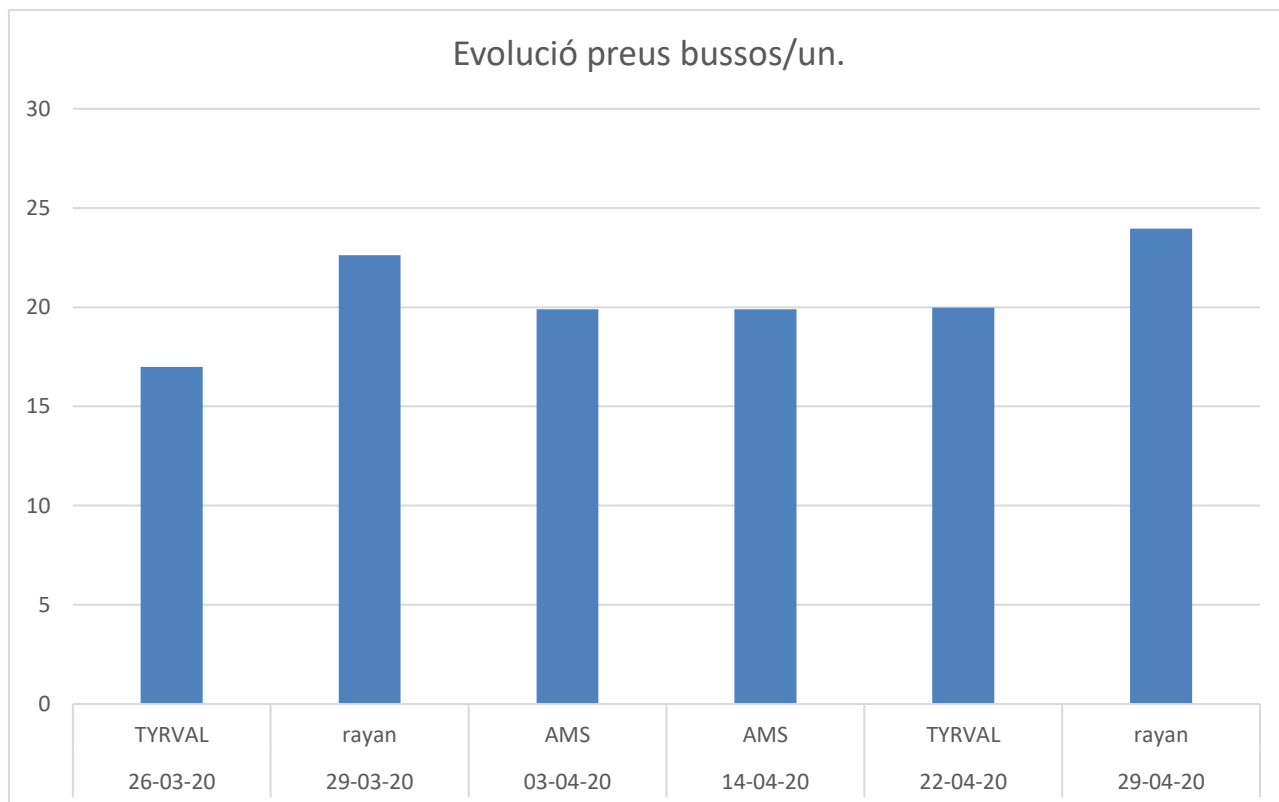
De nou, si comparem els preus facturats pels diferents proveïdors amb els preus màxims fixats en el referit Acord marc, obtenim les següents diferències:

Proveïdor	Preu unitari proveïdor	Preu referència INGESA	diferència preu	% s/preu INGESA
AMS	0,11	0,10	0,01	4,96%
AMS	0,13	0,10	0,03	24,05%
Innjoo Technology SL	0,26	0,10	0,16	148,09%
Innjoo Technology SL	0,29	0,10	0,19	176,72%
Medline International Iberia, SLU	0,08	0,10	-0,02	-23,66%
Rayan	0,07	0,10	-0,04	-36,07%
Rayan	0,14	0,10	0,04	36,45%
Rayan	0,18	0,10	0,07	70,80%
Shanghai Fanrui Industry	0,18	0,10	0,08	71,76%
TYRVAL	0,08	0,10	-0,02	-23,66%
TYRVAL	0,17	0,10	0,06	58,40%
PREU MIG	0,15			

Amb el mateix raonament que en l'apartat anterior, tenint en compte que INGESA ha establert preus de licitació màxims (per tant, les ofertes de preus que faci els proveïdors, s'entendrà que inclouen tots els costos de producció i de comercialització, no només el cost de fabricant, que és el que s'està comparant en aquest quadre, i també el marge comercial), **només 3 proveïdors han fixat preus per sota d'aquest import de referència**. Destaca de nou l'entitat INJOO TECHNOLOGY, que com s'ha dit segons les al·legacions de l'Advocacia, els preus de les entregues d'aquest intermediari inclouen totes les despeses de transport i gestió duanera, a diferència dels restants subministradors.

3.4.2.1.4. Bussos

Data de realització de l'encàrrec	Quantitat (Unitats)	Preu unitari (€)	Import	Proveïdor
26-03-20	60.000	17	1.020.000	TYRVAL
29-03-20	30.000	22,62	678.600	rayan
03-04-20	27.588	19,9	549.001	AMS
14-04-20	50.000	19,9	995.000	AMS
22-04-20	50.000	19,98	999.000	TYRVAL
29-04-20	100.000	23,96	2.396.000	rayan
PREU MIG		20,56		

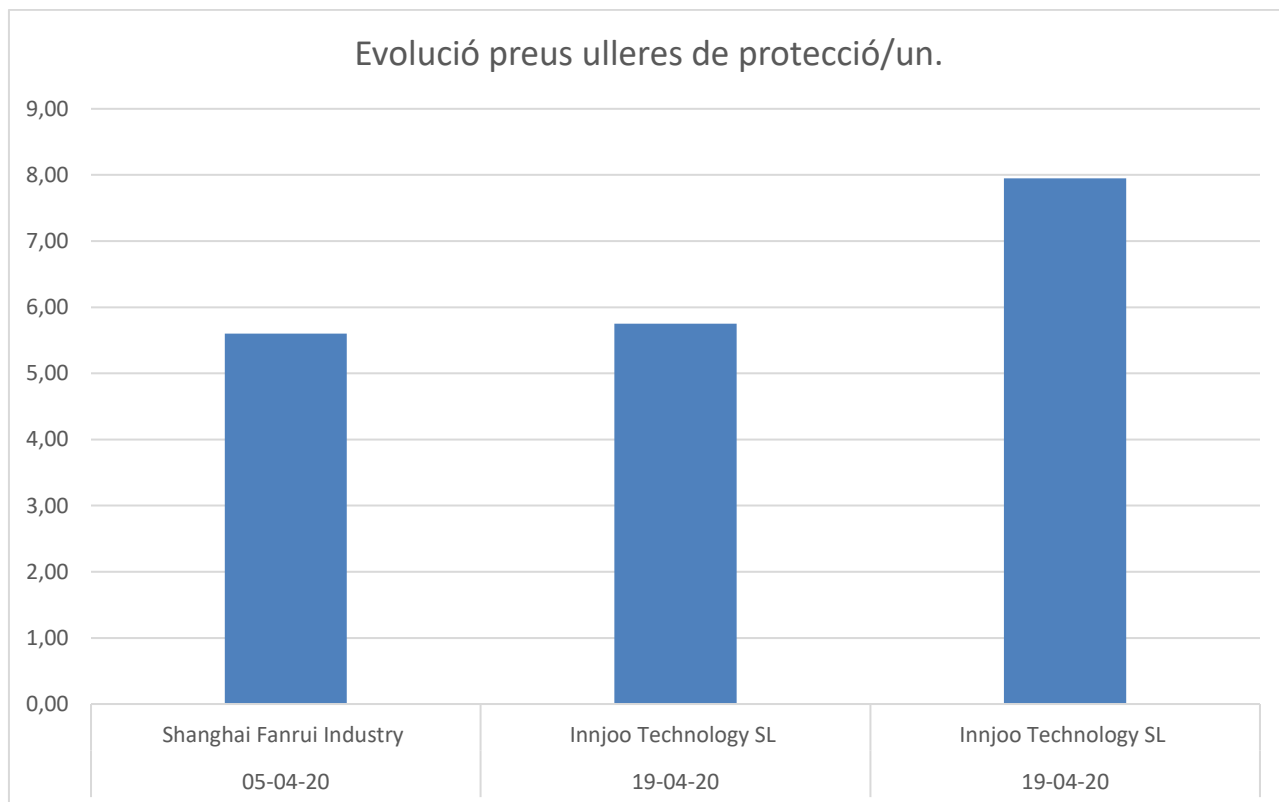

En relació amb aquest element sanitari no es disposa de referència en l'Acord Marc de INGESA.

No obstant això, únicament l'entitat RAYAN ha ofert preus superiors a la mitjana dels subministradors (que només han estat 3), amb un sobrecost de 3,4 € en l'última adquisició (un mes i mig després d'haver-se decretat l'estat d'alarma i d'haver realitzat encàrrecs amb els altres subministradors que van oferir preus més econòmics), de manera que el **sobrecost facturat** per aquesta empresa a l'IBSALUT sobre el preu mitjà dels altres subministradors en aquesta última compra, ascendiria a **340.000 €**. Segons l'escrit d'al·legacions, aquest sobrecost es deu a una reducció del termini d'entrega que l'Oficina no ha pogut comprovar al no aportar-se cap documentació justificativa.

3.4.2.1.5. Ulleres de protecció

Data de realització de l'encàrrec	Quantitat (Unitats)	Preu unitari (€)	Import	Proveïdor
05-04-20	60.000	5,60	336.000,00	Shanghai Fanrui Industry
19-04-20	8.450	5,75	48.587,50	Innjoo Technology SL
19-04-20	6.000	7,95	47.700,00	Innjoo Technology SL

De nou, si comparem els preus facturats pels diferents proveïdors amb els preus màxims fixats en el referit Acord marc, obtenim les següents diferències:

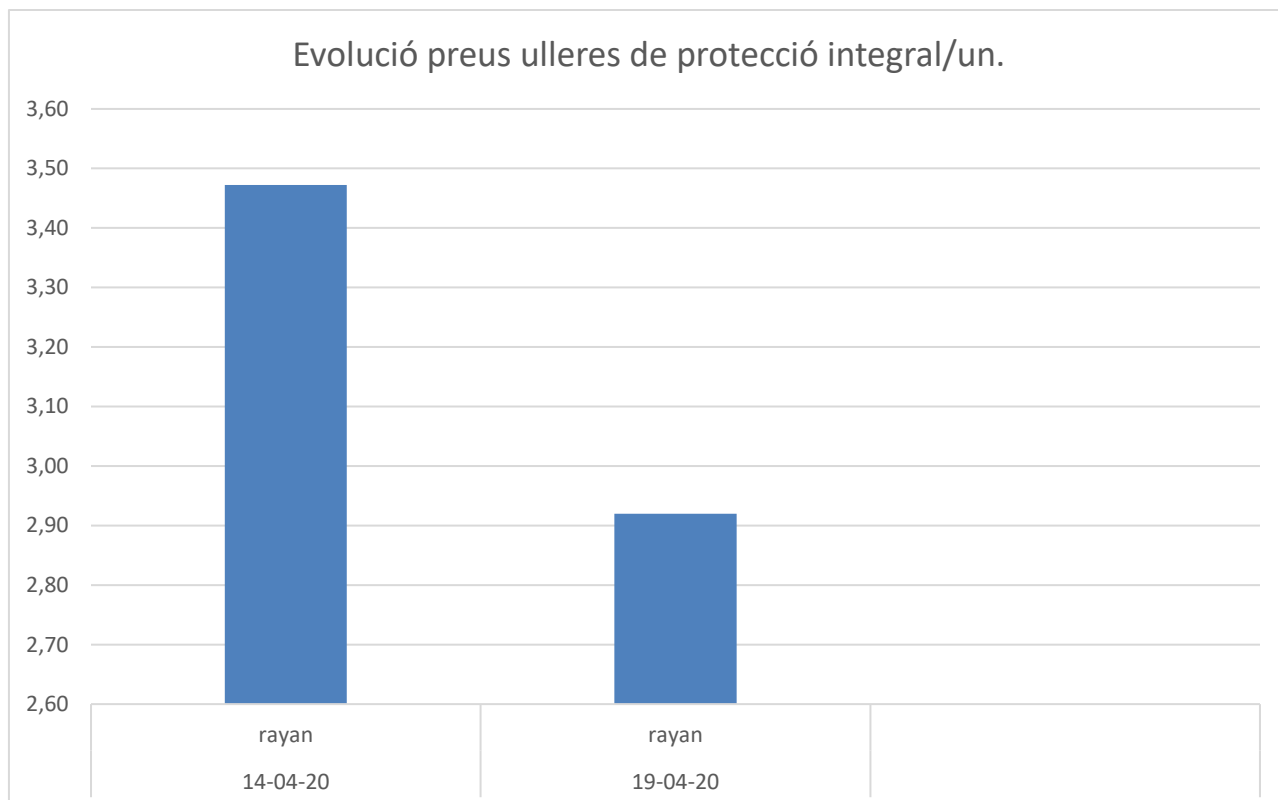
Proveïdor	Preu unitari proveïdor	Preu referència INGESA	diferència preu	% s/preu INGESA
Innjoo Technology SL	5,75	5,50	0,25	4,55%
Innjoo Technology SL	7,95	5,50	2,45	44,55%
Shanghai Fanrui Industry	5,60	5,50	0,10	1,82%
PREU MIG	0,15			

Amb el mateix raonament que en l'apartat anterior, tenint en compte que INGESA ha establert preus de licitació màxims (per tant, les ofertes de preus que faci els proveïdors, s'entendrà que inclouen tots els costos de producció i de comercialització, no només el cost de fabricant, que és el que s'està comparant en aquest quadre, i també el marge comercial), destaca de nou com la més cara, l'entitat INJOO TECHNOLOGY, que com s'ha dit segons les al·legacions de l'Advocacia, els preus de les entregues d'aquest intermediari inclouen totes les despeses de transport i gestió duanera, a diferència dels restants subministradors.

3.4.2.1.6. Ulleres de protecció integral

Data de realització de l'encàrrec	Quantitat (Unitats)	Preu unitari (€)	Import	Proveïdor
14-04-20	60.000	3,47	208.320,00	rayan
19-04-20	100.000	2,92	292.000,00	rayan

No es disposa de dades de referència per poder realitzar una comparativa amb la qual determinar si s'han produït o no sobrecostos en el subministrament d'aquestes ulleres de protecció integral.

3.4.2.2. Eficàcia dels controls realitzats sobre la compra del material

L'Oficina ha analitzat la documentació requerida per a realitzar una comprovació de l'eficàcia dels controls realitzats, un cop que el RD 463/2020 va autoritzar la tramitació d'emergència, eludint, entre d'altres, el control previ de la Intervenció a través de la funció interventora .

D'acord amb la informació publicada a la pàgina web de Govern de la CAIB així com en diferents mitjans de comunicació, s'estan realitzant múltiples controls sobre els

subministraments realitzats des de la Xina, en relació amb els certificats i acreditacions, i a la realització d'anàlisi del material per entitats oficials.

D'acord amb la informació remesa a aquesta Oficina per l'Ambaixada d'Espanya a la Xina, el material adquirit a través del circuit comercial acordat amb entre el govern xinès i l'ambaixada espanyola, es sotmetia a un doble control de qualitat:

- Els fabricants enviaven a l'Ambaixada mostres del material que l'Ambaixada enviava a Espanya per valisa diplomàtica per a la seva anàlisi en el Centre Nacional de Mitjans de Protecció de Sevilla i el AITEX d'Alcoi per certificar la qualitat dels productes.
- El Ministeri de Sanitat va contractar a AENOR per realitzar inspeccions dels productes (l'Ambaixada també enviava mostres a AENOR) i dels fabricants a la Xina abans del seu enviament a Espanya.

Quan la mercaderia havia superat els dos controls de manera favorable rebia l'autorització del Ministeri de Sanitat per enviar-se a Espanya.

Una vegada que el material havia passat el despatx duaner a la Xina ja no podia ser objecte d'anàlisi o auditoria en aquell país.

D'acord amb les al·legacions formulades per l'Advocacia, i confirmades per l'Ambaixada Espanyola a la Xina, es realitzava l'encàrrec al proveïdor / intermediari de les fàbriques xineses i es realitzaven una sèrie de controls que garantien que els materials sanitaris complien amb les característiques i condicions tècniques i normatives sol·licitades tant pel Centre Nacional de Mitjans de Protecció, la Duana espanyola i per l'Agència Espanyola del Medicament.

D'altra banda, l'Oficina ha requerit a l'IBSALUT els documents DUA (Document únic administratiu) de la compra del material sanitari, document utilitzat en tràmits duaners d'importació o exportació i que s'ha de presentar davant les autoritats de la Duana²¹.

Els DUAS analitzats no permeten fer un seguiment directe amb les factures presentades ja que indiquen el pes del producte i no les Unitats. En aquests documents es recullen les següents dades:

- Nombre de document i lloc d'origen
- Nom i adreça del remitent
- Nom i adreça del consignatari
- Producte i el seu import facturat (no per Unitats, sinó per pes).

²¹ El DUA proporciona informació sobre el producte que s'ha d'importar i serveix de base per a la declaració tributària, imprescindible per complir amb les formalitats duaneres en operacions d'importació i exportació amb territoris de fora de la Unió Europea.

En les operacions de comerç internacional amb tercers països (extracomunitaris) és necessari el Despatx de duanes, el procés que engloba els tràmits necessaris a realitzar i la documentació que s'ha de presentar davant les autoritats duaneres. En general es presenta la documentació relativa a l'importador, mercaderia, origen i destinació. L'encarregat del despatx duaner és l'agent de duanes, professional certificat per l'Agència Tributària que realitza els tràmits.

Els documents més habituals són els següents:

- Factura de compravenda de la mercaderia, en què quedi correctament acreditat que s'ha realitzat una transacció comercial de manera legal.
- Bill of Landing, en el cas del transport marítim, o document d'embarcament anàleg relacionat amb el mitjà de transport que s'hagi d'utilitzar (AWB, CMR ...).
- Packing list, que reproduïx detalladament el contingut de l'enviament i que ha de reflectir inequívocament les dades que l'associïn a la factura comercial.

En el moment en què se sol·licita el despatx duaner d'una mercaderia, l'autoritat duanera li assigna un circuit d'entrada, que implicarà la necessitat o no d'una revisió posterior. L'assignació d'un o altre canal es realitza combinant models estadístics i altres paràmetres que també inclouen controls aleatoris. Per aquest motiu aquesta assignació dependrà de diversos factors, com l'origen i destinació de la mercaderia, l'historial o antecedents de l'exportador o importador, el fet que es tracti d'un operador amb certificat OEA, o fins i tot de manera aleatòria. Així, cada element que es presenta a despatx duaner queda assignat a un dels següents circuits:

- Canal Verd. Al despatx assignat al circuit verd serà suficient amb haver presentat correctament la documentació sol·licitada, entre la qual destaca la Declaració Única de Duanes (DUA).
- Canal Groc. Indica que cal adjuntar algun tipus de certificat de serveis no duaners per poder aixecar la mercaderia.
- Canal Taronja. És el canal de revisió de la documentació, on l'Administració necessita comprovar o acarar que totes les dades declarades al despatx són correctes.
- Canal Roig. Implica un reconeixement físic de la càrrega. Això vol dir que, a més de revisar els documents, l'autoritat duanera traslladarà la mercaderia fins a un punt d'inspecció fronterera (PIF) per inspeccionar sobre el terreny que realment les dades reflectides en la declaració coincideixen amb la realitat. Si tot està en ordre es procedirà a despatxar la mercaderia.

D'altra banda, les principals funcions d'un coneixement d'embarcament aeri (AWB) són de prova de Contracte de Transport, evidència de recepció de les mercaderies mitjançant el corresponent rebut. Es pot utilitzar com a factura de noli i també pot servir com una evidència si el vehicle està en condicions d'assegurar l'enviament. A la Declaració de duanes, tot i que les autoritats duaneres requereixen diversos documents com la factura

comercial, llista de presència, etc., aquest títol de transport aeri també és una prova de la quantitat de mercaderies facturat per les mercaderies transportades.

També s'han de tenir en compte els Incoterms que regiran el repartiment de costos de transport i assegurança de les mercaderies. La casella 20 dels documents únics administratius (DUA) conté els Incoterms que han regit les condicions de lliurament, que amb caràcter general solen ser CIF o FOB. El terme **FOB** (Free On Board) implica que el **comprador** es fa responsable i corre amb les despeses de transport de la mercaderia, mentre que el terme **CIF** (Cost, Insurance and Freight) implica que és el **venedor** el responsable del cost i contractació del transport fins al port de destinació especificat pel comprador. En el nostre cas, l'IBSALUT assumeix el paper de comprador i els fabricants xinesos assumeixen el paper de venedors.

De la informació continguda en els DUAS facilitades per l'IBSALUT, les condicions de lliurament s'exposen en el següent quadre:

Proveïdor	Núm. ref. DUA	PES BRUT DUA kg	Import total factura en DUA	Condicions d'entrega	Companyia aèria
AMS	IM20PMI0000445JV	2.136,00	144.800,00	FOB	R3681BCS
AMS	IM20PMI0000418ROS	9.104,00	317.600,00	FOB	R2737BDD/R4347BCW
AMS	IM20PMI0000377JV	11.896,00	347.462,00	CIF	ENVELOPE
AMS	IM20PMI0000378JVC	14.397,00	594.911,20	CIF	ENVELOPE
AMS	IM20PMI0000391ROS	63.621,00	3.851.557,60	FOB	ETHIOPIAN
AMS	IM20PMI0000479ALE	5.460,00	252.000,00	FOB	CNS INTERTRANS
AMS	IM20PMI0000478ALE	5.976,00	283.896,00	FOB	MSC INGY
AMS	IM20PMI0000477ALE	5.766,00	262.761,20	FOB	CNS INTERTRANS
AMS	IM20PMI0000476ALE	5.554,00	264.924,00	FOB	CNS INTERTRANS
AMS	IM20PMI0000473ALE	5.599,00	28.800,00	FOB	CNS INTERTRANS
RAYAN	IM20PMI0000451ALE	1.304,00	158.700,00	FOB	CARGOLUX
RAYAN	IM20PMI0000380ALE	27.017,00	2.165.984,00	FOB	AIR EUROPA
RAYAN	IM20PMI00000346	18.419,00	721.660,00	FOB	VOLGA DNEPR
RAYAN	IM20PMI0000361ALE	16.868,00	760.636,00	FOB	VOLGA DNEPR
RAYAN	IM20PMI0000337ALE	12.032,00	793.210,00	CIF en DUA - FOB en fact. proveedor	VOLGA DNEPR
RAYAN	IM20PMI0000340ALE	14.893,00	745.690,00	FOB	VOLGA DNEPR
SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD	IM20PMI0000440ALE	13.814,00	420.025,00	FOB	ETHIOPIAN AIRLINES
SOLUCIONES Y GESTIÓN DE APOYO A EMPRESAS	IM20PMI0000358JV	11.735,00	3.701.500,00	CIF	AIR EUROPA

Proveïdor	Núm. ref. DUA	PES BRUT DUA kg	Import total factura en DUA	Condicions d'entrega	Companyia aèria
TYRVAL	IM20PMI0000439ALE	10.635,00	814.800,00	FOB	GET JET
TYRVAL	IM20PMI0000435ALE	15.157,00	1.401.200,00	FOB	NINGBO

La majoria dels proveïdors del material sanitaris han establert la condició de lliurament FOB (de manera que les despeses de transport anirien a càrrec de l'IBSALUT). No obstant això, consta la condició CIF en els DUA corresponents als següents proveïdors:

- **Rayan**, en un dels DUA consta la condició CIF en el DUA amb l'empresa VOLGA Dnepr que ha realitzat el transport aeri fins a l'arribada a Palma. No obstant això, en la factura de proveïdor consta condició de lliurament FOB. A la resta dels cinc DUAS de Rayan són FOB.
- **AMS**, en un dels DUA, consta com a informació de la identitat i nacionalitat del mitjà de transport a l'arribada a Palma, EVELOPE. De l'escrit d'al·legacions aportat per l'Advocacia, consta en el quadre resum de les aeronaus el pagament de la factura núm 371 a la companyia Air Cargo, que fa referència a la companyia aèria EVELOPE, de manera que si la condició de lliurament era CIF, no s'entén el pagament de la factura a Air Cargo.

Donats els elevats costos de transport aeri de les mercaderies, es recomana revisar la correcta aplicació dels Incoterms en aquests enviaments, per tal de determinar clarament si corresponia a l'IBSALUT o a l'empresa venedora fer-se càrrec d'aquests costos.

3.4.2.3. Comprovació dels requisits legals per a ser adjudicatari

D'acord amb les al·legacions formulades per l'Advocacia, la documentació requerida als proveïdors per donar-los d'alta és la que estableix la "Instrucció 1/2014, de 5 de febrer, de l'interventor general i del director general del Tresor, Política Financera i Patrimoni relativa als fitxers de tercers del sistema d'informació integrat per a la gestió economicofinancera de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears".

En concret, el punt 2.2 de la Instrucció, exigeix que en el fitxer de tercers creditors ha de constar, almenys, la informació següent:

- a) Dades identificatives del tercer creditor: número d'identificació fiscal (NIF), NIE o número del document identificatiu del país d'origen, nom o raó social, domicili, número de telèfon, número de fax i, si en té, adreça de correu electrònic.
- b) Dades bancàries per al pagament: com a mínim s'ha d'introduir l'IBAN complet del compte en que s'ha d'efectuar el pagament i el el codi BIC/SWI Fr. Per a cada tercer tan sols es pot donar d'alta un nombre màxim de tres comptes bancaris, excepte si la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni autoritza l'alta d'un nombre superior de comptes per a un tercer determinat, si hi concorren

circumstàncies que ho justifiquen. En cas que el tercer creditor ja tingui anotats tres comptes i insti l'anotació d'un altre, ha de comunicar al centre gestor el que s'ha de donar de baixa, d'acord amb el que s'indica en l'apartat 5.2 d'aquesta Instrucció. En el cas de tercers que tinguin comptes bancaris en països que no disposen d'IBAN, s'ha d'emplenar la informació relativa a nom i país de l'entitat financera, codi BIC/SWIFT, si en disposa, i domicili de l'oficina on té el compte obert el creditor, com també l'enumeració completa del compte de pagaments.

3.4.2.4. Comprovació de l'objecte social del proveïdor

D'acord amb les al·legacions formulades per l'Advocacia, consta diversa documentació requerida a cada subministrador, tant de la mercantil com dels administradors o apoderats.

3.5. Contractes d'arrendament d'aeronaus per al transport del material

El transport del material sanitari l'han realitzat les següents empreses:

Adjudicatari	Import
Globalia Broker Services, SAU/ Globalia Corporación Empresarial, SA	4.315.560,55
Ethiopian Airlines Air Cargo	1.455.000,00
Privilege Style SA	854.500,00
Ningbo T&Q Lighting Co. Ltd.	465.000,00
AD AIR CARGO BUSINESS, SA	231.878,00
Total general	7.321.938,55

D'acord amb la informació rebuda de l'Ambaixada d'Espanya a la Xina, Balears ha tractat directament amb l'Ambaixada requerint informació per a sol·licitar les autoritzacions de transport aeri. Per transportar el material adquirit fins a Espanya, les companyies aèries havien d'obtenir les autoritzacions corresponents del govern xinès, per al que s'exigia una carta expedida per l'Ambaixada a l'efecte. Tot i disposant d'aquesta informació, no consta cap document per part de l'IBSALUT que justifiqui aquestes negociacions, que justificarien la selecció d'empreses que han realitzat aquests arrendaments per al transport del material sanitari.

De la documentació requerida a l'IBSALUT, principalment factures i contracte de formalització de l'encàrrec, l'Oficina ha extret les següents situacions:

- 1) No consta la justificació de la contractació dels mitjans de transport del material de protecció sanitària. Per exemple, de la informació obtinguda del portal oficial

de la CAIB, el dia 26 de juny s'anuncia la contractació d'emergència d'un Airbus 330 per portar material sanitari des de la Xina amb una capacitat de càrrega de 70 tones; cal recordar que l'estat alarma va finalitzar el dia 21 de juny, 5 dies abans.

No hi ha constància documental que s'hagi realitzat cap vol amb transport de material sanitari amb aeronaus de l'exèrcit espanyol cap a territori balear, i tampoc s'informa de l'origen del material transportat pels avions de l'Exèrcit, si prové del Ministeri de Sanitat o ha estat contractat pel Govern de la CAIB. Tot i així, s'ha publicat en mitjans de comunicació oficial que han arribat aeronaus de l'exèrcit per portar material sanitari. Si bé en alguns encàrrecs sí s'ha facilitat el contacte o la justificació per contractar amb determinades empreses, en altres encàrrecs no hi ha informació.

- 2) A través de la documentació obtinguda de la PLACE a data 23 de juny 2020, es resumeixen les contractacions realitzades per a l'arrendament d'aeronaus per al transport dels carregaments de material sanitari:

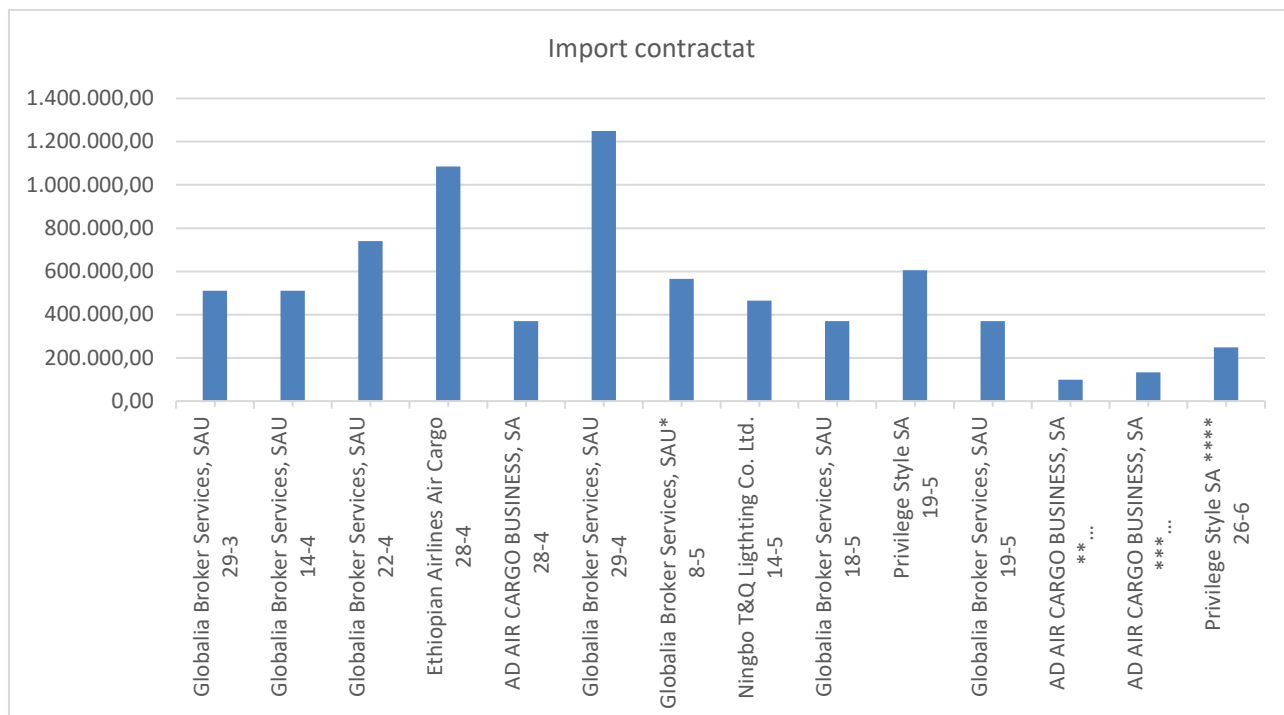
núm. Expedient	Adjudicatari	expedient	Import
SSCC EM 224/20	Ethiopian Airlines Air Cargo	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina.	1.455.000,00
SSCC EM 248/20	Globalia Broker Services, SAU	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	1.250.062,13
SSCC EM 265/20	Globalia Broker Services, SAU	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	740.000,00
SSCC EM 279/20	Privilege Style SA	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	606.000,00
SSCC EM 325/20	Privilege Style SA	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	248.500,00
SSC EM 223/20	Globalia Broker Services, SAU	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	565.374,16
SSCC PE 192/20	Globalia Broker Services, SAU	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	510.062,13
SSCC EM 220/20	Ningbo T&Q Ligthting Co. Ltd.	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	465.000,00
SSC EM 221/20	Globalia Broker Services, SAU	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	370.000,00
SSCC EM 222/20	Globalia Broker Services, SAU	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina a	370.000,00
SSCC EM 207/20	Globalia Broker Services, SAU	Avió per al transport material COVID19 provist per l'empresa RAYAN HOLDINGS PTE LID	510.062,13
SSCC EM 309/20	AD AIR CARGO BUSINESS, SA	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	132.764,00
SSCC EM 280/20	AD AIR CARGO BUSINESS, SA	Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina	99.114,00
TOTAL			7.321.938,55

Per poder comprovar la tramitació d'aquests contractes s'han comparat les dades de la PLACE amb la documentació presentada per l'IBSALUT. Les factures corresponents als mitjans de transport presentades per l'IBSALUT són les següents:

núm. Factura	Adjudicatari	Data de vol	Import
88	Globalia Broker Services, SAU	28/03/2020	510.062,13
90	Globalia Broker Services, SAU	31/03/2020	510.062,13
93	Globalia Broker Services, SAU	18/04/2020	510.062,13
TQC12020419-AC (data factura 14/05/2020)	Ningbo T&Q Ligthting Co. Ltd.	20/04/2020 (data contracte)	465.000,00
109	Globalia Broker Services, SAU	29/04/2020	370.000,00
110	Globalia Broker Services, SAU	29/04/2020	370.000,00
103	Globalia Broker Services, SAU	01/05/2020	510.062,13
105	Globalia Broker Services, SAU	01/05/2020	55.312,03
113	Globalia Broker Services, SAU	02/05/2020	370.000,00
114	Globalia Broker Services, SAU	02/05/2020	370.000,00
20FA0100000371	Ethiopian Airlines Air Cargo	05/05/2020	370.000,00
20FA0100000372	Ethiopian Airlines Air Cargo	11/05/2020	1.085.000,00
127	Globalia Broker Services, SAU	27/05/2020	370.000,00
20FA0100000423	Ethiopian Airlines Air Cargo	29/05/2020	99.114,00
1	Privilege Style SA	29/05/2020	303.000,00
125	Globalia Broker Services, SAU	05/06/2020	370.000,00
1	Privilege Style SA	10/06/2020	303.000,00

A continuació, s'exposa un quadre evolutiu dels diferents preus dels encàrrecs efectuats d'acord amb la informació remesa per l'IBSALUT:

* L'Oficina no disposa de la data de l'encàrrec. D'acord amb la PLACE la data d'adjudicació és el 8/05/20

** L'Oficina no disposa de la data de l'encàrrec. D'acord amb la PLACE la data d'adjudicació és el 19/06/20

*** L'Oficina no disposa de la data de l'encàrrec. D'acord amb la PLACE la data d'adjudicació és el 19/06/20

**** L'Oficina no disposa de la data de l'encàrrec. D'acord amb la PLACE la data d'adjudicació és el 26/06/20

D'acord amb les factures presentades per l'IBSALUT consten 16 factures per al pagament de cada un dels arrendaments d'avions (en la documentació lliurada per l'IBSALUT només consta una única factura corresponent a dos vols de l'entitat PRIVILEGE STYLE SA, la núm. 1 de 22 de maig, constant els 2 contractes en la documentació remesa, per 303.000 € cada un). Posteriorment i segons la PLACE s'ha contractat una tercer vol el 26 de juny per emergència per a un transport aeri per 248.500 €.

En total consten realitzats 15 vols, si bé un d'ells es tracta d'un arrendament combinat. Aquest transport combinat es correspon amb les factures número 103 i 105 presentades per Globalia Broker Services SAU, de 510.062,13 i 55.312,03 € respectivament. En un informe justificatiu de la necessitat de la despesa (Informe 1 RAYAN) es fa referència a la necessitat de 2 avions per transportar aquest encàrrec de 50 tones.

3.5.1. Anàlisi dels contractes adjudicats

S'analitzen a continuació els contractes amb cadascuna d'aquestes empreses.

3.5.1.1. GLOBALIA BROKER SERVICE SAU

Globalia Broker Services SAU (A28780039) és una empresa del grup Globalia Corporación Empresarial, SA (A07835077).

En principi cal posar de manifest la manca documentació dels encàrrecs amb aquesta empresa. En la tramitació dels arrendaments amb aquesta empresa es produeix una confusió en analitzar la informació de la PLACE amb les factures presentades per l'empresa. Només figuren 3 contractes, que comprenen 4 trajectes. De la informació publicada a la PLACE s'han realitzat 6, però al seu torn Globalia presenta 11 factures. En relació amb els imports contractats, segons la PLACE s'han arrendat avions per un total de 3.805.498,42 € i segons les factures presentades per Globalia Broker Services a l'IBSALUT, aquestes sumen un import total de 4.315.560,55 €. Hi ha una diferència de 510.062,13 € la factura és l'expedida per Globalia Corporación Empresarial, SA.

Les factures presentades per Globalia Broker Service són:

Núm. factura	Concepte	Import
90	31.03.2020 (il·legible)3150 PVG - PMI	510.062,13
109	29.04.2020 AEA832 PVG - PMI	370.000,00
110	29.04.2020 AEA958 PVG - PMI	370.000,00
88	28.03.2020 VNA3041 PVG - PMI	510.062,13
127	27.05.2020 AEA964 PVG - PMI	370.000,00
93	18.04.2020 VNA3150 PVG - PMI	510.062,13
125	05.06.2020 AEA964 PVG - PMI	370.000,00
113	02.05.2020 AEA832 PVG - PMI	370.000,00
114	02.05.2020 AEA958 PVG - PMI	370.000,00
103	01.05.2020 VDA3162 PVG - PMI	510.062,13
105	01.05.2020 VDA3162 PVG - PMI	55.312,03
TOTAL		4.315.560,55

Cap d'aquestes factures desglossa els conceptes facturats (només pot deduir-se la data del vol i l'origen (PVG Xangai) i destí (Palma), però no el volum de càrrega transportada, escales realitzades, tripulació present, etc.), de manera que no es poden relacionar amb el pagament dels 3 contractes publicats a la PLACE, publicacions que tan sols suporten l'adjudicatari i el preu, sense detallar ruta ni data del vol

3.5.1.2. ETHIOPIAN AIRLINES AIR CARGO

Adjudicatari	Import
Ethiopian Airlines Air Cargo	1.455.000,00
AD AIR CARGO BUSINESS, SA	132.764,00
AD AIR CARGO BUSINESS, SA	99.114,00

	1.686.878,00
--	---------------------

La informació publicada a la PLACE no coincideix fidelment amb les factures presentades. De la informació de la PLACE s'anuncia el contracte de "Arrendament avió transport material COVID adquirit a la Xina", quan són dos contractes per a dos vols (dies 5 i 6 de maig), de manera que s'ha publicat l'anunci com un arrendament quan l'import inclou dos arrendaments. Ethiopian Airlines ha presentat 6 factures, dues es corresponen amb els vols contractats (Ethiopian Airlines) i la resta són part del transport combinat (AD AIR CARGO). No consta en la documentació aportada el document de formalització del contracte.

Els quatre transports combinats, són realitzats per la companyia AD AIR CARGO, que és una empresa especialitzada en vols xàrter de càrrega.

Concepte facturat	import	núm. factura
VUELO CHARTER PVG-PMI (05 DE MAYO 2020)	370.000,00	20FA0100000371
VUELO CHARTER PVG-PMI (11 DE MAYO 2020)	1.085.000,00	20FA0100000372
Fact complementaria SERVICIO COMBINADO PVG - PMI 29 MAYO 2020	99.114,00	20FA0100000423
Factura complementaria servicio TTE COMBINADO Aeropuerto en Shenzhen, China 14 JUNIO	4.284,00	20FA0100000442
Factura complementaria servicio TTE COMBINADO Aeropuerto en Shenzhen, China 14 JUNIO	26.485,00	20FA01000004411
Factura complementaria servicio TTE COMBINADO PVG - PMI 5/6 JUNIO	101.995,00	20FA0100000437

El vol pel qual es van facturar 1.085.000 €, es va contractar per al transport de 90 Tn de material.

3.5.1.3. PRIVILEGE STYLE SA

D'acord amb l'IBASLUT, s'ha contractat un arrendament d'un avió per al transport del material comprat a la Xina.

núm. Expedient	expedient	Import
2678	Arrendament avió per a transport de material COVID19 adquirit a la Xina	606.000,00
SSCC EM 325/20	Arrendament avió per a transport de material COVID19 adquirit a la Xina	248.500,00
		854.500,00

De la informació publicada a la PLACE hi ha dos contractes formalitzats. Per la data de realització del requeriment d'informació només disposem de la documentació de l'expedient SSCC EM 279/20. Encara que sigui un únic expedient s'han contractat dos vols. Consten en l'expedient dos contractes, formalitzats el mateix dia, un

per al 29 de maig i un altre per al 10 de juny, amb un import de 303.000 € cada un dels vols, total 606.000 €.

Consten dues factures en la documentació presentada, amb el mateix nombre de factura, núm. 1, amb números de registre en l'administració diferent; una factura detalla el vol i data i l'altra factura només descriu "vol xàrter".

Analitzada la documentació aportada per l'IBSALUT, no consta el contacte o el responsable intermediari que justifiqui la contractació amb aquesta companyia, ja que de l'informe de 19 de maig, on es justifica la necessitat de tramitació d'emergència, només fa referència al fet que l'empresa disposa de "avions disposen de les dimensions dels carregaments" ... sense fer referència al coneixement de l'empresa i als requisits per a ser adjudicatari. En fase d'al·legacions s'ha informat que aquesta companyia es va posar en contacte amb l'Administració a través del seu comercial per presentar una oferta.

3.5.1.4. NINGBO T&Q LIGHTING CO. LTD.

D'acord amb la PLACE, s'ha contractat un arrendament d'un avió per al transport del material comprat a la Xina.

núm. Expedient	expedient	Import
SSCC EM 220/20	Arrendament avió per a transport de material COVID19 adquirit a la Xina	465.000,00

L'IBSALUT ha aportat a l'Oficina un contracte-factura i un document on consta la transferència realitzada a Ningbo. D'aquesta documentació no es pot conèixer la data de realització del trajecte.

3.5.2. Anàlisi de costs i preus aplicats

Per tal de determinar si els preus dels transports aplicats per les diferents companyies són ajustats a mercat (requisit exigít per l'article 102.3 de la Llei 9/2017 de Contractes de Sector Públic²²) l'Oficina ha analitzat diversos informes sobre els costos operacionals de l'aviació, arribant als resultats que s'expliquen a continuació, basats en els costos de

²² "Els òrgans de contractació de tenir cura que el preu sigui adequat per al compliment efectiu del contracte mitjançant l'estimació correcta del seu import, atenent el preu general de mercat, en el moment de fixar el pressupost base de licitació i l'aplicació, si escau, de les normes sobre ofertes amb valors anormals o desproporcionats".

I afegeix en el seu apartat 4 que "El preu del contracte es pot formular tant en termes de preus unitaris referits als diferents components de la prestació o a les unitats d'aquesta que es lliurin o s'executin, com en termes de preus aplicables a preu fet a la totalitat o a part de les prestacions de contracte".

l'aviació comercial, és a dir, tenint en compte una sèrie de components de cost que no es van donar en els vols de transport de material sanitari (tripulació auxiliar, costos de serveis en terra, costos comercials i d'emissió de bitllets, costos de serveis a passatgers, etc.). Abans d'entrar en l'anàlisi, aquesta Oficina vol deixar constància que es desconeix per què es van utilitzar aeronaus comercials i no de càrrega, per què es varen triar aquestes companyies en concret, i si es va sol·licitar a l'Exèrcit de l'Aire l'assistència d'aeronaus militars de transport.

3.5.2.1. Cost de l'aviació comercial per hores de vol

1) D'acord amb l'assaig "*Preus dels bitllets de les companyies aèries des del control dels seus costos*"²³ de 08-12-2013, per a les companyies aèries comercials no regionals, els costos per hora de vol es calcularien de la següent manera per a un avió tipus Airbus A-320, i amb una distància ortodròmica entre els aeroports de Palma i Xangai de 9.999,65 km:

- Costos Querosè Majors QM: suposa el 33% dels costos totals. Segons la IATA (2012) -International Air Transport Association, els valors mitjans anuals dels principals costos per a les aerolínies han estat des d'un 14% l'any 2003 fins al 33% del 2008.
- El preu de la tona de querosè d'aviació era de 235,29 € al març de 2020, és a dir, 0,23529 € per kg de querosè.
- D (distància) = Ruta ortodròmica + 7,5% addicional = 9.999,65 km x (1 + 0,75) = 10.749,62 km.
- TB (hores bloc) = 0,45 + 0,0012 x D (km), per a un reactor de mig radi.
- Segons les referències operacionals per a vols de curta-mitja distància, el consum de combustible per a aquest tipus d'aeronau és de 2.500 kg de combustible per hora bloc volada (TB)

Els càlculs serien:

- TB (hores bloc) = 0,45 + 0,0012 x 10.749,62 = 13,35 hores.
- Cost Q = 13,35 x 2.500 x 0,23529 = 7.852,80 € (33% CTM)
- 100% Costos totals de 13,35 TB d'un A-320 = 23.796,36 €

D'acord amb aquests càlculs, cada vol de transport de material sanitari d'anada i tornada entre Palma i Xangai costaria 47.592,72 €

Tenint en compte que el 2008 el preu del querosè era a 0,5291 €/kg, lògicament el percentatge del cost de combustible sobre el total de costos del vol era més alt (33%)

²³ Presentat per Pablo Torrejón Plaza (Professor Honorari Universitat Autònoma de Madrid) i María Soledad Celemín Pedroche (Professor Ajudant Doctor Universitat Autònoma de Madrid) al XVII congrés d'AECA

segons IATA) que el que hauria de ser-ho al març de 2020. El 2003, el preu del querosè es va situar en 0,1978 € / kg, és a dir, en nivells molt similars als de març de 2020, per la qual cosa el percentatge del pes del cost de combustible sobre els costos totals va haver de situar-se més a prop d'aquest 14% que recull IATA per aquell any. Amb aquesta nova estructura del cost d'una hora de vol, els càlculs serien:

- $TB \text{ (hores bloc)} = 0,45 + 0,0012 \times 10.749,62 = 13,35 \text{ hores.}$
- $\text{Cost Q} = 13,35 \times 2.500 \times 0,23529 = 7.852,80 \text{ € (14\% CTM)}$
- 100% Costos totals de 13,35 TB d'un A-320 = **56.091,43 €**

D'acord amb aquests càlculs, cada vol de transport de material sanitari d'anada i tornada entre Palma i Xangai suposaria un cost de **112.182,86 €**

2) D'altra banda, si atenem a l'estudi amb referència a l'any 2015 publicat en <https://greatbustardsflight.blogspot.com/2015/06/calculo-del-coste-operacional-en-29.html>, per calcular els costos d'operació totals per salt amb el mètode DOC + I cal procedir a sumar els següents conceptes de cost:

- Cost per combustible.
- Cost per tripulació (Pilots + Cabina).
- Cost total del manteniment de l'aeronau.
- Cost total del manteniment dels motors.
- Taxes d'aterratge.
- Depreciació, interès i segur.

D'acord amb les dades que es manegen en aquest estudi, s'arriba a la taula següent en què es representen els costos operacionals d'una aeronau en un vol típic amb un Block time de 2.167 hores²⁴, és a dir, 2 hores i 10 minuts, tenint en compte en la utilització de l'aeronau que aquesta no va poder operar durant al menys 5 dies a l'any per sofrir la seva primera parada de manteniment programat (cada 3.000 hores):

²⁴ "Block Hours" són definides com el temps que consumeix l'aeronau en cada ruta o sector des de la solta de falques a l'aeroport de sortida fins a la posta de falques a l'aeroport d'arribada.

Costes por un vuelo típico de 2.167 Block h.		
Elemento	Cantidad	Moneda
Coste del combustible	1641.55	Euros
Coste de tripulación vuelo	1491.26	Euros
Coste tripulación cabina	578.58	Euros
Coste de mantenimiento	850	Euros
Coste de tasas	1000	Euros
depreciación, leasing y otros	3000	Euros
Limpieza	200	Euros
Catering (10€/pax)	1050	Euros
Total	9811.39	Euros

Homogeneïtzant el cost de combustible amb els preus de querosè de març de 2020, el cost de combustible hagués estat de 1.274,68 €.

Per tant, tenint en compte segons l'estudi anterior, una Block time de 13,35 hores de vol entre Palma i Xangai, el cost de cada trajecte hauria ascendit a 60.443,96 €, de manera que cada vol de transport de material sanitari de anada i tornada entre Palma i Xangai hagués suposat un cost segons aquest estudi de **120.887,92 €**

3.5.2.2. Cost de l'aviació comercial per km recorregut

1) Si atenem als indicadors de cost per km recorregut publicats per Rumbo a aquest enllaç <https://visualinfographic.com/es/portfolio-item/cual-es-el-costo-por-kilometro-de-las-aerolineas/>, podem establir un cost mitjà per km segons es tracti d'aerolínies de baix cost o no.

Així, per a les aerolínies de baix cost (entre les que se cita la dada de Ryanair), el cost mitjà per km recorregut se situa en 2,4927 €, mentre que per a les companyies més cares, el cost mitjà se situa en 12,14 €. D'acord amb això, si extraïem un cost mitjà entre les dues variables, obtenim un cost per km de 7,32 €.

Per tant, cada vol de transport de material sanitari d'anada i tornada entre Palma i Xangai (distància ortodròmica total de 19.999,3 km) segons aquestes dades hauria ascendit a **146.394,88 €**.

2) D'altra banda, d'acord amb les factures expedides per la companyia Globalia Broker Services, SAU, alguns dels vols van ser realitzats amb el model d'aeronau **Boeing 787**, que se sol utilitzar per a vols de llarga distància (4,650-7,200 milles nàutiques (8,610-13,330 km)). Si atenem al consum de combustible d'aquest tipus d'aeronau (que està en una mitjana de 5,62 kg per km recorregut)²⁵, el cost de combustible de cada vol de

²⁵ El consum de combustible pot consultar-se en aquest enllaç: https://es.qwe.wiki/wiki/Fuel_economy_in_aircraft

transport de material sanitari d'anada i tornada entre Palma i Xangai (distància ortodròmica total de 19.999,3 km) hauria pujat a 26.445,67 €, i suposant que el percentatge del pes del cost de combustible sobre els costos totals va haver de situar-se al 14% que recull IATA per a l'any 2003 (tal com s'ha explicat anteriorment), suposant que s'hagués utilitzat aquest model d'aeronau en tots els vols, el cost total de cada vol de transport de material sanitari d'anada i tornada entre Palma i Xangai hauria ascendit a **188.897,64 €**.

A semblant conclusió arribem si prenem com a referència el model d'avió **Airbus A330** (amb una capacitat de 70 t de càrrega), amb un consum mitjà de 6 kg de combustible per km recorregut. Utilitzant aquesta dada i suposant que s'hagués utilitzat aquest model d'aeronau en tots els vols, el cost total de cada vol de transport de material sanitari d'anada i tornada entre Palma i Xangai hauria ascendit a **201.670,08 €**.

La **conclusió** a la qual es pot arribar és que, fins i tot prenent la dada de cost per vol més elevada dels exposats anteriorment (201.670,08 €) per a tots els vols, i afegint-li el 6% de benefici industrial que estableix l'article 131 del Reglament General de la LCSP actualment vigent (RD 1098/2001), el **sobrebenefici** obtingut per les companyies aèries segons el preu cobrat pels vols facturats a l'IBSALUT (15 vols), ascendiria a 7.321.938,55 € - 3.025.051,2 € = **4.296.887,35 €**.

En particular és destacable el trasllat del material adquirit a AMS efectuat per Ethiopian Airlines Air Cargo, amb el tipus d'avió Boeing B777F, que és un dels bireactors més grans del món amb una capacitat per transportar més de 500 passatgers i un abast des de 9.695 fins a 17.370 km. Aquest model d'avió pot arribar a consumir 7,88 kg/km, lo qual ens donaria un cost de 7,88 kg/km x 19.999,3 km x 0,23529 €/kg de querosè / 0,14 = 264.860,04 €. El preu facturat per aquest vol va ascendir a 1.085.000,00 €.

Entre el 14 i el 18 de març es van cancel·lar innumbrables vols amb un total de 111 països que imposaven restriccions o algun tipus de control addicional als viatges de ciutadans provinents d'Espanya.

El 22 de març, el Govern d'Espanya va anunciar una restricció temporal dels viatges no imprescindibles de tercers països durant 30 dies.

Durant tot el mes de març, Aeroports Espanyols i Navegació Aèria (AENA) va gestionar 92.895 vols, un 40,7% menys que al març de 2019. A la resta d'Europa, la caiguda mitjana va ser de 41,1%, una mica superior a l'espanyola. El dilluns 8 d'abril de al 2020 només van volar 280 avions en l'espai aeri espanyol, un 95% menys que el 2019.

Cal tenir en compte que el primer vol de material sanitari contractat per l'IBSALUT es va realitzar el dia 28 de març, el segon, dia 31 de març, i el tercer, dia 18 d'abril.

En aquestes circumstàncies, inclús es va plantejar la necessitat per les companyies aèries de disposar d'espais per poder estacionar les aeronaus que no podien realitzar els seus serveis. Alguns aeroports espanyols i companyies privades van mostrar la seva

disponibilitat per emmagatzemar els avions de les aerolínies, com els Aeroports de Terol, Castellón o Ciudad Real.

Per tant, és lògic pensar que **hagués estat possible aconseguir-se preus més assequibles per al transport de les mercaderies adquirides**, tenint en compte la posició estratègica de les Balears en aquest àmbit i la multitud de companyies que operen als nostres aeroports, i sense necessitat de contractar un intermediari per trobar les companyies que poguessin fer el transport.

3.5.3. Anàlisi del cost logístic

Els alts costos en les operacions del transport aeri converteixen la gestió d'aquest transport en un aspecte molt sensible dins el sistema logístic on una errònia previsió pot tenir importants repercussions econòmiques.

El principal inconvenient del transport aeri és la limitació de pes i volum de les mercaderies, derivades de la capacitat de càrrega total de l'avió i per les dimensions de les portes dels cellers.

Per això, el coneixement del pes i volum de la mercaderia és fonamental a l'hora de sol·licitar un servei d'arrendament a una companyia aèria, perquè les dimensions de l'aeronau concordin amb el pes de la mercaderia encarregada i complir així els requisits exigibles d'eficàcia, eficiència i economia, i a més en una situació de crisi sanitària en aquest moment conjuntural.

Des de la declaració de l'estat d'alarma s'han anat realitzant diferents encàrrecs a proveïdors de subministraments de material sanitari, i paral·lelament s'han anat contractant amb companyies aèries el transport des de l'origen de la mercaderia fins a la ciutat de Palma.

A continuació, s'exposa un quadre que detalla el pes de la mercaderia d'acord amb la informació dels DUAS facilitats per l'IBSALUT, i el pes autoritzat de càrrega de les companyies aèries per realitzar el transport del material sanitari:

Proveïdor	DUA	PES BRUT	Transport aeri	Tonelades aeronau contractada
AMS	IM20PMI0000377JV	11.896,00	ENVELOPE	s.d.
AMS	IM20PMI0000378JV	14.397,00	ENVELOPE	s.d.
AMS	IM20PMI0000391ROS	63.621,00	ethiopian member	90
AMS	IM20PMI0000418ROS	9.104,00	R2737BDD/R4347BCW	s.d.
AMS	IM20PMI0000445JV	2.136,00	R3681BCS	s.d.
AMS	IM20PMI0000479ALE	5.460,00	CNS INTERTRANS	s.d.
AMS	IM20PMI0000478ALE	5.976,00	MSC INGY	s.d.
AMS	IM20PMI0000477ALE	5.776,00	CNS INTERTRANS	s.d.

Proveïdor	DUA	PES BRUT	Transport aeri	Tonelades aeronau contractada
AMS	IM20PMI0000476ALE	5.554,00	CNS INTERTRANS	s.d.
AMS	IM20PMI0000473ALE	5.599,00	CNS INTERTRANS	s.d.
RAYAN	IM20PMI0000346	18.419,00	VOLGA DNEPR	17
RAYAN	IM20PMI0000337ALE	12.032,00	VOLGA DNEPR	17
RAYAN	IM20PMI0000340ALE	14.893,00	VOLGA DNEPR	17
RAYAN	IM20PMI0000380ALE	27.017,00	AIR EUROPA	50
RAYAN	IM20PMI0000361ALE	16.868,00	VOLGA DNEPR	17
RAYAN	IM20PMI0000451ALE	1.304,00	CARGOLUX	50
SHAGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD	IM20PMI0000440ALE	13.814,00	ethipian airlines	50
SOLUCIONES DE GESTIÓN Y APOYO A EMPRESAS	IM20PMI0000358JV	11.735,00	AIR EUROPA	50
TYRVAL	IM20PMI0000439ALE	10.635,00	GET JET	s.d.
TYRVAL	IM20PMI0000435ALE	15.157,00	NINGBO	s.d.

Si bé s'observa que en 5 dels transports dels quals s'ha obtingut la dada de la capacitat de càrrega de l'aeronau, s'han utilitzat aeronaus amb una capacitat de càrrega molt superior a la realment utilitzada, segons les al·legacions efectuades per l'Advocacia, les companyies aèries determinaven els preus del transport en funció de la capacitat en metres cúbics que pot tenir una aeronau (el CBM de l'aeronau), no en funció de les tones que pot transportar. A aquesta al·legació s'acompanya del següent quadre amb els vols efectuats i el tipus d'avió utilitzat:

PROVEÏDOR	COMPANYÍA	AVIÓ	DATA VOL	FACTURA	IMPORT
RAYAN	GLOBALIA (volga)	IL-76TD-90VD	28/03/2020	88	510.062,13 €
RAYAN	GLOBALIA (volga)	IL-76TD-90VD	06/04/2020 (segons factura: 31/03/20)	90	510.062,13 €
RAYAN	GLOBALIA (volga)	IL-76TD-90VD	18/04/2020	93	510.062,13 €
RAYAN	GLOBALIA (volga)	IL-76TD-90VD	04/05/2020 (segons factura: 1/05/20)	105	510.062,13 €
RAYAN	GLOBALIA (volga)	Penalitzación retraso 4º vuelo	18/04/2020	103	55.312,03 €
RAYAN	GLOBALIA (Air Europa)	B787/900	13/05/2020 (segons factura 29/04/20)	109	370.000 €
RAYAN	GLOBALIA (Air Europa)	B787/900	14/05/2020 (segons factura 29/04/20)	110	370.000 €
RAYAN	GLOBALIA (Air Europa)	B789	27/05/2020	127	370.000 €
FANRUI	GLOBALIA (Air)	B787/900	15/05/2020	113	370.000 €

PROVEÏDOR	COMPANYIA	AVIÓ	DATA VOL	FACTURA	IMPORT
	Europa)		(segons factura: 2/05/20)		
FANRUI	GLOBALIA (Air Europa)	B787/900	16/05/2020 (segons factura 29/04/20)	110	370.000 €
FANRUI	AIR CARGO	transporte combinado	10/06/2020 (segons factura 2/05/20)	114	101.995 €
HARDRODT	GLOBALIA (Air Europa)	B789	06/06/2020 (segons factura 5/06/20)	125	370.000 €
AMS	Air Cargo	B777F	15/05/2020 (segons factura 11/05/20)	372	1.085.000 €
AMS	Air Cargo	transporte combinado	29/05/2020	423	99.114 €
AMS	Air Cargo (Evelop)	A330-300	08/05/2020 (segons factura 5/05/20)	371	370.000 €
AMS	Air Cargo	transporte combinado	10/06/2020	442-443	30.769 €
Tyrval	Ningbo T&Q Lighting CO	B777/300	16/05/2020	I2020419-AC	465.000 €
Tyrval	PRIVILEGE	B777-200ER	29/05/2020	1 - 15801414	303.000 €
Tyrval	PRIVILEGE	A330	10/06/2020	VA -20-06009 +ANTIC IPO	400.000 €
TOTAL					7.170.438,55 €

3.6. Contractes d'assessoria i gestió o intermediació.

Com se sap, la política de la República Popular de la Xina es recolza en una estructura de poder que comprèn tres àmbits fonamentals: el Partit, l'Exèrcit i l'estat. El marc legal mercantil actual a la Xina encara està en una fase de desenvolupament. Hi ha buits i ambigüitats en la legislació, les polítiques canvien bastant ràpid i sense previ avís, i els canvis no són sempre els que es podrien esperar.

D'acord amb el contacte mantingut amb l'Ambaixada d'Espanya a la Xina, i per tal d'evitar la producció de material sense complir els estàndards de qualitat, el govern xinès va aprovar dues normes els dies 1 i 26 d'abril de 2020. A més, per ajudar en la lluita global contra la pandèmia, el govern xinès va indicar a les empreses que havien de donar prioritat a les comandes destinades als sistemes públics de salut dels països, deixant en

un segon nivell les operacions purament comercials que arribessin des de les empreses i altres organitzacions privades. En el cas de compres per les administracions territorials (les comunitats autònomes), les empreses xineses necessitaven la confirmació que el material que venien a les empreses intermediàries que actuaven en nom de les entitats territorials estava destinat a lluita contra la pandèmia a Espanya i no tenia una finalitat comercial, per al que es podia utilitzar una carta emesa per l'Ambaixada d'Espanya a la Xina que era presentada per l'empresa intermediària a fabricant xinès perquè aquest lliurés el producte comprat.

Per poder importar productes des de la Xina, en primer lloc, cal inscriure en el registre oficial d'importadors que, depenent del país, serà un de diferent. En el cas d'Espanya és el Registre Especial d'operadors de comerç exterior (REOCE). És el primer pas, previ i necessari, per rebre posteriorment l'autorització per iniciar aquest tipus de transaccions internacionals, per al que haurà d'estar inscrit bé com a persona física o jurídica. Tot i així, cal comptar amb el servei d'un agent de duanes, ja que no es pot fer una declaració de duanes personalment, pel que és necessari contractar amb una persona la funció i formació de la qual li permet exercir d'agent (fonamentalment, la certificació d'operador econòmic autoritzat expedit per la dependència de duanes).

A més hi ha altres tràmits documentals necessaris, bàsicament duaners:

- **Despatx duaner:** Es tracta d'un document fonamental, emplenat per l'exportador, l'importador, l'agent duaner que actua d'intermediari i les autoritats i institucions dels països de sortida i destinació. El despatx duaner ha de contenir el règim duaner en el qual se situen les mercaderies, les dades per al cobrament d'impostos, l'origen, pes i volum de les mercaderies, i les dades de tots els comerciants implicats.
- **Factura comercial:** Sempre que les mercaderies superin en valor els 300 dòlars (cosa que, en el comerç internacional, és l'habitual).
- Un document que acrediti **el valor en duana** de les mercaderies, és a dir, el preu pagat a la duana de sortida.

Per les particularitats del mercat xinès, el paper exercit per l'Ambaixada i les Oficines Comercials d'Espanya a la Xina ha estat molt rellevant atès que la Xina produeix un alt percentatge del material sanitari mundial. El suport de l'Ambaixada d'Espanya a la Xina al Ministeri de Sanitat ha inclòs el disseny de sistema logístic de compra i lliurament del material sanitari en aquest país, sobre la base de les necessitats i peticions de material que el Ministeri transmetia a l'Ambaixada.

Perquè les compres de material es realitzessin amb les màximes garanties, l'Ambaixada espanyola va sol·licitar al Ministeri de Comerç Xinès una relació d'empreses de confiança que poguessin fabricar aquest material. D'aquest llistat d'empreses, el Ministeri de Sanitat ha tancat operacions amb 6 empreses xineses exportadores de material sanitari. Aquestes operacions incloïen 12 tipus diferents de material sanitari (Màscares de diferent tipus, micos de protecció, Guants, Ulleres, respiradors, etc.), per un import aproximat de 158 milions de dòlars.

Vist l'anterior, realitzar una transacció comercial amb la Xina en aquests moments, i a més fer-ho sense intermediaris, constituïa una tramitació bizantina²⁶.

3.6.1. Serveis d'intermediació

Normativa de la Intermediació. Les principals fonts normatives vigents a Espanya dels contractes d'intermediació comercial són els propis contractes d'intermediació, el Codi de Comerç, la Llei 12/1992 de 27 de maig i el Reial Decret 1438/1985. En un clar reflex de la importància de l'autonomia de la voluntat en l'àmbit mercantil, la principal font normativa dels contractes d'intermediació són les clàusules dels propis contractes d'intermediació concertats entre les parts.

La figura de l'intermediador. Al contractar mitjançant un intermediador coneixedor de mercat xinès (que cobren un percentatge de comissió sobre el preu final del contracte (factura)), s'obté certa garantia de quina fàbrica és capaç de fabricar productes de qualitat certificada al preu més econòmic possible. D'altra banda, els contractes d'intermediació comercial gaudeixen de llibertat de forma i tenen com a origen la promoció de negocis aliens per part de l'intermediari, sense assumir els riscos (impagats o altres incompliments de contracte) que puguin generar-se en l'operació comercial resultant de la seva intervenció, és a dir, l'intermediador no es fa responsable dels "inconvenients" que puguin sorgir. No obstant això, donada la situació en què es trobava el mercat xinès de material sanitari, no es pot descartar l'eficàcia que ha suposat la utilització d'aquesta figura en la recerca de subministradors, sense perjudici del que indica l'apartat 3.4.2.2. sobre la participació de l'ambaixada espanyola a la Xina i de l'apartat 4 de Conclusions i Recomanacions.

Només en els encàrrecs realitzats a RAYAN HOLDINGS es justifica l'origen del contacte amb l'intermediador triat.

D'acord amb la "Memòria Resum" presentada per l'IBSALUT, un cop es va decidir comprar directament el material sanitari a subministradors xinesos, va ser necessari contractar els serveis d'intermediació.

²⁶ Alguns exemples extrets de la premsa del que ha succeït en els contractes de subministraments sense intermediador:

- El fabricant Xinès va aportar mitjançant correu electrònic documentació que justificava que disposava de marcatge CE i amb certificats. L'Oficina de Duanes dels va comprovar i va afirmar que eren certificats de qualitat de les mercaderies de la Xina no vàlids (un cas a Portugal).
- S'han rebut mostres i s'han provat. Un cop s'obre el contenidor, la mercaderia no era la mateixa, la mercaderia de la Xina no concorda amb la descripció (mascaretes defectuoses, o test de fiabilitat inferior a l'acordada).
- Es va realitzar la comanda acordant tots els detalls, i el fabricant va acceptar fer la comanda. Un cop realitzat el pagament o la bestreta, resulta que la fàbrica a la Xina no és capaç de dur a terme la comanda tal com es va acordar al principi. el proveïdor xinès rep la bestreta i no vol realitzar la comanda o la fàbrica xinesa modifica les condicions de la comanda.

1. El 17 de març de 2020 es va contactar amb l'advocada **Wei Wei Jiang**, associada al Bufet Lafuente Advocats, perquè fes d'intermediària amb la comunitat xinesa per a la compra del material. Aquesta advocada va mitjançar amb el comerciant xinès Peihjo Wu, situat a Xangai que proporcionaria el material a través de l'empresa **Rayan Holdings Pte Ltd**. D'acord amb la documentació presentada per l'IBSALUT es van negociar 4 carregaments, de 17 tones, que sortirien de la Xina mitjançant l'arrendament d'un avió rus contractat a través de **Globalia**.

L'Oficina no disposa dels antecedents de la negociació de l'IBSALUT amb aquesta intermediària, on constin fixats els termes del contracte, la selecció de l'empresa proveïdora del material de protecció sanitària o de l'empresa per a realitzar el transport aeri de la mercaderia; l'Oficina tampoc disposa de l'informe que justifiqui la contractació d'aquesta intermediària per negociar amb una companyia aèria, amb seu social a Mallorca, per realitzar el transport. No obstant, a les al·legacions presentades s'informa que aquesta advocada va assessorar l'IBSALUT i va fer d'intermediària en els sis encàrrecs efectuats a l'empresa Rayan Holdings i ha presentat un total de 6 factures, les 4 primeres representen un 1,5% del preu de la mercaderia i del vol i les dues darreres representen un 1,5% només de la mercaderia, ja que l'IBSALUT va aprofitar el coneixement obtingut en les 4 primeres transaccions gràcies a aquesta advocada per contractar directament els avions. També s'informa que varen ser varis els despatxos d'advocats que es varen oferir a assessorar i fer d'intermediaris pel Servei de Salut i que en alguns casos les comissions sol·licitades arribaven a un 6% i ni tan sols es tractava de despatxos que comptessin amb advocats xinesos ni amb relació comercial amb la Xina.

S'ha de dir, no obstant, que Globalia ja havia contractat anteriorment amb l'Administració balear i així apareix a la PLACE (contractes 2019/728 y 397/2017).

En la memòria explicativa aportada per l'IBSALUT es detalla que l'import de la comissió és de l'1,5% del preu dels 4 carregaments, incloses les revisions dels contractes i les gestions amb les companyies aèries. L'import total dels 4 carregaments ha estat de 8.299.253,67 € i el cost de l'arrendament de les aeronaus per al transport del material subministrat per Rayan Holding ascendeix a 2.835.560,55 €. L'1,5% d'aquest import és de 167.022,21 €. D'acord amb la informació publicada a la PLACE, consten 4 contractes amb la Sra. Wei per un import total de 170.167,16 €.

A continuació s'exposen cronològicament els carregaments contractats a través de la Sra. Wei amb l'empresa Rayan Holding a través de Globalia:

- a) El dia 27 de març va sortir el primer carregament que va arribar a les Balears el 30 de març. La factura de l'avió de la companyia VOLGA DNPR, contractada per l'empresa Globalia Broker Service SAU, és per un import de 510.062,13 €. El carregament eren 17 tones des de Xangai amb els següents materials:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	TOTAL
Màscares quirúrgiques	300.000	0,509	152.700
Màscares FFP2	40.000	1,907	76.280
Bussos	30.000	18,278	548.340
Ulleres de protecció	10.000	1,59	15.890
Total			793.210

- b) El dia 6 d'abril va sortir el segon carregament que va arribar a Palma el 8 d'abril. La companyia contractada per Globalia Broker Service SAU va ser VOLGA DNPR per un import de 510.062,13 €. El carregament des de Xanghai amb els següents materials, encara que no es detalla el pes del material:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	TOTAL
Bussos	30.000	22,623	678.690
Guants	1.000.000	0,067	67.000
Total			745.690

- c) El dia 18 d'abril va sortir el tercer carregament que va arribar a Palma el 20 d'abril. La companyia contractada per Globalia Broker Service SAU va ser VOLGA DNPR per un import de 510.062,13 €. El carregament des de Xanghai amb els següents materials, encara que no es detalla el pes del material:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	TOTAL
Màscares quirúrgiques	300.000	0,47	141.000
Màscares FFP2	40.000	1,854	74.160
Ulleres de protecció integral	100.000	2,92	292.000
Guants	1.500.000	0,143	214.500
Total			721.660

- d) El dia 1 de maig va sortir l'últim carregament que va arribar a Palma el 4 de maig. La companyia contractada per Globalia Broker Service SAU va ser VOLGA DNPR per un import de 565.374,16 €, que inclou una penalització per canvi del vol contractat (segons les al·legacions, aquesta penalització es degué a un retard imputable al IBSALUT). El carregament des de Shanghai incloïa els següents materials amb un pes de 17 tones:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	TOTAL
Ulleres de protecció ocular	10.000	2,69	26.900
Ulleres de protecció integral	60.000	3,472	208.320
Guants	1.500.000	0,179	268.720
Total			503.720

En paral·lel a aquests 4 carregaments es van fer dos encàrrecs al mateix proveïdor en el mes d'abril, tot i que no es detallen les dates exactes, ni tampoc s'especifica si la Sra. Wei

va mitjançar en la negociació, però s'explica en les al·legacions que només va intervenir en la compra del material però no en el transport. El primer de 100.000 unitats de bussos a 23,96 €, amb un total de 2.396.000 €. Per a això es va contractar un avió d'Air Europa per un import de 370.000 €. El segon d'aquests encàrrecs, van ser 5.000.000 de màscares quirúrgiques a 0,529 € la unitat, amb un total de 2.645.000 €. Per a això es va contractar un avió d'Air Europa per un import de 370.000 €.

La companyia VOLGA ha realitzat els transports tant contractada per Globalia com per Air Europa, però si l'empresa que contracta és Globalia Broker Service el preu és de 510.062,13 € i si contracta Air Europa el preu és de 370.000 €. D'acord amb l'escrit d'al·legacions de l'Advocacia, aquesta diferència de preu es troba en la urgència reclamada per al transport.

2. D'acord amb la memòria explicativa es va contactar també amb Jennifer Zhang, especialista en turisme xinès, que **de manera gratuïta i altruista** va mitjançar amb l'empresa **Shangai Fanrui**.

D'acord amb les al·legacions, el contacte de Jennifer Zhang va arribar a través de la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball i va col·laborar amb l'IBSALUT de manera totalment altruista.

La Sra. Zhang és la fundadora i CEO de AsialinkSpain, empresa de consultoria especialitzada en la generació de negocis i inversions per a empreses xineses i espanyoles, i en prestació de serveis d'assessorament i desenvolupament d'estratègies de mercat en el sector del "travel" i turisme xinès a Espanya. A més, Zhang és la presidenta de la Xina Club, una associació que afavoreix la integració social dels empresaris xinesos a Espanya.

La Sra. Zhang va mitjançar per al subministrament, segons les dades extretes de la memòria explicativa, del següent material (la memòria no especifica si van ser un o dos carregaments de material, però sí s'especifica que es van contractar dos vols, pel que es dedueix que han estat dos encàrrecs ja que es van contractar dos avions d'Air Europa per un import de 370.000 € cada un).

Descripció	Quantitat	Preu unitari en €	TOTAL en €
Ulleres de protecció	60.000	5,6	336.000
Guants	6.000.000	0,18	1.080.000
Màscares quirúrgiques	5.000.000	0,34	1.700.000
Màscares FFP2	60.480	1,9	114.912
Total			3.230.912

Arran d'un canvi en la normativa xinesa, es van haver de tornar a fàbrica els guants subministrats.

Hartrodt Shanghai Solutions Co Ltd, també es va contractar a través de la Sra. Jennifer Zhang. Es va contractar simultàniament un avió d'Air Europa per un import de 370.000 €. El lliurament estava previst per al 6 de juny.

Descripció	Quantitat	Preu unitari en €	TOTAL en €
Màscares quirúrgiques	5.500.000	0,34	1.870.000
Total			1.870.000

3. **Francisco Calatayud**. La memòria confirma que el tercer intermediari de les compres a la Xina ha estat Francisco Calatayud. El Sr. Calatayud té una empresa d'equipament hoteler i resideix a Xangai. Ha mitjançat entre l'IBSALUT i l'empresa **Asia Manufacturer Supply Limited (AMS)**, encara que l'escrit d'al·legacions de l'Advocacia afirma que és el propietari d'aquesta empresa. La memòria no fa referència a un possible contracte amb el Sr. Calatayud, ni consta documentació que suporti l'objecte de les negociacions ni consta cap referència al pagament d'algun import per aquest servei. No obstant, s'informa a les al·legacions que es tracta d'un intermediari però també d'un proveïdor. No se li va pagar res com intermediari, només se li varen abonar les compres de material sanitari efectuat a la seva empresa AMS.

A data de 21 de juny de 2020 havien realitzat 4 encàrrecs a aquesta empresa, el seu detall ja esmentat a l'apartat 3.4.1.1., d'acord amb la documentació presentada per l'IBSALUT, per un valor total de 9.593.801,20 €.

Segons el seu perfil a LinkedIn, el Sr. Francisco Calatayud treballa per Iberostar Xangai, com a director de compres.

4. **Compres sense intermediari**. La resta de compres no han requerit la negociació d'un intermediari, o no consta en elles documentació sobre possibles negociacions dutes a terme amb persones intermediàries.

3.6.2. Serveis de gestió administrativa

D'acord amb els contractes publicats a la PLACE s'han contractat les següents empreses per als **serveis de gestió necessaris per a l'adquisició i tràmits duaners de comandes material sanitari COVID19**:

1. S'han realitzat 6 contractes amb l'empresa LANTIMAR SL per a la gestió dels tràmits duaners.

Es tracta d'una societat amb NIF espanyol (B07527823), i amb domicili social en Carrer Porto Pi 8, 6è C, Edifici Reina Constanza 07012, Palma

- El seu objecte social la prestació de tot tipus de serveis a vaixells, com ara la consignació de vaixells i l'activitat de transitar de mercaderies, el remolc portuari i despatx de duanes; l'atracada, amarratge i desamarratge de vaixells, el subministrament a bucs d'aigua, combustibles, energia elèctrica
- Activitat CNAE: 5229 - Activitats annexes al transport
- Càrrecs directius - Adm. Únic i apoderat: Beatriz orellut Cotoner
- Ingressos: 3.000.000 - 50.000.000 €
- Núm. d'empleats: 10
- Antiguitat: 1991.04.18

Expedient	Títol de l'expedient	Import
SSCC EM 392/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	44.801,70
SSCC EM 347/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	31.303,33
SSCC EM 293/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	7.671,52
SSCC EM 281/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	19.801,41
SSCC EM 246/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	9.474,48
SSCC EM 227/20	Serveis de gestió necessaris per a l'adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari l'empresa SOLUCIONES DE GESTION Y APOYO A EMPRESAS SL	3.589,66

2. L'IBSALUT també ha contractat a l'empresa **Soluciones y Gestión de Apoyo a Empresas SL** per a la gestió dels tràmits duaners.

Expedient	Títol de l'expedient	Import
SSCC EM 310/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	56.715, 24

En relació amb aquest últim servei, segons les al·legacions presentades per l'Advocacia, l'avió amb el material importat internacionalment va aterrar primerament a Madrid. Una vegada allà es va fer un traspàs de mercaderia cap a un altre avió amb trajecte MAD-PMI. La gestió duanera es fa a la SORTIDA del material, en aquest cas a PMI per part de Lantimar.

3.7. Contractes de publicitat

La declaració de l'estat d'alarma va ampliar el contingut de la informació a subministrar a la població. L'article 19 del RD 463/2020 va establir amb total rotunditat que "***Els mitjans de comunicació social de titularitat pública i privada estan obligats a la inserció de missatges, anuncis i comunicacions que les autoritats competents delegades, així com les administracions autonòmiques i locals, considerin necessari emetre***".

Com a conseqüència d'aquesta declaració, el Govern de les Illes Balears va considerar necessari mantenir permanentment informada la població, en relació amb els riscos de l'epidèmia i com prevenir els contagis, així com la informació urgent relacionada amb les conseqüències de la declaració de l'estat de alarma, d'acord amb l'article 3 de la Llei 13/2010, de 9 de desembre, de publicitat institucional de les Illes Balears, i en concret les lletres c) "Donar a conèixer les polítiques, programes, serveis i actuacions públiques" i h) "Anunciar mesures preventives de riscos o que contribueixin a eliminar danys de qualsevol tipus per a la salut de les persones o per al patrimoni natural".

L'objectiu era informar diàriament a la població i evitar la propagació de notícies falses sobre qüestions, entre d'altres, com les següents:

- e) Informació sanitària (telèfons, horaris, disponibilitat de servei ...)
- f) Informació laboral (empresaris, treballadors, pensionistes ...)
- g) Informació de transports (desplaçaments permesos, autoritzacions ...)
- h) ...

El 27 de març de 2020 la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat va dictar una resolució que disposava la tramitació d'emergència a la contractació de difusió a través dels diferents mitjans de comunicació dels missatges i comunicacions del Govern de les Illes Balears amb motiu de la pandèmia ocasionada pel COVID19.

Els contractes tramitats pel procediment d'emergència per a la difusió de la informació relacionada amb la crisi sanitària provocada pel COVID19 són els següents:

Adjudicatari	Títol de l'expedient	Import
Malla, SA	Tramitació emergència: contracte de difusió publicitària amb Malla, SA per a la inserció en suports exteriors (opis i espai publicitari de la part posterior dels autobusos) de la informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi de la COVID-19	109.079,08
Hora Nova, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Ultima Hora i UltimaHora.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	87.200,00
Sociedad Española de Radiodifusión, SLU	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Radio Ibiza, Radio Menorca, Radio Mallorca i Cadena SER, per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	52.800,00
Radio Popular, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports COPE Ibiza, COPE Menorca i COPE Mallorca per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	42.900,00
Editora Balear, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Diario de Mallorca i DiariodeMallorca.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes	41.550,00

Adjudicatari	Títol de l'expedient	Import
	Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	
Ediciones Jemma, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Mallorca Daily Bulletin, MallorcaDailyBulletin.com, Mallorca Magazin i MallorcaMagazin.com per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	35.700,00
Canal 4 Televisión de Baleares SLU	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Canal 4 i Canal4Diario.com per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	32.370,00
Diario de Ibiza, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Diario de Ibiza i Diariodelbiza.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	29.000,00
Periódico de Ibiza y Formentera SLU	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Periódico de Ibiza y Formentera i Periodicodelbiza.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	23.850,00
Editorial Menorca, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Menorca Es Diari i Menorca.Info per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	23.200,00
Uniprex, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Onda Cero Baleares, Onda Cero Ibiza, Onda Cero Menorca i Onda Cero Mallorca per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	22.250,00
Edicions Periòdiques Ara Balears, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Ara Balears i AraBalears.cat per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	21.000,00
Televisió d'Eivissa i Formentera, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Televisió d'Eivissa i Formentera per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	19.900,00
Juan Pablo Blanco Abadía	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Baleares sin Fronteras i BalearessinFronteras.com per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	19.520,00
Canal 4 Televisión de Baleares SLU	Tramitació d'emergència: inserció de publicitat institucional en el suport Canal 4, SLU per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19.	18.200,00
Hora Nova, SA	Tramitació emergència: inserció de publicitat institucional en els suports Ultima Hora i UltimaHora.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	18.200,00
Sociedad Española de Radiodifusión, SLU	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Radio Ibiza, Radio Menorca, Radio Mallorca, Cadena SER, Los 40, Los 40 Classic i Dial Mallorca per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	18.200,00
Editorial Menorca	EMG22 2020 1964	18.100,00
Radio Popular, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports COPE Ibiza, COPE Menorca, COPE Mallorca, Rock Ibiza, Rock Menorca, Rock Mallorca, Cadena 100 Ibiza, Cadena 100 Menorca i Cadena 100 Palma per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	14.700,00
Uniprex, SA	EMG22 2020 1966	14.600,00
Editora Balear, SA	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports Diario de Mallorca i DiariodeMallorca.es, per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	12.300,00
Unidad Editorial Ediciones Locales, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports El Mundo i EIMundo.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	12.200,00
Unidad Editorial Ediciones Locales, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport El Mundo per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	12.100,00
KBA, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport esRadio per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	9.550,00

Adjudicatari	Títol de l'expedient	Import
Marmi 2015, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport MallorcaDiario.com per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	7.340,00
TALLER DE RUIDOFONIA MOL, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports COPE Ibiza, COPE Menorca i COPE Mallorca per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	7.100,00
Associació Ona Mediterrània	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport DBalears per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	4.630,00
Aljunibe, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Salut i Força per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	4.130,00
Ediciones Jemma, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Sóller per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	3.050,00
COPE Ibiza y Formentera Taller de Ruidofonia Mol, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en els suports COPE Ibiza, COPE Menorca, COPE Mallorca, Rock Ibiza, Rock Menorca, Rock Mallorca, Cadena 100 Ibiza, Cadena 100 Menorca i Cadena 100 Palma per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	3.000,00
Associació Cultural Veu de Sóller	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Veu de Sóller per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	2.800,00
Crònica Balear, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Cronicabalear.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	1.830,00
La Pitiusa de Internet, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Noudiari.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	1.830,00
Jorge Ribera Tomás	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport MenorcaalDia.com per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	1.680,00
Setmanaris i Revistes, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport El Iris per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	1.370,00
Associació Cultural Dijous d'Inca	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Dijous per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	800,00
Associació Arròs amb Salseta	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Arròs amb Salseta per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	680,00
Informacions Llevant, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport 7 Setmanari per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	620,00
Associació Cultural N'Alí	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport N'Alí per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	610,00
Associació Cultural Setmanari Felanitx	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Setmanari Felanitx per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	600,00
Cent per Cent Manacor, CB	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Cent per Cent per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	500,00
Prensa Independent, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Manacor Comarcal per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	500,00
Associació Cultural d'Alaior	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport S'Ull de Sol per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	490,00
Comtwo, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Mallorcaconfidencial.com per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	380,00

Adjudicatari	Títol de l'expedient	Import
David Pérez Tomás	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Gastronomicament.cat per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	380,00
Miquel Pol Alorda	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport FiresiFestesdeMallorca.com per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	380,00
Mira per on, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Primiciaweb.es per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	380,00
Rooster Communication, SL	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport EconomiadeMallorca.com per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	380,00
Turismo 2007 SL, Editora Cala Millor 7	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Cala Millor 7 per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	270,00
Associació Cultural Bona Pau de Montuïri	Tramitació emergència: inserció publicitat institucional en el suport Bona Pau per difondre-hi informació del Govern de les Illes Balears relacionada amb la crisi generada pel contagi del COVID-19	200,00
Total		754.399,08

Cal fer constar que moltes de les empreses adjudicatàries d'aquests contractes són també perceptores de subvencions, tal com s'indica en l'apartat 3.11 d'aquest informe.

3.8. Contractes diferents al subministrament de material de protecció sanitària contractats per via d'emergència

Per declarar la tramitació d'emergència és necessària una actuació de manera immediata que justifica l'absència dels tràmits formals i controls que exigeix qualsevol expedient de contractació.

Al recórrer a la tramitació d'emergència s'eviten els tràmits burocràtics administratius i se suprimeixen els controls ordinaris. En el cas de tramitar per emergència contractes que no encaixen en els supòsits reals d'emergència es conculquen els principis de la contractació pública, poguent incórrer en un contracte nul de ple dret d'acord amb l'article 39.1 LCSP, segons el qual són causes de nul·litat de dret administratiu les indicades a l'article 47 de la Llei 39/2015. L'article 47, en el punt 1. e) es refereix als *actes dictats prescindint totalment i absolutament de procediment legalment establert (...). I les conseqüències es recullen en l'article 42.1 de la LCSP, la declaració de nul·litat dels actes preparatoris del contracte o de l'adjudicació, quan sigui ferma, portarà en tot cas amb si la del mateix contracte, que entrarà en fase de liquidació, havent de restituir les parts recíprocament les coses que hagin rebut en virtut de la mateixa i si això no fos possible es retornar el valor. La part que resulti culpable ha d'indemnitzar la contrària dels danys i perjudicis que hagi sofert.*

Tal com s'ha comentat en els antecedents, tant l'article 1 del Decret Llei 4/2020, com el que disposa l'apartat III.1. de la guia número 4, l'emergència només s'aplicarà per a mesures destinades, directament o indirectament a la protecció del COVID 19.

A continuació, es posen de manifest els següents contractes tramitats per entitats de sector públic autonòmic, per via d'emergència, des de la declaració de l'estat d'alarma declarat per RD 463/2020, sense aparent relació amb la crisi sanitària derivada del COVID 19:

núm. Expedient	Adjudicatari	expedient	OBJECTE	Import	Òrgan de Contractació
EMG22 2020/2756	CECOSA Supermercados, SLU	suministro de tarjetas nominativas de prepago para la adquisición de productos de alimentación y de primera necesidad	Suministros	100.000,00	Consejería de Asuntos Sociales y Deportes
EMG22 2020/1641	Arrels i Ales Mallorca, SL	servicio de ayuda a domicilio en el municipio de Manacor para personas en situación de Dependencia, para hacer frente a la crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19	Servicios	83.850,00	Consejería de Asuntos Sociales y Deportes
EMG22 2020/1642	Nuria García González	servicio de ayuda a domicilio en el municipio de Palma para personas en situación de Dependencia, para hacer frente a la crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19	Servicios	83.850,00	Consejería de Asuntos Sociales y Deportes
EM0162020	ONA I MAR SERVEIS MARITIMS; S.L	Obras de reparación de la avería en la zona de rompientes del emisario submarino de Mahón-Castell	Obras	60.000,00	Agencia Balear del Agua y de la Calidad Ambiental
EM0212020	FACSA	Obras de reparación del transformador de la EDAR de Playa de Muro	Obras	53.719,01	Agencia Balear del Agua y de la Calidad Ambiental
EMG22 2020/2338	Fundació Universitat Empresa (FUEIB)	Servicio de investigación sobre la prostitución; la trata de mujeres y la explotación sexual infantil y adolescente (ESIA) en la Comunidad Autónoma de las Illes Balears	Servicios	46.343,00	Instituto Balear de la Mujer
EM0222020	ELECNOR; S.A.	Obras de reparación de la acometida eléctrica que conecta la EBAR de San Ferran con la EDAR de Formentera	Obras	20.661,16	Agencia Balear del Agua y de la Calidad Ambiental
EMG22 2020/3819	Fundació Anar	Servicio de divulgación, desarrollo y ejecución del Chat de la Fundación Anar en Redes para dar apoyo a la población infantil y adolescente en situación de maltrato o abuso de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears a causa del COVID-19		7.500,00	Consejería de Asuntos Sociales y Deportes
EMG22 2020/2128	DUALIA TELETRADUCCIONES S.L.	Servicio de teletraducción destinado a los centros de atención a víctimas de violencia de género de las Illes Balears del 15 de abril de 2020 al 14 de octubre de 2020.	Servicios	4.693,95	Instituto Balear de la Mujer
HUSE 47/20 EM	ANDAMIOS ROSBALLE ; S.L	Alquiler de andamiaje para la nueva red de impulsión y retorno de agua caliente sanitaria en Virgen de la Salud	Servicios	3.060,00	SSCC
HUSE 39/20 EM	FELIPE LLABRÉS FERRER	Servicio estudio Seguridad y salud para la nueva red de impulsión y retorno de agua caliente sanitaria en Virgen de la Salud	Servicios	1.299,32	SSCC
TOTAL				464.976,44	

3.9. Material de protecció sanitària adquirit per autoritats diferents al IBSALUT

Establert en el punt 2.5 d'aquest informe l'anàlisi referent als mecanismes de coordinació en les compres de material per garantir el subministrament adequat a tots els centres sanitaris, cal posar de manifest que entitats i departaments del Govern de les Illes Balears diferents a l'IBSAULT han efectuat també compres independents de material de protecció sanitària, podent haver-se generat preses de decisions ineficients i amb evidents riscos d'abús, frau i corrupció.

En el següent quadre es detalla l'import destinat a la compra de material de protecció sanitària per diferents entitats del sector públic, en el període comprès entre el 15 de març i l'1 de juliol de 2020:

Órgan de contractació	Import
Conselleria d'Educació, Universitat i Investigació	1.123.447,26
Fundació d'Atenció i Suport a la Dependència i de Promoció de l'Autonomia Personal de les Illes Balears	822.774,53
Conselleria d'Afers Socials i Esports	498.123,92
Conselleria d'Administracions Públiques i Modernització	245.239,82
Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental	134.380,17
Presidència de l'Entitat Pública Empresarial Gestió Sanitària i Assistencial de les Illes Balears (GSAIB)	121.000,00
Institut Balear de la Dona	51.036,95
Conselleria de Salut i Consum	39.041,97
Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors	8.639,40
Total general	3.043.684,02

En relació amb aquestes compres, s'ha de tenir en compte que a partir del 23 d'abril de 2020 s'han formalitzat 90 d'aquests contractes, alguns dels quals han suportat quotes d'IVA en l'import d'adjudicació i altres han declarat l'exempció d'aquest impost en aplicació de l'article 8 del Reial decret Llei 15/2020, de 21 d'abril, de mesures urgents complementàries per donar suport a l'economia i l'ocupació. D'acord amb aquest precepte, relatiu al tipus impositiu aplicable de l'Impost sobre el Valor Afegit als lliuraments, importacions i adquisicions intracomunitàries de béns necessaris per a combatre els efectes del COVID-19, amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret Llei (23 d'abril de 2020) i vigència fins el 31 de juliol de al 2020 (prorrogat fins el 31 d'octubre de 2020 pel la disposició addicional 4 de Reial decret Llei 27/2020, de 4 d'agost), s'aplicarà el **tipus del 0 per cent de l'Impost sobre el Valor Afegit als lliuraments de béns, importacions i adquisicions intracomunitàries de béns** referits en l'annex d'aquest reial decret Llei sempre que els seus destinataris siguin entitats de dret públic, clíniques o centres hospitalaris, o entitats privades de caràcter social a què es refereix l'apartat tres de l'article 20 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit.

Els béns enumerats a l'annex del RD-Llei 27/2020, de 4 d'agost, es poden consultar al següent enllaç: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-9131>

3.10. Contractació d'establiments d'hoteleria i serveis connexos

Els contractes realitzats per a l'allotjament i manteniment de malalts i turistes en hotels, també tramitats com d'emergència (negociat sense publicitat), s'exposen en el quadre següent²⁷:

Adjudicatari	Títol expedient	Import adjudicació	Data publ. PLACE
Melià Hotels International, SA	servei d'allotjament i serveis complementaris de l'Hotel Melià Palma Bay destinats a visitants de les Illes Balears sense residència habitual en aquest territori amb simptomatologia lleu o asimptomàtics afectats per la COVID19; així com contactes estrets de persones afectades a l'efecte de mantenir-los en aïllament	1.444.971,00	26/08/2020
ADALMO SL	Servei de recollida de residus de l'Hotel Medicalitzat	188.221,00	13/05/2020
SET Hotels, SL	servei d'allotjament i serveis complementaris dels clients amb simptomatologia lleu o asimptomàtics afectats per la COVID19 sense residència a Menorca	184.037,10	27/07/2020
Hiperión Hotel Group, S.L.	servei d'allotjament i serveis complementaris dels clients amb simptomatologia lleu o asimptomàtics afectats per la COVID19 sense residència a Eivissa	150.601,44	27/07/2020
GRUPO DE EMPRESAS ALONSO MARÍ, S.A	servei d'allotjament i serveis complementaris dels clients amb simptomatologia lleu o asimptomàtics afectats per la COVID19 sense residència a Formentera	128.589,12	27/07/2020
Mimago SL	servei d'allotjament i serveis complementaris dels clients amb	90.750,00	27/07/2020

²⁷ Aquest llistat d'establiments hotelers contractats és diferent a l'establert en l'Ordre de Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana (BOE núm. 82 de 25 de març), per la qual es declaren serveis essencials a determinats allotjaments turístics i s'adopten disposicions complementàries, el funcionament serà considerat essencial i hauran de romandre en funcionament encara malgrat la suspensió general d'obertura al públic d'aquest tipus d'establiments decretada amb l'estat d'alarma. L'Ordre inclou una llista de 371 allotjaments turístics concrets, repartits per totes les comunitats autònomes, 14 a les Illes Balears.

Adjudicatari	Títol expedient	Import adjudicació	Data publ. PLACE
	simptomatologia lleu o asimptomàtics afectats per la COVID19 sense residència a Mallorca		
TRANSPORTES BLINDADOS S.A.	Vigilància d'hotel medicalitzat Artiem CARLOS durant maig a l'Àrea de Salut de Menorca	16.554,25	23/06/2020
ILUNION AMALIA, S.L.	Servei de bugaderia per a hotel medicalitzat (COVID-19)	15.306,50	13/05/2020
Transportes Blindados S.A.	Servei d'emergència de vigilància i seguretat d'un hotel per a pacients COVID-19 de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera	12.272,04	07/04/2020
TRANSPORTES BLINDADOS S.A.	Vigilància de l'hotel medicalitzat Artiem CARLOS durant abril en l'Àrea de Salut de Menorca	12.256,33	01/06/2020
ENEQUIP SERVEIS INTEGRALS S.L.	Servei d'emergència de neteja d'un hotel per a pacients COVID-19 de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera.	9.011,49	07/04/2020
CATERING S'OLIVERA	Servei d'emergència de càtering per a pacients allotjats en instal·lació hotelera amb motiu del COVID-19	3.134,76	15/06/2020
ENEQUIP SERVEIS INTEGRALS S.L.	Servei d'emergència de neteja d'una instal·lació hotelera amb motiu del COVID-19 durant el mes de maig	1.932,68	15/06/2020
GRAN HOSPITAL CAN MISSES	Servei d'emergència de la bugaderia de la roba de pacients allotjats en una instal·lació hotelera d'Eivissa amb motiu del COVID-19	1.311,11	15/06/2020
GRAN HOSPITAL CAN MISSES	Servei d'emergència de càtering de berenars i ressopó per a pacients allotjats en una instal·lació hotelera d'Eivissa amb motiu COVID-19	726,12	15/06/2020
TOTAL		2.259.674,94	

L'IBSALUT ha aplicat el procediment d'emergència (negociat sense publicitat) a tots els contractes publicats en els mesos de juliol i agost de 2020

3.11. Percepció de subvencions per part d'empreses adjudicatàries

De la informació disponible a la base de dades nacional de subvencions, durant els anys 2018 al 2020, les següents empreses adjudicatàries de contractes d'emergència durant la crisi sanitària, han percebut els següents imports de subvencions:

NOM ADJUDICATARI	SUBVENCIONS REBUDES DELS ENS PÚBLICS						ALTRE TIPUS DE FACILITATS	IMPORT CONTRACTES ADJUDICATS
	ESTADO	CAIB	CONSELLS INSULARS	AJUNTMS.	ALTRES ORGANISMES PÚBLICS	TOTAL		
CONFECCIONES CARLOS CÓRDOBA	5.130,26				38.844,35	43.974,61		15.275,05
FERROVIAL SERVICIOS S.A.U.					1.173.906,06	1.173.906,06		199.927,39
JOSE ANTONIO PASTOR FEBRER		24.144,72				24.144,72		19.746,00
CLINICA SALUS MENORCA S.L.U.		687,00				687,00		21.600,00
Mediline International Iberia, SLU					6.000,00	6.000,00		2.000.000,00
ENEQUIP SERVEIS INTEGRALS S.L.		50.575,02				50.575,02		10.944,17
EL CORTE INGLES, S.A.					56.272,44	56.272,44		533.731,00
Informática El Corte Inglés, SA					47.000,00	47.000,00		592.454,55
COMERCIAL MÉDICA REMEX, SL		7.517,40				7.517,40		339.933,30
Tecnologías Plexus, S.L.	686.821,00				192.060,00	878.881,00	Prést. Estado 700.194,00	163.782,22
Nunsys SL	214.364,40				290.502,74	504.867,14		170.647,18
DECORACIONES EGEA, S.L.	23.773,04	148.809,62				172.582,66	Garantía 130.000	123.964,50
SOCIEDAD ESPAÑOLA DE CARBUROS METALICOS, S.A.	323.366,23				13.000,00	336.366,23		110.042,93

NOM ADJUDICATARI	SUBVENCIONS REBUDES DELS ENS PÚBLICS						ALTRE TIPUS DE FACILITATS	IMPORT CONTRACTES ADJUDICATS
	ESTADO	CAIB	CONSELLS INSULARS	AJUNTMS.	ALTRES ORGANISMES PÚBLICS	TOTAL		
Hora Nova, SA	202.815,00	16.490,87				219.305,87	Garantía 63.000	105.400,00
SRCL CONSENUER					5.280,00	5.280,00		67.064,25
ILUNION AMALIA, S.L.		18.232,64				18.232,64		23.292,50
ACCIONA FACILITY SERVICES SA	7.500,00				10.192,16	17.692,16		121.000,00
OSIMPLANT DIVISIÓN ESPAÑA SL		1.750,00				1.750,00	Garantía 24.500	204.472,10
Sociedad Española de Radiodifusión, SLU					339.185,94	339.185,94		71.000,00
FERRETERIA SON GARRIT, S.L.		2.680,41				2.680,41		276,36
Radio Popular, SA					262.411,78	262.411,78		57.600,00
Editora Balear, SA	60.301,89	16.796,61				77.098,50		53.850,00
Ediciones Jemma, SL		10.525,93			31.630,88	42.156,81		38.750,00
Canal 4 Televisión de Baleares SLU		235.335,57				235.335,57		50.570,00
ANGEL 24 SL		10.000,00				10.000,00		26.620,00
GRUPO IN.CO.BA KITCHEN	27.500,00	1.250,00				28.750,00		23.241,62
Editorial Menorca, SA	16.691,25	31.000,00				47.691,25		23.200,00
Uniprex, SA					231.344,77	231.344,77		22.250,00
S2 Grupo de Innovación de Procesos Organizativos, SL					119.700,00	119.700,00	Garantía 91.302,17	18.150,00
Balear de oficinas 2006, SL		15.209,71				15.209,71	Garantía 33.000,00	18.066,51
Diario de Ibiza, SA	12.527,34	33.750,00				46.277,34		29.000,00

Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears

NOM ADJUDICATARI	SUBVENCIONS REBUDES DELS ENS PÚBLICS						ALTRE TIPUS DE FACILITATS	IMPORT CONTRACTES ADJUDICATS
	ESTADO	CAIB	CONSELLS INSULARS	AJUNTMS.	ALTRES ORGANISMES PÚBLICS	TOTAL		
PHYSI-REHAB-KINETERAPY-EIVISSA, S.L.		302,44				302,44	660,01	
CECOSA Supermercados, SLU					28.618,50	28.618,50	100.000,00	
Edicions Periòdiques Ara Balears, SL		292.930,98			79.037,01	371.967,99	21.000,00	
Unidad Editorial Ediciones Locales, SL					44.646,38	44.646,38	24.300,00	
Televisió d'Eivissa i Formentera, SA		53.571,43				53.571,43	19.900,00	
BRÓCOLI SL		3.805,42			8.651,00	12.456,42	11.048,75	
Fundació Anar	1.972.414,76				946.990,25	2.919.405,01	7.500,00	
Prim, SA					47.500,00	47.500,00	5.904,80	
Associació Cultural Veu de Sóller		27.873,22			20.660,23	48.533,45	2.800,00	
Associació Ona Mediterrània		145.759,50			12.000,00	157.759,50	4.630,00	
Setmanaris i Revistes, SL		24.907,19			22.095,84	47.003,03	1.370,00	
Associació Cultural N'Alí		10.000,00		22.737,46		32.737,46	610,00	
Associació Cultural Setmanari Felanitx		14.972,13				14.972,13	600,00	
Cent per Cent Manacor, CB		27.423,18				27.423,18	500,00	
Associació Cultural d'Alaior		9.219,20				9.219,20	490,00	
Miquel Pol Alorda		4.000,00				4.000,00	380,00	
Rooster Communication, SL					3.907,00	3.907,00	360,00	
Associació Cultural Bona Pau de Montuïri		6.742,40				6.742,40	200,00	
ADALMO SL	25.845,70					25.845,70	188.221,00	
Mimago SL		27.331,92				27.331,92	90.750,00	
TOTAL	3.579.050,87	1.273.594,51	0,00	22.737,46	4.031.437,33	8.906.820,17	1.435.027,90	

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2°-1^a.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

Per tant, empreses adjudicatàries de contractes d'emergència per un import de 1.435.027,90 €, han percebut subvencions públiques durant els anys 2018 a 2020 pel import de 8.906.820,17 €, destacant alguns fabricants de màscares, alguns hotels, i mitjans de comunicació.

4. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

La situació d'emergència de salut pública ocasionada pel COVID-19, ha impactat d'una manera sense precedents en el nostre sector sanitari i ha requerit i està demandant l'adopció d'una multitud d'actuacions i mesures, en particular que les autoritats públiques adquireixin productes i serveis del sector privat amb extrema urgència, però alhora garantint una gestió fluida i responsable dels contractes en curs per seguir proporcionant serveis públics als seus ciutadans. Durant aquestes crisis, les decisions ràpides i l'assignació de recursos sovint poden marcar la diferència entre la vida i la mort.

D'acord amb el marc competencial fixat en els articles 5.c) .1, 2n i 4t, 14 i 9 de la Llei 16/2016, l'Oficina pot iniciar investigacions d'ofici quan tingui coneixement de fets o conductes que requereixin ser investigats en casos d'ús o destinació irregulars de fons públics, conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret. L'Oficina va tenir coneixement de possibles indicis d'ús o destinació irregulars de fons públics a través de **múltiples informacions procedents d'organismes i institucions nacionals i internacionals** i de mitjans de comunicació detallats en el punt 2.1 d'aquest informe. S'advertien possibles **perills d'ús irregular de fons públics a causa de la vulnerabilitat en la gestió de la contractació dels sistemes públics de salut** com a conseqüència de les **enormes facilitats introduïdes en els procediments de contractació pública** i en la **reducció de controls pressupostaris i financers** per garantir el lliurament ràpid de subministraments mèdics molt demandats.

Especialment rellevants varen ser les directrius que el **Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO)** del Consell d'Europa va dirigir el dia 15 d'abril als seus 50 estats membres **destinades a prevenir la corrupció en el context de l'emergència sanitària** causada per la pandèmia Covid-19 (<https://www.coe.int/en/web/portal/-/covid-19-pandemic-greco-warns-of-corruption-risks>), i l'informe del Comitè d'experts del Consell d'Europa en avaluació de mesures contra el rentat de capitals i finançament del terrorisme (MONEYVAL) "**Tendències de rentat de diners i finançament del terrorisme en jurisdiccions de MONEYVAL durant la crisi del COVID-19**", on s'identificaven dos tipus principals de frau relacionats amb el COVID-19 que es podien estar produïnt en les compres per part de l'IBSALUT: **frau amb equip mèdic i frau o malversació de fons relacionats amb contractació pública**.

Les adquisicions d'emergència s'han convertit així en un àmbit molt vulnerable a les males pràctiques, ja que solen implicar un sol proveïment, terminis accelerats, prepagaments i

una lluita general per assegurar els subministraments, que poden minimitzar la diligència deguda i l'escrutini dels requisits mínims que ha de reunir el proveïdor.

No obstant això, un cop finalitzada l'extensa investigació duta a terme per aquesta Oficina, no s'han detectat usos irregulars dels fons en la gestió de compres de el Servei Balear de Salut dels Illes Balears que suposaren frau o supòsits de corrupció, sense perjudici de algunes actuacions puntuals que s'indiquen a continuació i que han de ser objecte de millora i / o correcció per part de l'IBSALUT.

4.1. Transparència i rendició de comptes.

Les obligacions de publicitat que exigeixen les lleis de transparència en matèria de contractes públics, tenen per objecte donar a conèixer al públic en general i als òrgans de control en particular, com s'estan gestionant els contractes públics. La transparència no és un fi en sí mateixa, sinó que es tracta d'un instrument que ha de garantir l'eficiència dels fons públics, donant als contractes una publicitat adequada que permeti obrir el mercat a la competència, controlar la imparcialitat dels procediments d'adjudicació i assegurar l'absència d'arbitrarietat.

Els poders conferits als òrgans de govern i les excepcions a l'aplicació dels procediments, no justifica la suspensió de les lleis de transparència. Per contra, la transparència i l'accés a la informació pública són elements determinants per combatre la corrupció, i en aquesta crisi sanitària, és essencial garantir que aquests elements, en relació amb la despesa pública, són proporcionats pel Govern de les Illes Balears, assegurant el principi bàsic de bon govern.

Encara que l'Oficina és conscient que la Plataforma de Contractació del Sector Públic (PLACE) no disposa del camp "emergència" a l'hora d'elegir el procediment de contractació que es vol publicar ni existeix cap apartat específic per aquest tipus de tramitació, hi ha establert un termini de 15 dies per publicar els contractes al perfil del contractant (art. 151 i 154 LCSP). No obstant això, s'ha observat que només 90 contractes dels 294 adjudicats dins el període analitzat, s'han publicat dins del termini de 15 dies marcat per la LCSP, publicant-la resta posteriorment.

Per tant, aquesta Oficina recomana **enfortir la transparència en la publicació dels contractes públics** i complir els terminis que la normativa estableix per a això.

4.2. Coordinació entre les diferents administracions territorials.

La pandèmia de COVID 19 es va propagar mundialment a gran velocitat, limitant el temps de reacció dels governs. El 23 de gener, el govern xinès va implementar una quarantena a la ciutat de Wuhan, alertant per primera vegada al món del risc d'aquest nou coronavirus. Des d'aquí, van passar 6 setmanes fins que el 9 de març Itàlia va declarar una quarantena a nivell nacional. Cinc dies després es va decretar l'estat d'alarma a Espanya havent de prendre en qüestió d'hores decisions que normalment portarien mesos de deliberació.

Tot i que normativament es van establir mecanismes de centralització de compres per garantir el subministrament adequat a tots els centres sanitaris de país, finalment moltes comunitats autònomes (entre elles, la de les Illes Balears), cadascuna disposant de diferents recursos (econòmics, humans, etc.), capacitats i habilitats, van optar per realitzar les adquisicions de forma unilateral. D'aquesta manera tractaven d'evitar el col·lapse dels seus sistemes de salut, trobant-se amb un mercat "trencat" i "embogit" en paraules del Ministre de Sanitat, que **acabava sempre paradoxalment en l'únic país que aparentment en aquest moment tenia potencial de subministrament (Xina)**. Es van utilitzar mitjans de transport comercials amb menor capacitat de càrrega que els militars (recordem que el Ministeri de Defensa formava part de l'autoritat competent Delegada creada pel RD 463/2020 i que l'Exèrcit de l'Aire disposa d'aeronaus model Airbus 400, amb una capacitat de 76,5 tones cadascuna), arribant-se a l'absurd que **la descentralització de la demanda per les diverses administracions espanyoles no va aconseguir la pretesa descentralització de l'oferta perquè era impossible**.

A més d'aquesta situació, dins de la comunitat autònoma de les Illes Balears, altres departaments i entitats públiques diferents a l'IBSALUT (detallats a l'apartat 3.9 d'aquest informe) han efectuat compres de material sanitari amb independència de les realitzades pel Servei de Salut.

Això ha fet evident que la presa de decisions aïllada, els fluxos fragmentats d'informació i les accions precipitades poden causar incertesa, infrautilització en alguns recursos i sobrecost en d'altres, i problemes en la implementació de mesures per combatre l'emergència sanitària. Si a la "normalitat", la coordinació en la presa de decisions és necessària, en aquests temps es torna crucial.

Per això, aquesta Oficina recomana **extremar les mesures de coordinació** entre el govern central i els governs autonòmics per evitar que situacions d'emergència de qualsevol tipus portin a la presa de decisions ineficients i amb evidents riscos d'abús, frau i corrupció. Així com també recomana la **coordinació entre les**

diferents entitats que formen el sector públic autonòmic per evitar l'adquisició de material de protecció sanitària de manera ineficaç i ineficient.

4.3. Ús abusiu del procediment d'emergència.

Com s'ha explicat al llarg d'aquest informe, la necessitat i demanda d'equips i subministraments mèdics específics durant els primers moments de la pandèmia, es va disparar ràpidament a causa de l'aclaparadora demanda mundial. Per evitar un bloqueig administratiu, la majoria de països van suspendre temporalment controls complexos en els procediments de contractació pública per evitar interrupcions, lo qual va crear una vulnerabilitat de frau i corrupció. El mercat xinès, pràcticament únic proveïdor de material sanitari, es va convertir en una mena de subhasta mundial on van acudir pràcticament tots els països de el món a comprar tot tipus de material sanitari caracteritzant el procés per una gran incertesa en l'establiment dels preus i en la dificultat de garantir determinats estàndards de qualitat.

Per tant, és obvi que, precisament en aquestes circumstàncies, la supressió dels controls tant de procediment de contractació (utilitzant l'adjudicació directa a qualsevol preu a empreses desconegudes i països sense garanties) com de fiscalització (suprimint els controls pressupostaris), han suposat un risc enorme de que els recursos públics destinats a combatre la pandèmia fossin objecte d'un ús irregular, tal com estaven advertint els organismes internacionals i s'estava publicant en els mitjans de comunicació. Aquests fets haurien d'haver pesat especialment en l'escurçament al màxim de la tramitació d'emergència en la compra de material, i haver iniciat el més aviat possible els tràmits per trobar un altre tipus de fabricants i en altres països o regions, a través d'altres opcions com la tramitació per urgència que permet la Llei 9/2017 en el seu article 119.

D'acord amb la normativa aprovada durant l'estat d'alarma (Reial decret llei 7/2020 estatal, de 12 de març, i Decret llei autonòmic 4/2020), l'emergència declarada només havia de ser per a **supòsits relacionats amb la crisi sanitària** derivada del COVID19, posant-se l'accent en la necessitat del **nexe causal** amb el COVID19 com a origen de la necessitat d'emergència i **pel temps absolutament imprescindible**.

Així, determinades contractacions realitzades pel procediment d'emergència no semblen haver reunit els requisits per a això, i entre altres, les següents:

- Els arrendaments d'aeronaus per al transport de material sanitari realitzats a finals del mes de maig i durant el mes de juny, ja que havien transcorregut més de 2 mesos des de la declaració de l'estat d'alarma i, per tant, ja no es

donava l'extrema urgència que feia impossible el compliment dels terminis generals. Com aclareix la jurisprudència del TJUE, si s'invoca l'extrema urgència, la necessitat de contractació ha de satisfer-se immediatament. L'excepció no pot invocar-se per adjudicacions de contractes que triguin més del que haurien trigat si s'hagués recorregut a un altre procediment, obert o restringit, inclosos els procediments (oberts o restringits) accelerats. Com diu l'apartat 2 de l'article 120 LCSP 2017 "les restants prestacions que siguin necessàries per completar l'actuació empresa per l'Administració i que no tinguin caràcter d'emergència es contractaran d'acord amb la tramitació ordinària regulada en aquesta Llei".

- El cinquè encàrrec de 5.000.000 de mascaretes quirúrgiques realitzat en data 2 de maig a l'empresa Rayan Holdings PTE LID, mes i mig després d'haver-se decretat l'estat d'alarma, també s'hauria d'haver tramitat per una via diferent a la d'emergència, si es té en compte que 10 dies abans (22 d'abril) ja s'havien encarregat altres 5.000.000 de màscares quirúrgiques a l'empresa Tyrval Import Export SL, i 3 dies abans (29 d'abril) s'havien encarregat 1.480.600 unitats de mascaretes FFP2 a l'empresa Soluciones de Gestión y Apoyo a Empresas SL, i amb la conclusió sobre el volum adquirit d'aquestes mascaretes que s'explica a l'apartat 4.5 següent.
- Els expedients de contractació duts a terme per entitats de sector públic autonòmic sense aparent relació amb la crisi sanitària derivada del COVID 19 que es detallen a l'apartat 3.8.

No obstant lo anterior, segons les al·legacions efectuades per l'Advocacia, s'està normalitzant la situació contractual amb la tramitació de dues convocatòries per a importadores de material sanitari i una altra per a fabricants, amb les quals es seleccionaran els uns i els altres mitjançant uns determinats criteris de selecció. Si torna haver desproveïment de material sanitari per part del proveïdors nacionals, el Servei de Salut recorrerà als importadors o fabricants que han obtingut major puntuació a la convocatòria per l'adquisició de dit material.

4.4. La deguda diligència en l'anàlisi de la integritat i solvència dels subministradors de material sanitari.

Si bé els riscos de corrupció no poden fer-se desaparèixer del tot, els costos d'aquests riscos són més alts durant les situacions d'emergència, ja que els recursos públics, que ja són limitats de per sí, poden desviar-se fàcilment davant l'absència de control i eliminació dels tràmits de procediment.

Tot i que l'Acord de Consell de Govern de 18 de març de 2020 pel qual es concreten les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública, va permetre ordenar l'execució de les prestacions necessàries sense obligació de

tramitar expedient de contractació i, per tant, sense necessitat de dur a terme la funció interventora sobre els expedients de despeses, per mantenir la confiança en l'ús dels recursos públics assignats per combatre la propagació del COVID 19 haurien d'haver establert alguns mecanismes de control adaptats específicament per supervisar la contractació i l'adquisició pública.

La resposta a la crisi requereix la presa de decisions ràpides, alhora que els procediments poden ajustar-se per assegurar la integritat de la compra de subministraments. Aquests mecanismes poden incloure controls per evitar conflictes d'interès, avaluar els riscos de corrupció, realitzar l'anàlisi dels recursos disponibles i els realment destinats a fer front a l'expansió del COVID 19, i establir per als funcionaris públics un sistema d'alertes primerenques per detectar possibles casos d'abús per part dels operadors econòmics.

Els riscos de no evaluar la solvència econòmica, financera i tècnica dels principals proveïdors de material sanitari podrien ser molt elevats:

- que les primeres adquisicions (al menys) no s'haguessin arribat a subministrar, o haver-ho fet sense complir amb els estàndards de qualitat exigits, sobretot tenint en compte que alguns proveïdors exigien pagaments anticipats;
- que els preus no fossin ajustats al mercat;
- que s'estigués contractant amb empreses o persones amb antecedents penals;
- que s'estigués contractant amb empreses que no es trobessin al corrent en el compliment de les seves obligacions tributàries o amb la Seguretat Social.

De l'escrit d'al·legacions de l'Advocacia es desprèn que l'IBSALUT ha aplicat la "Instrucció 1/2014, de 5 de febrer, de l'Interventor General i del Director General del Tresor, Política Financera i Patrimoni relativa als fitxers de tercers del sistema d'informació integrat per a la gestió economico-financera de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears" quant a la documentació requerida als proveïdors per donar-los d'alta al sistema: dades identificatives i dades bancàries. I consta diversa documentació requerida a cada subministrador, tant de la mercantil com dels administradors o apoderats.

No obstant això, l'IBSALUT ha adjudicat 10.161.576 € a empresaris que, segons la International Consortium of Investigative Journalists (Offshore Leaks Database), tenen relacions amb societats off-shore domiciliades en paradisos fiscals.

Com indica el Comitè d'experts del Consell d'Europa en avaluació de mesures contra el rentat de capitals i finançament del terrorisme (MONEYVAL) en el seu

informe "Tendències de rentat de diners i finançament del terrorisme en jurisdiccions de MONEYVAL durant la crisi del COVID-19", els supervisors han de garantir una comunicació específica amb les entitats supervisades per ajudar-les a minimitzar els riscos derivats del COVID-19.

4.5. Conclusions sobre el material adquirit per contractació d'emergència.

Com ja s'ha dit anteriorment, l'objectiu de l'Oficina amb aquesta investigació ha estat concloure si els recursos públics que l'IBSALUT estava destinant a combatre la pandèmia podrien estar sofrint algun tipus d'ús irregular, tal com estaven advertint els organismes internacionals i s'estava publicant en els mitjans de comunicació, donat que s'havien reduït els controls tant de procediment de contractació (utilitzant l'adjudicació directa a qualsevol preu a empreses desconegudes i països sense garanties) com de fiscalització (suprimint els controls pressupostaris).

Per això, l'Oficina ha comparat els preus pagats pel material adquirit amb dos preus de referència:

- Un preu de referència intern: obtingut a partir de la mitjana de preus dels diferents proveïdors a qui va comprar l'IBSALUT.
- Un preu de referència extern el més objectiu possible: els preus màxims fixats en el "Acord marc de subministrament de material necessari per fer front al COVID-19, amb vista al sistema nacional de salut", que ha publicat la Direcció de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària (INGESA) a la PLACE el 4 d'agost de 2020.

Amb aquestes dues referències es pot concloure que pràcticament **no s'observen sobrepreus significatius** en els subministraments adquirits. No obstant, es vol cridar l'atenció en aquest punt en relació amb el volum d'adquisició de màscares quirúrgiques i en relació amb els sobrepreus aplicats per diferents subministradors.

- Adquisició de màscares quirúrgiques. D'acord amb les recomanacions del Ministeri de Consum²⁸, per qüestions de comoditat i higiene, es recomana no fer servir aquest tipus de mascareta durant més de 4 h. Tenint en compte que s'han adquirit 28.300.000 unitats d'aquest tipus de màscares, i suposant una jornada laboral de 12 hores (que podríem entendre lògica a causa de la saturació dels centres sanitaris durant la pandèmia), durant 99 dies que va

²⁸ Es poden consultar en aquest enllaç:

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/030520_GUI_A_COMPRA_MASCARILLAS.pdf

durar l'estat d'alarma (de l'14 de març a l'21 de juny), es van adquirir mascaretes per a un total de 95.286 persones per aquests 99 dies.

D'acord amb la informació que consta a la pàgina web de l'IBSALUT, aquest compta amb uns 15.000 professionals que integren la xarxa assistencial balear, dels quals dues terceres parts desenvolupen la seva tasca en els 7 hospitals amb què compta la comunitat i una tercera part ho fa a la xarxa de centres d'atenció primària²⁹. Per tant, encara suposant que tot el personal que forma part de l'IBSALUT hagués hagut d'utilitzar mascaretes quirúrgiques durant 12 hores i durant 99 dies seguits, es van adquirir 6 vegades més màscares quirúrgiques de les necessàries (un excés d'uns 22.000.000 de màscares, amb un cost aproximat de 8.800.000 € si prenem un cost mitjà unitari de 0,4 €).

Fins i tot suposant que s'haguessin hagut de destinar a pacients i familiars el mateix nombre de màscares que les utilitzades pel personal sanitari, tot i així s'haurien adquirit 3 vegades més màscares de les necessàries (amb un cost aproximat a 4.400.000 €).

Segons l'escrit d'al·legacions presentat per l'Advocacia, si l'any 2019 el consum de mascaretes quirúrgiques havia estat de 1.031.474 unitats i es preveia multiplicar per 9 aquest volum, el càlcul de consum d'aquest producte hagués estat de poc més de 9,2 milions de mascaretes en tot l'any 2020. I amb els càlculs de consum real de mascaretes que l'Advocacia fa constar a les seves al·legacions, entre el 8 de març y el 21 de juny, el pitjor moment de la pandèmia, es varen utilitzar 3.749.107 unitats de mascaretes.

Amb això **no es vol indicar que no fos necessària l'adquisició** d'un volum suficient de mascaretes per garantir el subministrament als professionals i pacients, sinó que el que es censura és **que s'hagués utilitzat la contractació d'emergència** per a l'adquisició d'un volum tan alt de màscares, que bé podrien haver-se adquirit a través d'altres procediments de contractació més competitiu (tramitació d'urgència de l'article 119 LCSP). La conclusió és que **s'ha fet apilament de màscares quirúrgiques per més temps del necessari, utilitzant la contractació d'emergència amb proveïdors desconeguts i als preus que aquests imposaven.**

- Sobrepreus aplicats per diferents subministradors. De l'estudi realitzat en l'apartat 3.4.2.1., podem concloure que donades les circumstàncies de la fabricació i venda de material sanitari a la Xina, **no s'han produït sobre costos en els preus facturats a l'IBSALUT.**

²⁹ Es pot consultar al següent enllaç: <https://www.ibsalut.es/es/servicio-de-salud/recursos-y-centros-sanitarios>

Per tant, aquesta Oficina **recomana aplicar estrictament les "Orientacions de la Comissió Europea sobre l'ús del marc de contractació pública en la situació d'emergència relacionada amb la crisi del COVID-19"**, acordades l'1 d'abril, acudint a les altres possibilitats esmentades en el document abans de recórrer al procediment negociat sense publicitat en tramitació d'emergència, aplicant aquest **de manera absolutament excepcional i durant el mínim temps possible**.

4.6. Gestió dels costos de transport del material sanitari

D'acord amb l'anàlisi dels costos de transport aeri del material sanitari dut a terme per aquesta Oficina a l'apartat 3.5.2.2., s'extreuen les següents conclusions i recomanacions:

- El marge comercial obtingut per les companyies aèries segons el preu cobrat pels vols facturats a l'IBSALUT (15 vols), podria ascendir **4.296.887,35 €**, diferència entre el preu facturat i els costos calculats (segons es detalla en l'apartat 3.5.2.2)
Tenint en compte que la demanda de bitllets estava caient estrepitosament com a conseqüència de les mesures de tancament de fronteres de molts països i de la prohibició de viatjar, no existia sobredemanda de vols que pressionés els preus a l'alça, sinó tot el contrari. És lògic pensar que hagués estat possible aconseguir preus més assequibles per al transport de les mercaderies adquirides, tenint en compte la posició estratègica de les Balears en aquest àmbit i la multitud de companyies que operen als nostres aeroports.
- Donats els elevats costos de transport aeri de les mercaderies, es recomana revisar la correcta aplicació dels Incoterms en els transports realitzats, per tal de determinar clarament si corresponia a l'IBSALUT o a l'empresa venedora fer-se càrrec d'aquests costos, segons es detalla a l'apartat 3.4.2.2. d'aquest informe.

4.7. Reclamació de quotes d'IVA suportades indegudament.

Almenys dos proveïdors amb els quals ha contractat l'IBSALUT han presentat factures repercutint IVA per la importació de material:

- El proveïdor INNJOO TECHNOLOGY SL. ha presentat les seves factures a l'IBSALUT repercutint l'IVA al 21% en totes elles excepte en una, quotes d'IVA que ascendeixen en total a 771.498 €.
- El proveïdor garric MEDICA SL, també ha presentat 4 factures repercutint l'IVA al 21%, quotes d'IVA que ascendeixen en total a 120.960 €.

Es desconeix si s'ha suportat IVA en les factures rebudes per les adquisicions o importacions realitzades pels departaments i entitats diferents de l'IBSALUT que s'indiquen en l'apartat 3.9.

D'acord amb l'article 46.Uno de la Llei 37/1992, reguladora de l'Impost sobre el Valor Afegit "**Estaran exemptes** de l'impost les importacions de béns de qualsevol classe, efectuades per entitats públiques o per organismes privats o autoritzats, de caràcter caritatiu o filantròpic, sempre que es destinin als fins següents: 1r La distribució gratuïta a les víctimes de catàstrofes que afectin el territori d'aplicació de l'impost. (...) "

Mitjançant la **Decisió (UE) 2020/491 de la Comissió de 3 d'abril de 2020** relativa a la concessió d'una franquícia de drets d'importació i d'una exempció de l'IVA respecte de la importació de les mercaderies necessàries per combatre els efectes del brot de COVID-19 durant l'any 2020, la Comissió Europea autoritza l'aplicació de les següents franquícies per a víctimes de catàstrofes³⁰:

- **Franquícia d'aranzel**: articles 74 a 80 del Reglament (CE) n° 1186/2009 de 16 de novembre de 2009 relatiu a l'establiment d'un règim comunitari de franquícies duaneres, i
- **Exempció d'IVA**: article 46 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit i 17 del Reglament d'IVA.

En aquesta Decisió s'estableixen les condicions per poder aplicar l'exempció. En particular, s'indica que poden beneficiar-se de l'exempció de drets aranzelaris i IVA, les importacions realitzades **entre el 30 de gener de 2020 i el 31 d'octubre del 2020** (termini ampliat per Decisió (UE) 2020/1101 de la Comissió de 23 de juliol de 2020). Per tant, per importacions prèvies a la Decisió que, complint els requisits previstos, no s'haguessin beneficiat de l'exempció es podrà **sol·licitar rectificació de la declaració duanera** incloent-hi tota la informació recollida en l'apartat 6 (que s'haurà d'incorporar al DUA després de la seva corresponent rectificació).

La gran majoria de les importacions de material sanitari dutes a terme per l'IBSALUT i que ha revisat aquesta Oficina, s'han presentat a despatx duaner amb exempció de l'IVA a la importació, fent constar la referència en el DUA a aquesta Decisió de la UE, i així han estat despatxades a lliure pràctica per la Dependència Regional de Duanes de l'AEAT. Fins i tot si la importació l'hagués fet un operador privat per al benefici immediat de l'IBSALUT (com així va succeir en la majoria dels casos), l'operació estaria coberta per la Decisió de la UE i també s'hagués hagut d'aplicar aquesta exempció de l'IVA (prèvia prestació de garantia que hagués estat retornada quan es demostrés que la mercaderia s'havia lliurat de fet a l'IBSALUT).

³⁰ Vegeu la Nota Informativa de Gestió Duanera NI GA 13/2020 de 23 d'abril, sobre la tributació de les importacions de material per a víctimes de catàstrofes

(https://www.agenciatributaria.es/static_files/AEAT/Aduanas/Contenidos_Privados/La_Aduana_espanyola/notas_informativas/NI_2020/NIGA_13_20.pdf)

D'altra banda, tal com s'indica en l'apartat 3.9 d'aquest informe, és aplicable **el tipus del 0% d'IVA als lliuraments de béns, importacions i adquisicions intracomunitàries de béns** realitzades des del 23 d'abril de 2020 sempre que els seus destinataris siguin entitats de dret Públic, clíniques o centres hospitalaris, o entitats privades de caràcter social.

Per tant, **és procedent realitzar les gestions** previstes a la normativa tributària per a obtenir la **devolució de les quotes d'IVA indegudament pagades als proveïdors** i els **aranzels duaners corresponents**, així com qualsevol altra repercussió d'aquest impost que s'hagi suportat per qualsevol poder adjudicador de la Comunitat Autònoma pels **lliuraments de béns, importacions i adquisicions intracomunitàries** de les mercaderies necessàries per combatre els efectes del **brot de COVID-19**.

4.8. Gestió dels intermediaris

Pel que fa a la utilització d'intermediaris per dur a terme la compra i trasllat del material adquirit, si bé podria considerar-se necessari contractar els serveis d'intermediació amb els fabricants xinesos, crida l'atenció que dos dels tres intermediaris col·laboressin amb l'IBSALUT de forma altruista i el tercer facturés els seus serveis, no només sobre la compra del material sanitari adquirit, sinó també sobre les gestions amb la companyia aèria en 4 de les factures presentades (apartat 3.6.1. d'aquest informe).

4.9. Remissió de la informació a altres organismes competents

Al marge de les anteriors recomanacions, aquesta Oficina podrà ampliar les investigacions que consideri oportunes basant-se en nova informació que pogués obtenir i de la qual es pogués desprendre qualsevol tipus de responsabilitat, i remetrà el present informe a altres organismes amb competència sobre les matèries analitzades, en particular, a la OIRESCON, a la CNMC, al SEPBLAC i a les agències tributàries AEAT i ATIB.

Així mateix, l'Oficina posarà a disposició de la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, aquest informe i la resta de documentació que li sigui requerida.

A L'OFICINA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ DE LES ILLES BALEARS

L'ADVOCADA DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA, actuant en representació i defensa d'aquesta i de l'IBSALUT, d'acord amb allò que disposa l'article 73 de la Llei 372003, de 26 març, de règim jurídic de l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears; l'article 27 de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental, y l'article 26 del Decret 74/2016, de 23 desembre, pel qual es regula l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, davant l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció de les Illes Balears, comparec i **DIC**

Que, en el termini atorgat per la Resolució del director de l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció de les Illes Balears de data 22 de setembre de 2020 mitjançant la qual s'accepta la sol·licitud d'ampliació de termini de la mateixa data, formulada per qui subscriu per evacuar el tràmit d'audiència concedit a l'expedient NO 21 20, amb aquest escrit formul les **AL·LEGACIONS A L'INFORME SOBRE LA COMPRA PÚBLICA D'EMERGÈNCIA EN RESPOSTA A LA CRISI SANITÀRIA DERIVADA DEL COVID-19. ESTUDI CONCLUSIONS I RECOMENACIONS EMÈS PER L'OFICINA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ A LES ILLES BALEARS**, sobre la base dels següents:

FETS

- I. En data 11 de setembre de 2020 es va lliurar, a la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat del Govern de les Illes Balears, l'Informe emès el mateix dia 11 de setembre pel director de de l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció de les Illes Balears, sobre la compra pública d'emergència en resposta a la crisi sanitària derivada del COVID-19. A la resolució de notificació es donava tràmit d'audiència -citant l'article 47 del Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina- perquè la conselleria pogués formular al·legacions i aportar els documents o justificants que considerés oportú, tot i advertint que una vegada finalitzat el tràmit es redactarà la proposta d'informe raonat a que fa referència l'article 16.1 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears.

A significar que abans de la notificació de l'esmentat Informe cap òrgan de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat havia tengut cap notícia de l'inici ni de la tramitació de la investigació el resultat de la qual s'hi conté.

- II.** En data 14 de setembre també es notifica l'Informe a la Direcció General del Servei de Salut i a la consellera de Salut i Consum, sense que específicament se'ls hi atorgui tràmit per fer al·legacions.

Tampoc consta que cap òrgan de la Conselleria de Salut i Consum hagués tengut cap notícia de l'inici ni de la tramitació de la investigació el resultat de la qual se conté a l'Informe, ni que l'Oficina els fes cap requeriment previ.

- III.** L'Informe emès per l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears analitza determinada compra pública d'emergència en resposta a la crisi sanitària derivada del COVID-19, duta a terme per l'IBSALUT, per les conselleries de Presidència, Cultura i Igualtat, referida a campanyes de comunicació, de Salut i Consum, d'Afers Socials i Esports, i per altres òrgans i entitats que s'hi esmenten, per acabar fent un estudi d'aquella, extreure'n conclusions i fer determinades recomanacions.

- IV.** No consta a l'expedient cap més requeriment de documentació que els dirigits a l'IBSALUT, ni cap altra notificació a les altres conselleries, òrgans i ens la contractació de les quals és analitzada per l'Informe. Únicament conté les comunicacions referenciades en els fets assenyalats amb els números romans I i II d'aquesta relació fàctica, sense que hi consti cap notificació ni cap requeriment a la Conselleria d'Afers Socials i Esports ni a cap altre òrgan o ens.

- V.** Atès el contingut de l'extens Informe, de l'estudi que fa de les actuacions dutes a terme per l'IBSALUT i les tres conselleries del Govern a què hem fet referència, durant els primers mesos de la crisi sanitària que encara patim, i de les seves conclusions i recomanacions, en data 21 de setembre de 2020, l'Advocacia de la comunitat autònoma va assumir la representació i defensa que té encomanades per llei respecte del Govern de les Illes Balears y dels seus organismes autònoms i va demanar còpia acarada de l'expedient administratiu del que deriva l'Informe, així com l'ampliació del termini per formular al·legacions en nom de tots els òrgans i entitats que s'esmenten a les actuacions.

- VI.** El 22 de setembre es va dictar Resolució pel director de l'Oficina acordant l'ampliació del termini i es lliurà còpia de les actuacions dutes a terme a l'expedient administratiu.

Als anteriors fets li són d'aplicació els següents

FONAMENTS DE DRET

I. Sobre el deure de col·laboració entre les Administracions- o entre l'Administració i els òrgans independents de control extern, com també entre aquests- i la lleialtat institucional.

D'acord amb la més acurada doctrina, el principi de lleialtat constitucional presenta diferents facetes, una de les quals és el principi de lleialtat institucional, que opera específicament en les relacions entre les administracions públiques, particularment en l'exercici de les competències respectives.

Malgrat que es podria mantenir que la lleialtat institucional és un deure que deriva directament de la Constitució de 1978, ja no és necessari acudir al text constitucional, perquè aquest principi general està recollit en la legislació bàsica estatal, concretament als articles 3.1 e) i 140.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del Sector Públic.

L'esmentat principi es resumeix en l'obligació de cada Administració d'exercir les seves competències respectives respectant les que corresponguin a altre poder públic.

I així ho recull la pròpia Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, al seu article 6.1, quan delimita les seves funcions de la següent manera:

Article 6. Delimitació de les funcions

1. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears actua en tot cas en col·laboració, i amb el respecte a les funcions que els corresponen, amb altres òrgans i entitats públiques de les Illes Balears que exerceixen competències de control i supervisió de l'actuació del Govern, de les administracions públiques i de la resta d'ens del sector públic. El reglament de funcionament i de règim intern de l'Oficina ha de regular el procediment específic d'actuació en els casos d'exercici de funcions concurrents amb altres òrgans.

A parer nostre, és clar que, vist el contingut de l'Informe d'11 de setembre de 2020, l'Oficina -sia dit amb tot el respecte a la seva independència com a òrgan- potser s'ha precipitat a l'hora de determinar qüestions tan greus com que s'hagi produït una mala praxis que hagi posat en risc els cabdals públics, o d'aconsejar com s'havia d'haver comprat el material quirúrgic, sanitari i de transport en plena pandèmia i amb un mercat tan complex com el xinès.

I, potser també, hauria d'haver esperat al resultat dels controls de la activitat econòmica i financera a que està sotmesa la comunitat autònoma i el seu

sector instrumental. En especial, entenem que l'Informe sembla voler substituir les funcions que tenen encomanades tant la Intervenció General de la Comunitat Autònoma (òrgan de control intern de l'Administració de la Comunitat autònoma de les Illes Balears i dels seus ens instrumentals), com la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears (institució estatutària de control extern del sector públic de les Illes Balears), i també dels serveis jurídics propis d'ambdues institucions. Potser també hauria d'haver demanat els informes jurídics que s'han emès emparant la contractació d'emergència i fixant els seus límits, abans d'arribar a les conclusions a les que arriba.

Quant al control intern, la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de Finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, regula molt detalladament la funció interventora als seus articles 115 y següents.

Com es recull a la norma esmentada, és cert que la funció interventora té per objectiu controlar, abans que s'aprovin, tots els actes que puguin donar lloc al reconeixement de drets o d'obligacions de contingut econòmic, i també els cobraments i els pagaments que se'n derivin, i la inversió i l'aplicació en general dels fons públics i les modificacions pressupostàries, per assegurar que aquests actes s'ajusten a les disposicions aplicables en cada cas. No obstant això, la fiscalització prèvia dels actes que donin lloc al reconeixement dels drets i la dels cobraments s'han de substituir per les comprovacions inherents a l'anotació comptable d'aquestes operacions i pel control financer.

I, pel casos de tramitació d'emergència i tots els altres que no duguin aparellada la intervenció prèvia, l'article 116 de la Llei de Finances amplia la funció interventora a la aplicació o de l'ús dels fons públics, que comprèn la comprovació material de les obres, dels subministraments, de les adquisicions i dels serveis; la comprovació material o, si escau, documental de les subvencions de capital en els termes que preveu la legislació específica; i l'examen documental dels comptes justificatius dels pagaments per justificar.

Per tant, no es pot afirmar, com es fa a l'Informe, que no s'ha sotmès al control de la Intervenció General de la comunitat autònoma la contractació duta a terme durant la pandèmia, insinuant que s'ha omès un tràmit de control imprescindible.

No podem oblidar que la tramitació d'emergència és una tramitació excepcional prevista en l'article 120 de la LCSP. D'acord amb aquest precepte, quan l'Administració ha d'actuar de manera immediata a causa d'esdeveniments catastròfics, de situacions que suposin un greu perill o de necessitats que afectin a la defensa nacional, l'òrgan de contractació pot ordenar, sense la tramitació d'un expedient de contractació, fins i tot de manera verbal, l'execució d'allò que sigui necessari per pal·liar la situació d'emergència creada o contractar lliurement sense subjectar-se als requisits

formals establerts en la LCSP, inclús el de l'existència de crèdit.

L'article 16.1 del Reial Decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic del COVID-19, determina que l'adopció de qualsevol tipus de mesura directa o indirecta per part de les entitats del sector públic per fer front a la COVID-19 servirà per justificar la necessitat d'actuar de manera immediata i aplicar l'article 120 de la LCSP. En la mateix línia, el Decret llei de 20 de març, pel qual s'estableixen mesures urgents en matèria de contractació, convenis, concerts educatius i subvencions, serveis socials, medi ambient, procediments administratius i pressuposts per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19, regula en l'article 1 la tramitació d'emergència per fer front directa o indirectament als efectes de la COVID-19.

Aquesta tramitació excepcional no està subjecta a la funció interventora prèvia, perquè no es dona la separació obligatòria de fases que es dona en els expedients de contractació ordinària. D'altra banda pot succeir que no es dugui a terme la gestió pressupostària quan s'ordena l'execució de les prestacions o el lliuraments dels bens, atès el que disposa l'article 120 de la LCSP. Per aquests motius, la funció interventora es duu a terme en una fase posterior, la identificada com a fase ADOP (autorització, disposició i ordenació del pagament), quan l'empresa presenta les factures. Aquesta intervenció i control, evidentment, es du a terme.

Respecte al règim de control al que està sotmès el Servei de Salut de les Illes Balears, l'article 74.1 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, disposa que la Intervenció General de la Comunitat Autònoma exerceix de manera permanent l'exercici del control financer en l'àmbit del Servei de Salut de les Illes Balears.

L'apartat 2 del mateix article estableix que, no obstant això, el Consell de Govern pot acordar que el control financer permanent es pugui substituir per la fiscalització prèvia, en qualsevol modalitat, en els programes i els centres en què així es determini.

En aquest mateix sentit, l'article 18 del Decret 62/2006, de 7 de juliol, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que regula el règim de control intern del Servei de Salut de les Illes Balears, concreta que queden exclosos de fiscalització prèvia els expedients de despeses que tramita el Servei de Salut de les Illes Balears, els quals queden sotmesos al control financer que ha de dur a terme permanentment la Intervenció General de la Comunitat Autònoma. Tanmateix, el Consell de Govern pot acordar que el control financer permanent pugui ser substituït per la fiscalització prèvia, en qualsevol modalitat, en els programes i centres en què així es determini.

Fent us de les atribucions que la norma li atorga, el Consell de Govern, a proposta del conseller d'Hisenda i Pressuposts, en la sessió de 14 de juny de 2013 acordà en l'àmbit del Servei de Salut de les Illes Balears, substituir el control financer permanent per la fiscalització prèvia limitada, respecte de tots els programes i centres de cost pressupostaris, en relació amb la fase d'autorització dels expedients de despesa d'una quantia superior a 500.000 euros, sense afectar a la fase de disposició de la despesa i reconeixement de la obligació, que es la que s'executa quan es presenta la factura corresponent a un contracte tramitat per emergència.

També hem de posar en coneixement de l'Oficina que en aquests moments la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears està preparant el *control posterior* de la contractació d'emergència de tota la Comunitat Autònoma i que ja s'ha iniciat, en aplicació del que preveu l'article 121 de la Llei de Finances (s'aporta còpia del Pla de control financer 23/2020, sobre contractació d'emergència COVID-19, proposat per l'interventor general en data 23 de setembre d'enguany i aprovat per la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, en data 24 de setembre d'enguany).

Això és així perquè la Intervenció General -any rere any- exerceix el control financer que li correspon, el qual té per objectiu verificar la totalitat o part de les operacions de contingut econòmic financer, i dels sistemes de gestió i de control intern, dels òrgans i les entitats subjectes a aquest control, amb la finalitat de complir els objectius generals i, en particular, a la comprovació dels aspectes següents:

- a) *L'adequació a l'ordenament jurídic de l'actuació de cada un dels òrgans i les entitats sotmesos a aquesta modalitat de control.*
- b) *El registrament i la comptabilització adequats de totes les operacions que duu a terme cada òrgan o entitat, i el reflex fidel en els comptes i els estats que, d'acord amb les disposicions aplicables, aquests òrgans i ens hagin de formar.*
- c) *La constatació que els procediments aplicats garanteixen raonablement que les operacions es desenvolupen d'acord amb la normativa aplicable.*
- d) *La verificació de la bona gestió financera, segons els principis d'economia, d'eficàcia i d'eficiència, i també la verificació del nivell de resultats obtinguts amb relació als mitjans utilitzats i als efectes produïts, d'acord amb els indicadors que s'estableixin a aquest efecte.*

Així mateix, el control financer pot promoure la millora de les tècniques i dels procediments de gestió econòmica financera, mitjançant les propostes que es dedueixin dels resultats del control.

I, si es detecten anomalies, l'article 126 de la mateixa Llei de Finances preveu que quan així els ho requereixi la Intervenció General, els òrgans gestors

sotmesos a control financer li han de comunicar les mesures que vagin adoptant per solucionar les deficiències detectades i, si s'escau, el grau de compliment dels terminis indicats en les seves al·legacions. En cas que aquestes mesures no s'adoptin o no es compleixin els terminis prevists, l'òrgan de control n'ha d'informar la Intervenció General als efectes que pertocuin.

Per la seva banda, i quant al control extern, la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears atribueix en el seu article 4 a aquets òrgan estatutari, entre d'altres, les següents funcions, que no poden ser substituïdes i que han de ser respectades:

“La fiscalització externa de l'activitat economicofinancera i comptable del sector públic de les Illes Balears, vetllant que estigui sotmesa als principis de legalitat, eficàcia, eficiència i economia.”

A continuació, l'article 7 de l'esmentada Llei 4/2004 estableix que:

“En l'exercici de la seva funció fiscalitzadora corresponen a la Sindicatura de Comptes les atribucions següents:

(...)

d) La fiscalització dels contractes, qualsevol que en sigui el caràcter, formalitzats pels diferents subjectes inclosos en el seu àmbit d'actuació.”

No volem dir, amb això, que l'Administració de la comunitat autònoma quedi extramurs de les investigacions que pugui fer l'Oficina; el que volem deixar palès des d'un principi és que -com explicarem més endavant- no pot “fiscalitzar” tota la contractació d'emergència duta a terme per l'Administració autònoma i un dels seus ens instrumentals, per diferents motius, i un d'ells és que ja existeixen òrgans interns dotats d'autonomia funcional i institucions estatutàries independents que tenen encomanada aquesta funció. I no és funció de l'Oficina actuar en substitució d'aquestes ni avançar-se al seu funcionament ordinari.

Seguint amb les funcions de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, és aquest òrgan independent a qui correspon la fiscalització externa, mitjançant els informes o memòries de fiscalització, tal i com estableix l'article 12 de la seva Llei, que diu:

1. Els resultats de les actuacions fiscalitzadores s'han d'exposar mitjançant informes o memòries, el contingut dels quals ha de fer referència, principalment, a:

“a) L'observança de l'ordenament jurídic i dels principis comptables aplicables, com també la submissió de la gestió economicofinancera als principis d'eficàcia, eficiència i economia.

b) La racionalitat de la despesa, el grau d'execució dels pressuposts i el compliment dels objectius proposats en els diferents programes pressupostaris.

- c) El resultat de la fiscalització dels contractes, la situació i les variacions del patrimoni, l'aplicació de les subvencions, els crèdits, els ajuts o avals, i que indiqui, si n'és el cas, les incidències o desviacions observades respecte dels motius que en varen justificar la concessió, i les causes.
- d) L'existència, si n'és el cas, d'infraccions, d'abusos o de pràctiques irregulars, que s'hagin de corregir o sancionar.
- e) Les mesures que, si n'és el cas, es proposin per a la millora de la gestió econòmica i financera de les entitats del sector públic de les Illes Balears.
- f) Els vots particulars que, si n'és el cas, formulin els síndics sobre el contingut, total o parcial, de l'informe."

I aquests informes o memòries són tramesos al Parlament, al subjecte fiscalitzat i al Tribunal de Comptes. Així mateix, la Sindicatura de Comptes els publica en el Butlletí Oficial de les Illes Balears després del darrer tràmit del Parlament.

Sembla clar, per tant, que tot allò que se conté a l'Informe d'11 de setembre, elaborats ambdós per l'Oficina, se solapa amb les funcions que corresponen a la Intervenció General de la Comunitat Autònoma i a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears.

Al nostre parer, l'Oficina ha d'actuar, com li exigeix la seva Llei de creació, quan tingui coneixement fefaent de fets concrets que impliquin males pràctiques corruptives, que de cap de les maneres s'han produït pels òrgans i ens de la Comunitat Autònoma que han gestionat la pandèmia, i no li correspon dur a terme una "fiscalització general" de tota la contractació duta a terme durant aquest període tan complicat. Si més no, i en tot cas, hauria d'haver actuat en col·laboració amb la Sindicatura de Comptes i no en substitució d'aquesta institució estatutària, tal i com li obliga el principi de lleialtat institucional i, sobre tot, tal i com es recull expressament en el Reglament de l'Oficina.

En efecte, el Reglament de funcionament i règim interior de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears estableix, a l'article 28.1, referit a la Coordinació i col·laboració amb la Sindicatura de Comptes, disposa:

1. L'Oficina ha de **coordinar** la seva activitat amb la de la Sindicatura de Comptes amb la finalitat de garantir la major eficàcia i economia de la gestió i evitar la duplicitat en les actuacions d'investigació.

En el cas que ens ocupa, no consta cap actuació de coordinació amb la institució estatutària, ni per garantir la major eficàcia i economia de la gestió ni per evitar la duplicitat en les actuacions d'investigació, que ben segur es produiran.

II. Sobre la tramitació de l'expedient NO 21 2020

Sense perjudici de negar rotundament que s'hagin produït males pràctiques o conductes corruptes en relació amb la contractació relativa al material sanitari necessari per fer front a la COVID-19, ni tan sols indiciàriament, qüestió que analitzarem detalladament en epígrafs posteriors, no podem sinó començar amb unes consideracions que entenem essencials respecte de com s'ha tramitat el procediment que a hores d'ara ha conduït a l'elaboració de l'Informe del Director de l'Oficina de data 11 de setembre de 2020.

El primer document que consta a l'expedient d'investigació NO 21 2020, d'acord amb la còpia facilitada per l'Oficina en el tràmit d'audiència, és un "*informe d'avaluació prèvia de versemblança*" signat per la Cap d'àrea d'investigació en data 24 d'agost de 2020 (informe que tampoc es va notificar a les entitats interessades). Això no obstant, al text de l'informe d'avaluació prèvia es fa constant referència a què el procediment d'investigació ja havia començat d'ofici, encara que no consta cap resolució d'iniciació. Que l'activitat investigadora s'havia "*iniciat*" no ho posam en dubte, perquè en dit informe d'avaluació es fa constant referència a "*conversacions informals*" amb determinats funcionaris de la comunitat autònoma i de la Intervenció General d'aquesta, com també consten els requeriments previs i la documentació aportada per l'IBSALUT, però allò que queda palès, a la vista de l'expedient, és que l'inici no s'havia formalitzat. Sobre aquest punt tornarem amb més detall després.

Segons consta expressament a l'apartat I de l'esmentat *informe d'avaluació prèvia de versemblança*, l'inici de les actuacions ja s'havia fet d'ofici, però evidentment no s'havia fet d'acord amb el que preveu l'article 14 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció en las Illes Balears, com es pretén a l'esmentat informe, atès que, com ja s'ha dit, no consta a l'expedient administratiu cap resolució o acord d'inici dictat pel director de l'Oficina.

En el tràmit d'audiència en què ens trobam hem pogut comprovar que no consta a l'expedient l'acte formal d'inici de les actuacions, imprescindible, d'acord amb el que preveuen els articles 14.1 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre i 34 del Reglament de funcionament i règim interior de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears. Acord d'iniciació que s'hauria d'haver notificat necessàriament a la Administració de la Comunitat Autònoma i a l'IBSALUT, en atenció a allò que disposa l'article 40.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú a les administracions públiques, aplicable a la tramitació dels procediments de l'Oficina, d'acord amb allò que disposa l'article 15.2 del seu Reglament.

Així, d'acord amb l'article 34.2 del Reglament de l'Oficina, l'acord d'iniciació

d'un procediment d'investigació correspon al director de l'Oficina, i a més de ser obligat, s'hauria d'haver notificat, per part d'aquest òrgan, als interessats, els drets i interessos dels quals podien estar afectats per aquell, segons allò que disposa l'article 40.1 de l'esmentada Llei 39/2015, d'1 d'octubre. I s'hauria d'haver fet així tant per respectar les garanties procedimentals i el drets dels interessats, a què fa referència l'article 12.1 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, com per poder computar també el termini de caducitat del procediment a què fa referència l'article 40 del Reglament de l'Oficina.

Enlloc d'això, ens trobam, com a "inici" del procediment, amb un informe de la cap d'àrea que se'n diu d'avaluació prèvia, que no se'ns ha notificat i que s'emet sobre la base següent:

"Desde el pasado mes de marzo, ante la situación de emergencia sanitaria provocada por el COVID-19, se ha puesto de manifiesto en los medios de comunicación un importante incremento en la compra de material de protección sanitaria, a empresas de dudosa fiabilidad y a través de intermediarios cuyo objeto social no se acomoda su participación en dichas compras. La Oficina ha resuelto iniciar de oficio este informe de análisis previo de verosimilitud para comprobar los hechos denunciados por dichos medios de comunicación"

Ens ha sobtat l'expressió "iniciar de oficio este informe", enlloc d'expressar que havia resolt iniciar un procediment d'investigació, però no ens han sobtat tant com les altres mancances procedimentals detectades.

A més, resulta que la INSTRUCCIÓ 5 /2019, de 9 de novembre, per la qual es fixen les directrius i els criteris d'admissió i arxiu de denúncies o comunicacions i s'identifiquen els supòsits en què sigui procedent la selecció casos de comprovació i inspecció realitzats a iniciativa de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, a l'apartat SEGON, fitxa els criteris de referència per iniciar actuacions indagatòries per iniciativa pròpia, d'acord amb el qual, l'Oficina pot iniciar actuacions d'investigació per iniciativa pròpia, que resultin del coneixement de fets o circumstàncies, entre d'altres, en els casos següents:

- a) **Fets concrets amb indicis d'elements corruptius o de males pràctiques**, identificats amb ocasió de l'execució de plans estratègics o d'explotació d'informació.
- b) **Fets concrets amb indicis d'elements corruptius o de males pràctiques** i amb greu repercussió sobre els recursos públics.
- c) **Fets concrets amb indicis d'elements corruptius o de males pràctiques** i de rellevant transcendència social.

Així doncs, i atès que **cap fet concret** se cita a l'informe d'avaluació prèvia de versemblança, hem de concloure que, en aquestes circumstàncies, no es podia

iniciar d'ofici una investigació per l'Oficina sobre tota la contractació efectuada per l'IBSALUT, la conselleria de Salut i Consum, la conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, la conselleria d'Afers Socials i Esports i les altres entitats que es citen a l'esmentat informe, durant els primers mesos de la pandèmia, atès que ni la normativa de l'Oficina ho preveu ni entre dins les seves funcions l'anàlisi genèric de les contractacions efectuades (cosa que en tot cas correspon a la Intervenció General de la Comunitat Autònoma o a la Sindicatura de Comptes, com ja s'ha exposat abans), i molt menys podia fer unes acusacions tan greus com las que conté l'informe d'avaluació prèvia de versemblança, amb l'única fonamentació de fets “denunciats” per mitjans de comunicació, sense donar immediatament compta a l'Administració interessada de manera formal, per tal que pugui, des de l'inici -i no quan ja s'ha emès l'Informe del Director de l'Oficina- fer alegacions i aportar documentació que potser hauria desvirtuat el propi informe d'avaluació prèvia de versemblança.

Sembla clar que el denominat informe d'avaluació prèvia de versemblança s'ha elaborat ben avançada la investigació (el 24 d'agost de 2020), únicament per justificar aquesta.

Però resulta que, en l'àmbit del dret sancionador i en les actuacions d'investigació no es pot iniciar una “*causa general*” com la que ens ocupa. Molt menys en aquelles que podrien desembocar en un procediment penal, com es suggereix a l'informe d'avaluació prèvia de versemblança, citant els delictes de prevaricació i malversació de cabdals públics, que des de ja negam rotundament, sense que hi hagi el més petit indici de que s'hagin comès.

La tècnica de “*sortir a pescar*”, com es denomina vulgarment a l'àmbit de les instruccions penals, està proscriu per la jurisprudència de la Sala Segona del Tribunal Suprem i pel Tribunal Constitucional per mor de la indefensió que causa a la persona investigada (encara que sigui una personificació pública), la qual s'ha de poder defensar de fets concrets que hagin determinat una concreta investigació.

La relació de contractes que s'enumera a l'informe d'avaluació prèvia de versemblança és tan sols això: una relació que, per cert, ha estat proporcionada a l'Oficina pel propi IBSALUT, en contestació als requeriments -que no audiència- efectuats als mes de maig.

L'IBSALUT, com també la conselleria de Salut i Consum, ha remès durant els mesos de maig i juny de 2020 una quantitat ingent de documentació a l'Oficina de la qual se'n desprèn que la tramitació seguida ha estat conforme a dret; que les factures corresponen a serveis directament relacionats amb la pandèmia; i que cap cèntim d'euro s'ha destinat a altra cosa que l'adquisició de material, el transport d'aquest material, la derivació de pacients necessària per gestionar

els recursos disponibles i subvenir a despeses socials immediates provocades per la situació de confinament derivada de la declaració de l'estat d'alarma i les seves successives pròrrogues. En apartat diferent desglossarem la legislació aplicable a la gestió efectuada.

Al procediment sí que hi consta la Resolució del Director de l'Oficina de data 25 de maig de 2020 ampliant el termini per presentar la documentació requerida a l'IBSALUT fins al dia 5 de juny de 2020; és a dir, quan es fa l'avaluació de versemblança **el procediment ja havia començat mesos abans sense que consti resolució concreta que empari la investigació.**

Amb la intenció, com ja hem avançat a l'apartat primer d'aquestes al·legacions, de col·laborar amb l'Oficina des del respecte màxim a la seva independència i funcions, hem de recordar que no només estan vigents -com diu l'Informe del director d'11 de setembre- la normativa de contractació i transparència, sinó també la relativa a la garantia dels procediments.

Sense procediment no hi ha drets, perquè els drets valen allò que valguin les seves garanties; per tant, ens veiem en la necessitat de reflectir que l'expedient tramitat per l'Oficina hauria d'haver respectat els tràmits procedimentals que es recullen a la seva pròpia Llei i al Reglament, com també els de la Llei 39/2015 (legislació bàsica estatal que també li és d'aplicació), i no ho ha fet, tot i que l'article 35 del seu Reglament fa referència a les garanties del procediment i, en el seu apartat 1 diu expressament que:

1. Les funcions inspectores i investigadores s'han de dur a terme garantint els drets a la defensa i a la presumpció d'innocència de les persones investigades i respectant en tot cas el que disposa l'article 12 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre i aplicant els principis que contenen l'article 4 i el capítol III del títol preliminar de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre.

Aquestes garanties que es reconeixen a les persones investigades, també ho són per a les personificacions públiques, les quals, a més actuen a través dels seus agents, i això inclou tant les autoritats com els empleats públics, i, sobre tot aquests que han contribuït a la tramitació de les contractacions analitzades per l'Oficina, que han fet un esforç incommensurable per donar resposta a les necessitats derivades de la lluita contra la COVID-19 i que s'han sentit realment afectats per les afirmacions i opinions subjectives que se contenen a l'Informe del director de l'Oficina, sense haver donat garanties suficients de defensa.

No podem deixar de dir, en aquestes al·legacions, que els delictes de prevaricació i malversació de cabdals públics dels quals parla l'informe d'avaluació prèvia de versemblança -al nostre parer amb una perillosa lleugeresa- són delictes dolosos, que només es poden cometre "a sabiendas" i,

evidentment, no n'és el cas.

La gestió de la pandèmia que ens segueix afectant a data d'avui, s'ha fet, des de els òrgans de contractació que han intervingut en aquesta comunitat autònoma, amb un únic objectiu: donar resposta ràpida i eficaç a una situació on es tracta de la vida o la mort de ciutadans. Parlar de la possible comissió d'aquets greus delictes sense haver notificat tan sols l'inici de la investigació és contrari al més elemental dret de defensa, agreujat per la repercussió que l'Oficina sap que tenen els seus informes.

Es diu a la avaluació prèvia, i es repeteix a l'Informe de dia 11 de setembre, que la situació de declaració de l'estat d'alarma no és excusa per no aplicar la legislació en matèria de contractes; i tenen raó; però justament per això s'han aplicat els procediments de contractació legalment establerts, contràriament al que manté l'Oficina, tal i com quedarà acreditat en aquestes al·legacions.

Allò que tampoc ha desaparegut és l'obligació de complir -tothom- amb el procediment administratiu regulat a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, que també ha de aplicar l'Oficina, perquè és la regulació bàsica estatal que també li afecta, com tampoc ha desaparegut l'obligació de complir els tràmits procedimentals que es preveuen a la Llei de creació de l'Oficina i en el seu Reglament.

Així, l'article 38 de la pròpia Llei 16/2016, quan regula els expedients d'investigació estableix:

- 1. L'inici del procediment determina l'obertura de l'expedient d'investigació corresponent, en els termes i les condicions que preveu l'article 70 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.*
- 2. Els expedients d'investigació s'identifiquen individualment amb una numeració pròpia d'acord amb les instruccions dictades pel director o la directora.*
- 3. Les actuacions que es duguin a terme durant el procediment d'investigació s'han de documentar en el corresponent expedient administratiu electrònic.*
- 4. La tramitació del procediment serà assignada a una persona funcionària adscrita a l'Àrea d'Investigació i d'Inspecció, que serà responsable d'impulsar-ne tots els tràmits fins a la proposta de l'informe raonat que conclou el procediment, que correspon al o a la cap de l'Àrea.*

Doncs bé, l'article 70 de la Llei 39/2015, als seus dos primers apartats estableix el contingut de qualsevol expedient administratiu, i disposa:

- 1. Se entiende por expediente administrativo el conjunto ordenado de documentos y actuaciones que sirven de antecedente y fundamento a la resolución administrativa, así como las diligencias encaminadas a ejecutarla.*

2. *Los expedientes tendrán formato electrónico y se formarán mediante la agregación ordenada de cuantos documentos, pruebas, dictámenes, informes, acuerdos, notificaciones y demás diligencias deban integrarlos, así como un **índice numerado** de todos los documentos que contenga cuando se remita. Asimismo, deberá constar en el expediente copia electrónica certificada de la resolución adoptada.*

Amb la única intenció de col·laborar amb la Oficina, de cara a futurs expedients, es necessari recordar-li la necessitat d'indexar l'expedient i de numerar els folis que el componen. No s'ha trobat a l'expedient, per exemple, cap actuació oficial que permeti afirmar, como es diu a l'Informe d'11 de setembre, que s'ha omès la participació de la Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears; vagi per dit des d'ara que no s'ha omès cap control, sinó que aquests controls s'han produït i es produiran en el moment oportú que la llei determina.

També hem de fer referència a l'obligat compliment dels tràmits de la Llei 39/2015 l'article 43 de la Llei 16/2016, que diu taxativament que *“les actuacions del procediment d'investigació es duran a terme mitjançant els actes i tràmits que preveu la Llei 39/2015, d'1 d'octubre”*.

Finalment, no podem deixar d'advertir que tampoc s'ha donat compliment a allò que estableix l'article 47 del Reglament de l'Oficina, referit al tràmit d'audiència, ja que aquest diu:

Una vegada finalitzada la tramitació del procediment d'investigació, i abans de redactar la proposta d'informe raonat amb les conclusions de les investigacions, l'expedient s'ha de posar a disposició de l'administració, la institució o la persona investigada, en els termes prevists a l'article 82 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, per un període de 10 dies hàbils, durant els quals podran formular al·legacions i aportar els documents o justificants que considerin pertinents.

Doncs bé, és més que evident que no s'ha donat audiència de l'expedient, abans de redactar la proposta d'informe raonat amb les conclusions de les investigacions, sinó que s'ha fet després, de manera que, una vegada més, se'n ha privat del dret constitucional a la defensa, que l'Oficina està obligada a respectar, tal i com reconeix l'apartat 2 de l'article 35 del seu Reglament, que diu:

2. *A les persones investigades els són d'aplicació totes les garanties de defensa que deriven del dret fonamental que consagra l'article 24 de la Constitució, d'acord amb la doctrina fixada pel Tribunal Constitucional.*

III. Sobre la normativa de contractació de la Comunitat Autònoma i els seu sector instrumental que s'ha aplicat per atendre les necessitats provocades per la COVID-19.

La Llei Orgànica 4/1981, d'1 de juny, dels estat d'alarma, excepció i setge, que dedica el seu capítol primer a les disposicions comunes als tres estats i, concretament, a l'article segon disposa:

La declaració dels estats d'alarma, excepció o setge serà publicada d'immediat en el Butlletí Oficial de l'Estat, i difosa obligatòriament per tots els mitjans de comunicació públics i pels privats que se determinin, i entrarà en vigor des de l'instant mateix de la publicació en aquell. També seran de difusió obligatòria les disposicions que l'Autoritat competent dicti durant la vigència de cada un d'aquests estats.

A l'empara de l'article transcrit, l'Estat dictà el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma pera la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.

D'altra banda, el Reial Decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID -19, dedica l'article 34 a l'adopció de mesures en matèria de contractació pública per pal·liar les conseqüències del COVID-19, però es limita a regular la suspensió i/o moratòria dels contractes ja adjudicats i a les conseqüències de la impossibilitat d'execució, sense afectar la resta de regulació vigent en matèria de contractes del sector públic.

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual se transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, regula la tramitació d'emergència dels contractes a l'article 120, que disposa:

1. *Quan l'Administració hagi d'actuar de manera immediata a causa d'esdeveniments catastròfics, de situacions que suposin un perill greu o de necessitats que afectin la defensa nacional, cal atènyer-se al règim excepcional següent:*

a) *L'òrgan de contractació, **sense obligació de tramitar expedient de contractació**, pot ordenar l'execució del que sigui necessari per posar remei a l'esdeveniment produït o satisfer la necessitat sobrevinguda, **o contractar lliurement el seu objecte**, en tot o en part, sense subjectarse als requisits formals que estableix aquesta Llei, fins i tot el de existència de crèdit suficient. En cas que no hi hagi crèdit adequat i suficient, una vegada adoptat l'acord, s'ha de procedir a la seva dotació de conformitat amb el que estableix la Llei general pressupostària.*

b) *Si el contracte l'ha subscrit l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social o altres entitats públiques estatals, s'ha de donar compte d'aquests acords al Consell de Ministres en el termini màxim de trenta dies.*

c) *El termini d'inici de l'execució de les prestacions no pot ser superior a un mes, comptat des de l'adopció de l'acord que preven la lletra a). Si s'excedeix aquest termini, la contractació de les prestacions esmentades requereix la tramitació d'un procediment ordinari*

d) *Un cop executades les actuacions objecte d'aquest regim excepcional, s'ha d'observar el que disposa aquesta Llei sobre compliment dels contractes, recepció i liquidació de la prestació. En el supòsit que els lliurament dels fons necessaris s'hagi fet a justificar, un cop transcorregut el termini que estableix la lletra c) anterior se n'ha de retre el compte justificatiu, amb reintegrament dels fons no invertits.*

2. *La resta de prestacions que siguin necessàries per completar l'actuació iniciada per l'Administració i que no tinguin caràcter d'emergència s'han de contractar d'acord amb la tramitació ordinària que regula aquesta Llei."*

I aquesta és la tramitació que es va seguir en la contractació objecte de l'Informe d'11 de setembre. Amb tots els respectes i en termes de defensa de la nostra actuació, hem de remarcar que **la tramitació d'emergència és un procediment específic i singular, diferent per tant del procediment negociat sense publicitat o de qualsevol altre dels que es citen a l'esmentat Informe.**

Dit amb altres paraules, no és que es tramiti un negociat sense publicitat amb emergència, és que el procediment d'emergència té entitat pròpia i es desenvolupa d'acord amb els tràmits específics i determinats que diu l'article 120 de la LCAP transcrit. I cap més.

És cert que la Junta Consultiva de Contractació Administrativa Estatal ha recomanat que els contractes d'aquest tipus relacionats amb la pandèmia que encara patim siguin publicats, per raons de transparència. Però la Llei no ho exigeix, i si en plena crisi sanitària el portal de transparència no va funcionar no s'han de cercar raons obscures ni molt menys insinuar que s'han comès greus irregularitats en la tramitació.

La mateixa Junta Consultiva de Contractació Administrativa Estatal va dictar la Recomanació de dia 4 de març de 2019 -just un any abans de la crisi sanitària- que analitzava la contractació d'emergència; i va admetre l'aplicació de l'article 120, entre d'altres, amb els raonaments següents:

"2. Cuando el legislador aborda la regulación del procedimiento de emergencia transmite la idea de que la principal cautela que debe mantenerse respecto del empleo de este procedimiento es el adecuado respeto del principio de concurrencia y de igualdad de los licitadores y que, sólo en determinados supuestos absolutamente excepcionales, tales principios deben ceder cuando se produce un desequilibrio entre el pleno mantenimiento de todas las garantías de que está investida la contratación

pública y el adecuado respeto al interés general que se persigue con la actuación que va a ser objeto de contratación.

Las garantías propias de la tramitación de los contratos públicos, y entre ellas la determinación de unos procedimientos reglados de selección del contratista, generan un entorno de seguridad jurídica plena que asegura que la elección de los contratistas se verifique respetando íntegramente los principios nucleares de la contratación pública.

La excepción de estas reglas y principios sólo puede tener lugar en los estrictos casos previstos por la ley, a saber:

- A causa de acontecimientos catastróficos*
 - De situaciones que supongan grave peligro*
 - De necesidades que afecten a la defensa nacional*
- (...)*

En cuanto a las situaciones que puedan producir grave peligro, ésta es una circunstancia más amplia en la concepción que nos ofrece el legislador y que se debe plasmar o concretar en situaciones que puedan generar un significativo peligro.

Dentro de esta circunstancia sí se podría encuadrar genéricamente una posible coyuntura en la que, por la falta de terminación de los procedimientos de licitación iniciados, no fuese posible celebrar las elecciones generales, con los riesgos inherentes para el normal desenvolvimiento del proceso democrático y los riesgos de orden público que todo ello puede implicar. No obstante, a continuación, veremos que esta es una circunstancia que tiene que acreditar y motivar el órgano de contratación en cada caso concreto, no siendo misión de esta Junta Consultiva atender a cuestiones específicas de expedientes de contratación concretos.

3. Como cualquier otra actividad de la Administración Pública, pero más si cabe en este caso, la utilización de la contratación de emergencia debe someterse a una serie de límites fundamentales. En esta concreta materia interesa destacar que el Tribunal Administrativo Central de Recursos Contractuales ha tenido la ocasión de pronunciarse (Resolución 102/ 2017) acerca de los límites que han de ser respetados para la utilización del procedimiento de emergencia. La Junta Consultiva de Contratación Pública del Estado considera que tal doctrina responde a la perfección a la intención del legislador y al mandato de la ley. En consecuencia, habrá que valorar si se ha producido el respeto de cada una de las condiciones establecidas por el Tribunal Son las siguientes:

*I) **Que concurra alguno de los supuestos que taxativamente establece la ley.** sin que sea suficiente cualquier otra circunstancia que dé lugar a una situación de urgencia. Ya hemos señalado que ciertamente es posible enmarcar el supuesto planteado, al menos en términos hipotéticos, dentro de una de las tres causas del procedimiento de emergencia que establece taxativamente la ley.*

*II) **Que no sea suficiente para resolver la situación la utilización de otros procedimientos menos restrictivos de la libre concurrencia.** Esta circunstancia se revela fundamental en este caso. La razón es que lo que en ningún caso sería congruente con la propia naturaleza del contrato público ni con el contenido de la ley sería que se pudiese hacer un uso abusivo de la tramitación de emergencia. La realidad de las cosas nos demuestra que, de hecho, este procedimiento no se ha empleado en ocasiones anteriores, de modo que*

únicamente podrá acudirse a esta opción cuando no quede ninguna otra. Como consecuencia de todo lo anterior debe quedar claro que si existe la posibilidad de tramitar de modo ordinario los contratos derivados de la convocatoria de las elecciones, bien empleando el sistema de la división en lotes, bien acudiendo a algunos de los procedimientos establecidos en la ley (por ejemplo, el negociado sin publicidad por razones de imperiosa urgencia del artículo 168 b) 1), esta ha de ser la vía empleada por los órganos de contratación.

III) *Que la emergencia sea apreciada por el órgano de contratación, quien se responsabiliza de motivar la concurrencia de una circunstancia excepcional y de acreditar su existencia”.*

En les contractacions analitzades, això s'ha complert, escrupolosament.

D'altra banda, l'article 1 del Decret llei 4/2020, de 21 de març (publicat al BOIB nº 40, de 21 de març de 2020) pel qual s'estableixen mesures urgents en matèria de contractació, convenis, concerts educatius i subvencions, serveis socials, medi ambient, procediments administratius i pressuposts per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19, regula al seu article 1 la tramitació d'emergència dels contractes en els termes següents:

1. L'adopció de qualsevol tipus de mesura o actuació per part dels òrgans de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i dels ens del sector públic instrumental autònom per fer front directament o indirectament als efectes del COVID-19 justificarà la necessitat d'actuar de manera immediata.

Pel que fa a la contractació pública, s'haurà d'adoptar a l'empara del que preveu l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, i de l'Acord del Consell de Govern de 18 de març de 2020 pel qual es concreten les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública com a conseqüència d'allò que disposa el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'Estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, i de l'Acord del Consell de Govern de 13 de març de 2020 pel qual s'aprova el Pla de mesures excepcionals per limitar la propagació i el contagi del COVID-19 (BOIB núm. 37, de 18 de març).

2. D'acord amb la previsió establerta en l'apartat anterior, a tots els contractes que hagin de subscriure l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o els ens del sector públic instrumental autònom per atendre les necessitats derivades de la protecció de les persones i altres mesures adoptades pel Consell de Govern o pels òrgans superiors de l'Administració o dels ens esmentats per fer front al COVID-19 els hi és aplicable la tramitació d'emergència.

En aquests casos, si és necessari fer pagaments a compte per actuacions preparatòries a realitzar pel contractista, no s'ha d'aplicar el que disposa respecte de les garanties la Llei 9/2017 esmentada, i correspon a l'òrgan de contractació, mitjançant una decisió motivada de la qual s'ha de deixar constància en l'expedient, determinar la

concurrència d'aquesta circumstància en funció de la naturalesa de la prestació a contractar i la possibilitat de satisfer la necessitat per altres vies.

3. El lliurament dels fons necessaris per fer front a les despeses que generi l'adopció de les mesures per a la protecció de la salut de les persones davant el COVID-19 es podrà fer a justificar.

Doncs bé, l'informe de l'Oficina cita el document publicat per la Comissió europea **l'1 d'abril**, que conté "*Orientacions de la Comissió Europea sobre l'ús del marc de contractació pública en la situació d'emergència relacionada amb la crisi del COVID-19*", en el qual indicava que COVID-19 és una crisi sanitària que exigeix solucions ràpides i intel·ligents i agilitat per fer front a un enorme augment de la demanda de béns i serveis de tipus similar, al mateix temps que algunes cadenes de subministrament es veuen pertorbades. Els compradors públics dels Estats membres han de garantir la disponibilitat d'equips de protecció individual, com màscares i guants de protecció, productes sanitaris, com els respiradors i altres subministraments mèdics, així com d'infraestructura hospitalària i informàtica, per citar alguns exemples. I per això permet utilitzar un "*procediment negociat sense publicitat*", segons allò que disposa l'article 32 de la directiva de contractació pública de la UE 2014/24, la qual cosa no obsta la utilització de la tramitació d'emergència, en aplicació del que disposa l'article 120 LCSP.

Hem de dir, també, que les recomanacions de la Comissió europea d'1 d'abril, com també les de l'Informe de la direcció de l'Oficina d'11 de setembre, **arriben a misses dites**, quan no tan sols Europa, sinó la resta del món ha patit els problemes derivats de que el principal proveïdor del material sanitari necessari per fer front a la COVID-19 fos la Xina, país al qual òbviament no el vinculen les recomanacions ni la legislació de la Unió Europea.

Val a dir que, primer de tot, es tracta de recomanacions, i, en segon lloc, que es molt fàcil donar consells sobre les contractacions fetes per l'IBSALUT i per l'Administració de la Comunitat Autònoma *a posteriori*, però, com ja deia Guillem de Bergadà, en el segle XII, *quan la llebre ja es fugida pocs consells al caçadors*.

En els moments crítics de la pandèmia, la Unió Europea no va fer cap recomanació sobre els tràmits que s'havien de seguir, per la senzilla raó de que era impossible.

El perill de que tercers sense escrúpols puguin haver fet negoci durant la pandèmia no ho nega ningú; això no obstant, no hi ha cap indicatiu de què ni l'IBSALUT ni la conselleria de Salut i Consum, ni cap altre òrgan de l'Administració autonòmica hagin caigut en mans de cap desaprensiu.

Ha estat més bé al contrari, **els contractes s'han complit, les qualitats de les remeses enviades han estat comprovades per la conselleria i es va aconseguir dur material sanitari a les Illes quan era quasi impossible fer-ho amb èxit.**

No feim simples afirmacions dialèctiques; allò que deim està documentat a les memòries justificatives que durant els mesos de maig i juny s'han enviat a l'Oficina, previ requeriment, des de l'IBSALUT i la Conselleria de Salut i Consum.

IV. Sobre les conclusions i recomanacions de l'Informe

A continuació passam a transcriure, entre d'altres, les al·legacions que, en resposta a les conclusions i recomanacions que consten a l'Informe de l'Oficina, ens han fet arribar des de l'IBSALUT, no sense recordar abans que ens hauria agradat aportar-les en el moment procedimental oportú -és a dir, abans de l'elaboració de l'esmentat Informe i en el tràmit d'audiència que no se'ns va atorgar-, perquè probablement, a la vista d'aquestes, l'Oficina no hauria arribat a les conclusions a les que arriba ni consideraria necessari fer les recomanacions que ens fa.

1. Sobre els contractes d'emergència propis del subministrament del material de protecció sanitària:

Primer de tot interessa al dret de l'IBSALUT fer unes consideracions i aclariments sobre el marc jurídic i temporal de la tramitació d'emergència que res té a veure amb el negociat per imperiosa urgència i que sembla que l'Oficina confon en el seu Informe, entenem que induït per les Orientacions de la Comissió Europea d'1 d'abril, que es recolzen en els procediments que regula la Directiva UE 2014/24, i sembla que això dur a demanar a l'IBSALUT més documentació de la que exigeix en si la contractació d'emergència.

L'Acord de Consell de Govern de 18 de març de 2020 per el qual es concreten les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública, com a conseqüència d'allò que disposa el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'Estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, i de l'Acord de Consell de Govern de 13 de març de 2020, pel qual s'aprova el Pla de Mesures Excepcionals per limitar la propagació i el contagi de l'COVID-19 (BOIB núm. 37, de 18 de març de 2020), a tots els contractes que hagin de subscriure l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i el seu sector públic instrumental per atendre les necessitats derivades de la protecció de les persones i altres mesures adoptades per el Consell de Govern per fer front a l'COVID-19, els és aplicable la tramitació d'emergència.

L'òrgan de contractació, sense obligació de tramitar expedient, pot ordenar l'execució de les prestacions necessàries per poder satisfer la necessitat sobrevinguda i contractar lliurement el seu objecte sense que s'hagi de subjectar als requisits formals que estableix la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, fins i tot el de l'existència de crèdit suficient.

En cas que no hi hagi crèdit adequat i suficient, un cop adoptat l'acord, s'ha de procedir a la seva dotació en conformitat amb el que estableix la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

S'ha de donar compte a Consell de Govern en el termini màxim de trenta dies.

El termini d'inici de l'execució de les prestacions no pot ser superior a un mes, comptat des de l'adopció de l'acord. Si s'excedeix aquest termini, la contractació de les prestacions esmentades requereix la tramitació d'un procediment ordinari.

En conseqüència amb el que disposa l'Acord, resulta que la normativa només obliga a donar compte al Consell de Govern en el termini establert de 30 dies, cosa que ens duu a concloure que aquesta i no altra és la documentació exigible que ha de constar a l'expedient, per tant, la que pot requerir l'Oficina.

No compartim la interpretació restrictiva, que fa l'Oficina, de la justificació temporal de la contractació d'emergència, ja que no és només que doni per fet que no pot anar més enllà de la finalització de l'estat d'alarma (cosa que no compartim, com justifica l'informe jurídic de 27 de juliol del Cap de Departament Jurídic del Servei de Salut), sinó que l'Oficina manté que dins de l'estat d'alarma es va allargar massa la utilització de la contractació d'emergència. L'IBSALUT considera que l'Oficina incorr possiblement en un clar biaix retrospectiu, i no considera les dificultats de planificació de la contractació directament relacionada amb el Covid-19 durant tota la crisi sanitària. I al respecte entenem que es pot justificar la utilització de la contractació d'emergència per dos fets fonamentals:

1. En primer lloc, el pressupost habilitant en aquest cas -la pandèmia- té unes característiques que no permeten amb facilitat mantenir l'esquema que es proposa, segons el tenor literal de la LCSP (article 120). Va ser realment possible fer els primers contractes mitjançant emergència i al mateix temps planificar a més llarg termini les necessitats de contractació pel procediment ordinari -o fins i tot el negociat per imperiosa urgència? Entenem que podem justificar que no, ja que la pandèmia no és un fet únic en el temps, que et permet reaccionar en dues fases, una d'emergència i una altra ordinària -com pretén la LCSP en l'art. 120.2- sinó que té una corba evolutiva imprevisible que obliga a anar analitzant les necessitats de

contractació sobre la marxa, fent molt difícil comprar només una part dels EPI, per a les primeres setmanes -de fet la LCSP obliga que el contracte s'executi a el termini màxim d'1 mes-, i en segona instància valorar els subministraments que s'hagin de contractar mitjançant contractació ordinària, ja que en aquest cas pots adquirir tant menys com més del que es necessiti realment, però el que serà permanent és el pressupost habilitant, és a dir, la pandèmia i la necessitat d'actuació immediata que precisament és el que justifica la contractació d'emergència.

2. I en segon lloc, i relacionat amb l'anterior, l'Informe de l'Oficina és més restrictiu fins i tot que les normes legals que preveuen la contractació d'emergència per la lluita de l'Covid-19, que sí que recullen implícitament aquest factor de permanència de la necessitat d'actuació immediata. O sigui, per si no s'acull la interpretació que ens interessa de l'article 120 de la LCSP per la seva aplicació a la crisi de l'Covid-19, sempre podem trobar la justificació en aquelles normes legals (Reial decret llei 7/2020, modificat per el Reial decret llei 9/2020, i el Decret-lei 4/2020) que així ho recullen.

1.1. Anàlisi dels principals proveïdors, sobre la base de la documentació presentada per l'IBSALUT:

1.1.1. ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD (AMS)

A l'empara del citat acord de consell de Govern i vist que amb els proveïdors nacionals no es podien cobrir les necessitats de material sanitari que es va incrementar en més de un 500% arrel de la pandèmia, es va decidir acudir directament als proveïdors xinesos per a la compra de material.

A més, els proveïdors nacionals amb els que es tenia contracte tampoc els hi arribava el material ja que quasi tot es fabrica a la Xina i en aquells moments era el país amb el major nombre d'infectats per la COVID-19.

A això s'han d'afegir dos fets més, el primer que al ser una de les Comunitats menys afectades, rebíem molt poc material per part del Ministeri de Sanitat i l'altre que segons el que es va establir el Decret que declarava l'estat d'alarma només nosaltres com a Servei de Salut podíem ser importador de materials sanitari, cosa que fa que s'hagi de subministrar a altres organismes i entitats material sanitari (Consells Insulars, residències, hospitals de xarxa pública, farmàcies...).

A partir d'aquest moment es va decidir comprar directament el material sanitari a Xina, però com les fàbriques xineses no venen directament a ningú que vingui de fora va ser necessari contactar amb una sèrie de intermediaris que vàrem considerar que (de tots el que ens oferien material sanitari) eren el que més garanties de qualitat i facilitats de pagament ens oferien.

AMS és una empresa assentada a Xina i el seu propietari, Francisco Calatayud, és un empresari mallorquí que a dia d'avui es troba assentat a Shanghai.

AMS és una empresa que, encara que sigui a una altra branca d'activitat, té experiència en el tràfic mercantil xinès, la qual cosa ens facilitava molt la feina que s'havia de fer des del Servei de Salut.

Posa de manifest l'Oficina que als encàrrecs efectuats a AMS no consten contractes formalitzats, però hem de recordar que es tracta d'una tramitació d'emergència a on només és necessari assabentar al Consell de Govern en el termini d'un mes segons el que estableix l'Acord de Consell de Govern de 18 de març.

De totes les comandes efectuades a AMS consta un informe justificatiu, una resolució de l'òrgan de contractació i la proposta d'acord de Consell de Govern.

Les comandes finalment efectuades a AMS i pagades finament foren per import de **9.600.483,00€** i varen ser les següents:

producte	quantitat	preu unitari	import
bussos	28.488	19,90 €	566.911,20 €
Bates	15000	7,20 €	108.000,00 €
davantals	200.000	0,14 €	28.000,00 €
Guants	2.000.000	0,11 €	220.000,00 €
escovillons Fra 041402	40.000	1,36 €	54.552,00 €
Total			977.463,20 €
		pagament - escovillons	922.911,20 €
	bestreta	25%	230.727,80 €
	Fra. 50751	total pagament	692.183,40 €

Producte	quantitat	preu unitari	import
bates fra 51201	160.633	7,20 €	1.156.557,60 €
mascaretes fra 20042801	4.000.000	0,55 €	2.200.000,00 €
guants fra 51201	2.000.000,00	0,11 €	€ 220.000,00
guants fra51552	2.181.000,00	0,13 €	€ 283.530,00

		Total	1.660.087,60 €
		Bestreta 25%	344.139,40 €
		bestreta 50%	141.765,00 €
		total pagament	1.174.183,20 €

Escovillons fra 20052651	100.000	1,448	144.800,00 €
--------------------------	---------	-------	---------------------

Producte	quantitat	preu unit	import
escovillons fra 20052854	40.000	1,44 €	57.600,00 €
mascaretes FFP2 fra 20052854	80.000	1,80 €	144.000,00 €
guants fra 20052854	2.000.000,00	0,13 €	260.000,00 €
		Total	461.600,00 €
		bestreta 25%	36.000,00 €
		bestreta 50%	158.800,00 €
		total pagament	266.800,00 €

Producte	quantitat	preu unit	import
bates citostàtics fra 20060251	76.867	7,20 €	553.442,40 €
bates aïllament fra 20060251	20.000	6,44 €	128.800,00 €
guants fra 20060251	119.000,00	0,13 €	15.470,00 €
bates citostàtics 20060251	118.704,00	7,20 €	854.668,80 €
davantals 20060251	200.000,00	0,14 €	28.000,00 €
		Total	1.580.381,20 €
		Bestreta 25%	138.360,60 €
		Bestreta 50%	513.469,40 €
		total pagament	928.551,20 €

Producte	quantitat	preu unit	import
bates citostàtics fra 006351	127.969	7,20 €	921.376,80 €
bussos fra 06351	55.780	17,84 €	995.115,20 €
Total			1.916.492,00 €
		Bestreta 50%	958.246,00 €

		Total pagament	958.246,00 €
Producte	quantitat	preu unit	import
bates citostàtics fra 20061551	93.227	7,20 €	€ 671.234,40
		Bestreta 50%	€ 335.617,20
		Total pagament	€ 335.617,20

Es varen pagar mitjançant bestreta de la primera comanda 737.750€ i de la segona 2.107.800€.

Els quatre milions de mascaretes quirúrgiques per import de 2.200.000€ també es varen pagar mitjançant bestreta.

Els escovillons de la primera comanda per import de 54.552€ i els 100.000 per import de 144.800€ també es varen pagar per bestreta.

S'adjunta, amb aquestes al·legacions, la documentació justificativa de la compra dels escovillons per import de 144.800€.

1.1.2. RAYAN HOLDINGS PTE LTD

L'IBSALUT ha realitzat un total de 6 operacions amb Rayan Holdings PTE LTE per un import total de **7.805.280€** que són les que consten als informes justificatius i a l'informe de la Directora d'Àrea de Coordinació Administrativa de data 2 de juny i que són les següents:

- 1) El dia 27 de març va sortir el primer avió de 17 tones des de Shanghai amb els següents materials e imports:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	TOTAL
Mascaretes quirúrgiques	300.000	0.509€	152.700,00 €
mascaretesFFP2	40.000	76.280,00 €	76.280 €
bussos	30.000	18.278 €	548.340 €
Ulleres de protecció	10.000	1,59 €	15.890,00 €
Total			793.210,00 €

La arribada d'aquest avió va ser la matinada de dia 30 de març.

- 2) El dia 6 d'abril va sortir el segon avió de Shanghai, que va arribar el dia 8 d'abril a l'aeroport de Palma de Mallorca amb el següents materials i imports:

Descripció	Quantitat	Preu Unitari	Total
bussos	30.000	22.623,00 €	678.690 €
Guants	1.000.000	0,067 €	67.000 €
Total			745.690,00 €

- 3) La tercera comada va sortir de Shanghai dia 18 d'abril i va arribar a Palma dia 20 d'abril amb el següents materials i imports:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import total
Ulleres de protecció integral	100.000	2,92 €	292.000,00 €
Mascarettes FFP2	40.000	1,8540 €	74.160,00 €
Mascarettes quirúrgiques	300.000	0,4700 €	141.000,00 €
guants	1.500.000	0,143 €	214.500,00€
Total			721.660,00€

- 4) La darrera comanda de 17 tones va sortir de Shanghai dia 01 de maig i va arribar la matinada de dia 4 amb el següent contingut i import:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import total
Ulleres de protecció ocular	10.000	2,69 €	26.900,00 €
Ulleres de protecció integral	60.000	3,4720 €	208.320,00 €
Guants	1.500.000	0,1790 €	268.500,00 €
Import			503.720,00 €

En paral·lel a aquestes quatre comandes es varen realitzar dues més al mateix proveïdor amb compres molt concretes d'un únic material del qual es considerava necessari augmentar els estocs del Servei de Salut.

Les dues comandes es varen pagar per bestreta, ja que eren comandes molt grosses i les fàbriques no te proporcionen el material sinó ho pagues per anticipat.

El contingut d'aquestes comandes és el següent:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
bussos	100.000	23,96 €	2.396.000,00€
Import			2.396.000,00 €

La darrera comanda efectuada a aquest intermediari es va realitzar dia 30 d'abril i es va informar al Consell de Govern el 8 de maig.

Descripció	Quantitat	Preu Unitari	Import
Mascaretes quirúrgiques	5.000.000	0,529	2.645.000,00€
TOTAL			2.645.000,00 €

Les factures presentades per RAYAN HOLDINGS PTE LTD aportades a aquesta l'Oficina a la qual ens dirigim, són les següents:

- Factura n° RH2020032601 de data 28 de març per import de 793.210,00€
- Factura n° RH2020040401 de data 4 d'abril per import de 745.690,00€
- Factura n° RH2020041501 de data 15 d'abril per import de 215.160,00€
- Factura n° 20200415-1 de data 15 d'abril de 2020 per import de 506.500,00€
- Factura n° RH20200429-1 de data 29 d'abril per import de 503.720€
- Factura n° RH20200421 de data 21 d'abril per import de 2.396.000€
- Factura n° RH20200505-1 de data 29 d'abril per import de 2.645.000€

En conseqüència, no hi ha cap diferència entre les comandes realitzades i les factures presentades, ja que en el dos casos sumen 7.805.280,00€

1.1.3. TYRVAL IMPORT EXPORT SL

Les comandes efectuades a Tyrval varen sofrir variacions, ja que va haver un moment que les fàbriques no garantien el subministrament de determinat material sanitari i es varen haver d'anul·lar alguna part de les comandes com els guants de la primera comanda o les FFP3 de la tercera, degut a què no complien amb la normativa europea i alguns preus durant la fase de fabricació es varen incrementar com el de les mascaretes i els dels bussos de la segona comanda. Les entregues efectuades per Tyrval varen ser finalment les següents:

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
------------	-----------	--------------	--------

Mascareta FFP2	20.000	1.81 €	36.200,00 €
Guants	4.000.000	0.08 €	Anul·lada comanda
Termòmetres	500	49.00 €	24.500,00 €
Mascareta quirúrgica	2.000,000	0.26 €	520.000,00 €
Bussos	60.000	17.00 €	1.020.000,00 €
Import total			1.600.700,00€

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Mascarettes quirúrgiques	5.000.000	0,40 €	2.000.000,00 €
bussos	50.000	23,28 €	1.164.000,00 €
Import total			3.164.000,00 €

Descripció	Quantitat	Preu unitari	Import
Mascareta FFP2	60.000	3,16 €	189.600,00 €
Mascareta FFP3	40.000	11,15 €	Anul·lada comanda
Guants	3.000.000	0,166 €	498.000,00 €
Termòmetres	1.992	49,00 €	97.608,00 €
Import total			785.208 €

Total pagaments a Tyrval: 5.549.908€

Les bestretes es varen efectuar damunt les comandes inicials no sobre les entregades.

Tyrval ha presentat les següents factures:

- Factura B/20026 primera bestreta del 25%: 480.875€
- Factura B/20027 per import de 1.540.000€, es descompte de la factura el pagament mitjançant bestreta per import de 480.875€. El total de la factura ascendeix a 1.059.125€

- Factura B/20031 per import de 232.800€ de la qual es descompte el 50% ja que són bussos de la segona comanda. El total de la factura ascendeix a 116.400€
- Factura B/20045 per import de 716.400€ de la qual es descompte el 50% per haver-se pagant mitjançant bestreta el 50%. El total de la factura ascendeix a 358.200€.
- Factura B/20046 per import de 510.000€ de la qual es descompte el 50% per haver-se pagant mitjançant bestreta el 50%. L'import total de la factura ascendeix a 249.000€
- Factura B/20047 per import de 98.000€ de la qual es descompte el 50% per haver-se pagant mitjançant bestreta el 50%. L'import total de la factura ascendeix a 49.000€.
- Factura B/20044 per import de 24.500€ de la qual no es descompte res ja que es correspon amb els termòmetres de la primera comanda.
- Factura B/20029 per import de 893.800€ que es correspon amb la bestreta del 50% de la tercera comanda.
- Factura B/20028 per import de 1.374.500€ que es correspon amb la bestreta del 50% de la segona comanda.
- Factura B/20054 per import de 813.900€.
- Factura B/20048 per import de 36.200€
- Factura B/20049 per import de 189.600€ de la qual es descompta el 50% per haver-se pagat mitjançant bestreta l'altra 50%. L'import total de la factura ascendeix a 94.800€
- Abonament R/20001 per un import de -392€

1.1.4. INJOO TECHNOLOGY SL

Es varem realitzar les següents comandes:

Descripció	Quantitat	Preu Unitari	IMPORT
Mascareta FFP2	100.000	2,50 €	250.000,00 €
Mascareta quirúrgica	500.000	1,40 €	700.000,00 €
kits de detecció ràpid	20.000	24,00 €	480.000,00 €
IMPORT TOTAL			1.730.300,00 €

Descripció	Quantitat	Preu Unitari	IMPORT
Ulleres de protecció ocular COMPLETAS	10.100	7,60 €	76.760,00 €
Mascareta quirúrgica	1.000.000	0,89 €	890.000,00€
Bates d'aïllament	7.800	14,20 €	110.760 €
IMPORT TOTAL			1.303.799,20 €

Descripció	Quantitat	Preu Unitari	IMPORT
Ulleres de protecció ocular COMPLETAS	6.000	7,95 €	47.700,00€
Mascareta FFP2	114.730	2,79 €	320.096,70 €
Bates d'aïllament	3.120	14,20 €	44.304 €
Guants de nitril	595.000	0,29 €	172.550 €
Granotes de protecció	1.600	38,50 €	61.600 €
IMPORT TOTAL			781.963,35

Descripció	Quantitat	Preu Unitari	IMPORT
Guants de nitril	949.400	0,26 €	246.844,00 €
Ulleres de protecció ocular	8.450	5,75€	48.587.50 €
kits de detecció ràpid	60.000	23,00 €	1.380.000,00 €
IMPORT TOTAL			1.675.431,50 €

Descripció	Quantitat	Preu Unitari	IMPORT
Mascaretes quirúrgiques	552.000	0,89 €	491.280,00 €
Pantalles de protecció	5.000	5,75 €	28.750,00 €
IMPORT TOTAL			629.236,30 €

Total pagament Injoo: 6.120.730,35€ que coincideix amb el total de les comandes.

El detall de les factures presentades pel proveïdor és el següent:

2020-218	226.899,20
2020-216	1.730.300,00
2020-224	1.076.900,00
2020-228	629.236,30
2020-282	781.963,35
2020-400	1.675.431,50

La factura 2020-216 d'import 1.730.300€ fou abonada mitjançant bestreta, el Consell de Govern fou assabentat en data 27 de març, 24 d'abril i 15 de maig, respectivament, acompanyam dels informes justificatius de les comandes.

1.1.5. SOLUCIONES DE GESTIÓN Y APOYO A EMPRESAS SL

Aquesta empresa va contactar amb l'IBSALUT per avisar que havien noliejat un avió replet de mascaretes FFP2 i que si estàvem interessats ells s'encarregaven del transport fins a Palma, ens havíem de fer càrrec de la despesa del noli i l'assegurança del transport des de Madrid fins a Palma.

Una vegada revisada la documentació tècnica i revisat que el preu fos ajustant al que s'estava pagant per les mascaretes FFP2, se li va encarregar 1.480.600 mascaretes de protecció per a vapors orgànics FFP2 d'un sol ús per un import total de 3.701.500 € el proveïdor a emès la factura núm. 20.035. per l'import assenyalat.

També ha emès la factura 20.046 per l'import de 56.715,24€ corresponent al noli aeri i l'assegurança del vol Madrid Palma

D'aquestes comanda vàrem informar al Consell de Govern de dia 8 de maig de 2020 i 19 de juny respectivament.

1.1.6. SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD

En relació a l'observació de què no consta el CIF de l'empresa, dir que el CIF ja no s'exigeix i que òbviament una empresa de la Xina Comunista no té NIF espanyol.

Menciona l'Informe que s'ha presentat a tràmit d'audiència un contracte il·legible, però el contracte no s'hauria ni d'haver presentat a l'Oficina, ja que la signatura dels contractes ens ho exigien les empreses xineses per subministrar-nos el material sanitari però no formen part de l'expedient d'emergència com a tal.

La data de la comanda és la que figura a l'informe justificatiu de la necessitat que és el dia 5 d'abril i, efectivament la comanda realitzada en un primer moment va ser la següent:

Descripció	quantitat	preu unitari	Import total
Mascaretes FFP2	60.000	1,9	114.000,00 €
Mascaretes quirúrgiques	5.000.000	0,34	1.700.000,00€
ulleres de protecció	60000,00	5,6	

			336.000,00 €
guants	6.000.000	0,18	1.080.000,00 €
		TOTAL	3.230.000,00€

En efecte doncs, va haver un increment de nombre de mascaretes de 480 i amb un import de 912€ i també un canvi en el nombre i preu dels guants, degut a que l'1 d'abril el govern Xinès va canviar la normativa d'exportació de material sanitari i el 6.000.000 guants es varen haver de tornar a la fàbrica.

Els guants en aquell moment varen incrementar el seu preu a 0,265€ per la qual cosa la quantitat rebuda de guants va ser finalment de 4.110.000 de parells.

Cal recordar a l'Oficina a la qual ens dirigim, el moment que es vivia a la Xina a on el canvi de normativa i de preus era constant, en aquell moment hi havia mancança de fabricació de guants i les empreses xineses aprofitaven per augmentar el preu d'aquells productes que escassejaven i dels quals hi havia menys oferta per la seva part.

1.1.7. MEDLINE INTERNACIONAL IBERIA SLU

El proveïdor encara ens està fent entrega de la mercaderia, i no ens ha emès més factura que la corresponent a la bestreta del pagament a compte del total del material encarregat.

1.1.8. HARTRODT SHANGHAI SOLUTIONS CO. LTD

En relació amb aquest proveïdor dir que efectivament la compra del material es va efectuar directament amb la seva empresa de Xina que era qui nos podia proporcionar el material sanitari.

Per una altra banda, com ja hem dit amb Shanghai Fanrui, el contracte que es va signar amb el proveïdor (condició que ens posaven per subministrar-nos el material) no forma part de l'expedient de la tramitació de l'emergència.

Efectivament amb aquest proveïdor només es va realitzar una comanda de 5.500.000 mascaretes per import de 1.870.000€ dels quals el 50% es varen abonar mitjançant bestreta i la resta a l'entrega de la mercaderia.

El proveïdor ja ha fet entrega de la mercaderia i ens ha emès dues factures que corresponen al pagament total de l'import de l'encàrrec:

- Fra.20200415 de data 26/4 per 935.000€
- Fra.202004015-2 de data 1/6 per 935.000€

1.1.9. GARRICMEDICA S.L.

Es contractà la compra de màscares de protecció, l'encàrrec final tramès al proveïdor fou:

30.000 Màscares FFP2 1.000.000 Màscares Quirúrgiques	704.960,00 €
70.000 mascaretes de protecció per a vapors orgànics FFP2	254.000,00 €

A la primera comanda s'ajustà la quantitat, en lloc de 50.000 Màscares FFP2 es contractaren 30.000.

La publicació a PLACE es va fer per l'encàrrec correcte i també es rectificà a l'informe.

1.1.10. GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE ESPAÑA S.A.U

Res que al·legar respecte d'aquest proveïdor.

1.1.11. DISTRIBUCIONES Y REPRESENTACIONES BIOMÉDICAS DIREX SL

Res que al·legar respecte d'aquest proveïdor.

1.2. Anàlisi de diferents qüestions destacables sobre aquests contractes

1.2.1. Diferència de preus en la compra del material de protecció sanitari

1.2.1.1. Mascaretes quirúrgiques

Segons l'Oficina en les mascaretes quirúrgiques s'ha observat només sobrepreu a les lliurades per INJOO TECHNOLOGY SL, però el preu de les mascaretes d'aquest intermediari inclouen totes les despeses de transport i gestió duanera, per la qual cosa no es pot comparar el preu pagat a altres proveïdors/intermediaris amb el que es pagava a INJOO.

En relació amb la comparativa que fa l'Oficina amb els preus de l'Acord Marc que ha licitat INGESA, ens resulta increïble que l'Oficina compari els preus del material en un moment de desproveïment mundial quan l'única alternativa

era acudir a Xina i comprar el material sanitari als preus que fixaven els fabricants xinesos.

No obstant això, encara que la comparativa fos possible (que no ho és) volem posar de manifest el següent respecte a l'Acord Marc d'INGESA que la comparativa que es fa dels les diferències de preus de mercat respecte d'els de INGESA té diversos elements importants que no es consideren, com són els següents:

- 1) Els preus de licitació de INGESA s'extreuen del preu MÀXIM o preu PROMIG informat per les diverses CCAA

En el cas que ens ocupa la comunicació de INGESA respecte a la creació del AM es del 06/05/2020

Grupo Informativo de COMPRAS CENTRALIZADAS del INGESA
COVID-19 _ Acuerdo Marco (por emergencia)
De INGESA_mdeandres, 06/05/2020 - 14:38

Estimados compañeros y compañeras,

Siguiendo indicaciones del equipo interministerial que está dando apoyo a este instituto en la gestión del COVID19, se traslada la posible iniciativa de tramitación de un acuerdo marco (por emergencia) para dar cobertura a las necesidades que esta situación está provocando .

A tal efecto se solicita a los servicios de salud criterio sobre vuestra posible adhesión a este acuerdo marco y, en su caso, estimación de necesidades para los próximos 12 meses cumplimentando la ficha adjunta.

Rogamos respuesta antes del próximo viernes, 15 de mayo.

Atentamente,

Unidad de Estrategias de Aprovisionamiento del SNS
INGESA

Archivo:
 [Ficha COVID19](#)

- 2) Aquests plecs es varen publicar (encara que la CCAA de les Illes Balears inicialment no s'hi va adherir, ja que ja estava fent les seves pròpies compres) i, per motius de solvència exigida als proveïdors i de que hi havia CCAA com Balears que no participaven, INGESA va acordar fer un nou Acord Marc rebaixant la solvència econòmica exigida als licitadors i amb la participació de totes les CCAA.

- 3) En aquest cas, Balears es va adherir a principis de juliol quan van finalitzar les compres efectuades mitjançant tramitació d'emergència.
- 4) A dia de avui encara no s'ha publicat l'esmentat Acord Marc.
- 5) Donat el gap entre la data de publicació de INGESA i les compres de dits materials en el moment alt de pandèmia (març) no es té en compte a l'Informe cap evolució de preus durant dit període i, per tant, la comparativa de preus unitaris no és realista

1.2.1.2. Mascares FFP2

Respecte a Garric Medical, el preu de les mascaretes de Garric és diferent de la resta perquè dites mascaretes de Garric són FFP2 i no KN95. És a dir, són mascaretes diferents tot i que les KN95 són homologables. Posteriorment s'han fet comandes a Garric de KN95 a 1.20€

Quant a la comparativa de preus amb INGESA ens remetem al que hem exposat en l'apartat anterior.

1.2.1.3. Guants

En aquest apartat ens remetem també al que hem exposat en els apartats anteriors i afegir també que els guants, a partir d'un canvi de normativa del Govern Xinès, varen haver de ser tornats a les fàbriques i reetiquetats o fabricats de nou, cosa que va incrementar considerablement el preu dels mateixos.

Insistim en què la comparativa que fa l'Oficina amb els preus d'INGESA no és correcta ja que INGESA va licitar per primera vegada l'Acord Marc una vegada els proveïdors nacionals ja havien restablert el subministrament de material sanitari.

1.2.1.4. Bussos

El preus dels bussos de Rayan són més elevats degut a què els terminis d'entrega d'aquest proveïdor eren molt més reduïts que els de la resta.

A vegades, igual que passa amb els criteris d'adjudicació dels contractes, no només es pot tenir en compte el preu sinó la necessitat peremptòria d'obtenir un subministrament al no haver alternativa en el mercat en aquell moment.

Els professionals sanitaris habitualment utilitzen bates impermeables per protegir-se de malalties infeccioses però a la Xina normalment s'utilitzen bussos, cosa que fa que sigui molt difícil aconseguir bates, i la millor

alternativa, perquè els nostres professional poguessin seguir atenent als pacients, era aprovisionar-nos de la major quantitat de bussos possibles abans de què es produís una rompuda d'estoc de les bates.

1.2.1.5. Ulleres de protecció

Els remetem al que hem exposat en els apartats anteriors.

1.2.1.6. Ulleres de protecció integral

Els remetem al que hem exposat en els apartats anteriors.

1.2.2. Eficàcia dels controls realitzats sobre la compra de material

Volem posar de manifest que el Servei de Salut ha comptat amb tots els controls possibles. A continuació passem a exposar tots els controls als que ha estat sotmesa la compra de material sanitari:

A) Un cop es contactava amb un proveïdor, el primer que se li demanava eren les fitxes tècniques dels productes i les mateixes eren revisades per la unitat de recursos materials de la central de compres, així com també es revisaven si els preus s'ajustaven al preu mitjà al qual s'estan venent aquests productes a la Xina.

B) Si aquesta unitat donava el vistiplau a les fitxes tècniques dels productes i les altres condicions de compra del producte es complien, es realitzava l'encàrrec al proveïdor / intermediari de les fàbriques xineses i es realitzaven una sèrie de controls que ens garantien que els materials sanitaris complien amb les característiques i condicions tècniques i normatives sol·licitades tant pel Centre Nacional de Mitjans de Protecció, la Duana espanyola i per l'Agència Espanyola del Medicament:

1. La primera i més important les fàbriques havien d'estar dins de la llista de fàbriques autoritzades pel Govern Xinès.

Més endavant havien d'acreditar que eren exportadors autoritzats pel Govern Xinès, atès que si no ho eren no podrien passar tampoc la duana xinesa i la mercaderia es retindria a la Xina.

2. És condició *sine qua non* pel pagament de la mercaderia que es realitzi una auditoria per una empresa independent acreditada que es complien les condicions tècniques i de qualitat sol·licitades per nosaltres i que són els mateixos productes que apareixen a les fitxes tècniques.

A mode d'exemple en el certificat que signava l'auditor de la empresa Rayan Holdings, es sol·licitava que les mascaretes FFP2 compleixin el següent:

- Mascareta FFP2
 - o UNE 149: 2001 + A1: 2009
 - o Certificat marcatge CE amb codi d'organisme autoritzat
 - o Tipus de filtre FFP2 (filtració mínima de l'92%)

3. Paral·lelament a la fabricació de material sanitari, es remetia al nostre agent de duanes (LATINMAR) la documentació per part del proveïdor per garantir que un cop realitzat el vol no hi hauria cap problema a la duana espanyola.

La documentació que comprovava l'agent de duanes era la següent:

A. La declaració de conformitat que havia de contenir:

- Nom i adreça del fabricant o el seu representant establert a la Unió Europea.
- Descripció del producte (prou detallada perquè sigui senzill identificar els espècimens per ella coberts: marca, model, etc.).
- Disposicions pertinents a les que el producte s'ajusta.
- Referència a les normes harmonitzades utilitzades (també és possible incloure altres normes o especificacions tècniques que s'hagin fet servir).
- Nom dels organismes notificats que hagin intervingut en l'avaluació de la conformitat del producte (Si n'hi ha, en cas de PS de classe i no estèrils no intervenen aquests organismes).
- Identificació del signatari (nom, cognom i càrrec).
- Data.

B. Respecte a el marcatge CE:

- Test report del producte abans de la comanda on apareixen fotografies del producte per a poder enviar-lo a sanitat exterior i que ho revisin.

4. Al seu torn es remetia la documentació a l'Agència Espanyola del Medicament, quan es tractava de material sanitari, que comprovava el següent:

- Descripció del producte i quantitats. Nom del fabricant de cada producte (NO de l'exportador o intermediari).

- Indicació de si els productes tenen el marcatge CE i còpia de les declaracions CE de conformitat emeses pel fabricant.
- Si els productes no tenien el marcatge CE (exceptuant els kits IVD que han de tenir el marcatge CE davant de la Directiva 98/79 / CE sempre), declaració que han avaluat les especificacions dels productes i els consideren adequats per a la seva utilització. D'altra banda, l'avaluació de les especificacions tècniques en el cas de productes sanitaris que no compleixen normativa l'ha de fer la comunitat autònoma, ja que la responsabilitat de l'ús d'uns producte sanitari no conformes l'assumeix la pròpia comunitat, no l'AEMPS.
- Declaració que es destinaran únicament i exclusivament per a utilització en centres sanitaris i hospitals de la seva comunitat autònoma.

5. Si es complia tot per part del proveïdor s'autoritzava la importació del material sanitari a Balears, realitzant-se, abans de noliejar l'avió, un últim control pel mateix govern xinès que també comprovava que els materials provinguessin d'importadors autoritzats pel propi govern xinès i si la mercaderia complia amb la normativa per poder ser exportada.

6. Un cop la mercaderia es rebia a Palma i passava el control de duanes, es traslladava al magatzem de HUSE on es realitzava el recompte de la mercaderia i es comprovava que es corresponia amb la compra realitzada.

Quant als Incoterms que regien el repartiment dels costos de transport i l'assegurança de les mercaderies, hem de dir que la majoria dels proveïdors /intermediaris xinesos no acceptaven el terme CIF i per això quasi tots són FOB i sí, es varen tenir en compte a l'hora de negociar per l'IBSALUT, però com comprendrà l'Oficina no estavem en posició de negociar segons quins termes, quan a la resta del món i d'Espanya s'estava pagant tot el material mitjançant bestreta i sense que els fabricants donessin cap garantia.

L'IBSALU almenys va aconseguir en molts dels casos pagar només una part mitjançant bestreta o pagar una vegada la mercaderia havia passat la duana xinesa.

Les comandes realitzades als següents proveïdors i intermediaris són totes FOB i el Servei de Salut s'ha encarregat de contractar el vol i l'assegurança pertinent:

- Asia Manufacturer Supply.
- Tyrval Improt Export SL.
- Rayan Holdins Pte Ltd.
- Shanghai Fanrui Industries.
- Hartdrodt Shanghai Solutions.

Amb quines companyies aèries o con han dut el material fins a Palma els proveïdors/intermediaris als que hem contractat amb les condicions de lliurament CIF no és assumpte de l'IBSALUT i tampoc s'entén on vol arribar l'Oficina amb les seves insinuacions.

Quant a la recomanació de revisar la correcta aplicació dels INCOTERMS degut als elevats costos de transport aeri de les mercaderies, no sabem si és conscient l'Oficina del moment que es vivia a nivell mundial i l'escàs marge de negociació que es tenia amb els diferents proveïdors/intermediaris.

En un apartat anterior ha posat de manifest, l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció de les Illes Balears, que els equips de protecció individual que es varen comprar a Injoo o a Garric varen ser més cars que els que vàrem comprar altres proveïdors/intermediaris que no incloïen en el preu ni el vol ni assegurança ni els costos de gestió duanera.

Resulta molt complicat extreure de l'Informe de l'Oficina quines són les conclusions i recomanacions que fa a l'IBSALUT, ja que per una banda recomana comprar el material sanitari més barat sense tenir en compta les despeses associades i de l'altra recomana que es revisin els alts costos de transport associats.

1.2.3. Comprovació dels requisits legals per ser adjudicatari

A la tramitació d'emergència no hi ha requisits legals per ser adjudicatari i encara que l'Oficina vulgui aplicar per analogia requisits legals d'altres contractes com els del negociat per imperiosa urgència (que insistim no és el mateix que la tramitació d'emergència) no creim que cap empresa Xinesa ens hagués presentat cap document dels previstos en la Llei de Contractes, encara que reiterem que no és exigible a la tramitació d'emergència.

No ens és possible suposar que l'Oficina pugui considerar que bona solució hauria d'haver estat esperar a que el Ministeri ens proporcionés el material sanitari, en algun moment, i mentre tant no atendre als afectats per la COVID-19 o deixar que els nostres sanitaris s'infectessin per no disposar d'equips de protecció individual adequats.

No obstant això no és cert que no es demanès cap tipus d'informació, la documentació requerida als proveïdors per donar-los d'alta és la que estableix la "Instrucció 1/2014, de 5 de febrer, de l'interventor general i del director general del Tresor, Política Financera i Patrimoni relativa als fitxers de tercers del sistema d'informació integrat per a la gestió economicofinancera de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears".

El punt 2.2 de la Instrucció diu:

2.2. En el fitxer de tercers creditors ha de constar, almenys, la informació següent:

a) Dades identificatives del tercer creditor: número d'identificació fiscal (NIF), NIE o número del document identificatiu del país d'origen, nom o raó social, domicili, número de telèfon, número de fax i, si en té, adreça de correu electrònic.

b) Dades bancàries per al pagament: com a mínim s'ha d'introduir l'IBAN complet del compte en que s'ha d'efectuar el pagament i el codi BIC/SWI Fr. Per a cada tercer tan sols es pot donar d'alta un nombre màxim de tres comptes bancaris, excepte si la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni autoritza l'alta d'un nombre superior de comptes per a un tercer determinat, si hi concorren circumstàncies que ho justifiquen. En cas que el tercer creditor ja tingui anotats tres comptes i insti l'anotació d'un altre, ha de comunicar al centre gestor el que s'ha de donar de baixa, d'acord amb el que s'indica en l'apartat 5.2 d'aquesta Instrucció.

En el cas de tercers que tinguin comptes bancaris en països que no disposen d'IBAN, s'ha d'emplenar la informació relativa a nom i país de l'entitat financera, codi BIC/SWIFr, si en disposa, i domicili de l'oficina on té el compte obert el creditor, com també l'enumeració completa del compte de pagaments.

1. La documentació que es sol·licita de forma ordinària és:
 - a) Escrit de sol·licitud d'alta de proveïdor firmat per la persona que te la representació legal de l'empresa.
 - b) Còpia del NIF.
 - c) Original del model de declaració de veracitat de dades bancàries emplenada i signada per a la persona amb poder de representació.
 - d) Certificat bancari signat i amb segell del banc.
 - e) Còpia del poder que acrediti la representació legal de l'empresa
 - f) Fotocòpia del DNI del representant legal

2. La documentació obrant a l'expedient de cada un dels proveïdors és la següent:

1. ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD (AMS)-

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Sol·licitud d'alta de proveïdor.
- c) Declaració responsable de veracitat de les dades bancàries aportades.

- d) Informació sobre la mercantil.
- e) Registre de la companyia.
- f) Contes bancaris.
- g) Passaport del representant.
- h) Registre de negoci.

2. RAYAN HOLDINGS PTE LID -

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Certificat d'empresa
- c) Certificat on apareix el soci únic.
- d) Còpia del passaports del soci únic.

3. TYRVAL IMPORT EXPORT SL

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Targeta d'identificació fiscal
- c) Declaració responsable de veracitat de les dades bancàries aportades.
- d) Certificats bancaris
- e) Còpia del DNI del representant
- f) Acta de manifestació de titulars reals

4. INNJOO TECHNOLOGY S.L.

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Sol·licitud d'alta de proveïdor
- c) Certificat de titularitat bancari
- d) Targeta d'identificació fiscal
- e) Còpia de poder notarial
- f) DNI de l'apoderat.

5. SOLUCIONES DE GESTION Y APOYO A EMPRESAS SL

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Sol·licitud d'alta de proveïdor

- c) Declaració responsable de veracitat de les dades bancàries aportades.
- d) Registre mercantil
- e) Targeta d'identificació fiscal
- f) Còpia de escriptura d'elevació a públic d'acords socials.
- g) Certificat d'estar al corrent de les obligacions de seguretat social
- h) Certificat d'estar al corrent de les obligacions tributaries
- i) DNI de l'apoderat.
- j) Certificat bancari
- k) Control duaner

6. SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Sol·licitud d'alta de proveïdor
- c) Declaració responsable de veracitat de les dades bancàries aportades.
- d) Numero de llicència
- e) Documentació de l'empresa
- f) Poder
- g) Passaport de l'apoderat.

7. MEDLINE INTERNATIONAL IBERIA, SLU

Dades mestres de la mercantil. Va ser donada d'alta el 15 d'abril de 2011

8. HARTRODT SHANGHAI SOLUTIONS CO. LTD

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Sol·licitud d'alta de proveïdor
- c) Declaració responsable de veracitat de les dades bancàries aportades.
- d) Poder
- e) DNI de l'apoderat.
- f) Certificat bancari
- g) Llicència de negoci

9. GLOBALIA BROKER SERVICE SAU

Dades mestres de la mercantil. Va ser donada d'alta el 06 de febrer de 2002

10. ETHIPIOAN AIRLINES AIR CARGO

Consta la següent documentació:

- a) Certificat bancari
- b) Certificat Generalitat Valenciana
- c) Contracte

11. PRIVILEGE STYLE SA

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Sol·licitud d'alta de proveïdor
- c) Declaració responsable de veracitat de les dades bancàries aportades.
- d) Còpia del poder notarial
- e) DNI de l'apoderat.
- f) Certificat bancari
- g) Targeta d'identificació fiscal
- h) Contracte de dia 19 de maig de 2020

12. NINGBO T&Q LIGHTING CO. LTD

Consta la següent documentació:

- a) Dades mestres de la mercantil
- b) Informació bancària

13. LANTIMAR

Consta la següent documentació:

- a) Sol·licitud d'alta de proveïdor
- b) Declaració responsable de veracitat de les dades bancàries aportades.
- c) Còpia acta de manifestacions de titular real
- d) DNI de l'apoderat.
- e) Certificats bancaris
- f) Targeta d'identificació fiscal

14. WEI WEI JIANG

Consta la següent documentació:

- a) Sol·licitud d'alta de proveïdor
- b) Declaració responsable de veracitat de les dades bancàries aportades.
- c) DNI.
- d) Certificat bancari

15. AKRALAB

Dades mestres de la mercantil. Va ser donada d'alta el 17 de desembre de 1999

16. GARRIC MEDICA S.L.

Dades mestres de la mercantil. Va ser donada d'alta el 20 de febrer de 2007

17. GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE ESPAÑA S.A.U.

Dades mestres de la mercantil. Va ser donada d'alta el 06 de març de 2001

18. DISTRIBUCIONES Y REPRESENTACIONES BIOMÉDICAS DIREX SL

Dades mestres de la mercantil. Va ser donada d'alta el 20 de març de 2012

S'adjunta còpia de tota la informació sol·licitada als proveïdors esmentats anteriorment.

1.2.4. Comprovació de l'objecte social del proveïdor

Ens remetem al que ja hem exposat amb anterioritat.

1.3. Contractes d'arrendament d'aeronaus pel transport de material

Primer de tot farem un repàs de tots els vols que es varen contractar per transportar el material sanitari en relació amb cada uns dels proveïdors/intermediaris.

- **Rayan Holdings PTE LTD:**

1) Primer vol efectuat dia 27 de març (va arribar a Palma la matinada del 30 de març) amb Globalia que va subcontractar a la companyia Volga dnpr per import de 510.062,13€.

Es justifica i es contracta conjuntament amb la comanda efectuada a Rayan Holdings PTE LTD.

L'expedient està format per informe justificatiu, resolució òrgan contractació i assabentament al Consell de Direcció.

2) Segon vol efectuat el dia 6 d'abril amb arribada a Palma dia 8 amb la mateixa companyia, per el mateix import i capacitat.

Es justifica i es contracta conjuntament amb la comanda efectuada a Rayan Holdings PTE LTD.

L'expedient està format per informe justificatiu, resolució òrgan contractació i assabentament al Consell de Direcció.

3) Tercer vol efectuat en data 18 d'abril i arribada a Palma dia 20 amb la mateixa companyia, per el mateix import i capacitat.

Es justifica i es contracta conjuntament amb la comanda efectuada a Rayan Holdings PTE LTD.

L'expedient està format per informe justificatiu, resolució òrgan contractació i assabentament al Consell de Direcció.

4) Quart vol i darrer efectuat per al companyia Volga dnpr que va sortir el dia 01 de maig i arribà a Palma dia 4 de maig.

La negociació de la contractació d'aquests vols es va fer a través de la advocada Wei Wei Xiang i el preu va ser fixat en un moment en que la demanda a nivell d'avions era molt elevada i l'única companyia que es va trobar amb disponibilitat va ser Volga dnpr. També hem de tenir en compte que en aquell moment si els avions feien escala a segons quins països la mercaderia els hi era requisada pel propi país.

5) Per la quinta comanda feta a aquest proveïdor que consistia en 100.000 bussos va ser necessari contractar 2 avions de Air Europa, per import de 370.000€ cada un, ja que dita comanda no cabia en un sol avió.

Air Europa va haver de ser contractada d'urgència ja que la companyia que havia d'efectuar els vols no va obtenir els permisos per aterrar a la Xina i no contava amb cap operador a terra, incomplint el contracte que havia signat amb el Servei de Salut, el vol estava previst per dia 1 de maig i es va retardar degut a l'incompliment de la companyia PANAF fins el 14 i 15 de maig ja que els aeroports estaven saturats i era pràcticament impossible obtenir permisos per aterrar a Shanghai.

6) Per la darrera comanda a aquest proveïdor de 5.000.000 de mascaretes també es va contractar un avió amb Air Europa per el mateix import que va arribar a Palma en data 28 de maig.

Aquests dos darrers vols varen ser gestionats directament pel Servei de Salut amb Globalia.

- **SHANGHAI FANRUI**

Per transportar la comanda de Shanghai Fanrui es varen contractar dos avions a Air Europa de 370.000€ cada un que varen arribar a Palma el 16 i 17 de maig.

L'IBSALUT va contractar a Air Europa després que la companyia que s'havia contractat per transportar la mercaderia, arribat el dia del vols, no disposés ni de permisos per aterrar a Xina ni de personal a terra contractat per fer d'enllaç amb el proveïdor, per aquest motiu es varen endarrerir els vols més de 15 dies i els guants, degut a un canvi de normativa del Govern Xinès, varen haver de tornar a la fàbrica.

També es va contractar part d'un avió de Air Cargo per dur els guants restants per import de 101.995,00€.

- **HARDRODT SHANGHAI SOLUTIONS LTD.**

Per transportar la comanda de 5.500.000 mascaretes quirúrgiques es va contractar un avió també d'Air Europa per import de 370.000€ que va aterrar a Palma el dia 6 de juny.

- **ASIA MANUFACTURER SUPPLY LIMITED (AMS)**

Per transportar la mercaderia de AMS es varen contractar 2 avions amb la companyia Air Cargo Bussines SA, es va decidir contractar a aquesta companyia perquè AMS havia de transportar molta carrega a la vegada i no ens podíem arriscar a què tot aquell material que ja estava preparat per enviar es recomprés per un altre país o que el govern xinès decidís canviar la normativa.

Air Cargo va posar a la nostra disposició un avió de capacitat de 500 centímetres cúbics (amb palets inclosos) per un preu de 1.085.000€ que va arribar a Palma el 16 maig.

Un avió de Air Europa (per exemple) tenia una capacitat d'entre 160 i 180 centímetres cúbics, cosa que en el cas de material sanitari suposa entre 23 i 25 tones.

Si tenim en compte aquesta dada per transportar la mercaderia de AMS hauria estat necessari contractar tres o quatre avions de Air Europa, la qual cosa suposa que sortiria més car que contractar l'avió a Air Cargo.

No obstant això, no surt a compte contractar un avió amb tanta capacitat quan la càrrega es molt menor.

El segon avió contractat a Air Cargo tenia una capacitat de 160 centímetres cúbics (palets inclosos), que va subcontractar a la companyia EVELOP a un preu de 370.000 i va sortir dia 8 de juny. **La capacitat d'aquest avió es la mateixa que tenen els de Air Europa i el preu és el mateix.**

Finalment es va contractar amb Air Cargo també part de dos avions per import de 30.769 euros i 99.114€ per transportar una mercaderia que necessitàvem urgentment, independent de que s'hagués acabat l'estat d'alarma

La resta de la mercaderia comprada a AMS es va transportar mitjançant vaixell, ja que en aquell moment teníem estoc suficient i anava destinada a una futura segona ona, és a dir aquest material és utilitzat en aquests moments.

- **TYRVAL IMPORT EXPORT SL**

El primer vol de Tyrval tenia que sortir el dia 21 d'abril i es va contractar amb la companyia PANAF, qui a quatre dies de sortir el vol (per passar les duanes xineses es necessiten mínim tres dies) no disposava de permisos ni del *clearance* que és el document necessari perquè els nostres proveïdors (i tots) puguin passar les duanes xineses.

El dia 17 d'abril la companyia subcontractada per PANAF, informa al nostre proveïdor que era impossible que el vol es pogués fer el dia 21 i que necessitaven al menys dues setmanes per aconseguir els permisos necessàries per aterrar a la Xina.

A través del proveïdor vàrem contactar amb la companyia Ningbo T&Q Lighting Co Ltd a qui li vàrem contractar un avió per dur la mercaderia urgentment, ja que començava a haver rumors de que el govern xinès intervindria les fàbriques i requisaria el material.

L'import d'aquest vol va ser de 465.000€ i la data prevista de sortida era el 27 d'abril, ja que tota la mercaderia estava en la fàbrica llesta per passar duanes.

En data 22 d'abril el proveïdor ens va escriure dient que el Govern Xinès havia bloquejat la nostra fàbrica perquè volien comprovar que tenen marcatge CE i altres característiques dels productes sanitaris.

Finalment el primer vol de Tyrval va sortir el dia 16 de maig i arribà a Palma el dia 17.

Per als dos següents vols de Tyrval es va contractar a la Companyia Privilege Style SA, el primer vol va sortir dia 29 de maig i va arribar a Palma el dia 30, l'import d'aquest avió va ser de 303.000€ ja que la capacitat de l'avió era un poc inferior la d'altres companyies.

Per al tercer vol s'havia contractat el mateix avió per el mateix preu però finalment Privilege va subcontractar un avió més gros a on hi cabia tota la mercaderia restant del proveïdor i així vàrem evitar contractar un nou vol. El preu d'aquest avió va ser de 400.000€

L'IBSALUT, en un dels moments més complicats per transportar el material degut a les restriccions del govern xinès i a la saturació de les duanes i dels aeroports es va posar en contacte amb L'Ambaixada Espanyola a la Xina a través de la Delegada del Govern a les Illes Balears, la qual ens va emetre una carta per presentar a les duanes xineses i que no ens possessin problemes.

La resta de cartes per obtenir les autoritzacions dels vols varen ser emeses directament pel Servei de Salut.

Quant a la al·lusió de l'Oficina sobre que no consta cap document que justifiqui les negociacions, primer de tot repetim que **no es tracta de cap procediment negociat sinó que es tracta d'una tramitació d'emergència**. No obstant això, aquest Servei de Salut va decidir no contactar només amb una empresa per realitzar el vol sinó que se va contactar amb un total 7 empreses de transport aeri, de les quals es va fer feina en 5 ja que les altres dues no encaixaven ni per preu ni per operativa i la quinta empresa a la que es va contractar no va poder complir la seva

part ja que no va obtenir els permisos per aterrar a la Xina i vàrem haver de contactar amb altres empreses perquè realitzessin els vols.

Segons l'Oficina tampoc no consta la justificació de la contractació dels mitjans de transport del material de protecció sanitària, però com ja hem dit en varies ocasions es tracta d'una tramitació d'emergència segons el que estableix l'Acord de Consell de Govern de 18 de març i de totes aquestes tramitacions es va informar a Consell de Govern en temps i forma.

També recalcar que no estem d'acord amb la interpretació que fa l'Oficina sobre que només es podien fer tramitacions d'emergència mentre duràs l'estat d'alarma com ja hem exposat amb anterioritat.

El resum de les aeronaus que han operat per el Servei de Salut són les següents:

PROVEEDOR	COMPAÑÍA	AVIÓN	FECHA VUELO	FACTURA	IMPORTE
RAYAN	GLOBALIA(volga)	IL-76TD-90VD	27/03/2020	88	510.062,13 €
RAYAN	GLOBALIA(volga)	IL-76TD-90VD	06/04/2020	90	510.062,13 €
RAYAN	GLOBALIA(volga)	IL-76TD-90VD	18/04/2020	93	510.062,13 €
RAYAN	GLOBALIA(volga)	IL-76TD-90VD	04/05/2020	105	510.062,13 €
RAYAN	GLOBALIA(volga)	Penalización retraso 4º vuelo	18/04/2020	103	55.312,03 €
RAYAN	GLOBALIA(Air Europa)	B787/900	13/05/2020	109	370.000 €
RAYAN	GLOBALIA(Air Europa)	B787/900	14/05/2020	110	370.000 €
RAYAN	GLOBALIA(Air Europa)	B789	27/05/2020	127	370.000 €
FANRUI	GLOBALIA(Air Europa)	B787/900	15/05/2020	113	370.000 €
FANRUI	GLOBALIA(Air Europa)	B787/900	16/05/2020	110	370.000 €
FANRUI	AIR CARGO	transporte combinado	10/06/2020	114	101.995 €
HARDRODT	GLOBALIA(Air Europa)	B789	06/06/2020	125	370.000 €
AMS	Air Cargo	B777F	15/05/2020	372	1.085.000 €
AMS	Air Cargo	transporte combinado	29/05/2020		99.114 €
AMS	Air Cargo (Evelop)	A330-300	08/05/2020	371	370.000 €
AMS	Air Cargo	transporte combinado	10/06/2020	442-443	30.769 €
Tyrval	Ningbo T&Q Lighting CO	B777/300	16/05/2020	I2020419-AC	465.000 €
Tyrval	PRIVILEGE	B777-200ER	29/05/2020	1 - 15801414	303.000 €
Tyrval	PRIVILEGE	A330	10/06/2020	VA -20-06009 +ANTICIPO	400.000 €
TOTAL					7.170.438,55 €

1.4. Anàlisi dels contractes adjudicats

1.4.1. GLOBALIA BROKER SERVICE SAU

Primer de tot, tornar a repetir que no hi ha contractes adjudicats perquè el que s'han fet són tramitacions d'emergència.

Els vols contractats en Globalia són en total 10 més una penalització que varem pagar de 55.312,03 per un retard en un vol imputable a nosaltres.

1.4.2. ETHIOPIAN AIRLINES AIR CARGO

Amb Ethiopian Airlines es varen realitzar dos vols en data 8 i 15 de maig per import de 1.085.000€ i 370.000€ dels quals adjuntem els contractes.

Dels tres restants efectivament no es va firmar contracte ja que es tracta d'un transport combinat, no de llogar un avió complet, i per això no es va signar contracte ja que la companyia no ho exigia, però sí que consta la documentació de la tramitació d'emergència, que és el que se'ns exigeix com a Administració, i no la signatura d'un contracte privat.

1.4.3. PRIVILEGE STYLE SA

Amb Privilege es varen realitzar 2 vols en data 29 de maig i 10 de juny per import el primer de 303.000€ i de 400.000€ el segon, ja que aquest tenia més capacitat que el primer.

Quant a què no consta el contacte o el responsable intermediari, la companyia, a través de la seva comercial, es va posar en contacte amb nosaltres i ens va fer una oferta, com el preu i les condicions eren ajustades a les nostres necessitats es va decidir realitzar la tramitació d'emergència per dos vols des proveïdor Tyrval. No entenem les insinuacions de l'Oficina en relació a què no s'ha posat en coneixement a la persona de contacte de Privilege, quan a altres companyies sí que s'ha fet, ja que dubtem que ni de Globalia ni de Air Cargo es nomenés al comercial amb qui es varen tancar les operacions, però si a l'Oficina li preocupa molt, li podem fer arribar còpia dels incomptables correus que varem intercanviar amb els comercials de les companyies per organitzar els vols i la logística dels mateixos.

Insistim, una altra vegada, en la tramitació d'emergència **no hi ha requisits per ser adjudicatari.**

1.4.4. NINGBO T&Q LIGHTTING CO. LTD

El vol es va realitzar en data 16.05.2020

1.5. Anàlisi de costos i preus aplicats

La determinació del preu del contracte de l'article 102.3 de la LCSP **no és aplicable a la tramitació d'emergència i menys en un moment de pandèmia a on s'havia decretat l'estat d'alarma.**

En aquell moment no hi havia marge per a la negociació ni per fer tots els càlculs que ha realitzat l'Oficina *a posteriori*, ja que la prioritat de l'IBSALUT, de tota Espanya i de tot el món era abastir els seus magatzems de material sanitari per fer poder fer front a al COVID-19 per part dels professionals sanitaris.

No entrarem a analitzar els càlculs que ha realitzar l'Oficina perquè sincerament ens resulta increïble i molt sorprenent que es pugui pensar, ni tan sols per un moment, que se podien realitzar aquests tipus de càlculs i entrar a negociar amb les companyies i oferir un preu per davall dels que ells exigien, en aquell moment.

Això no vol dir que no s'establiessin uns paràmetres per contractar amb les companyies aèries ni que s'acceptés sense valorar -ho, però hem de distingir dos tipus de vols i de preus associats als mateixos:

- 1) Els vols que va subcontractar Globalia a Volga Dnpr i el vol contractat a Nigbo Lightning, que efectivament estan per damunt de preu de marcat perquè en lloc del preu va primar la urgència i l'escassetat d'avions en el mercat mundial.
- 2) La resta d'avions s'ajusten a un preu segons la seva capacitat i el preu de totes les Companyies és molt similar per al mateix tipus d'avió.

És a dir, un avió que pot dur entre 160/180 cm³ de càrrega (recordem que les tones no són importants ja que un avió d'aquesta capacitat només pot dur entre 22/25 tones de material sanitari ja que el volum d'aquests productes és molt gros) costa uns 370.000€, per tant, entre 2100€ i 2300€ el metre cúbic.

L'avió de Air Cargo que podria transportar uns 500 cm³ va costar 1.085.000€ cosa que suposa uns 2.170€ per centímetre cúbic.

I els avions de Privilege:

- El de 303.000€ tenia una capacitat de 140 cm³/160cm³ el que suposa pagar per centímetre cúbic 2.164€
- I el de 400.000€ tenia una capacitat de 180/200 cm³ el que suposa pagar 2200€ per centímetre cúbic.

En conseqüència, sí que es va tenir en compte el preu mitjà del centímetre cúbic per contractar els avions quan la situació que es vivia a la Xina, la situació de pandèmia mundial i les demandes de les companyies aèries, ho permetien.

No oblidem que el preu de mercat el fixa l'oferta i la demanda de cada moment, i el càlculs efectuats per l'Oficina segurament serien adequats a l'hora de licitar un contracte de transport aeri, no tramitat per emergència o si la situació mundial i la urgència de disposar dels avions no hagués estat un condicionant per fer front a una pandèmia mundial.

1.6. Contractes d'assessoria i gestió o intermediació

1.6.1. Serveis d'intermediació.

L'advocada Wei Wei ens va assessorar i va fer d'intermediària en els sis encàrrecs efectuats a l'empresa Rayan Holdings i ha presentat un total de 6 factures, les 4 primeres representen un 1,5% del preu de la mercaderia i del vol i les dues darreres representen un 1,5% només de la mercaderia, ja que l'IBSALUT va aprofitar el coneixement obtingut en les 4 primeres transaccions gràcies a aquesta advocada per contractar directament els avions.

Dir també que varen ser varis els despatxos d'advocats que es varen oferir a assessorar i fer d'intermediaris pel Servei de Salut i que en alguns casos les comissions sol·licitades arribaven a un 6% i ni tan sols es tractava de despatxos que comptessin amb advocats xinesos ni amb relació comercial amb la Xina.

Les factures presentades per Wei Wei Xiang són:

Fra.	Importe	Consell de Govern	de contrato
minuta1	23.654,39 €	15.5	249/20
minuta2	22.791,90 €	15.5	249/20
minuta3	19.584,38 €	29.05	263/20
minuta4	18.400,14 €	12.06	292/20
minuta5	48.006,75 €	19.06	308/20
minuta6	43.487,40 €	19.06	308/20

El contacte de **Jennifer Zhang** ens va arribar a través de la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball i sí, va col·laborar amb nosaltres de manera totalment **altruista**, fet que no ha de posar en dubte l'Oficina ni insinuar que va ser d'una altra manera. A l'Informe se'ns diu que no consten factures ni emeses ni pagades però encara així insinua que no es justifica que col·labores de manera altruista i nosaltres ens demanem, com s'hauria de justificar que algú col·labora de manera gratuïta amb l'Administració?

Quant a **Francisco Calatayud**, es tracta d'un intermediari però també d'un proveïdor com pot ser el gerent de Tyrval o el de Injoo.

No se li va pagar res com intermediari, només se li varen abonar les compres de material sanitari efectuat a la seva empresa AMS, si s'esmenta a l'Informe es degut a que és un empresari mallorquí que té molt de coneixement del mercat xinès i per això, per les seves referències, per la confiança que ens inspirava i per les condicions ofertes va ser un dels seleccionats per ser el nostre proveïdor.

Així mateix també es va seleccionar l'empresa Tyrval degut a què va ser recomanat per un important grup hotelier mallorquí com a empresa amb coneixement del mercat xinès i les condicions ofertes també varen ser satisfactòries per a nosaltres.

Es va tractar en tot moment no acudir a proveïdors i/o intermediaris dels que no teníem referències i escollir els que ens oferien les condicions més avantatjoses per a nosaltres.

1.6.2. Serveis de gestió administrativa

LANTIMAR SL va ser el nostre agent de duanes en tot el procés de compra de material sanitari i res té a veure amb Solucions de GESTIÓN que és un proveïdor y no realitza gestions duaneres, com es pot comprovar en el quadre següent:

Expedient	Títol de l'expedient	Import
SSCC EM 392/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	44.801,70
SSCC EM 347/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	31.303,33
SSCC EM 293/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	7.671,52
SSCC EM 281/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	19.801,41
SSCC EM 246/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	9.474,48
SSCC EM 227/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari l'empresa SOLUCIONES DE GESTION Y APOYO A EMPRESAS SL	3.589,66

2. L'IBSALUT també ha contractat a l'empresa Soluciones y Gestión de Apoyo a Empresas SL per a la gestió dels tràmits duaners.

Expedient	Títol de l'expedient	Import
SSCC EM 310/20	Serveis de gestió necessaris per a adquisició i tràmits duaners de comandes de material sanitari COVID	56.715, 24

D'altra banda, s'ha de revisar la possible duplicitat en les gestions duaneres contractades amb els expedients SSCC EM 310/20 i SC EM 227/20, tal com s'exposarà més endavant en aquestes al·legacions.

S'han de diferenciar diverses qüestions:

- 1) L'avió amb el material importat internacionalment va aterrar primerament a Madrid. Una vegada allà es va fer un traspàs de mercaderia cap a un altre avió amb trajecte MAD- PMI
- 2) La gestió duanera es fa a la SORTIDA del material , en aquest cas a PMI per part de Lantimar

A nivell de conceptes de factura de dits proveïdors es detalla el següent:

- Factura soluciones de Gestión:

FACTURA COMERCIAL

SUMINISTRO URGENTE DE MATERIAL GASTABLE PARA LA ALARMA SANITARIA PROVOCADA POR EL VIRUS COVID 19

Item	Descripción	Precio total
1	FLETE AÉREO MADRID-PALMA DE MALLORCA CORRESPONDIENTE AL ENVÍO DE MASCARILLAS KN95 ENTREGADO EL 27/04/2020	37.750,00 €
2	SEGURO TRANSPORTE AÉREO MADRID-PALMA DE MALLORCA CORRESPONDIENTE AL ENVÍO DE MASCARILLAS KN95 ENTREGADO EL 27/04/2020	4.861,00 €
3	MARGEN DE GESTIÓN 10%	4.261,10 €
BASE IMPONIBLE		46.872,10 €
IVA 21%		9.843,14 €
TOTAL FACTURA		56.715,24 €

- Factura Lantimar:

Envío	Master	Remitente	Destinatario	Origen	Destino			
13266	00000	SOLUCIONES DE GESTION Y APOY	Servei de Salut de les Illes Balears	SZX	PMI			
Ctn	Matricula	Cant.	Embalaje	Mercancia	Peso	m³	ml	m²
	996-10763782	328	BX	MAT.SANITARIO	2.194,000	0,000	0,000	29,560
	996-10763793	334	BX	MAT.SANITARIO	2.282,000	0,000	0,000	33,330
	996-10763760	250	BX	MAT.SANITARIO	3.913,000	0,000	0,000	41,140
	996-10763771	417	BX	MAT.SANITARIO	3.346,000	0,000	0,000	41,390
Concepto	Cantidad	Precio	%Dto.	Cambio	Importe	Importe €		
GASTOS HANDLING FESTIVO	1,00	1.175,05	0,00			1.175,05		
ENTREGA URGENTE	1,00	910,00	0,00			910,00		
DESPACHO DE ADUANAS Y CONTROLES	1,00	675,00	0,00			675,00		
REVISION DOCUMENTAL	1,00	250,00	0,00			250,00		

Per tant, podem veure que entre les dues factures hi han diversos conceptes diferents:

- Flete aeri
- Segur transport aeri
- Marge de gestió
- Handling en festiu (diumenge)
- Entrega urgent (diumenge)
- Despatx duaner
- Revisió documental

És a dir, tot i que el títol dels expedients pugui donar lloc a qualche tipus de confusió en aquest sentit, les tasques realitzades per SOLUCIONES DE GESTIÓN i LANTIMAR en aquest enviament són totalment diferents

1.7. Contractes de publicitat

En relació les despeses de comunicació hem de dir, en primer lloc, que són contractacions suficientment justificades, per la necessitat de mantenir informada la ciutadania de les mesures adoptades pel Govern i pels ens i òrgans competents en matèria de Salut, Educació, Afers Socials, etc., com també per donar indicacions de com tenir cura de no contagiar-se i de no expandir la pandèmia.

En segon lloc, l'Oficina hauria de tenir en compta que:

1. Des de fa anys, l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears du a terme la difusió de la publicitat institucional en els diferents suports informatius mitjançant la contractació del servei d'una empresa intermediària que garanteix un descompte únic i estable en el temps per a cada mitjà.

2. De fet, en data 5 de febrer de 2020 la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat va resoldre adjudicar el contracte per a la compra d'espais publicitaris en els diferents mitjans de comunicació per a la realització de les campanyes de publicitat institucional del Govern de les Illes Balears corresponent a 2020 (CONTR 2019 9407). Això no obstant, la resolució va ser objecte de recurs especial en matèria de contractació, amb la conseqüència immediata de suspensió del procediment; suspensió que continuava vigent en el moment en que l'11 de març de 2020 l'Organització Mundial de la Salut va elevar la situació d'emergència de salut pública ocasionada pel COVID-19 a pandèmia internacional.
3. Les primeres mesures per limitar la propagació i contagi de la COVID-19, adoptades pel Consell de Govern el dia 12 de març (que es varen fer efectives mitjançant l'Acord de Consell de Govern de 13 de març de 2020) van suposar la necessitat i l'obligació de donar-les a conèixer d'immediat a la població a través dels nombre màxim de mitjans i suports a l'abast de l'Administració, entre els que destacaren i destaquen els mitjans de comunicació.

Convé recordar que la Llei 13/2010, de 9 de desembre, de publicitat institucional de les Illes Balears, estableix com a un dels objectius de la publicitat institucional el d'anunciar mesures preventives de riscos o que contribueixin a l'eliminació de danys de qualsevol tipus per a la salut de les persones.

Per això, el mateix dia 12 de març, la Consellera de Presidència, Cultura i Igualtat, en l'exercici de la competència en matèria de difusió de la informació institucional atribuïda pel Decret 21/2019, de 2 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, va ordenar la immediata difusió de les mesures adoptades a través dels mitjans de comunicació de les Illes Balears, com també la de qualsevol altra mesura o actuació que el Govern de les Illes Balears adoptés durant els quinze dies següents a través dels mitjans esmentats, i disposà la tramitació d'emergència en la contractació que s'hagués de dur a terme.

Aquesta disposició de la tramitació d'emergència es fonamentà en l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre (LCSP) que estableix el règim excepcional de contractació al qual s'ha d'atenir l'Administració quan ha d'actuar de manera immediata a causa d'esdeveniments catastròfics, de situacions que suposin un perill greu o de necessitats que afectin a la defensa nacional.

4. La declaració de l'estat d'alarma pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, va ampliar substancialment el contingut de la informació que s'havia de donar a la població. En data 27 de març, mitjançant el Reial decret

476/2020, el Govern de la Nació va prorrogar l'estat d'alarma de forma que la necessitat de continuar informant la població va esdevenir una obligació inajornable per a l'Administració.

Per això, novament la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat, en data 27 de març, va resoldre disposar la tramitació d'emergència en la contractació de la difusió dels missatges i comunicacions relacionades amb la pandèmia del COVID-19, “mentre no s'hagin adjudicat els contractes a les empreses propietàries dels diferents mitjans de comunicació, mitjançant els procediments previstos a la Llei de contractes del sector públic, per la qual cosa s'ordena l'immediat inici dels expedients que corresponguin”.

En aquest cas, a més de l'article 120 LCSP, la tramitació d'emergència tingué empara en l'Acord del Consell de Govern de 18 de març de 2020 pel qual es concreten les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública com a conseqüència d'allò que disposa el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'Estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, i en el Decret Llei 4/2020, de 20 de març, pel qual s'estableixen mesures urgents en matèria de contractació, convenis, concerts educatius i subvencions, serveis socials, medi ambient, procediments administratius i pressuposts per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19.

5. A resultes d'ambdues declaracions es van dur a terme els contractes que consten a la relació inclosa en l'informe de l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears, tot i que s'ha de fer esmena d'algunes dades contingudes a l'Informe:
 - L'import dels contractes amb Radio Popular SA és de 47.500 € i no de 57.600 €. El motiu consta a l'informe d'esmena publicat a la Plataforma de contractació del sector públic.
 - L'import del contracte amb Rooster Communication, SL és de 380 € i no de 360 €.
 - En l'informe no es comptabilitza el contracte amb Editorial Menorca (EMG22 2020 1964), per valor de 18.100 €.
 - En l'informe no es comptabilitza el contracte amb Uniprex, SA (EMG22 2020 1966), per valor de 14.600 €.

Tot això fa que l'import total destinat a la contractació de publicitat institucional tramitada per emergència és de 744.299,08 € i no de 721.679,08 €.

6. La informació de tots i cada un dels contractes tramitats per emergència s'ha dut a terme entre els dies 27 i 29 d'abril de 2020 i, per a cada expedient, s'ha publicat la memòria justificativa corresponent, la resolució de la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat per la qual es declara

l'emergència en la tramitació i la resolució d'adjudicació. D'aquesta manera es considera que s'ha garantit la transparència en l'adjudicació d'aquests contractes.

7. D'altra banda, s'ha de dir que en la contractació d'aquesta publicitat s'ha respectat allò que preveu l'article 6 de la Llei de publicitat institucional pel que fa a la determinació dels mitjans de difusió a emprar a cada campanya publicitària com de la distribució de la inversió entre els mitjans.
8. Malgrat la cobertura legal atorgada a la tramitació per emergència, i tenint en compte l'excepcionalitat d'aquesta tramitació, la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat va resoldre iniciar, entre els dies 22 i 23 d'abril, els expedients de contractació amb cada empresa editorial d'acord amb els procediments ordinaris prevists a la LCSP. Aquests expedients van decaure, però, a ran de la Resolució núm. 581/2020 del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals per la qual es desestimava el recurs interposat contra la resolució d'adjudicació del contracte d'adquisició d'espais publicitaris esmentat a l'inici.

La signatura del contracte corresponent en data 18 de maig de 2020 ha suposat que la difusió en els mitjans de comunicació de qualsevol mesura relacionada amb la COVID-19 es dugui a terme mitjançant aquest contracte.

1.8. Contractes diferents a subministrament de material de protecció sanitària contractats per via d'emergència

També aquí s'ha de dir que tots ells responien a necessitats pròpies de la lluita contra la COVID-19 i comptaven amb justificació suficient.

1.9. Material de protecció sanitària adquirit per autoritats diferents l'IBSALUT

Aquestes contractacions també estan suficientment justificades i al respecte s'haurà de tenir en compte també per allò que s'exposarà més endavant en relació amb la recomanació que se'ns fa a l'Informe de l'Oficina, de més coordinació en la compra de material sanitari.

En qualsevol cas, cal dir que l'informe de l'Oficina (pàg. 93) inclou a la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat en la relació d'entitats que han adquirit material de protecció sanitària.

La quantitat que s'imputa a la Conselleria per aquest concepte és de 721.679,08 €, import aquest manifestament erroni i que té el seu origen, possiblement, en una translació involuntària de l'import dels contractes de publicitat.

1.10. Contractació d'establiments d'hoteleria i serveis connexos

Sobre aquesta qüestió, només aclarir que no foren contractats mitjançant negociat sense publicitat sinó que per tots es va fer tramitació d'emergència d'acord amb el que estableix l'Acord de Consell de Govern de 18 de març.

1.11. Quant a la percepció de subvencions per part d'empreses adjudicatàries

L'Informe de l'Oficina ens crida l'atenció respecte a que s'han contractat amb empreses que també reben subvencions públiques, i és important significar, en primer lloc, que no en reben cap de l'IBSALUT, ni tenim constància que en rebin de cap conselleria els contractes de les quals analitza l'Informe.

En qualsevol cas i si així fos, cal significar que no hi cap precepte legal que ho impedeixi, perquè els contractes concrets relacionats amb la lluita contra la pandèmia eren imprescindibles i no tenen res a veure amb altres activitats de les empreses adjudicatàries que podrien haver estat subvencionades, si escau, d'acord amb la normativa de subvencions vigent.

A més, s'ha de tenir present que, tot i que l'article 7 de la Llei 13/2010 de publicitat institucional de les Illes Balears contempla les subvencions als mitjans de comunicació privats, la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, com també la Conselleria de Presidència durant la legislatura 2015-2019, no ha efectuat cap convocatòria ni ha atorgat cap subvenció directa a cap mitjà de comunicació, inclosos els que relaciona l'informe de l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears.

En definitiva i en tot cas, ni la 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, ni la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, ni el Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de subvencions, contenen cap disposició que faci incompatible la condició de contractista del sector públic amb la de beneficiari de subvencions atorgades per l'Administració pública o el sector públic instrumental.

2. Sobre les conclusions i recomanacions de l'Informe de l'Oficina

Arribats a aquest punt, escau fer una breu referència a les conclusions i recomanacions que se contenen a l'Informe de l'Oficina:

2.1. Quant a la transparència i la rendició de comptes

El Servei de Salut ha efectuat les adquisicions i serveis relacionats a l'Informe mitjançant la tramitació d'emergència prevista a l'Acord de Consell de Govern de 18 de març.

Per tal de complir amb la Llei 19/2013 de 9 de desembre de transparència, s'han publicat a la Plataforma de Contractació de l'Estat tots els procediments d'emergència identificant objecte, import i adjudicatari. La Plataforma no disposa del camp "emergència" a l'hora d'elegir el procediment de contractació, ni existeix cap pestanya específica per aquest tipus de tramitació. És per això que amb la finalitat de donar-ne publicitat, s'ha optat per utilitzar el circuit de negociat sense publicitat. Per intentar facilitar la seva identificació aquests expedients duen la paraula emergència i la denominació "EM". De totes maneres quan s'accedeix a la documentació pujada a la Plataforma, es pot veure clarament que es tracta de tramitacions d'emergència.

Atès que la LCSP no preveu l'obligació de publicar les tramitacions d'emergència, no existeix un termini màxim per efectuar aquesta publicitat. A més a dia d'avui encara s'estan "casant" comandes, albarans i factures a efectes de determinar i quantificar les emergències i destriar-les de les comandes de la gestió hospitalària ordinària. Tampoc es regula cap termini màxim a la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i és per això que s'estima que no s'ha incomplert amb la normativa de transparència i publicació dels contractes públics.

En qualsevol cas, l'exemple màxim de transparència és la ingent documentació que s'ha remès a l'Oficina en resposta als seus requeriments, amb totes les dades de comandes, proveïdors, i import dels serveis, que, com a documentació pública que és, l'IBSALUT la té a l'abast de qualsevol interessat.

Quant a l'activitat duta a terme pels altres òrgans i ens la contractació dels quals se relaciona a l'Informe de l'Oficina, s'ha de significar el compliment del principi de transparència de manera innegable, atès que l'Oficina ha pogut fer el seu anàlisi a partir de la informació que consta en el portal web de les entitats la contractació de les quals ha estat objecte d'investigació.

2.2. Quant a la coordinació entre las diferents administracions territorials

L'Informe de l'Oficina fa especial i extens esment del que considera que s'hauria de fer a la contractació sanitària, recomanant la centralització de les compres, sense tenir present que, com es desprèn de la documentació lliurada, cada ens i cada òrgan de les conselleries que varen fer front a les despeses relacionades amb la COVID-19 ho feren en l'àmbit de les seves competències i en ús de les seves disponibilitats pressupostàries; de fet, a més de les sanitàries, varen ser necessàries despeses extraordinàries en matèria d'affers socials, de comunicació, de treball, etc. Tampoc té en compte que l'IBSALUT

té personalitat jurídica pròpia i distinta de l'Administració autonòmica, alguns òrgans de la qual (com ara afers socials) podien necessitar i adquirir també material sanitari, ni la personalitat jurídica diferent dels altres ens la contractació dels quals també analitza l'Oficina.

Quant a la compra de material sanitari, com es desprèn de la documentació lliurada, hem de significar que el Servei de Salut ha estat el principal comprador de material sanitari durant l'estat d'alarma de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i ha efectuat compres de material per a altres administracions i fins i tot per a la cooperativa d'apotecaris, ja que quasi cap administració sabia com accedir al mercat xinès.

Això es fa palès en les quantitats comprades pel Servei de Salut i la resta d'Administracions de la Comunitat de les Illes Balears a on es pot veure que les quantitats comprades per l'IBSALUT són les més significatives, ja que no només va comprar per als seus professionals sinó per a totes aquelles administracions que els ho varen demanar.

Quan es va centralitzar la compra de material sanitari en el Govern Central, a aquesta Comunitat Autònoma quasi no arribava material ja que érem una de les comunitats amb menys nombre de casos i quasi tot el material anava cap a Madrid que era la comunitat que pitjor estava i en un principi quan es realitzaven compres directament per aquesta Comunitat Autònoma, aquestes varen ser requisades quan passaven per la península i aquest va ser el motiu fonamental per decidir comprar directament a Xina, per assegurar que el material arribés a Palma directament.

No hem d'oblidar que en aquell moment els proveïdors nacionals no disposaven d'estoc de material per vendre, no hi havia experiència prèvia per cap comunitat autònoma ni per cap Servei de Salut en la compra de material directament a Xina i aquesta Comunitat Autònoma va ser la segona en dur un avió des de Xina carregat de material. Si haguéssim esperat a que el Govern Central ens proveís del material sanitari necessari no podríem haver fer front a la pandèmia perquè no hauríem tingut material sanitari abastament per tots els nostres professionals.

2.3. Quant a l'abús en la utilització del procediment d'emergència

Entenem que, al llarg d'aquestes al·legacions, hem explicat suficientment aquesta qüestió, i reiteram que el procediment d'emergència està, vagi per dit, per a les emergències. En aquest sentit, negam qualsevol actuació abusiva del procediment.

La prestació d'assistència sanitària forma part dels drets fonamentals recollits a la Constitució Espanyola (el dret a la vida i a la integritat física de les persones,

com també el dret a la salut), i per poder prestar assistència sanitària, els professionals sanitaris necessitaven sense demores el material de protecció que els permetès desenvolupar la seva feina sense riscos per la seva vida, per a la dels pacients i per a la dels seus familiars.

Així mateix, proporcionar els EPIS als treballadors és una obligació de l'empresari recollida al article 17.2 de la Llei de Prevenció de Riscs Laborals, i no fer-ho pot constituir un delicte.

És per tot això que ens és molt difícil acceptar que, per part de l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció, és que posi en entredit l'actuació del Servei de Salut de les Illes Balears durant l'estat d'alarma per la compra de material sanitari, quan l'únic que es va pretendre era protegir als treballadors que lluitaven cada dia contra la COVID-19, a les seves famílies i a la ciutadania en general i per això, es va invertir tot el temps i tot l'esforç necessari en la compra de material sanitari.

Tornam a dir que, a misses dites, es poden fer totes les recomanacions que s'estimin oportunes; però el moment en què es varen adjudicar els contractes la situació era la següent: un mercat embogit, un únic proveïdor com la Xina, contactar amb les companyies aèries, dominar els incoterms, la normativa duanera etc.. en un moment que el temps era or ja que en qualsevol moment es podia produir un trencament d'estoc i deixar a milers de professionals sense equipaments de protecció individual.

Revisar els procediments una vegada que s'han fet o tramitat és molt senzill, tots ho sabem fer, el que és complicat és acudir a un mercat que no coneixes, contactar amb proveïdors d'un país comunista, com la Xina, que no juga amb les mateixes regles que nosaltres, aprendre's com funcionen els contractes amb les companyies aèries, els INCOTERMS, la normativa duanera etc.. i ho hem de repetir, en aquell moment el temps era or, i de cap manera podíem córrer el risc d'un trencament d'estoc i deixar a milers de professionals sense equipaments de protecció individual.

Per això, i en defensa de la nostra feina, ara analitzarem punt per punt allò que considera l'Oficina un abús i hi fa referència a l'Informe:

- Quant als arrendaments d'aeronaus per al transport de material sanitari realitzats a finals de mes de maig i durant el mes de juny, quan ja havien transcorregut més de dos mesos des de la declaració de l'estat d'alarma, dir per una banda que determinades comandes de material sanitari es varen retardar en la fabricació i es varen haver de tornar fabricar i/o etiquetar, el que va suposar que els vols es contractessin amb posterioritat, a més molts dels aeroports estaven col·lapsats i no es deixava aterrar als avions o molts

d'avions d'altres països i comunitats tornaven buits amb el cost que suposava noliejar l'avió i això és el que vàrem evitar retardant els vols.

Aquesta comunitat no contractava l'avió fins que no tenia la seguretat de que els vols es podrien realitzar i que tots els permisos per aterrar i carregar el material a la Xina havien estat concedits.

La data del vol no és significativa per determinar quan es va realitzar la comanda, i de cap manera es podria haver acudit a un altre procediment de contractació per contractar aquests vols, ja que seria absurd tramitar (per exemple) un negociat per imperiosa urgència amb les companyies, al qual no s'haurien presentat, primer de tot, perquè competíem no només amb tota Espanya sinó amb tot el món i segon perquè previsiblement quan aquest hagués finalitzat hauríem perdut les comandes ja que s'haurien rebut a altres països, com ara els Estats Units.

La recerca efectuada per l'Oficina, s'ha fet sobre una base teòrica, i en cap moment ha contactat ni amb el Servei de Salut, ni amb els proveïdors, ni amb les companyies aèries per fer-se una idea de quina era la situació mundial en aquell moment. Perquè se'n faci dos cèntims dir que els americans, que no tenen tantes limitacions com nosaltres per comprar el material sanitari, acudien a les fàbriques i compraven el material ja compromès i inclús pagat per altres països a un preu molt més alt.

Finalment dir, que la finalització de l'estat d'alarma no implica que hagi finalitzat la situació de pandèmia ni la necessitat de comprar equips de protecció individual, a dia d'avui gràcies a que el Servei de Salut es va aprovisionar amb material suficient podem prestar assistència sanitària, que no hem d'oblidar que és el nostre deure, durant aquesta pandèmia i sempre.

Resulta més que sorprenent que es posi de manifest a l'Informe que l'encàrrec de 5.000.000 de mascaretes quirúrgiques realitzat el dia 2 de maig a Rayan Holdings, mes i mig després de haver-se decretat l'estat d'alarma s'hauria d'haver tramitat per una via diferent. I nosaltres ens demanen, per quina via? Un obert o un negociat? Amb els xinesos? No oblidem que estem parlant, com ja hem dit, en un moment en que competíem a nivell mundial amb la resta del món i que els proveïdors nacionals (que també compren a Xina) tampoc ens podien vendre material perquè no en tenien i a més no perquè l'estat d'alarma hagués finalitzat volia dir que no poguéssim seguir comprant per emergència.

L'acord de Consell de Govern de 18 de març, encara que hagi finalitzat l'estat d'alarma, està vigent i ens permet seguir comprant per emergència ja que seguim immersos en una pandèmia i si hem de tornar a comprar a Xina ho farem a través del procediment d'emergència ja que cap, i torno repetir,

cap proveïdor de Xina es presentarà a cap tipus de procediment ni negociarà cap condició amb nosaltres ni amb ningú i això és una cosa que només s'aprèn si s'ha negociat amb ells o s'ha participat en el procediment de compra de material.

També dir, quant a la valoració de que s'havien fet més comandes de mascaretes a altres empreses, que en aquell moment no sabien si nosaltres hauríem de proporcionar més mascaretes a les oficines de farmàcia o als ciutadans en general, només els treballadors sanitaris tenien un consum aproximat de 200.000 mascaretes quirúrgiques a la setmana i els protocols d'utilització de les mateixes anava canviant constantment amb un increment considerable de l'ús de les mateixes.

La compra de mascaretes quirúrgiques i les mascaretes FFP2 no es poden comparar ja que són utilitzades per motius diferents i per personal diferent, per la qual cosa no té sentit que és posi de manifest a l'Informe que tres dies abans s'havien encarregat mascaretes FFP2.

- Quant a que l'expedient SSCC EM 291/20 per a la implantació, gestió del canvi i suport especialitzat de Microsoft Office 365 per import de 346.667,09€, s'hauria d'haver tramitat a través d'un procediment obert volem exposar el següent:

El contracte de referència es contempla com a una actuació per part del Servei de Salut de les Illes Balears per quant es va fer imprescindible, donada la situació de crisi generalitzada, el confinament general de la població i la necessitat de mantenir mesures de distanciament social, de poder actuar de forma telemàtica tant per part dels equips mèdics i resta de personal sanitari a l'hora de fer reunions d'equip, de coordinació, gabinets de crisi, reunions d'anàlisi de la situació, presentacions de protocols, i un altre seguit de situacions excepcionals, com per part del personal de direcció i gestió que de forma urgent i imperiosa necessitava prendre mesures immediates i per tant, necessitava les eines necessàries per dur-les a terme imperativament.

Adicionalment, cal esmentar que entre *les Orientacions de la Comissió Europea sobre l'ús del marc de contractació pública en la situació d'emergència relacionada amb la crisi del COVID-19*, s'inclouen entre altres que els compradors públics dels Estats membres han de garantir la disponibilitat d'equips de protecció individual, com màscares i guants de protecció, productes sanitaris, com els respiradors i altres subministraments mèdics, així com d'infraestructura hospitalària i **informàtica**, per citar alguns exemples. Just el contracte que ens ocupa, és imprescindible per dotar al Servei de Salut de les Illes Balears de la infraestructura de recursos informàtics necessaris per a fer front a l'encara viva crisi sanitària.

Quan es va decretar l'estat d'alarma i el confinament generalitzat de la població molts dels professionals de Servei de Salut dels Illes Balears varen haver de passar a una situació de teletreball. Aquestes circumstàncies van propiciar que en aquest moment calgués dotar d'eines que permetessin, sobretot, convocar reunions per videoconferència tant en els nivells directius i administratius com en la part assistencial.

El servei d'atenció al part i postpart, per exemple, va traslladar la necessitat de disposar d'aquest tipus d'eines per poder realitzar les sessions de classes de preparació al part i postpart amb els pacients de forma telemàtica. Els professionals sanitaris demanaven eines per poder assistir a formacions que s'impartien o reunions entre diferents professionals de la salut en l'àmbit de la COVID-19 que requerien d'eines de comunicació no presencial donades les circumstàncies.

L'alta demanda de sol·licituds i necessitats que s'havien de cobrir de forma immediata va fer aflorar la necessitat de comptar amb una empresa externa amb coneixements en aquest tipus de solucions que fos capaç de donar resposta davant aquesta situació de pandèmia.

Finalitza aquest apartat de l'Informe dient que l'IBSALUT segueix sense realitzar un procediment obert per a les contractacions per a la gestió de la crisi sanitària i que ja són previsibles i planificables.

En resposta a aquesta observació hem de dir que no són en absolut ni previsibles ni planificables, ja que ningú, ni a Espanya ni en tot el món, esperava que el més d'agost hi hagués un nou brot de Coronavirus i cada dia s'han posat en marxa infraestructures i prestat serveis per poder donar cobertura sanitària a la població de les nostres illes.

A més, en data 27 de juliol el Cap de Departament del Servei de Salut va emetre un informe en el que conclou que la normativa estatal i autonòmica que preveu la contractació d'emergència, que no ha estat derogada ni expressa ni tàcitament, vincula la contractació d'emergència a la necessitat derivada de la crisi del Covid-19 i no tant a la duració en sí de l'estat d'alarma i per això el procediment d'emergència és aplicable als casos en la que la causa dels contractes és fer front a la crisi ocasionada per la COVID-19.

No obstant això, no és cert que per a la compra del material sanitari l'IBSALUT recorri a dia d'avui a la tramitació d'emergència ja que per una banda es va aprovar el Decret llei 8/2020, de 13 de maig de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de

les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 a on s regula al l'article 14 el procediment per a l'adquisició d'equips de protecció individual, i per una altra banda s'han tret dues convocatòries per a importadores de material sanitari i una altra per fabricants, amb les quals es seleccionaven els uns i els altres mitjançant uns determinats criteris de selecció.

Si torna haver desproveïment de material sanitari per part del proveïdors nacionals, el Servei de Salut recorrerà als importadors que han obtingut major puntuació a la convocatòria per la importació de dit material.

2.4. Quant a la deguda diligència en l'anàlisi de la integritat i solvència del subministradors de material sanitari

Primer de tot dir que s'hagi comprat per emergència el material sanitari no significa que aquest Servei de Salut hagi incorregut en pràctiques corruptes o males pràxis, ni que no hagi actuat amb tota la diligència possible en un moment com el que estàvem vivint.

Amb aquest tipus d'acusacions i persecucions només s'aconseguirà que totes aquelles persones que s'han deixant la pell en la compra del material sanitari no vulguin tornar a participar si es torna produir una situació semblant, ja que no és que ningú els hagi agraït l'esforç efectuat, sinó que dia d'avui han d'estar donant explicacions i defensant-se davant d'acusacions de corrupció o de mala praxis per part de l'Oficina, quan l'únic que han fet és intentar garantir la protecció necessària als nostres professionals perquè puguin prestar assistència sanitària en condicions.

Quant als riscos que va assumir el Servei de Salut respecte dels proveïdors, hem de dir que uns dels motius principals de què es contactés amb l'advocada xinesa perquè fos l'assessora de l'IBSALUT, era per garantir que el proveïdors fossin de total confiança i gràcies a això vàrem aconseguir en la primera comanda no fer un pagament mitjançant bestreta sinó que es va pagar la mercaderia una vegada es va realitzar una auditoria de qualitat i una vegada va passar la duana.

Hem de negar l'acusació de falta de cura de l'IBSALUT, que recull l'Informe, en l'elecció dels proveïdors, atès que ben contràriament, de tots ells es tenien referències i si es va optar per ells va ser perquè no ens varen demanar el pagament del material mitjançant bestreta sinó que vàrem aconseguir en quasi totes les comandes pagar només una part mitjançant bestreta i l'altra quan la mercaderia ja havia passat la duana.

A més, el Banc de Santander va col·laborar amb nosaltres en tot moment, assessorant-nos, contactant amb els proveïdors, fent els pagaments i recolzant-nos en tota la part econòmica del procés de compra.

Si ens comparem amb altres comunitats i inclús amb altres països, nosaltres no hem tingut ninguna comanda fallida, no ens ha pres el pel ningú i tota la mercaderia ha arribat en temps i forma.

Això no ha estat sort per la nostra part, ha passat perquè vàrem establir una sèrie de controls que anaven des de la contractació d'una auditoria de qualitat abans de que la mercaderia passes la duana xinesa, fins a contractar una assegurança pel vol, a més de comptar amb un agent de duanes, LANTIMAR, que revisava que el material complia amb la normativa i feia la recepció de la mercaderia una vegada aquesta arribava a Palma, per no parlar de tots els tècnics de compres de l'IBSALUT que han estat revisant que tota la documentació tècnica fos correcte.

2.5. Quant a les conclusions sobre el material adquirit per contractació d'emergència.

En relació amb las mascaretes quirúrgiques, l'Oficina pareix oblidar un cop més que no només s'han utilitzat mascaretes quirúrgiques durant els 99 dies que va durar l'estat d'alarma sinó que aquesta obligació es perllonga a dia d'avui i que l'IBSALUT no es podia permetre no poder proporcionar les mascaretes al seu personal una vegada finalitzat l'estat d'alarma, a més una cosa són les recomanacions del Ministeri i una altra cosa la pràctica diària d'uns professionals que han estat a primera línia posant en risc la seva salut, la dels pacients i la dels seus familiars, respecte dels quals és la nostra obligació donar la seguretat de què en cap moment hauran de posar en perill la seva vida per no disposar del material sanitari adequat.

No creiem, a més, que sigui funció de l'Oficina valorar el nombre de mascaretes utilitzades ni durant l'estat d'alarma ni durant tota la pandèmia per els professional sanitaris, per això ja disposa el Servei de Salut de professionals en el camp de la gestió sanitària que realitzen aquesta valoració, aplicant criteris tècnics i sanitaris, com es pot veure a continuació:

Per a fer-se una idea la evolució SETMANAL del consum de mascaretes del SSIB de les 26 primeres setmanes va seguir aquesta tendència:

fecha inicio	29/12/2019	05/01/2020	12/01/2020	19/01/2020	26/01/2020
Semana	1	2	3	4	5
MASCARILLA QUIRÚRGICA	9.455	23.968	29.230	26.947	38.211

fecha inicio	02/02/2020	09/02/2020	16/02/2020	23/02/2020	01/03/2020
Semana	6	7	8	9	10
MASCARILLA QUIRÚRGICA	39.848	42.083	31.069	22.158	15.681

fecha inicio	08/03/2020	15/03/2020	22/03/2020	29/03/2020	05/04/2020
Semana	11	12	13	14	15
MASCARILLA QUIRÚRGICA	79.338	53.681	187.485	359.124	234.293

fecha inicio	12/04/2020	19/04/2020	26/04/2020	03/05/2020	10/05/2020
Semana	16	17	18	19	20
MASCARILLA QUIRÚRGICA	161.521	1.469.988	108.576	159.221	121.326

fecha inicio	17/05/2020	24/05/2020	31/05/2020	07/06/2020	14/06/2020	21/06/2020
Semana	21	22	23	24	25	26
MASCARILLA QUIRÚRGICA	172.000	170.000	114.631	62.901	140.394	154.628

Recordem que estem parlant d'un consum setmanal.

El major consum es va donar en la setmana 17 (per una ajuda que es va proporcionar de l'IBSALUT cap a la Cooperativa de Apotecaris per tal de proveir-los de dit material per fer front a la demanda ciutadana) i el promig setmanal de consum de mascaretes entre les setmanes 6 i 26 va ser de 185.000 unitats.

Això ens marca un promig mensual (i a l'alça) de a prop de 750.000 unitats.

Hem de dir, per veure les magnituds del consum, que el consum de mascaretes quirúrgiques l'any anterior (de tot l'any) va ser el següent de 1.031.474. És a dir, la previsió promig de consum era d' una magnitud 9 vegades superior a la de l'any anterior.

Quant a què el procediment per a l'adquisició no va a ser el correcte, no podem més que discrepar amb el que diu l'Informe de l'Oficina, ja que si haguéssim utilitzat un altre procediment (procediment que com ja hem explicat abans està vigent com exposa l'informe del departament jurídic del Servei de Salut) no podríem haver importat de Xina, ja que cap proveïdor s'hauria presentat a un procediment obert ni negociat, ni tindríem mascaretes suficients per fer front a la pandèmia.

No només es va tenir en compte el preu a la hora de realitzar les comandes, sinó també altres criteris com el temps d'entrega, forma de pagament i la qualitat del material sanitari.

No obstant això, encara que només hagués estat el criteri aplicat el preu per fer les comandes, l'import que diu l'Informe que es va pagar en excés no és tal.

Els proveïdors xinesos no mantenen un preu fix damunt els productes sinó que el preu oscil·la en funció de determinats factors com pot ser el temps d'entrega i si hi ha havia molta demanda d'un determinat material sanitari per part de tot el món en un moment donat.

Es posa de manifest, en un apartat de l'Informe, que INJOO per exemple tenia els preus més cars que altres proveïdors, però no s'ha tingut en compte que aquest intermediari incloïa el transport i la gestió del material fins que arribava a Palma. Lògicament això fa que s'hagi de sumar al preu del producte totes les despeses accessòries per poder transportar el material a Mallorca, cosa que no resulta tan fàcil quan l'espai aeri està tancat i has de demanar autoritzacions per aterrar a Palma.

L'anàlisi dels preus efectuats a l'Informe de l'Oficina l'únic que fa és confirmar que el Servei de Salut va comprar a preus de mercat, ja que en quasi cap cas està per damunt de la mitja i quan s'ha comprat a preus més cars (per exemple guants) és perquè els guants que necessitàvem quasi no es fabricàvem a la Xina i ha havia una demanda molt gran dels mateixos, el que feia que el preu fos més elevat.

Per una altra banda, dir que la comparació que fa amb l'acord marc de INGESA, no és una comparació possible ni acurada. L'IBSALUT va comprar, en el moment més àlgid de la pandèmia, directament a Xina, quan cada dia canviaven els preus del productes i l'Acord Marc d'INGESA s'ha licitat ara quan ja tots els proveïdors nacionals tornen a subministrar material al preu de mercat que tenien fixat abans de l'inici de l'estat d'alarma.

Recordem també que, amb la creació del Comandament Únic per part del Ministeri de Sanitat a l'inici de la pandèmia, ens vàrem quedar sense competències per a la compra de dit material, apart de què el Ministeri va obligar als proveïdors i distribuïdors nacionals a posar a disposició el seu material al Ministeri, amb la dificultat afegida que això suposava per a les CCAA.

No obstant això, no hagués sigut un problema si els repartiments a les CCAA s'haguessin dut a terme en temps i forma, però la entrega de mascaretes quirúrgiques per part del Ministeri de Sanitat a aquesta CCAA entre març i maig va ser de 236.360 unitats, quantitat que no cobria ni el consum de dues setmanes.

2.6. Quant a la gestió dels costos de transport de material sanitari

Primer de tot farem un anàlisi de com es trobaven en aquell moment les companyies aèries, ja que segons l'Informe, aleshores la demanda de bitllets va caure estrepitosament com a conseqüència de les mesures de fronteres de molts de països i de la prohibició de viatjar, no hi havia sobre demanda de vols que pressionés a l'alça, sinó tot el contrari.

Si bé és cert que els vols de passatgers varen disminuir considerablement, moltes companyies que varen reduir personal i costos varen posar a disposició de les comunitat autònomes i els països de tot el món alguns (no tots) dels seus avions per el transport del material sanitari.

Amb la primera companyia que es va contactar, a través de l'advocada xinesa va ser Globalia, que en aquell moment no disposava d'avions propis i ens va oferir fer-ho a través de la Companyia Volga.

En aquell moment, com es pot suposar, ningú del Servei de Salut tenia coneixement de com contractar un avió així que ens varen deixar assessorar per l'advocada, que va revisar els contractes i va arribar a un acord per 4 vols amb Gobalia que subcontractaria amb Volga.

Aleshores el Servei de Salut es trobava en una situació complicada perquè el material del Ministeri no arribava o es requisava a Madrid i necessitàvem importar directament a Palma determinat material sanitari abans de què es produís una trencament d'estoc, per això va ser més car, perquè ho vàrem contractar amb molt poca antelació i no hi havia quasi avions disponibles que poguéssim contractar.

A partir d'aquell moment el transport sanitari va ser contractat pel propi Servei que no va dubtar en estudiar com funcionaven els contractes de transport aeri i en calcular un preu mitjan per CBM(volum de l'avió) així com les condicions legals que imperen en aquests tipus de contractes.

De fet, el transport no es va contractar només amb una companyia aèria per no afavorir a cap d'elles i el preu calculat per cada vol és molt similar per a cada una d'elles si es té en compte el CBM que podia transportar cada avió.

Les companyies oferien un preu per un avió que podia transportar un CBM determinat, i en la majoria dels casos el CBM de totes les companyies consultades era el mateix i la resta de condicions també eren molt similars.

En el cas de Ethiopian Airlines es va contractar perquè teníem un carregament molt gros que transportar i necessitàvem dur-ho d'una sola vegada, ja que els costos i els riscos de deixar el material a Xina eren molt més grossos que el cost

de l'avió en sí, i encara així el preu de l'avió s'ajustà als preus de les altres companyies aèries

La casuística quant als vols és variada i la contractació d'una o una altra companyia no obeeix a un criteri únic, sinó a múltiples factors que s'han de tenir en compte perquè la càrrega arribi a Palma, cosa que no és tan fàcil ja que no totes les companyies tenen permisos per volar a Palma, recordem que no som ni Madrid ni Barcelona sinó una illa del Mediterrani que ni tan sols coneixen a la Xina.

No obstant, reiterem que els preus pagats a les companyies aèries són equiparables entre sí, si se té en compte el CBM (el volum és més important que el pes) del material sanitària transportar, i considerem que per fer la comparativa de l'Informe s'hauria d'haver demanat preu a altres comunitats autònomes i haver parlat amb les diferents companyies aèries que corroboraran que el que posem aquí de manifest és cert.

Quant a la afirmació de què s'ha utilitzat aeronaus amb una capacitat de càrrega superior a la utilitzada hem de dir que és totalment fals. Si l'Oficina demana a qualsevol persona mitjanament entesa en aquest tema li corroborarà que el més important a la hora de calcular la capacitat que pot tenir una aeronau per transportar mercaderia no és el pes sinó el volum i això ho determina el CBM de l'aeronau, no les tones que pot transportar.

Finalment dir, que les darreres comandes de material sanitari, quan ja teníem aprovisionament suficient per fer front a les necessitats del moment varen arribar per transport marítim, cosa que va suposar un estalvi considerable i a la qual cosa pareix que no vol fer referència l'Informe de l'Oficina, atès que no resulta convenient per a les conclusions a les quals sembla que vol arribar.

En referència a que hi ha factures dobles corresponent al mateix dia, no es tracta de factures dobles es tracta de què es varen contractar dos avions per transportar el material de Rayan Holdings i el material de Fanrui, ja que en aquell moment no es disposava d'avions amb major capacitat.

En els informes justificatius de la Directora de Coordinació Administrativa, que es varen aportar a l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció, s'explica aquesta qüestió amb prou suficiència.

2.7. Quant a la reclamació de quotes d'Iva suportades indegudament

Les factures dels proveïdors als quals fa referència l'Informe de l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears són les següents:

INJOO TECHNOLOGY, S.L.				
NR_FACTURA	FECHA FACTURA	BASE IMPONIBLE	CUOTA IVA	TOTAL FACTURA
FAC282	17/4/2020	646.250,70 €	135.712,65 €	781.963,35 €
FAC224	3/4/2020	890.000,00 €	186.900,00 €	1.076.900,00 €
FAC228	4/4/2020	520.030,00 €	109.206,30 €	629.236,30 €
FAC218	1/4/2020	187.520,00 €	39.379,20 €	226.899,20 €
FAC216	31/3/2020	1.430.000,00 €	300.300,00 €	1.730.300,00 €
TOTAL CON IVA EN FACTURA			771.498,15 €	

GARRIC MEDICA, S.L.				
NR_FACTURA	FECHA FACTURA	BASE IMPONIBLE	CUOTA IVA	TOTAL FACTURA
12006872	8/4/2020	384.000,00 €	80.640,00 €	464.640,00 €
12006873	8/4/2020	32.000,00 €	6.720,00 €	38.720,00 €
12007490	20/4/2020	64.000,00 €	13.440,00 €	77.440,00 €
12007491	21/4/2020	96.000,00 €	20.160,00 €	116.160,00 €
TOTAL CON IVA EN FACTURA			120.960,00 €	

Aquests eren proveïdors assentats en territori espanyol que realitzaven entregues de bens dins el territori nacional. Aquestes entregues es varen fer amb anterioritat al Reial Decret Llei 15/2020, de 21 d'abril, de mesures urgents complementaries per recolzar l'economia i el treball, l'article 8 del qual diu:

Artículo 8. Tipo impositivo aplicable del Impuesto sobre el Valor Añadido a las entregas, importaciones y adquisiciones intracomunitarias de bienes necesarios para combatir los efectos del COVID-19.

Con efectos desde la entrada en vigor de este real decreto-ley y vigencia hasta el 31 de julio de 2020, se aplicará el tipo del 0 por ciento del Impuesto sobre el Valor Añadido a las entregas de bienes, importaciones y adquisiciones intracomunitarias de bienes referidos en el Anexo de este real decreto-ley cuyos destinatarios sean entidades de Derecho Público, clínicas o centros hospitalarios, o entidades privadas de carácter social a que se refiere el apartado tres del artículo 20 de la Ley 37/1992, de 28 de diciembre, del Impuesto sobre el Valor Añadido. Estas operaciones se documentarán en factura como operaciones exentas.

El referit Reial Decret Llei no va entrar en vigor fins al dia següent a la seva publicació, que va ser dia 22 d'abril.

Fins aleshores, existia una resolució de l'Agència Tributaria que determinava l'exempció de les importacions, però no de les entregues de bens dins el territori nacional. Si la interpretació que en fa la Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears fos tan clara amb les adquisicions anteriors al 23 d'abril, aleshores no hauria fet falta que es publicués específicament un Reial Decret Llei que recollís la regulació l'exempció en les entregues nacionals.

Això no obstant, es posarà en mans dels Serveis Jurídics del Servei de Salut la interpretació que en fa la Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears de la referida Decisió (UE) 2020/491 de la Comissió de 3 d'abril de 2020, a l'efecte de fonamentar, si s'escau, resolució de devolució de pagament d'indeguts per l'IVA repercutit pels dos referits proveïdors.

Per altra banda, s'ha de posar de manifest que el Servei de Salut ha aplicat la referida normativa del Reial Decret Llei quan ha detectat que algun proveïdor repercutia IVA a partir de la data de 23 d'abril, data d'entrada en vigor de l'exempció a les entregues en l'àmbit del territori nacional, tal com acredita el document següent:

 dj. 4/6/2020 12:16
Andreu Diaz Rubio
RE: MATERIAL A CONSELLERIA DESDE VALENCIA

Para Jordi Tomás

CC 'MP Angeles García '; Mar Rossello Amengual; Antonio Mascaro Crespi

 Mensaje enviado con importancia Alta.

 Mensaje Real Decreto-ley 15-2020 de 21 de abril.pdf (1 MB)

Hola,

Se adjunta normativa aplicable, dónde se recoge que el tipo a de ser 0%:

Artículo 8. Tipo impositivo aplicable del Impuesto sobre el Valor Añadido a las entregas, importaciones y adquisiciones intracomunitarias de bienes necesarios para combatir los efectos del COVID-19.

Con efectos desde la entrada en vigor de este real decreto-ley y vigencia hasta el 31 de julio de 2020, se aplicará el tipo del 0 por ciento del Impuesto sobre el Valor Añadido a las entregas de bienes, importaciones y adquisiciones intracomunitarias de bienes referidos en el Anexo de este real decreto-ley cuyos destinatarios sean entidades de Derecho Público, clínicas o centros hospitalarios, o entidades privadas de carácter social a que se refiere el apartado tres del artículo 20 de la Ley 37/1992, de 28 de diciembre, del Impuesto sobre el Valor Añadido. Estas operaciones se documentarán en factura como operaciones exentas.

Al final del Real Decreto-ley estan los materiales que les es de aplicación, entre ellos mascarills y termómetros.

Saludos,

Andreu Díaz i Rubio
Subdirecció de Pressuposts i Control de la Despesa

2.8. Quant a la gestió dels intermediaris

L'única assessora que es va contractar pel Servei de Salut va ser Wei Wei Jiang, en qualitat d'advocada xina que tenia contactes tant a la comunitat xinesa de Mallorca com a la pròpia Xina.

Aquest contacte es va fer en un primer moment quan es va decidir per part de l'IBSALUT acudir directament al mercat xinès i no es tenia cap coneixement de com funcionava ni de com podíem accedir als fabricants xinesos.

Aquesta advocada ens va posar en contacte amb diferents proveïdors xinesos, que ens varen passar diferents ofertes de material sanitari, sent el més adequat

per preu, forma de pagament, termini d'entrega etc... Rayan Holdings, a més hi ha havia el valor afegit de què era conegut de la família de l'advocada i això va ser determinat perquè aquest proveïdor acceptés vendre'ns el material sanitari sense pagament per anticipat en les primeres comandes, ja que en la majoria dels casos tots el proveïdors xinesos demanaven el pagament mitjançant bestreta i no oferien cap garantia de termini del subministrament ni tampoc teníem cap garantia que no fos un frau com va passar a altres comunitats autònomes.

L'advocada xinesa va fer d'intermediària amb el proveïdor que només xerrava xinès i que desconfiava de nosaltres, ens va assessorar en la firma dels contractes i com tampoc teníem coneixement de com contractar el transport aeri ni de les condicions legals, se va encarregar en els primers quatre vols d'assessorar-nos per a la contractació, revisar els contractes i negociar amb la companyia aèria. També es va encarregar dels tràmits duaners, de aconseguir-nos un agent de duanes i d'un auditor que s'encarregaria de fer les auditories del material abans de passar la duana xinesa i gràcies a la seva intermediació, Balears va ésser la segona comunitat autònoma en la qual va aterrar un avió replet de material sanitari.

A partir d'aquell moment varen arribar moltes ofertes de material sanitari a través de proveïdors nacionals o mitjançant i persones que tenien contacte a la xina i volien col·laborar de macera altruista amb nosaltres i el Servei de Salut, una vegada apresada la lliçó de com es comprava el material i es contractava amb les companyies de transport aeri, l'IBSALUT va decidir fer ell mateix total la tramitació fent prèviament una acurada selecció dels proveïdors que venien recomanats i dels quals teníem referències d'empresaris mallorquins, a més de ser el que oferien les millors condicions quant a preu, terminis d'entrega i forma de pagament.

Ha quedat demostrat que tots els proveïdors ha complit amb les condicions pactades i ens han subministrat el material comprat, el que fa palès la bona elecció que va fer el Servei de Salut a la hora de triar els seus proveïdors.

Això no obstant, es va mantenir la col·laboració amb l'advocada i el seu proveïdor per tenir la certesa de què si fallava qualsevol altre aquest proveïdor ens podria subministrar el material sanitari necessari, ja que és una persona en molts de contactes a la Xina, que inclús en els pitjors moments ens ha subministrat el material sanitari en el temps i preu acordat.

Els altres intermediaris, apart de na Jennifer Zhang, que no ha cobrat res per la seva intermediació, són empresaris que s'han reinventat en un moment de crisi i varen decidir subministrar-nos material sanitari a pesar de no dedicar-se a això, com posa de manifest l'Informe de l'Oficina.

Òbviament els honoraris d'aquests empresaris estaven inclosos en el preu del material sanitari o, com reconeix l'Informe de l'Oficina, cobraven directament de les fàbriques.

La diferència entre la feina efectuada per Wei Wei Jiang i la resta de proveïdors és que aquesta ens assessorava en l'elecció dels proveïdors, ens feia d'enllaç amb ells, acordava i revisava la contractació de la compra del material i del transport, s'encarregava dels tràmits duaners a la Xina i amb el nostre agent duaner.

És a dir, la feina per la qual s'ha pagat a l'advocada i que tant sorprèn, és precisament per fer d'advocada i assessorar-nos en aquesta tramitació tan complicada.

La resta de proveïdors només ens subministraven el material i de la resta s'encarregava el propi Servei de Salut, una vegada que ja sabia com es feia gràcies a l'advocada contractada en el primer moment perquè ens assessorés.

No hi ha cap duplictat en les gestions duaneres, una de les factures es correspon amb la gestió realitzada per l'agent de duanes i l'altre per el transport aeri i l'assegurança de dit vol.

Finalment, quant a la necessitat de coordinació amb l'ambaixada espanyola, que posa de manifest l'Informe, dir que des de la Delegació del Govern a les Illes Balears es va contactar amb l'ambaixada d'Espanya a la Xina per demanar ajuda i ens varen ajudar en tema de duanes, però no varen posar a la nostra disposició cap llistat de proveïdors xinesos ni se varen oferir per fer d'intermediari ni per comprovar la solvència dels nostres intermediaris, per la qual cosa es va haver de fer tota la selecció i la tramitació des del Servei de Salut.

3. CONCLUSIONS FINALS

Primera.- Nul·litat del procediment per no haver respectat les garanties procedimentals i d'audiència als interessats

Com deiem al començament d'aquestes al·legacions, els drets només valen el que valguin les seves garanties, i la primera garantia que tenen els interessats o afectats per una actuació administrativa (i la de l'Oficina ho és) és la de que se segueixi el procediment establert legalment, en el qual han de poder intervenir en defensa dels seus interessos, tan bon punt el procediment s'inicia i en qualsevol fase d'aquest (la segona garantia és la dels recursos administratius i la tercera la del recursos contenciosos administratius).

Doncs bé, a banda de la garantia procedimental que permet a qualsevol persona, física o jurídica, que vegi afectats els seus drets o interessos, tengui assegurada la seva participació directa en el procediment, que ha de respectar els tràmits establerts per la norma, ens trobam també amb el fet que la principal de les garanties procedimentals és el tràmit d'audiència, l'absència del qual, en el moment procedimental oportú previst a la norma, en determina la nul·litat radical de tot l'actuat.

Tan és així, que l'article 105.c) de la Constitució de 1978 consagra aquest tràmit i li dóna rellevància constitucional, dient:

Artículo 105. La ley regulará:

(...)

*c) **El procedimiento a través del cual deben producirse los actos administrativos , garantizando, cuando proceda, la audiencia del interesado.***

D'aquesta redacció, que podria semblar minsa, se'n desprenen quatre principis que s'han de tenir en compte:

1. La importància del procediment, que té reserva de llei per a la regulació (la pròpia Constitució assenyala a l'article 149.1.18 que serà competència exclusiva de l'Estat la regulació del procediment administratiu comú que han de seguir totes les administracions públiques, en el sentit més ampli de la paraula -també l'Oficina)
2. Que els actes administratius s'han de produir a través del procediment (sense procediment no hi ha garanties i per tant no es poden dictar actes administratius -i l'Informe de l'Oficina és, evidentment, un acte administratiu, en atenció a la famosa definició dels actes administratius que fa Garcia de Enterría, seguint a Zanobini)
3. Que el tràmit d'audiència s'ha de garantir, en el procediment, quan sigui procedent, i en aquest cas, és més que evident que ho és, no només perquè està previst en el procediment administratiu comú i en les normes reguladores de l'Oficina, sinó perquè es tracta d'un procediment d'investigació i de control extern.
4. Que el tràmit d'audiència no s'ha de dur a terme en qualsevol moment, sinó quan és procedent, és a dir, en el moment procedimental oportú. En el cas que ens ocupa s'ha dut a terme després de l'elaboració de l'Informe al qual feim aquestes al·legacions, i s'ha contravingut d'aquesta manera les pròpies normes de l'Oficina i del procediment administratiu comú.

Com es desprèn de la còpia de l'expedient al que hem tingut accés, i tal com hem reflectit en el fonament de dret II d'aquest escrit, l'Oficina no ha seguit els tràmits

procedimentals establerts a la normativa reguladora. El procediment no arranca amb una resolució d'inici després d'una denúncia: el propi Informe que s'acompanya a la Resolució del Director de l'Oficina de data 11 de setembre de 2020 reconeix que la font de coneixement dels fets és la lectura de les informacions aparegudes en premsa. No consten notificacions de les actuacions realitzades als òrgans i ens investigats (tret dels requeriments de documentació a l'IBSALUT), no s'ha notificat l'informe d'avaluació prèvia de versemblança i no s'ha atorgat tràmit d'audiència en el moment procedimental oportú.

A partir d'aquestes informacions –i sense que consti una resolució d'iniciació d'ofici que s'hauria d'haver notificat a l'Administració autonòmica i a l'IBSALUT, com a mínim- l'Oficina inicia una recerca a les plataformes de contractació; contacta amb l'ambaixada de Espanya a la Xina –sense que s'indiqui quin funcionari u òrgan en concret els hi ha assessorat- ; analitza pel seu compte el que considera que ha de ser el preu de l'arrendament d'una aeronau i fins i tot el preu del querosens que es necessita per fer un trajecte; i durant els mesos de maig i juny requereix a l'IBSALUT de tota la documentació que l'organisme autònom li ha anat enviant. I totes aquestes actuacions s'han dut a terme sense cap garantia procedimental per a les entitats investigades.

Després, en data 24 de agost de 2020, s'emet un tràmit de crucial importància: l'anàlisi de versemblança de les “denúncies”. **Aquest anàlisi s'hauria d'haver notificat igualment a l'interessat.** La manca d'oportunitat de desvirtuar el contingut d'aquest anàlisi determina la indefensió de trobar-nos amb l'Informe final i les seves conclusions. Si reparam en la data de la notificació i lliurament de l'Informe –perquè el document en sí no duu ni data ni firma- aquesta és de 11 de setembre de 2020, cosa que ens fa concloure que el document, de 110 pàgines d'extensió, ja estava com a mínim avançat molt abans de que els organismes investigats haguessin pogut defensar els seus drets.

La vulneració d'un dret fonamental com és el dret a la defensa, del que deriva l'obligatorietat del tràmit d'audiència, és determinant del grau màxim d'ineficàcia com és la nul·litat radical o de ple dret (lletra a de l'article 47 de la Llei 39/2015).

En el cas que ens ocupa, s'han vulnerat els drets de les entitats afectades per la investigació duta a terme per l'Oficina, que se recullen a l'article 35 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i més concretament el dret a conèixer, en qualsevol moment l'estat de la tramitació del procediment (lletra a de l'apartat 1 de l'esmentat article 35) i el dret a formular al·legacions, utilitzar els mitjans de defensa admesos per l'Ordenament jurídic, i a aportar documents en qualsevol fase anterior al tràmit d'audiència, que s'haurien d'haver tengut en compte per l'Oficina al redactar el seu Informe (lletra e de l'apartat 1 també de l'esmentat article 35), perquè el desconeixement de l'inici de la investigació no ens ho ha permès.

A tot això s'ha d'afegir, com ja hem dit abans i hem explicat suficientment en el fonament de dret II, que no se'ns ha donat audiència en el moment procedimental oportú.

Per tot això, entenem que el procediment està incurs en la causa de nul·litat prevista a la lletra *e* de l'article 47 de la Llei 39/2015, d'acord amb el qual els actes són nuls de ple dret quan han estat dictats prescindint total i absolutament del procediment legalment establert, com és el cas.

Segona.- El procediment també està viciat d'anul·labilitat pel fet que l'Oficina ha assumit unes competències i funcions que no li corresponen, atès que estan atribuïdes com a pròpies a altres òrgans i institucions; pel fet d'haver actuat sense la deguda coordinació amb aquests i sense l'habilitació legal suficient per dur a terme la investigació que conclou amb l'Informe sobre la compra pública d'emergència en resposta a la crisi sanitària derivada del COVID-19.

Hem exposat també, en el primer dels nostres fonaments, que l'Oficina s'ha extralimitat en les funcions que li són pròpies i ha actuat sense respectar les competències i funcions dels altres òrgans de control, com són la Intervenció General de la Comunitat Autònoma i la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, i sense complir el mandat de la seva pròpia normativa reguladora, de coordinar-se amb aquestes institucions, per tal de garantir la major eficàcia i economia de la gestió (també dels recursos públics) i evitar la duplictat en les actuacions d'investigació.

Doncs bé, acreditarem, amb la documentació que s'adjunta, que la Intervenció General ja està duent a terme el control posterior de la contractació d'emergència que també és objecte de l'Informe de l'Oficina, i indefectiblement, la Sindicatura de Comptes durà a terme també la seva funció fiscalitzadora externa, a la vista del resultat de la funció fiscalitzadora interna de la Intervenció... i no és funció de l'Oficina avançar-se a aquestes institucions, com no ho és (i també ho hem exposat), dur a terme una funció fiscalitzadora genèrica com la que s'extreu de l'Informe al qual feim aquestes al·legacions, sense tenir en compte els límits que la normativa reguladora de l'Oficina imposa a les seves facultats d'actuació.

Aquesta extralimitació no només en determina, com a mínim, el vici d'anul·labilitat a què fa referència l'article 48 de la Llei 39/2015, sinó que també podria determinar el vici de nul·litat radical per manca de competència (lletra *b* de l'apartat 1 de l'article 47 de la mateixa Llei).

En el mateix sentit, el fet que l'Oficina faci una "causa general" de la seva investigació, i ho faci sense comunicar-ho a tots els afectats per aquesta, sense

indicis concrets i fefaents de mala praxis i ja no diguem de corrupció, situa a les entitats investigades i als empleats públics que han intervingut en els procediments analitzats, en una situació d'absoluta indefensió, que també pot derivar en causa de nul·litat absoluta o de ple dret, en atenció al fet que el dret a la defensa és un dret susceptible d'emparament constitucional, com així es recull a la llera *a* de l'apartat 1 de l'article 47 de la Llei 39/2015.

Tercera.- L'actuació de l'IBSALUT i de les conselleries de Presidència i igualtat, de Salut i Consum i d'Afers Socials i Esports i de la resta d'entitats públiques autònòmiques, que s'esmenten a l'Informe, ha estat conforme a dret, adequada a les circumstàncies i sense que se'n dedueixi cap indicati de mala praxis i molt manco indicis de corrupció.

De l'article 103.1 de la Constitució espanyola s'extreu que les administracions públiques han de servir els interessos generals i han d'actuar d'acord amb els principis l'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la llei i al dret.

Doncs bé, totes les actuacions que s'analitzen en l'Informe de l'Oficina responen precisament a aquests principis constitucionals, el primer dels quals és el de **servei** (*servir els interessos generals*). Totes les contractacions que s'han dut a terme durant la pandèmia, com a contractacions d'emergència, han servit objectivament l'interès general, i ho han fet atenent també els altres principis constitucionals que se contenen en l'esmentat article, especialment el de legalitat.

També tenim ben presents els principis més novedosos que es recullen a la llei 40/2015, d'1 d'octubre, entre els quals s'hi troben els de lleialtat institucional o el de transparència, entre d'altres.

En el cos d'aquest escrit ha quedat ben palès i no cal que ens estenguem més sobre aquest punt.

En aquest sentit, volem assegurar a l'Oficina que tant l'IBSALUT com les conselleries de Presidència i igualtat, de Salut i Consum i d'Afers Socials i Esports, com la resta d'ens i òrgans que s'esmenten en el seu Informe (sense haver-ne tengut coneixement, molts d'ells, i sense que se'ls hagi donat l'oportunitat d'explicar la seva actuació), actuen i actuaran amb la màxima transparència, diligència i coordinació, i compleixen i compliran tots els principis constitucionals i legals a què està sotmesa la seva actuació, sense necessitat de que es formalitzi cap recomanació de l'Oficina, per mitjà de la instrucció d'una investigació general de la seva actuació durant la pandèmia, que d'altra banda, encara no ha acabat.

Per tot el que s'ha exposat

DEMAN a l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció de les Illes Balears, que admeti aquest escrit i tengui per fetes les al·legacions que s'hi contenen en relació amb l'Informe de l'Oficina emès el dia 11 de setembre pel director de l'Oficina, sobre la compra pública d'emergència en resposta a la crisi sanitària derivada del COVID-19, i en atenció a aquestes, acordi l'arxiu del procediment d'investigació, sense cap més tràmit.

Palma, 2 d'octubre de 2020

L'advocada de la comunitat autònoma

Mariángeles Berrocal Vela

Vist-i-plau
La directora de l'Advocacia

Lourdes Aguiló Bennassar

Sra. Lourdes Aguiló Bennassar
Directora de la Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears
Pça. Rosari, 5, Entsol 1^a
07001 - Palma

INFORME RAONAT D'EXPEDIENT D'INVESTIGACIÓ NO/21/2020

ANTECEDENTS

PRIMER: D'acord amb l'article 14 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, en relació amb l'inici de les actuacions, el director de l'Oficina pot **iniciar d'ofici** quan tingui coneixement de fets o conductes que requereixin ser investigats, inspeccionats o dels quals es faci un seguiment, prèvia determinació de la seva versemblança.

SEGON: Amb data 11 de setembre de 2020 l'Àrea d'Investigació i d'Inspecció d'aquesta Oficina ha finalitzat les seves actuacions, recollint les conclusions i recomanacions en "l'Informe d'Investigació sobre la compra pública d'emergència en resposta a la crisi sanitària derivada del covid-19. Estudi, conclusions i recomanacions".

TERCER: El mateix dia 11 de setembre, el Director de l'Oficina va notificar l'esmentat informe a la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, a la Conselleria de Salut i Consum, i a l'Institut Balear de la Salut, perquè d'acord amb l'article 47 del Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina, formulessin al·legacions i aportessin els documents o justificants que consideressin oportuns, durant un període de 10 dies.

QUART: Amb data 22 de setembre, l'Advocada de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en la seva representació legal i defensa del seu sector públic instrumental, compareix a l'expedient d'investigació NO/21/2020, demanant una ampliació del termini per fer al·legacions en base a l'article 32 de la Llei 39/2015, ampliació que va ser acordada mitjançant resolució de la mateixa data.

CINQUÈ: Mitjançant escrit de 2 d'octubre de 2020 es varen formular al·legacions a l'Informe d'Investigació.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER: D'acord amb els articles 48 i 49 del Reglament de Funcionament i Règim

Interior de l'Oficina, una vegada finalitzat el tràmit d'audiència, la persona responsable de la tramitació del procediment d'investigació ha de redactar la proposta d'informe raonat a què fa referència l'article 16.1 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, conjuntament amb el o la cap de l'Àrea d'Investigació i d'Inspecció, que l'ha d'eleva al director o la directora de l'Oficina, i el procediment d'investigació finalitzarà mitjançant l'informe raonat del director o la directora, amb les conclusions de les investigacions.

SEGON: La primera de les al·legacions formulades fa referència a la **falta de lleialtat institucional** de l'Oficina vers les diferents administracions i els altres òrgans de control intern i extern. Segons les al·legacions i en base a l'article 6 de la Llei 16/2016, l'Oficina **hauria d'haver esperat al resultat dels controls** de l'activitat econòmica i financera a que està sotmesa la comunitat autònoma i el seu sector instrumental, en lloc de voler substituir les funcions que tenen encomanades tant la Intervenció General de la Comunitat Autònoma, com la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, i inclús haver demanat els informes jurídics que s'han emès emparant la contractació d'emergència i fixant els seus límits, abans d'arribar a les conclusions a les que arriba.

Segon l'Advocacia, **l'Oficina ha d'actuar quan tingui coneixement fefaent de fets concrets** que impliquin males pràctiques corruptives, que de cap de les maneres s'han produït pels òrgans i ens de la Comunitat Autònoma que han gestionat la pandèmia, **i no li correspon dur a terme una "fiscalització general" de tota la contractació** duta a terme durant aquest període tan complicat. Si més no, i en tot cas, hauria d'haver actuat **en col·laboració amb la Sindicatura de Comptes i no en substitució d'aquesta institució estatutària**, tal i com li obliga el principi de lleialtat institucional i, sobre tot, tal i com es recull expressament en el Reglament de l'Oficina (art. 28 del Reglament de Funcionament de l'Oficina).

En relació amb aquesta primera al·legació, l'Oficina estima convenient situar correctament les competències de la mateixa i la seva posició institucional, ja que del tenor de les al·legacions formulades es desprèn certa confusió respecte de les mateixes.

1. Posició institucional de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears.

Tal com indica l'exposició de motius de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, *"la millora de la qualitat democràtica exigeix mesures que frenin la desafecció i afavoreixin que el vincle entre poders públics i confiança de la ciutadania es consolidi i maduri. Amb aquest objectiu, els governs més avançats es doten de mitjans materials i legals i de valors i mecanismes que faciliten la bona manera de fer i el control dels responsables públics"*. Així, les actuals Agències Anticorrupció (ACA's ò Anticorruption Authorities en la terminologia anglesa) aporten una resposta institucional a un problema de naturalesa funcional com és la manca de compromís front a la corrupció en l'exercici de les funcions de fiscalització i inspecció de les institucions preexistents. És de destacar com les

conclusions dels "XI Encuentros Técnicos de los OCEX" de 2015 afirmaven que "*com en una 'cursa de relleus', els OCEX lliuren el testimoni quan acaba la fiscalització*". En el mateix sentit, els "XII Encuentros Técnicos de los OCEX" de 2017 declaren que, si bé la fiscalització serveix de prevenció, "*és important que s'expliqui a la societat que l'ordenament jurídic encomana als OCEX exclusivament una funció tècnica que no comprèn la investigació del frau i de la corrupció*".

Així, davant la falta de competència directa contra la corrupció de les institucions administratives, tant les de naturalesa financera (Tribunals de Comptes i intervencions generals) com les generalistes (Inspeccions Generals de Servei, Càmeres de comptes o consells consultius), la lluita contra la corrupció ha descansat pràcticament en exclusiva en la jurisdicció penal vinculada a aquesta matèria, i el problema és que els enfocaments tradicionals de lluita contra la corrupció basats en la creació de més regles, un compliment més estricte i una aplicació més rigorosa de la llei, han tingut una eficàcia limitada. Centrar-se en un mer enfocament punitiu no resol les arrels del problema. La pròpia exposició de motius de la Llei ja indica que "*els organismes de control que hi ha a les Illes Balears s'han evidenciat necessaris però insuficients pel que fa a la lluita contra la corrupció*", i és per això que es decideix crear un organisme nou i específic, seguint el camí marcat per altres països i regions en l'última dècada, d'establir agències anticorrupció dotades d'independència i fortes prerrogatives, imitant el model de l'Oficina Europea de Lluita Antifrau (OLAF).

També és cert que la Llei obliga a la coordinació adequada per part de l'Oficina amb els altres ens de control existents, per evitar disfuncions i per establir patrons d'actuació conjunta, intercanviar informació i compartir experiències. Així, l'article 6 obliga a l'Oficina a col·laborar i respectar les funcions que corresponen a altres òrgans i entitats que exerceixen competències de control i supervisió del sector públic. El reglament de funcionament i de règim intern de l'Oficina preveu al seu article 28 que l'Oficina ha de coordinar la seva activitat amb la de la Sindicatura de Comptes amb la finalitat de garantir la major eficàcia i economia de la gestió i evitar la duplicitat en les actuacions d'investigació, i que els termes d'aquesta coordinació s'han d'instrumentar mitjançant conveni entre ambdues institucions. Aquest conveni va ser signat dia 28 de febrer de 2019 i estableix l'obligació de l'Oficina de demanar els informes generals o específics que la Sindicatura pugui haver evacuat sobre els fets que hagin de ser objecte d'investigació. Òbviament, per les dates en que es va iniciar la investigació per part de l'Oficina era impossible que la Sindicatura hagués evacuat cap informe sobre la compra de material sanitari. Però **no se desprèn en cap moment d'aquests preceptes que l'Oficina hagi d'esperar** als resultats dels controls que facin els altres òrgans interns o externs, ni viceversa. És una estricta qüestió de competències, no de terminis.

2. Diferents competències, diferents funcions.

L'article 5.c) de la Llei 16/2016, atribueix a l'Oficina les següents competències concretes, que són les que s'han aplicat en aquesta investigació:

C/ Alfons el Magnànim, 29, 2°-1^a.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 871 90 50 66
direccio@oaib.es

- 1r. Dur a terme **estudis i anàlisis de riscos previs en activitats relacionades amb els contractes**, els ajuts o les subvencions públics, inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, que permetin fer la inspecció o el seguiment de la dita activitat.
- 2n. **Promoure i impulsar mesures** en matèria de lluita **contra la corrupció i contra qualsevol activitat il·legal** o a la **deguda gestió dels fons públics**, inclosa la comunicació a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal del resultat de les investigacions, quan sigui procedent.
- 4t. **Investigar o inspeccionar possibles casos d'ús o destinació irregulars de fons públics**, i també les conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

L'article 14 permet al director o la directora de l'Oficina **iniciar d'ofici** les actuacions per iniciativa pròpia, quan **tingui coneixement de fets o conductes que requereixin ser investigats**, inspeccionats o dels quals es faci un seguiment, **amb la determinació prèvia de la versemblança**; i també quan, una vegada feta una anàlisi de risc prèvia, **els indicadors de risc aconsellin la inspecció** o el seguiment de les activitats esmentades.

Finalment, es desprèn de l'esperit de la llei una voluntat clara de que l'Oficina contribueixi a impulsar iniciatives destinades a fomentar la consciència i la participació ciutadanes a favor de la transparència, la integritat i l'ètica en l'actuació pública, fent divulgació i pedagogia del resultat de les seves actuacions, i així l'article 9 inclou dos mandats molt clars cap a l'Oficina (desenvolupats a l'article 19 del Reglament de Funcionament i Règim Interior):

- **Adoptar iniciatives destinades a fomentar la consciència i la participació ciutadanes** a favor de l'ètica del sector públic.
- **Adoptar iniciatives encaminades a crear una cultura social de rebuig** de la corrupció, ja sigui en *motu proprio*, amb programes específics de sensibilització de la ciutadania, ja sigui en coordinació amb les administracions públiques o altres institucions o entitats.

En aquest mateix sentit, l'article 19 del Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina, l'obliga a comunicar al Parlament i a la ciutadania **els resultats més rellevants** de la seva gestió en l'àmbit de la prevenció i la investigació de pràctiques relatives al frau i a la corrupció, servint-se dels mitjans adequats perquè **la ciutadania pugui estar informada** degudament.

Per la seva banda, segons l'article 4 de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, a aquesta li correspon la **fiscalització externa de l'activitat economicofinancera i comptable** de el sector públic de les Illes Balears, vetllant per la submissió de la mateixa als **principis de legalitat, eficàcia, eficiència i economia**, i l'exercici de les competències que li siguin delegades pel Tribunal de Comptes. A més, la

Sindicatura de Comptes pot tenir **funció consultiva** en relació amb els criteris a aplicar en els supòsits determinats de la seva funció fiscalitzadora.

La normativa comptable i d'auditoria de el sector públic (especialment les ISSAI-ES 200, NIA-ES 240 i ISSAI 1240) aplicable en general al Tribunal de Comptes i als OCEX, obliga a fer constar en els informes "quantas infraccions, abusos o pràctiques irregulars hagi observat, amb indicació de la responsabilitat en que, al seu judici, s'hagi incorregut i de les mesures per exigir-la", mandat legal que obliga a informar del frau que pugui detectar-se en el curs de les seves fiscalitzacions, però donant per fet (com s'ha dit abans) que **la lluita contra la corrupció no és missió específica i prioritària dels mateixos**.

A més a més, la Sindicatura de Comptes **té un Pla d'actuacions**, la darrera modificació del qual és de 16 de juliol de 2020 i **la fiscalització de la contractació d'emergència** arrel de la declaració de l'estat d'alarma **no ha estat encara inclosa**.

El mateix pot dir-se de l'exercici de control intern que exerceix la Intervenció General de la CAIB, que preveu l'article 110 de la Llei 14/2014 de finances de la CAIB, i que estableix entre els objectius del control intern:

- a) Verificar el compliment de la normativa aplicable a la gestió.
- b) Verificar el registre i la comptabilització adequats de les operacions.
- c) Avaluar que l'activitat i els procediments es duen a terme d'acord amb el principi de bona gestió financera.
- d) Verificar el compliment dels objectius assignats als centres gestors de despesa.

No s'inclouen entre aquests objectius la investigació d'usos irregulars en la disposició dels fons públics, encara que òbviament puguin detectar-se en les tasques de fiscalització prèvia o d'auditoria posterior.

El Pla de Control Financer 23/2020 de la Contractació d'Emergència, posat en marxa per la Intervenció de la CAIB, a que fa referència l'escrit d'al·legacions, té com a objectiu verificar l'existència d'un nexa causal entre la COVID-19 i la tramitació d'emergència que s'ha seguit en l'adjudicació dels contractes, el compliment de les formalitats i límits que la norma exigeix per aquesta tramitació excepcional, així com l'adequació a l'ordenament jurídic de l'actuació dels òrgans de contractació, mitjançant la revisió dels contractes tramitats per via d'emergència des de l'inici de l'estat d'alarma fins al 31 d'agost. **No s'indica res en relació a possibles irregularitats, frau o corrupció**.

Cal remarcar que aquest Pla no va ser aprovat fins 12 dies després de la presentació de l'Informe provisional d'aquesta Oficina, i com no pot ser d'altra manera, aquesta col·laborarà amb la Intervenció (i posteriorment amb la Sindicatura) per tal d'obtenir la millor imatge del succeït i fer les millors recomanacions possibles per a la millora de les tècniques i dels procediments de gestió econòmica i financera de la CAIB.

En definitiva, **no cal confondre les competències** d'aquestes tres institucions **amb les matèries** sobre les que actuen, i que són concurrents quan es tracta de la gestió de serveis públics, de **contractacions**, de convenis i d'ajuts i subvencions (articles 2.3, 5.a).1er, 5.c).1er, 9.6, 10.1, 10.2.c), i 11.5 de la Llei 16/2016). Ni s'han substituït als altres òrgans de control, ni s'ha dut a terme una "fiscalització general" de tota la contractació tramitada durant la crisi sanitària, tal com s'explica a l'apartat següent.

Per altra banda, l'Informe definitiu serà tramès tant a la Intervenció de la CAIB, com a la Sindicatura de Comptes i a tots aquells organismes que tenen competències en relació amb les conclusions que s'indiquen a l'Informe.

3. Els indicis d'irregularitats que van portar a l'Oficina a iniciar la investigació sobre la compra de material sanitari

Tenint en compte el marc competencial fixat en l'apartat anterior que permet a l'Oficina iniciar investigacions d'ofici quan tingui coneixement de fets o conductes que requereixin ser investigats, per casos d'ús o destinació irregulars de fons públics, conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret, **l'Oficina va tenir coneixement de possibles indicis d'ús o destinació irregulars de fons públics** a través de les següents informacions:

- Dia 15 d'abril de 2020 el **Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO)** del Consell d'Europa va publicar **directrius dirigides als seus 50 estats membres destinades a prevenir la corrupció en el context de l'emergència sanitària causada per la pandèmia Covid-19** (<https://www.coe.int/en/web/portal/-/covid-19-pandemic-greco-warns-of-corruption-risks>). En aquest document ja s'advertia que diverses **tipologies de corrupció al sector sanitari** inclouen, entre d'altres, el sistema de contractació, el suborn en serveis mèdics, la corrupció en investigació i desenvolupament de nous productes (I+D), inclosos els conflictes d'interessos i el paper dels grups de pressió. Una qüestió rellevant és la supervisió i, relacionada, la protecció dels denunciants del sector sanitari. Finalment, el sector privat també està exposat a considerables riscos de corrupció.
- Dia 21 d'abril el **Fòrum Econòmic Mundial** (World Economic Forum) va publicar el document "**La corrupció no pot tenir lloc a la recuperació del COVID-19**", completat el 15 de juliol amb el document "**La corrupció abunda a l'època del COVID-19. A continuació s'explica com lluitar**" (<https://www.weforum.org/agenda/2020/07/corruption-covid-19-how-to-fight-back/>)
- **L'OCDE** ha publicat diversos documents baix el títol "**Respostes contra el suborn a la COVID-19**" (<https://www.oecd.org/corruption/anti-bribery-responses-to-covid-19.htm>)
- Dia 16 d'abril de 2020, **Transparència Internacional** va iniciar una sèrie de publicacions alertant sobre els **riscos de corrupció durant la crisi sanitària**

(<https://www.transparency.org.uk/corruption-coronavirus-covid-19>)
<https://www.transparency.org/en/publications/getting-ahead-of-the-curve-exploring-post-covid-19-trends-and-their-impact-on-anti-corruption-governance-and-development>

- El 12 de maig de 2020 el **Banc Mundial** va publicar el document “**Es poden mitigar els riscos de corrupció sense obstaculitzar la resposta del COVID-19 dels governs?**”
- El 9 de juny de 2020 el **Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament** va publicar el document “**Promoure la rendició de comptes i la transparència durant el COVID-19**” (<https://www.undp.org/content/undp/en/home/blog/2020/promoting-accountability-and-transparency-during-covid-19.html>).
- La **Regional Anticorruption Initiative** (que agrupa als països de l'est d'Europa) ha publicat el document “**Riscos de corrupció durant el brot de COVID-19**”, convidant les autoritats nacionals contra la corrupció de la regió SEE a prendre accions enèrgiques contra la corrupció en la situació durant l'esclat de COVID-19, i demana una gestió eficaç del risc de corrupció i la promoció de la integritat individual i institucional, així com una cooperació regional millorada entre les autoritats nacionals anticorruptió de la pandèmia COVID-19 (<http://www.rai-see.org/models/corruption-risks-during-covid-19-outbreak/>).
- Declaració de la **Network of Corruption Prevention Authorities** (NCPA) titulada “**LA PREVENCIÓN DE LA CORRUPCIÓN HA DE JUGAR UN ROL CLAU EN LA RESPUESTA GLOBAL A LA COVID-19**” (https://www.coe.int/en/web/corruption/ncpa/communication_events)
- Document del **Fons Monetari Internacional sobre “Corrupció i COVID-19”**. En aquest document l'FMI indica que “els governs de tot el món juguen un paper més important en l'economia per combatre la pandèmia i proporcionar línies de vida econòmiques a les persones i les empreses. Aquest paper ampliat és crucial, però també augmenta les oportunitats de corrupció. Per assegurar els diners i les mesures que ajuden les persones que més ho necessiten, els governs necessiten informes oportuns i transparents, auditories ex post i procediments de rendició de comptes, i una estreta cooperació amb la societat civil i el sector privat” (<https://blogs.imf.org/2020/07/28/corruption-and-covid-19/>).
- Document de la **World Justice Project sobre “Corrupció i la pandèmia COVID-19”** (<https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/Corruption%20Design%20File%20V4.pdf>)
- Document de la **U4 Anti-Corruption Resource Centre** sobre el “**Reforç dels esforços contra la corrupció durant la pandèmia**” (<https://www.u4.no/topics/covid-19-and-corruption>).
- Publicació difosa per la **European Partners Against Corruption (EPAC-EACN)** d'Access Info Europe sobre com els governs poden garantir la transparència en la contractació d'emergència durant la pandèmia de coronavirus. Es tracta d'un

conjunt de deu recomanacions produïdes per cinc organitzacions europees a favor de la transparència i la lluita contra la corrupció: Access Info Europe, Civio, ePánstwo Foundation, Funky Citizens i K-Monitor, en virtut del projecte RECORD finançat per la UE, *Reducing Corruption Risks with Data*, i en col·laboració amb Open Contracting Partnership (https://www.access-info.org/wp-content/uploads/RECORD_Transparency-in-Emergency-Procurement.pdf).

- **INTERPOL:** <https://www.interpol.int/en/News-and-Events/News/2020/INTERPOL-warns-of-financial-fraud-linked-to-COVID-19>
- **Europol:** <https://www.europol.europa.eu/covid-19/covid-19-fraud>
- **OSCE:** <https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/osze-warnt-vor-korruption-durch-corona-hilfspakete-16773814.html>; <https://www.sn.at/politik/weltpolitik/osze-befuerchtet-viel-mehr-korruption-und-menschenhandel-87672895>
- **FCPA** dels Estats Units: “No hi ha cap defensa Covid-19 contra la corrupció”. 18-març-2020 (<https://fcpablog.com/2020/03/18/there-is-no-covid-19-defense-to-corruption/>)
- El director de l'**Oficina Antifrau de Catalunya** va reclamar al Parlament una **major transparència i control de la contractació d'emergència** en casos com l'actual situació derivada de la COVID-19 (https://www.antifrau.cat/sites/default/files/2020-09/NDP_director-antifrau-reclama-parlament-major-transparencia-control-contractacio-emergencia-casos-actual-situacio-derivada-COVID-19.pdf). També varen fe públic el document “Prevenció de riscos en l'exercici de potestats públiques durant la crisi de la COVID-19 Recordatoris, recomanacions i recursos per al foment de la integritat”.
- **L'Aliança Anticorrupció** de Xile presentà recomanacions per garantir la integritat en temps de pandèmia (<http://www.alianzaanticorrupcion.cl/AnticorrupcionUNCAC/alianza-anticorrupcion-presenta-recomendaciones-para-garantizar-la-integridad-en-tiempos-de-pandemia/>)
- Finalment, diverses **notícies de premsa:**
 - El Gobierno ha pagado hasta 28 veces más por unas mascarillas con la misma protección (https://elpais.com/sociedad/2020-04-23/el-gobierno-ha-pagado-hasta-28-veces-mas-caras-las-mascarillas-quirurgicas-dependiendo-del-proveedor.html?prm=enviar_email)
 - Las incertidumbres que rodean las compras del material sanitario (COVID-19) (<https://www.acobur.es/noticia/varios/las-incertidumbres-que-rodean-las-compras-del-material-sanitario-covid-19-21990>).
 - Aviones del Ejército del Aire han realizado en un mes 31 vuelos con material sanitario (<https://actualidad aeroespacial.com/aviones-del-ejercito-del-aire-han-realizado-en-un-mes-31-vuelos-con-material-sanitario/>)
 - Anticorrupción recibe una denuncia por las compras millonarias de Sanidad a China (<https://www.elindependiente.com/politica/2020/05/11/anticorrupcion-recibe-una-denuncia-por-las-compras-millonarias-de-sanidad-a-china/>)

- Anticorrupción investigó a la empresa que ha vendido 20 millones de euros en mascarillas al Gobierno (<https://www.elmundo.es/espana/2020/04/15/5e963af7fdddffaea28b4673.html>)
- Hacienda investiga por fraude a los intermediarios del material sanitario (<https://www.eleconomista.es/empresas-finanzas/noticias/10481529/04/20/Hacienda-investiga-por-fraude-a-los-intermediarios-del-material-sanitario.html>)
- El mal uso y los abusos en la contratación de emergencia: para salir corriendo y no parar (<https://hayderecho.expansion.com/2020/05/19/el-mal-uso-y-los-abusos-en-la-contratacion-de-emergencia-para-salir-corriendo-y-no-parar/>)

S'ha de tenir en compte que la corrupció no és només un problema del sector públic sinó també de la **criminalitat dels actors econòmics**, tal com s'explica a l'Informe provisional de l'Oficina. Especialment rellevant és l'informe del Comitè d'experts del Consell d'Europa en avaluació de mesures contra el rentat de capitals i finançament del terrorisme (MONEYVAL) "Tendències de rentat de diners i finançament del terrorisme en jurisdiccions de MONEYVAL durant la crisi del COVID-19", on s'expliquen diferents atacs contra les institucions públiques que havien reduït els mecanismes de control, i que **l'Oficina havia percebut que es podrien estar produint en l'adquisició de material sanitari per part de l'IBSALUT**, tal com es detalla a l'apartat 2.4 de l'Informe de l'Oficina.

Per tant, entén aquesta Oficina que la investigació sobre els **fons destinats** a la contractació pública d'emergència a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, els **procediments** utilitzats, els **actors** intervinents i els **resultats** obtinguts, no només era recomanable, sinó que **constituïa una obligació imposada per la Llei 16/2016 i els esdeveniments que s'estaven succeint**, sense que hagi actuat de manera deslleial o precipitada sinó tot el contrari.

D'acord amb aquesta contestació, es modifica l'apartat 2.1 de l'Informe provisional per introduir els indicis d'irregularitats que van portar a l'Oficina a iniciar la investigació sobre la compra de material sanitari.

TERCER: La segona de les al·legacions de l'Advocacia de la CAIB pretén la nul·litat del procediment per no haver respectat les garanties procedimentals i d'audiència als interessats, en concret l'absència del tràmit d'audiència en el moment procedimental oportú previst a la norma, que determina la nul·litat radical de tot l'actuat. Sobre aquest punt, es fan diferents afirmacions:

- El procediment no arranca amb una resolució d'inici després d'una denúncia: el propi Informe que s'acompanya a la Resolució del Director de l'Oficina de data 11

de setembre de 2020 reconeix que la font de coneixement dels fets és la lectura de les informacions aparegudes en premsa.

- No s'ha notificat la resolució d'iniciació d'ofici a l'Administració autonòmica i a l'IBSALUT, i el desconeixement de l'inici de la investigació ha impedit utilitzar els mitjans de defensa admesos per l'Ordenament jurídic, i a aportar documents en qualsevol fase anterior al tràmit d'audiència.
- En data 24 de agost de 2020, s'emet un tràmit de crucial importància: l'anàlisi de versemblança de les "denúncies". Aquest anàlisi s'hauria d'haver notificat igualment a l'interessat. La manca d'oportunitat de desvirtuar el contingut d'aquest anàlisi determina la indefensió de trobar-nos amb l'Informe final i les seves conclusions.
- El tràmit d'audiència s'ha dut a terme després de l'elaboració de l'Informe al qual fem aquestes al·legacions, i s'ha contravingut d'aquesta manera les pròpies normes de l'Oficina i del procediment administratiu comú.

Com sap l'Advocacia, el procediment d'investigació es regula molt succintament als articles 14 a 16 de la Llei 16/2016, i amb més profunditat a la secció 3a del capítol V, Activitats de prevenció, investigació i lluita contra la corrupció, del Reglament de funcionament i règim interior de l'Oficina, articles 30 a 51. D'acord amb aquests articles, el procediment és el següent, de forma resumida:

1. Coneixement dels fets: pot ser per petició del Parlament, per denúncies o comunicacions, per sistemes d'alertes o per iniciativa pròpia de l'Oficina.
2. Proves preliminars: abans d'iniciar el procediment d'investigació, l'Oficina comprova que tingui competència objectiva, subjectiva i territorial, que no hi hagi duplictat d'actuacions amb altres òrgans, i en cas de denúncia, la comprovació preliminar dels indicis. Si es desprenen indicis raonables d'algun tipus d'irregularitat, comencen les actuacions d'anàlisi previ (art. 32 del Reglament). En cas contrari, no s'admet la denúncia o es descarten posteriors actuacions sense que s'hagi iniciat formalment el procediment d'investigació.
3. Actuacions en la fase d'anàlisi previ: Abans d'iniciar un procediment d'investigació, aquestes actuacions consisteixen en requeriments d'informació i aportacions de documentació per comprovar la veracitat dels fets que ha tingut coneixement l'Oficina. Aquesta anàlisi previ no forma part del procediment d'investigació, són actuacions prèvies a iniciar el procediment d'investigació o proposar l'arxiu de les actuacions. Encara no s'ha iniciat el procediment d'investigació¹. Aquests són els requeriments que va efectuar l'Oficina amb data 11 de maig i 25 de juny.
4. Resolució de l'anàlisi prèvia de versemblança i inici de la fase d'investigació: Si de la documentació obtinguda es desprenen indicis de frau o corrupció, es dicta la resolució de l'anàlisi prèvia de versemblança i l'inici del procediment

¹ L'article 55 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, relatiu a la informació i actuacions prèvies, estableix que amb anterioritat a l'inici del procediment, l'òrgan competent podrà obrir un període d'informació o actuacions prèvies amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència o no d'iniciar el procediment.

d'investigació. Fins aquí no s'exigeix ni a la Llei ni al Reglament notificació alguna a cap persona, organisme o institució. Són actuacions internes de l'Oficina, que inclús poden acabar amb l'arxivament.

Només quan l'Oficina determini la possibilitat de la implicació individual en un fet que és objecte d'investigació, n'ha d'informar immediatament la persona afectada i li ha de donar tràmit d'audiència (article 12 de la Llei y 35.3 del Reglament). Però fins que determini aquesta implicació individual d'una persona concreta, no s'obliga a fer cap notificació.

5. Actuacions durant el procediment d'investigació: L'article 36 del Reglament permet durant aquesta fase o inclús abans d'iniciar-la, fer requeriments d'informació, dur a terme actuacions inspectores i entrevistes personals. Tampoc s'exigeix en aquesta fase, ni a la Llei ni al Reglament, notificació alguna a cap persona, organisme o institució, llevat dels requeriments d'informació o de les visites d'inspecció i entrevistes personals.
6. Informe provisional: Una vegada acabades les actuacions del procediment d'investigació, correspon al Cap o a la Cap d'Àrea d'Investigació proposar al Director o Directora de l'Oficina la conclusió dels expedients d'investigació (art. 12.2.h) del Reglament). I és en aquest moment que l'article 47 del Reglament obliga a posar l'expedient a disposició de l'administració, la institució o la persona investigada, en els termes prevists a l'article 82 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, per un període de 10 dies hàbils, durant els quals podran formular al·legacions i aportar els documents o justificants que considerin pertinents, abans de redactar la proposta d'informe raonat amb les conclusions de les investigacions.

L'Oficina ha procedit exactament d'acord amb l'article 40.1 de la Llei 39/2015, ha notificat als òrgans competents, una vegada finalitzada la tramitació del procediment d'investigació, i abans de redactar la proposta d'informe raonat (art. 47 del Reglament).

Per tant, no havia obligació de notificar la resolució d'iniciació d'ofici a l'Administració autonòmica ni a l'IBSALUT, ni tampoc havia obligació de notificar la resolució de l'anàlisi prèvia de versemblança. En conseqüència no s'han contravingut les normes de l'Oficina ni del procediment administratiu comú.

No consta en cap norma legal la duració de les actuacions prèvies. Si el 14 de març es declara l'estat d'alarma fins el 21 de juny de 2020, el portal de transparència de la CAIB ha estat suspès per motius tècnics durant el primer mes de l'estat d'alarma, els contractes no s'han publicat en termini en la PLACE, els requeriments es fan en els mesos de maig i juny de 2020 i que d'acord amb les al·legacions són una "ingent quantitat d'informació", no s'entén que s'afirmi que estava ben avançada la investigació si l'anàlisi prèvia és de 24 d'agost de 2020.

Finalment, cap indefensió pot al·legar-se que s'ha produït perquè s'ha donat la possibilitat a l'IBSALUT i a la resta de Conselleries afectades de poder fer al·legacions i aportar els documents que es tinguessin per convenients a l'informe provisional d'11 de setembre (que no final, com s'al·lega), com així s'ha fet per part de l'Advocacia.

QUART: En la tercera al·legació es defensa la tramitació d'emergència que preveu l'article 120 LCSP i que es va seguir en la compra de material sanitari, afegint que les recomanacions de la Comissió Europea d'1 d'abril (com també les de l'Informe de la direcció d'aquesta Oficina d'11 de setembre), arriben tard, quan no tan sols Europa, sinó la resta del món ha patit els problemes derivats de que el principal proveïdor del material sanitari necessari per fer front a la COVID-19 fos la Xina, i que no hi ha cap indicatiu de què ni l'IBSALUT ni la conselleria de Salut i Consum, ni cap altre òrgan de l'Administració autonòmica hagin caigut en mans de cap desaprensiu.

No comparteix l'Advocacia la interpretació que fa l'Oficina de la justificació temporal de la contractació d'emergència, ja que no és només que doni per fet que no pot anar més enllà de la finalització de l'estat d'alarma (cosa que no comparteix, com justifica l'informe jurídic de 27 de juliol del Cap de Departament Jurídic del Servei de Salut), sinó que l'Oficina manté que dins de l'estat d'alarma es va allargar massa la utilització de la contractació d'emergència. Considera que l'Oficina no té en compte les dificultats de planificació de la contractació directament relacionada amb el Covid-19 durant tota la crisi sanitària, donat que la pandèmia no és un fet únic en el temps, que et permet reaccionar en dues fases, una d'emergència i una altra ordinària, sinó que té una corba evolutiva imprevisible.

A l'apartat 2.2 de l'Informe, aquesta Oficina no nega la necessitat d'haver aplicat la tramitació d'emergència per fer front a la crisi sanitària, sinó l'allargament d'aquesta tramitació més enllà del que era *"estrictament indispensable en l'àmbit objectiu i temporal"* per prevenir o remeiar els danys derivats de la situació d'emergència, tal com diu textualment l'Acord de Consell de Govern de 18 de març de 2020 pel qual es concreten les mesures que s'han d'adoptar en matèria de contractació pública.

A més, l'Oficina arriba a aquesta conclusió tenint en compte que la situació en que s'estava desenvolupant l'adquisició de material sanitari, no permetia en absolut aconseguir la "millor relació qualitat-preu en la prestació contractual, així com una major i millor eficiència en la utilització dels fons públics" (art. 1 de la Llei 9/2017). És clar que s'havia de garantir la vida de les persones i dels professionals sanitaris; això no s'ha discutit. Però tothom era conscient dels **riscos** de l'excepcional situació en que s'estava desenvolupant l'adquisició de material sanitari, i que **la pròpia Advocacia repeteix** al llarg de les seves al·legacions:

- *"la resta del món ha patit els problemes derivats de que el principal proveïdor del material sanitari necessari per fer front a la COVID-19 fos la Xina, país al qual òbviament no el vinculen les recomanacions ni la legislació de la Unió Europea"* (pàg. 19).

- “A partir d’aquest moment es va decidir comprar directament el material sanitari a Xina, però com les fàbriques xineses no venen directament a ningú que vingui de fora va ser necessari contactar amb una sèrie de intermediaris” (pàg. 22).
- “el moment que es vivia a la Xina a on el canvi de normativa i de preus era constant, en aquell moment hi havia manca de fabricació de guants i les empreses xineses aprofitaven per augmentar el preu d’aquells productes que escassejaven i dels quals hi havia menys oferta per la seva part” (pàg. 32).
- “en un moment de desproveïment mundial quan l’única alternativa era acudir a Xina i comprar el material sanitari als preus que fixaven els fabricants xinesos” (pàg. 33).
- “no hi havia experiència prèvia per cap comunitat autònoma ni per cap Servei de Salut en la compra de material directament a Xina” (pàg. 61).
- “la situació era la següent: un mercat embogit, un únic proveïdor com la Xina, contactar amb les companyies aèries, dominar els incoterms, la normativa duanera etc., en un moment que el temps era or ja que en qualsevol moment es podia produir un trencament d’estoc i deixar a milers de professionals sense equipaments de protecció individual. (...) el que és complicat és acudir a un mercat que no coneixes, contactar amb proveïdors d’un país comunista, com la Xina, que no juga amb les mateixes regles que nosaltres” (pàg. 62).
- “Aquest contacte es va fer en un primer moment quan es va decidir per part de l’IBSALUT acudir directament al mercat xinès i no es tenia cap coneixement de com funcionava ni de com podíem accedir als fabricants xinesos” (pàg. 73).

Per tant, és obvi que, precisament en aquestes circumstàncies, la supressió dels controls tant de procediment de contractació (utilitzant l’adjudicació directa a qualsevol preu a empreses desconegudes i països sense garanties) com de fiscalització (suprimint els controls pressupostaris), suposaven un risc enorme de que els recursos públics destinats a combatre la pandèmia fossin objecte de malbaratament o saqueig, tal com estaven advertint els organismes internacionals i s’estava publicant en els mitjans de comunicació.

Aquests fets que detalla perfectament l’Advocacia en el seu escrit d’al·legacions són els que **haurien d’haver pesat especialment en l’escurçament al màxim de la tramitació d’emergència** en la compra de material, i haver iniciat el més aviat possible els tràmits per trobar un altre tipus de fabricants i en altres països o regions, que és el que recomana l’Oficina al seu Informe provisional.

Evidentment, l’expressió “*estrictament indispensable en l’àmbit objectiu i temporal*” és un concepte jurídic indeterminat sobre el qual gestors i òrgans de control mai ens posaríem d’acord, però la visió de l’Oficina sobre la utilització de la tramitació d’emergència en aquest cas segueix sent d’un allargament excessiu.

Finalment, l’afirmació de que no hi ha cap indicatiu de què ni l’IBSALUT ni la conselleria de Salut i Consum, ni cap altre òrgan de l’Administració autonòmica hagin caigut en mans de cap desaprensiu, és buida de contingut i sense cap suport, perquè precisament

escodrirnyar la veracitat d'aquesta afirmació és la causa final per la qual aquesta Oficina va iniciar la investigació.

En base a aquesta al·legació es modifica l'apartat 4.3 de l'Informe provisional.

CINQUÈ: Les següents al·legacions tracten sobre l'estudi i consideracions de l'Informe contingudes a l'apartat 3. La primera d'elles se centra en l'anàlisi dels principals proveïdors, sobre la base de la documentació presentada per l'IBSALUT.

Explica l'Advocacia que als proveïdors nacionals amb els que l'IBSALUT tenia contracte no els hi arribava el material ja que quasi tot es fabrica a la Xina i en aquells moments era el país amb el major nombre d'infectats per la COVID-19, se rebia molt poc material per part del Ministeri de Sanitat, i segons el que es va establir al Decret que declarava l'estat d'alarma només el Servei de Salut podia ser importador de material sanitari, cosa que fa que s'hagi de subministrar a altres organismes i entitats material sanitari.

A partir d'aquest moment es va decidir comprar directament el material sanitari a Xina, però com les fàbriques xineses no venen directament a ningú que vingui de fora va ser necessari contactar amb una sèrie de intermediaris que varen considerar que (de tots el que ens oferien material sanitari) eren el que més garanties de qualitat i facilitats de pagament ens oferien. Així:

- ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD (AMS): és una empresa assentada a Xina i el seu propietari és Francisco Calatayud, i té experiència en el tràfic mercantil xinès, la qual cosa ens facilitava molt la feina que s'havia de fer des del Servei de Salut. S'adjunta, amb les al·legacions, la documentació justificativa de la compra dels escovillons per import de 144.800 €. Es modifica, per tant, el punt 4 i es suprimeix el darrer paràgraf de l'apartat 3.4.1.1.
- RAYAN HOLDINGS PTE LTD: no hi ha cap diferència entre les comandes realitzades i les factures presentades, ja que en el dos casos sumen 7.805.280,00 €. Efectivament, aquesta empresa ha presentat 7 factures que ascendeixen a un total de 7.805.280,00 €. Per tant, entre els encàrrecs realitzats per l'IBSALUT (que ascendeixen a 7.012.070 €) i les factures presentades, hi ha una diferència de 793.210 €. Aquesta diferència es correspon al contracte SSCC PE 193/20 adjudicat a RAYAN HOLDINGS el 8 d'abril de 2020. En data 16 d'octubre de 2020 s'ha publicat en la PLACE la anul·lació d'aquest contracte. Es modifica, per tant, l'apartat 3.4.1.2.
- TYRVAL IMPORT EXPORT SL: Segons l'escrit d'al·legacions, les comandes efectuades a TYRVAL varen sofrir variacions, ja que va haver un moment que les fàbriques no garantien el subministrament de determinat material sanitari i es varen haver d'anul·lar alguna part de les comandes com els guants de la primera comanda o les FFP3 de la tercera, degut a què no complien amb la normativa europea i alguns preus durant la fase de fabricació es varen incrementar com el de les mascaretes i els dels bussos de la segona comanda.

D'acord amb l'al·legació es varen anul·lar els guants de la primera comanda per un import de 322.800 € (4.000.000 unitats) i les FFP3 de la tercera comanda per un import de 980.000 € (100.000 unitats). Això fa un total de 1.302.800 €. Malgrat aquestes variacions, l'Oficina no disposa del detall concret de quines han estat. D'acord amb els informes justificatius les comandes efectuades són quatre per un import total de 6.438.100 €, i d'acord amb les al·legacions han arribat tres subministraments i no quatre per l'anul·lació dels guants i mascaretes FFP3. S'ha anul·lat material per 1.302.800 € però el preu final de tot el subministrament no ha variat.

Per altra banda, les factures presentades es corresponen amb l'import de les comandes realitzades, amb una diferència de 415.000 €. Els imports facturats no es corresponen amb els preus que consten en l'informe justificatiu de la contractació d'emergència. L'empresa TYRVAL ha augmentat en 0,05 € els preus dels 5.000.000 d'unitats de mascaretes quirúrgiques, i en 3,30 € el preu de la unitat dels 50.000 bussos. Aquests dos increments dels preus entre la segona comanda i el subministrament ha suposat un increment de 250.000 € en les mascaretes quirúrgiques i 165.000 € en els bussos.

S'incorpora aquesta informació a l'Informe definitiu.

- INJOO TECHNOLOGY: En les al·legacions s'han aportat cinc informes justificatius de 5 comandes. S'han tramés cinc informes justificatius de la tramitació d'emergència del material comanat a INNJOO. L'Oficina ha analitzat els quadres presentats en fase d'al·legacions i aquests contenen dades errònies. És per això que no considerem les al·legacions presentades per a aquest proveïdor. No obstant, es suprimeix el darrer paràgraf de l'apartat 3.4.1.4.
- SOLUCIONES DE GESTIÓN Y APOYO A EMPRESAS SL: Segons l'escrit d'al·legacions, aquesta empresa va contactar amb l'IBSALUT per avisar que havien noliejat un avió replet de mascaretes FFP2 i que si estàvem interessats ells s'encarregaven del transport fins a Palma, ens havíem de fer càrrec de la despesa del noli i l'assegurança del transport des de Madrid fins a Palma. Una vegada revisada la documentació tècnica i revisat que el preu fos ajustat al que s'estava pagant per les mascaretes FFP2, se li van encarregar 1.480.600 mascaretes de protecció per a vapors orgànics FFP2 d'un sol ús per un import total de 3.701.500 €; el proveïdor ha emès la factura núm. 20.035. per l'import assenyalat. També ha emès la factura 20.046 per l'import de 56.715,24 € corresponent al noli aeri i l'assegurança del vol Madrid Palma. S'incorpora aquesta informació a l'Informe definitiu.
- SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD: Segons l'escrit d'al·legacions, en relació a l'observació de què no consta el CIF de l'empresa, dir que el CIF ja no s'exigeix i que òbviament una empresa de la Xina Comunista no té NIF espanyol, i el contracte ni hauria d'haver-se fet, però ho exigia el govern xinès. Va haver un increment del nombre de mascaretes de 480 i amb un import de 912 € i també un canvi en el nombre i preu dels guants, degut a que l'1 d'abril el govern Xinès va canviar la normativa d'exportació de material sanitari i el 6.000.000 guants es varen

haver de tornar a la fàbrica. En base a aquesta al·legació, es modifica la referència al CIF i al contracte signat, i s'incorpora la informació sobre l'increment de mascaretes a l'Informe definitiu.

- HARTRODT SHANGHAI SOLUTIONS CO. LTD: Segons l'escrit d'al·legacions, el proveïdor ja ha fet entrega de la mercaderia i ha emès dues factures que corresponen al pagament total de l'import de l'encàrrec:
 - Fra.20200415 de data 26/4 per 935.000 €
 - Fra.202004015-2 de data 1/6 per 935.000 €S'incorpora aquesta informació a l'Informe definitiu.

SISÈ: La següent al·legació tracta de la diferència de preus en la compra del material de protecció sanitari. Comença l'escrit d'al·legacions dient que els preus de licitació de INGESA que ha tingut en compte l'Oficina per fer la comparativa s'extreuen del preu MÀXIM o preu PROMIG informat per les diverses CCAA, i que per motius de solvència exigida als proveïdors al primer Acord Marc i de que hi havia CCAA com Balears que no participaven, INGESA va acordar fer un nou Acord Marc rebaixant la solvència econòmica exigida als licitadors i amb la participació de totes les CCAA. A més, s'indica que l'Oficina no té en compte a l'Informe cap evolució de preus durant dit període i, per tant, la comparativa de preus unitaris no és realista.

Cal dir al respecte que, com s'ha dit abans, l'objectiu de l'Oficina amb aquesta investigació era concloure si els recursos públics que l'IBSALUT estava destinant a combatre la pandèmia podrien estar sofrint algun tipus de malbaratament o saqueig, tal com estaven advertint els organismes internacionals i s'estava publicant en els mitjans de comunicació, donat que s'havien reduït els controls tant de procediment de contractació (utilitzant l'adjudicació directa a qualsevol preu a empreses desconegudes i països sense garanties) com de fiscalització (suprimint els controls pressupostaris). L'única manera d'arribar a alguna conclusió al respecte era comparar els preus pagats pel material adquirit amb algun preu de referència. L'Oficina ha emprat dos preus de referència per fer la comparació:

- Un preu de referència intern: obtingut a partir de la mitjana de preus dels diferents proveïdors a qui va comprar l'IBSALUT. Aquí sí que es té en compte l'evolució dels preus durant la pandèmia.
- Un preu de referència extern el més objectiu possible: els preus màxims fixats en el "Acord marc de subministrament de material necessari per fer front al COVID-19, amb vista al sistema nacional de salut", que ha publicat la Direcció de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària (INGESA) a la PLACE el 4 d'agost de 2020.

Amb aquestes dues referències es conclou a l'Informe que pràcticament no s'observen sobrepreus en els subministraments adquirits, llevat d'alguns d'ells que ara es passaran a comentar. Per tant, la conclusió a que arriba l'Oficina és que **no hi ha hagut ni malbaratament ni saqueig en els fons destinats als fabricants subministradors**

d'aquest material. Donat que potser no s'ha entès així l'Informe provisional, es modifica l'apartat 4.5 de les conclusions i recomanacions.

Quant als sobrepreus informats, s'al·lega el següent:

- Respecte a les màscares quirúrgiques lliurades per INJOO TECHNOLOGY SL, s'ha de tenir en compte que el preu de les mascaretes d'aquest intermediari inclouen totes les despeses de transport i gestió duanera, a deferència dels restants subministradors. S'ha comprovat per l'Oficina que no s'ha presentat cap DUA d'importació d'aquest proveïdor nacional. Es modifiquen els apartats 3.4.2.1.1., 3.4.2.1.3., 3.4.2.1.5. i 4.5.
- Respecte al preu de les mascaretes de Garric Medical, és diferent de la resta perquè dites mascaretes de Garric són FFP2 i no KN95. És a dir, són mascaretes diferents tot i que les KN95 són homologables. Posteriorment s'han fet comandes a Garric de KN95 a 1,20 €. Precisament, la comparació de costos que fa l'Oficina és en relació a les màscares FFP2 i no amb les KN95, per lo que no es modifica l'Informe en aquest punt.
- Respecte als guants, a partir d'un canvi de normativa del Govern Xinès, varen haver de ser tornats a les fàbriques i reetiquetats o fabricats de nou, cosa que va incrementar considerablement el preu dels mateixos. D'acord amb aquesta al·legació es modifiquen els apartats 3.4.2.1.3. i 4.5.
- Respecte al preus dels bussos de Rayan són més elevats degut a què els terminis d'entrega d'aquest proveïdor eren molt més reduïts que els de la resta. Segons l'escrit d'al·legacions, aquest sobrecost es deu a una reducció del termini d'entrega que l'Oficina no ha pogut comprovar amb la documentació aportada a la fase d'al·legacions.

SETÈ: A continuació s'al·lega, en relació a la comprovació dels requisits legals per ser adjudicatari, que es va demanar als proveïdors per donar-los d'alta, la documentació requerida que estableix la "Instrucció 1/2014, de 5 de febrer, de l'interventor general".

Però malgrat la llei no exigeix cap comprovació dels requisits dels adjudicataris en la tramitació d'emergència, i com l'al·legació fa referència a que disposa d'informació de cada un dels adjudicataris, posar de manifest el següent:

- ASIA MANUFACTURER SUPPLY LTD (AMS), el Registre de negoci està expirat.
- RAYAN HOLDINGS PTE LTD. El Certificat d'empresa ha expirat en data 18/7/2017 i el Certificat on apareix el soci únic també està expirat el 26/5/2018
- SHANGHAI FANRUI INDUSTRY CO LTD, la documentació de l'empresa i el poder està en xinès.

No obstant això, d'acord amb les al·legacions formulades, i confirmades per l'Ambaixada Espanyola a la Xina, es realitzava l'encàrrec al proveïdor / intermediari de les fàbriques xineses i es realitzaven una sèrie de controls que garantien que els materials sanitaris complien amb les característiques i condicions tècniques i normatives sol·licitades tant pel Centre Nacional de Mitjans de Protecció, la Duana espanyola i per l'Agència Espanyola del Medicament. Per tant, es modifiquen els apartats 3.4.2.2. i 4.4 de l'Informe provisional.

Per altra banda, consta diversa documentació requerida a cada subministrador, tant de la mercantil com dels administradors o apoderats. Per tant, es modifiquen els apartats 3.4.2.3., 3.4.2.4. i 4.4

VUITÈ: En relació a la correcta aplicació dels Incoterms, s'al·lega que no és assumpte de l'IBSALUT amb quines companyies aèries o com han dut el material fins a Palma els proveïdors/intermediaris als que s'ha contractat amb les condicions de lliurament CIF, i tampoc s'entén on vol arribar l'Oficina amb les seves insinuacions.

Contràriament a l'opinió sostinguda per l'Advocacia de la CAIB, tenint en compte que els costos del transport del material adquirit han ascendit a 7.321.938,55 € (més d'un 10% del total), saber quines són les condicions pactades quant al repartiment de costos de transport i assegurança de les mercaderies, sí és important. El terme FOB (Free On Board) implica que el comprador (l'IBSALUT en el nostre cas) es fa responsable i corre amb les despeses de transport de la mercaderia, mentre que el terme CIF (Cost, Insurance and Freight) implica que és el venedor el responsable del cost i contractació del transport fins al port de destinació especificat pel comprador.

S'han identificat 2 adquisicions en les quals s'ha pactat compra CIF. En aquestes compres no hi hauria d'haver hagut cost de transport carregat a l'IBSALUT. De l'escrit d'al·legacions aportat per l'Advocacia, consta en el quadre resum de les aeronaus el pagament de la factura núm 371 a la companyia Air Cargo, que fa referència a la companyia aèria EVELOPE, de manera que si la condició de lliurament era CIF, no s'entén el pagament de la factura a Air Cargo.

Per tant, no es modifica la recomanació continguda a l'apartat 4.6

NOVÈ: La següent al·legació fa referència als contractes d'arrendament d'aeronaus pel transport de material. En aquesta al·legació es detallen les circumstàncies referents a la contractació de cada vol.

Aquesta al·legació es contesta al Fonament Vintè-tercer.

DESE: A continuació, l'Advocacia fa referència a l'anàlisi de costos i preus aplicats en els contractes de transport. S'indica que la determinació del preu del contracte de l'article 102.3 de la LCSP no és aplicable a la tramitació d'emergència i menys en un moment de pandèmia a on s'havia decretat l'estat d'alarma. En aquell moment no hi havia marge per a la negociació ni per fer tots els càlculs que ha realitzat l'Oficina a posteriori. Segons l'Advocacia resulta increïble i molt sorprenent que es pugui pensar, ni tan sols per un moment, que se podien realitzar aquests tipus de càlculs i entrar a negociar amb les companyies i oferir un preu per davall dels que ells exigien, en aquell moment. S'explica que els vols que va subcontractar Globalia a Volga Dnpr i el vol contractat a Nigbo Lightning, estan per damunt del preu de marcat perquè en lloc del preu va prevaler la urgència i l'escassetat d'avions en el mercat mundial, i que la resta d'avions s'ajusten a un

preu segons la seva capacitat i el preu de totes les Companyies és molt similar per al mateix tipus d'avió: entre 2.100 i 2.300 € el metre cúbic.

Precisament perquè no hi havia marge de negociació i perquè es necessitava celeritat en la recepció del material és el motiu pel qual l'Oficina ha intentat analitzar si els preus exigits pel transport aeri incorporaven un component de sobrecost o no en perjudici dels recursos públics destinats a aquest, encara que la determinació del preu del contracte (art. 102.3 LCSP) no fos aplicable a la tramitació d'emergència.

Independentment que no s'ha entrat a discutir el càlcul de costos efectuat per l'Oficina (i que, per tant, mantenim en l'Informe definitiu), les al·legacions formulades referents a la similitud de preus per metre cúbic entre les diferents companyies contractades, són suficients per poder pensar que podrien haver-se pactat acords per fixar preus entre les diferents companyies contractades.

Entre el 14 i el 18 de març de 2020 es van cancel·lar innombrables vols amb un total de 111 països que imposaven restriccions o algun tipus de control addicional als viatges de ciutadans provinents d'Espanya.

El 22 de març, el Govern d'Espanya va anunciar una restricció temporal dels viatges no imprescindibles de tercers països durant 30 dies.

Durant tot el mes de març, Aeroports Espanyols i Navegació Aèria va gestionar 92.895 vols, un 40,7% menys que al març de 2019. A la resta d'Europa, la caiguda mitjana va ser de 41,1%, una mica superior a l'espanyola. El dilluns 8 d'abril de al 2020 només varen volar 280 avions en l'espai aeri espanyol, un 95% menys que el 2019.

Cal tenir en compte que el primer vol de material sanitari contractat per l'IBSALUT es va realitzar el dia 29 de març, i el segon, el dia 14 d'abril.

En aquestes circumstàncies, inclús es va plantejar la necessitat per les companyies aèries de disposar d'espais per poder estacionar les aeronaus que no podien realitzar els seus serveis. Alguns aeroports espanyols i companyies privades van mostrar la seva disponibilitat per emmagatzemar els avions de les aerolínes, com l'Aeroport de Terol, Castellón o Ciudad Real.

Per tant, es fa difícil pensar que no hagués estat possible aconseguir-se preus més assequibles per al transport de les mercaderies adquirides, tenint en compte la posició estratègica de les Balears en aquest àmbit i la multitud de companyies que operen als nostres aeroports, i encara menys que s'hagués hagut de contractar un intermediari per trobar les companyies que poguessin fer el transport. Òbviament, haver tingut la referència dels costos del transport hagués estat d'utilitat per a aquest fi.

Per tant, d'acord amb l'article 1 de la Llei 15/2007, de 3 de juliol, de Defensa de la Competència, que prohibeix "tot acord, decisió o recomanació col·lectiva, o pràctica concertada o conscientment paral·lela que produeixi o pugui produir l'efecte d'impedir, restringir o falsejar la competència en els mercats", es traslladarà aquesta situació a la Comissió Nacional de Mercats i de la Competència per a la seva anàlisi i investigació (per remissió de l'article 12.2.k) del Reglament de Funcionament de l'oficina).

Es modifiquen els apartats 3.5.2.2. i 4.6. de l'Informe provisional. En particular, s'incorpora el càlcul de cost de combustible per al model d'avió B777F de la companyia Air Cargo pel trasllat del material adquirit a AMS, donat que aquest tipus d'avió és un dels bireactor més grans del món amb una capacitat per transportar més de 500 passatgers i un abast des de 9.695 fins a 17.370 km.

ONZÈ: En relació amb els contractes d'assessoria i gestió o intermediació es fan diferents al·legacions que s'incorporen a l'Informe definitiu.

DOTZÈ: En referència als serveis de gestió administrativa, s'al·lega que LANTIMAR SL va ser el nostre agent de duanes en tot el procés de compra de material sanitari i res té a veure amb SOLUCIONES DE GESTIÓN que és un proveïdor y no realitza gestions duaneres. S'han de diferenciar diverses qüestions:

1. L'avió amb el material importat internacionalment va aterrar primerament a Madrid. Una vegada allà es va fer un traspàs de mercaderia cap a un altre avió amb trajecte MAD- PMI
2. La gestió duanera es fa a la sortida del material, en aquest cas a PMI per part de Lantimar

Una vegada comprovats aquests extrems, es modifiquen els apartats 3.6.2. i 4.8 de l'Informe provisional.

TRETZÈ: En relació als contractes de publicitat, s'al·lega que la informació de tots i cada un dels contractes tramitats per emergència s'ha dut a terme entre els dies 27 i 29 d'abril de 2020 i, per a cada expedient, s'ha publicat la memòria justificativa corresponent, la resolució de la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat per la qual es declara l'emergència en la tramitació i la resolució d'adjudicació. D'aquesta manera es considera que s'ha garantit la transparència en l'adjudicació d'aquests contractes.

No obstant, aquesta Oficina no ha fet cap consideració referent a la tramitació d'aquests contractes, sinó a l'obligació que tenien els mitjans de comunicació social de titularitat pública i privada d'inserir missatges, anuncis i comunicacions que les autoritats competents delegades, així com les administracions autonòmiques i locals, consideressin necessari emetre, i l'aparent contradicció amb els preus pagats per aquesta publicitat.

En qualsevol cas, com no s'ha fet cap recomanació ni s'extreu cap conclusió al respecte, no se modifica aquest apartat de l'Informe provisional.

No obstant, es modifiquen els imports dels contractes EMG22 2020 1964, EMG22 2020 1966 i el contracte signat amb Rooster Communication, SL

CATORZÈ: Quant a la percepció de subvencions per part d'empreses adjudicatàries, l'Advocacia al·lega que no hi cap precepte legal que ho impedeixi, perquè els contractes

concrets relacionats amb la lluita contra la pandèmia eren imprescindibles i no tenen res a veure amb altres activitats de les empreses adjudicatàries que podrien haver estat subvencionades.

No obstant, com no s'ha fet cap recomanació ni s'extreu cap conclusió al respecte, no se modifica aquest apartat de l'Informe provisional.

QUINZÈ: En relació amb les conclusions i recomanacions, s'al·lega en primer lloc que totes les compres s'han efectuat mitjançant el procediment d'emergència degudament autoritzat, i s'han publicat a la Plataforma de Contractació de l'Estat tots els procediments d'emergència identificant objecte, import i adjudicatari. La Plataforma no disposa del camp "emergència" a l'hora d'elegir el procediment de contractació, ni existeix cap pestanya específica per aquest tipus de tramitació, i no existeix un termini màxim per efectuar aquesta publicitat.

En relació amb aquesta última afirmació, hi ha establert un termini de 15 dies per publicar els contractes al perfil del contractant (art. 151 i 154 LCSP). No obstant això, durant el període comprès entre el 14 de març i el 27 d'abril, la CA de les Illes Balears únicament va publicar 17 contractes a la Plataforma de Contractació del Sector Públic (PLACE) per un pressupost base de licitació de 1.198.437,87 €.

Per tant, es modifica parcialment el text d'aquesta conclusió d'acord amb l'al·legació sobre la PLACE.

SETZÈ: S'al·lega a continuació en relació a la coordinació entre les diferents administracions territorials, que l'IBSALUT té personalitat jurídica pròpia i distinta de l'Administració autonòmica, alguns òrgans de la qual (com ara afers socials) podien necessitar i adquirir també material sanitari, i que el Servei de Salut ha estat el principal comprador de material sanitari durant l'estat d'alarma i ha efectuat compres per a altres administracions i fins i tot per a la cooperativa d'apotecaris, ja que quasi cap administració sabia com accedir al mercat xinès.

No obstant, amb aquesta al·legació no es desvirtuen les afirmacions fetes a l'apartat 3.9 de l'Informe ni la conclusió de que és necessària una major coordinació, per no repetir a nivell autonòmic els errors que es varen poder cometre a nivell estatal.

DISSETÈ: Quant a l'abús en la utilització del procediment d'emergència, l'Advocacia nega qualsevol actuació abusiva del procediment. És molt difícil acceptar que, per part de l'Oficina es posi en entredit l'actuació del Servei de Salut de les Illes Balears durant l'estat d'alarma per la compra de material sanitari, quan l'únic que es va pretendre era protegir als treballadors que lluitaven cada dia contra la COVID-19, a les seves famílies i a la ciutadania. Revisar els procediments una vegada que s'han fet o tramitat és molt senzill, tots ho sabem fer.

Aquesta al·legació ha estat contestada al Fonament Quart d'aquesta resolució. No oblidem la posició de partida: el Servei de Salut va sortir amb 70 milions d'euros a fer

compres al mercat xinès sense cap tipus de protecció (aplicant la tramitació d'emergència i sense fiscalització prèvia de cap tipus). Aquest tipus de tramitació s'hauria d'haver escurçat al màxim per l'absència de procediment que implica la tramitació d'emergència, cosa que aquesta Oficina troba que no s'ha fet. Durant més de 3 mesos d'estat d'alarma havia temps suficient per haver substituït la tramitació d'emergència per procediments oberts accelerats tal com va recomanar l'OIRESCON.

Finalment, la revisió dels procediments una vegada que s'han fet o tramitat és exactament allò en que consisteixen els controls financers i les auditories que defensa l'Advocacia.

DIVUITÈ: En línia amb l'anterior, i en relació a l'apartat 4.3 de les conclusions referent a l'arrendament de les aeronaus, s'al·lega que determinades comandes de material sanitari es varen retardar en la fabricació i es varen haver de tornar fabricar i/o etiquetar, el que va suposar que els vols es contractessin amb posterioritat, a més molts dels aeroports estaven col·lapsats i no es deixava aterrar als avions o molts d'avions d'altres països i comunitats tornaven buits. S'afegeix que l'IBSALUT no contractava l'avió fins que no tenia la seguretat de què els vols es podrien realitzar i que tots els permisos per aterrar i carregar el material a la Xina havien estat concedits. I que la data del vol no és significativa per determinar quan es va realitzar la comanda, i de cap manera es podria haver acudit a un altre procediment de contractació per contractar aquests vols, per que la comanda ja hagués estat venuda a altres països.

Entén l'Oficina que aquesta al·legació no desvirtua la conclusió a la qual arriba l'Oficina, sinó que la reafirma, doncs si el transport es contractava una vegada que tenia confirmació que els vols es podien realitzar un cop fabricada la comanda, es podia haver fet una tramitació urgent dels expedients de transport aeri dels mesos de maig i juny, garantint la possibilitat així d'uns preus més ajustats (article 119 LCSP).

DINOVÈ: A continuació es fan diverses al·legacions en referència a la compra de mascaretes quirúrgiques:

- Resulta més que sorprenent que es posi de manifest a l'Informe que l'encàrrec de 5.000.000 de mascaretes quirúrgiques realitzat el dia 2 de maig a Rayan Holdings, mes i mig després de haver-se decretat l'estat d'alarma s'hauria d'haver tramitat per una via diferent. I nosaltres ens demanen, per quina via? Un obert o un negociat? Amb els xinesos? No oblidem que estem parlant, com ja hem dit, en un moment en que competíem a nivell mundial amb la resta del món.
- L'acord de Consell de Govern de 18 de març, encara que hagi finalitzat l'estat d'alarma, està vigent i ens permet seguir comprant per emergència ja que seguim immersos en una pandèmia i si hem de tornar a comprar a Xina ho farem a través del procediment d'emergència ja que cap, i torno repetir, cap proveïdor de Xina es presentarà a cap tipus de procediment ni negociarà cap condició amb nosaltres ni amb ningú.
- També dir, quant a la valoració de que s'havien fet més comandes de mascaretes a altres empreses, que en aquell moment no sabien si nosaltres hauríem de proporcionar més mascaretes a les oficines de farmàcia o als ciutadans en general,

només els treballadors sanitaris tenien un consum aproximat de 200.000 mascaretes quirúrgiques a la setmana.

- La compra de mascaretes quirúrgiques i les mascaretes FFP2 no es poden comparar ja que són utilitzades per motius diferents i per personal diferent, per la qual cosa no té sentit que és posi de manifest a l'Informe que tres dies abans s'havien encarregat mascaretes FFP2.
- No creiem, a més, que sigui funció de l'Oficina valorar el nombre de mascaretes utilitzades ni durant l'estat d'alarma ni durant tota la pandèmia per els professional sanitaris, per això ja disposa el Servei de Salut de professionals en el camp de la gestió sanitària que realitzen aquesta valoració, aplicant criteris tècnics i sanitaris, com es pot veure a continuació: Per a fer-se una idea la evolució setmanal del consum de mascaretes del SSIB de les 26 primeres setmanes va seguir aquesta tendència. Per veure les magnituds, el consum de mascaretes quirúrgiques l'any anterior (de tot l'any) va ser el següent de 1.031.474. És a dir, la previsió promig de consum era d' una magnitud 9 vegades superior a la de l'any anterior.

Aquestes al·legacions tampoc canvien el sentit de les conclusions a que ha arribat l'Oficina als apartats 4.3 i 4.5. Utilitzant els càlculs de l'Advocacia, si l'any 2019 el consum de mascaretes quirúrgiques havia estat de 1.031.474 unitats i es preveia multiplicar per 9 aquest volum, el càlcul de consum d'aquest producte hagués estat de poc més de 9,2 milions de mascaretes. Es varen adquirir 28.300.000 unitats, és a dir, 19.000.000 milions més de les necessitats previstes. L'Oficina inclús ha estat més prudent i ha conclòs un excés de compra d'11 milions d'unitats. I és que el problema que torna a reiterar l'Oficina no és que se comprassin mascaretes, sinó que s'utilitzés la tramitació d'emergència, que es triessin fabricants xinesos i que els preus de compra no fossin els més ajustats possible.

A la mateixa conclusió arribem amb els càlculs de consum real de mascaretes que l'Advocacia fa constar a les seves al·legacions entre el 8 de març y el 21 de juny, el pitjor moment de la pandèmia, període en que només es varen utilitzar 3.749.107 unitats de mascaretes.

Quant al procediment alternatiu, es podria haver triat la tramitació urgent de l'article 119 de la LCSP, i segur que això hagués permès la participació de fabricants nacionals i d'altres països diferents de la Xina.

Es modifica l'apartat 4.5 de les conclusions de l'Informe provisional en aquest sentit.

VINTÈ: S'al·lega a continuació que l'expedient SSCC EM 291/20 per a la implantació, gestió del canvi i suport especialitzat de Microsoft Office 365 per import de 346.667,09€. es va fer imprescindible, donat el confinament general de la població i la necessitat de mantenir mesures de distanciament social, de poder actuar de forma telemàtica tant per part dels equips mèdics i resta de personal sanitari.

Es modifiquen els apartats 3.8 i 4.3 de l'Informe provisional en aquest sentit.

VINTÈ-PRIMER: En relació a l'apartat de l'Informe referent a que l'IBSALUT segueix sense realitzar un procediment obert per a les contractacions per a la gestió de la crisi sanitària i que ja són previsibles i planificables, l'Advocacia assenyala que no són en absolut ni previsibles ni planificables, ja que ningú, ni a Espanya ni en tot el món, esperava que el més d'agost hi hagués un nou brot de Coronavirus. A més, en data 27 de juliol el Cap de Departament del Servei de Salut va emetre un informe en el que conclou que la normativa estatal i autonòmica que preveu la contractació d'emergència, que no ha estat derogada ni expressa ni tàcitament, vincula la contractació d'emergència a la necessitat derivada de la crisi del Covid-19 i no tant a la duració en sí de l'estat d'alarma i per això el procediment d'emergència és aplicable als casos en la que la causa dels contractes és fer front a la crisi ocasionada per la COVID-19.

Així mateix, es va aprovar el Decret llei 8/2020, de 13 de maig de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 a on es regula al l'article 14 el procediment per a l'adquisició d'equips de protecció individual, i per una altra banda s'han tret dues convocatòries per a importadores de material sanitari i una altra per fabricants, amb les quals es seleccionaven els uns i els altres mitjançant uns determinats criteris de selecció. Si torna haver desproveïment de material sanitari per part del proveïdors nacionals, el Servei de Salut recorrerà als importadors que han obtingut major puntuació a la convocatòria per la importació de dit material.

D'acord amb aquesta al·legació, es modifica l'apartat 4.3 de l'informe provisional i s'incorpora aquesta al·legació.

VINTÈ-SEGON: Quant a la deguda diligència en l'anàlisi de la integritat i solvència del subministradors de material sanitari, s'al·lega que un dels motius principals de què es contactés amb l'advocada xinesa perquè fos l'assessora de l'IBSALUT, era per garantir que el proveïdors fossin de total confiança.

L'Advocacia nega l'acusació de falta de cura de l'IBSALUT en l'elecció dels proveïdors, atès que ben contràriament, de tots ells es tenien referències i si es va optar per ells va ser perquè no varen demanar el pagament del material mitjançant bestreta sinó que es va aconseguir en quasi totes les comandes pagar només una part mitjançant bestreta i l'altra quan la mercaderia ja havia passat la duana.

El Banc de Santander va col·laborar amb l'IBSALUT en tot moment, assessorant-li, contactant amb els proveïdors, fent els pagaments i recolzant en tota la part econòmica del procés de compra.

L'IBSALUT no ha tingut cap comanda fallida, no li ha pres el pel ningú i tota la mercaderia ha arribat en temps i forma. Això no ha estat sort per la nostra part, ha passat perquè es varen establir una sèrie de controls que anaven des de la contractació d'una auditoria de

qualitat abans de que la mercaderia passés la duana xinesa, fins a contractar una assegurança pel vol, a més de comptar amb un agent de duanes.

Com ja s'ha indicat al Fonament Setè, es modifiquen els apartats 3.4.2.2., 3.4.2.3., 3.4.2.4. i 4.4 de l'Informe provisional.

VINTÈ-TERCER: Quant a la gestió dels costos de transport de material sanitari, es fan diferents consideracions que han estat contestades en anteriors Fonaments.

En referència a que hi ha factures dobles corresponents al mateix dia, s'al·lega que no es tracta de factures dobles, sinó què es varen contractar dos avions per transportar el material de Rayan Holdings i el material de Fanrui, ja que en aquell moment no es disposava d'avions amb major capacitat.

En relació amb aquesta darrera al·legació, hem verificat que les factures 113 i 114 es corresponen amb un transport combinat, i les factures 109 i 110 es corresponen amb dos números de vol diferent.

Es modifica, en conseqüència, l'apartat 4.6 d l'Informe en aquest punt.

VINTÈ-QUART: Quant a la reclamació de quotes d'IVA suportades indegudament, s'al·lega que les factures amb IVA són les corresponents a INJOO TECHNOLOGY SL y GARRIC MEDICA SL, empreses espanyoles que varen facturar amb IVA abans de l'aprovació del D-Llei 15/2020. Això no obstant, es posarà en mans dels Serveis Jurídics del Servei de Salut la interpretació que en fa l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears de la referida Decisió (UE) 2020/491 de la Comissió de 3 d'abril de 2020, a l'efecte de fonamentar, si s'escau, resolució de devolució de pagament d'indeguts per l'IVA repercutit pels dos referits proveïdors.

Per altra banda, s'ha de posar de manifest que el Servei de Salut ha aplicat la referida normativa del Reial Decret Llei quan ha detectat que algun proveïdor repercutia IVA a partir de la data de 23 d'abril.

Donat que es confirma que es posarà en mans dels Serveis Jurídics del Servei de Salut la interpretació que en fa l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears de la referida Decisió (UE) 2020/491 de la Comissió de 3 d'abril de 2020, es manté aquesta conclusió.

VINTÈ-CINQUÈ: Quant a la gestió dels intermediaris, es modifica l'apartat 4.8 de l'Informe en base a les al·legacions presentades.

En virtut de tot l'anterior, la Cap de l'Àrea d'Investigació i Inspecció,

PROPOSTA

PRIMER: Desestimar les al·legacions de nul·litat i anul·labilitat presentades per l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en representació de l'IBSALUT, i les Conselleries de Salut i Consum, i de Presidència, Cultura i Igualtat.

SEGON: Estimar parcialment la resta d'al·legacions presentades, que han estat incorporades a la proposta d'informe raonat.

TERCER: Elevar al Director la proposta d'informe raonat que s'acompanya per la seva aprovació amb les conclusions de les investigacions, donat per finalitzat el procediment d'investigació.

Palma, a 22 d'octubre de 2020

Document signat electrònicament (Reial Decret 1671/2009, article 21.c) per María Belén Méndez Alonso, Cap de l'Àrea d'Investigació i Inspecció.

Autenticitat verificable mitjançant el codi que apareix al marge.

RESOLUCIÓ

El Director de l'Oficina Resol l'expedient d'investigació NO 21/2020 d'acord amb l'anterior proposta, donat per finalitzat l'expedient d'investigació.

Palma, a 22 d'octubre de 2020

Document signat electrònicament (Reial Decret 1671/2009, article 21.c) per Jaime Far Jiménez, Director.

Autenticitat verificable mitjançant el codi que apareix al marge.